

**KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

MİMARLIK ANABİLİM DALI

**MEKAN ÖRGÜTLENMESİ VE MOBİLYA SEÇİMİNDE KÜLTÜR GRUPLARI
VE KÜLTÜR BİLEŞENLERİNİN ETKİLEŞİMİ:
KONUT YAŞAMA MEKANLARI**

DOKTORA TEZİ

İç Mimar Aylin ARAS

**MART 2015
TRABZON**

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

MEKAN ÖRGÜTLENMESİ VE MOBİLYA SEÇİMİNDE KÜLTÜR GRUPLARI
VE KÜLTÜR BİLEŞENLERİNİN ETKİLEŞİMİ:
KONUT YAŞAMA MEKANLARI

İç Mimar Aylin ARAS

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde
“DOKTOR (MİMARLIK)”
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 23.02.2015
Tezin Savunma Tarihi : 23.03.2015

Tez Danışmanı : Prof. Dr. İlkey ÖZDEMİR

Trabzon 2015

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü

Mimarlık Anabilim Dalında

Aylin ARAS tarafından hazırlanan

**MEKAN ÖRGÜTLENMESİ VE MOBİLYA SEÇİMİNDE KÜLTÜR GRUPLARI
VE KÜLTÜR BİLEŞENLERİNİN ETKİLEŞİMİ:
KONUT YAŞAMA MEKANLARI**

**başlıklı bu çalışma, Enstitü Yönetim Kurulunun 04 / 11 /2014 gün ve 1575 sayılı
kararıyla oluşturulan jüri tarafından yapılan sınavda**

DOKTORA TEZİ

olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Başkan : Prof. Dr. İlkay ÖZDEMİR .....

Üye : Prof. Dr. Hülya TURGUT .....

Üye : Doç. Dr. Nilgün KULOĞLU .....

Üye: : Doç. Dr. Filiz TAVŞAN .....

Üye : Doç. Dr. Erkan AYDINTAN .....

Prof. Dr. Sadettin KORKMAZ

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Mekan Örgütlenmesi ve Mobilya Seçiminde Kültür Grupları ve Kültür Bileşenlerinin Etkileşimi: Konut Yaşama Mekanları adlı bu çalışma, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda Doktora tezi olarak hazırlanmıştır.

Çalışmada öncelikle tez danışmanlığımı üstlenerek emek veren ve her konuda desteklerini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. İlkay ÖZDEMİR'e; tez izleme jürimde yer alarak kıymetli zamanlarını, ilgisini benimle paylaşan değerli hocalarım Prof. Dr. Ayşe SAĞSÖZ ve Doç. Dr. Filiz TAVŞAN'a; tez jürimde yer alarak değerli fikirlerini benimle paylaşan Prof. Dr. Hülya TURGUT, Doç. Dr. Nilgün KULOĞLU ve Doç. Dr. Erkan AYDINTAN'a sonsuz teşekkürlerimiz sunarım. Ayrıca, her zaman fikirleriyle yanımda olan Doç. Dr. Tülay ZORLU'ya; istatistiki verileri değerlendirmede bana yardımcı olan Yrd. Doç. Dr. Şengül YALÇINKAYA'ya, arşivini bana açarak çeşitli kaynaklara ulaşmamı sağlayan Yrd. Doç. Dr. Muteber ERBAY'a ve tez çalışmam boyunca desteklerini esirgemeyen ve her zaman yanıma olan Öğr. Gör. Dr. Şebnem ERTAŞ, Öğr. Gör. Dr. Funda K. AÇICI, Öğr. Gör. Dilara ONUR, Dr. Fulya ÜSTÜN DEMİRKAYA, Dr. Serap DURMUŞ, Arş. Gör. Dr. Özge İSLAMOĞLU, Arş. Gör. Dr. Sibel M. KALFA, Arş. Gör. Elif SÖNMEZ, Arş. Gör. Merve GERÇEK ve Bölüm sekreterimiz Rabia YAMAK başta olmak üzere tüm KTÜ İç Mimarlık Bölümü hocalarıma ve çalışma arkadaşlarıma; çalışmada gerekli olan verileri sağlamamda kolaylık sağlayan Selma AKYÜZ Hanımefendi'ye; çalışmada gerekli olan verileri toplarken evlerini bana açarak zamanlarını ayıran Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi sakinlerine minnettarlığımı belirtmek isterim.

Son olarak, bugünlere gelmemde maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen annem B. Candan K. ARAZ, babam Metin ARAZ ve kardeşim Ö. Selin ARAZ'a, anneannem, dedem, teyzem, eniştem ve kuzenlerime, kayınvalidem, kayınpederim ve kayınlarıma; hiçbir koşulda desteğini esirgemeyen ve her daim sonsuz güven veren sevgili eşim Doç. Dr. Egemen ARAS'a; hayatımı renklendiren ve yön veren hayat pusulam sevgili oğlum Kuzey'ime; daha dünyaya gelmeden gece gündüz çalışarak akademik hayata atılan ve stresini çeken hayatımın ritmi sevgili kızım Ezgi'me şükranlarımı sunarım.

Aylin ARAS
Trabzon, 2015

TEZ BEYANNAMESİ

Doktora Tezi olarak sunduğum “Mekan Örgütlenmesi ve Mobilya Seçiminde Kültür Grupları ve Kültür Bileşenlerinin Etkileşimi: Konut Yaşama Mekanları” başlıklı bu çalışmayı baştan sona kadar danışmanım Prof. Dr. İlkey ÖZDEMİR’in sorumluluğunda tamamladığımı, verileri/örnekleri kendim topladığımı, deneyleri/analizleri ilgili laboratuvarlarda yaptığımı/yaptırdığımı, başka kaynaklardan aldığım bilgileri metinde ve kaynakçada eksiksiz olarak gösterdiğimi, çalışma sürecinde bilimsel araştırma ve etik kurallara uygun olarak davrandığımı ve aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ederim. 23/02/2015

Aylin ARAS

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖNSÖZ.....	III
TEZ BEYANNAMESİ.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	V
ÖZET	VII
SUMMARY	VIII
ŞEKİLLER DİZİNİ	IX
TABLolar DİZİNİ.....	X
SEMBOLLER DİZİNİ	XI
1. GENEL BİLGİLER	1
1.1. Giriş.....	1
1.2. Problemin Tanımı	3
1.3. Çalışmanın Kapsamı	4
1.3.1. Literatür Taraması	5
1.3.1.1. Kültürle İlgili Kavramlar	5
1.3.1.1.1. Kültürün Kavramı	5
1.3.1.1.2. Kültürün Özellikleri	9
1.3.1.1.3. Kültürün Çeşitleri ve Öğeleri.....	10
1.3.1.1.3.1. Kültürün Çeşitleri.....	10
1.3.1.1.3.1.1. Genel Kültür (Ulus Kültürü).....	10
1.3.1.1.3.1.1.1. Alt Kültür	10
1.3.1.1.3.1.2. Maddi ve Manevi Kültür.....	12
1.3.1.1.3.2. Kültürün Öğeleri	12
1.3.1.1.4. Kültür Bileşenleri.....	15
1.3.1.1.5. Kültürel Süreçler	19
1.3.1.1.6. Toplum ve Kültür İlişkisi.....	22
1.3.2. Küreselleşmenin Kültür Üzerindeki Etkisi	24
1.3.3. Kültür ve Kimlik Etkileşimi.....	27
1.4. Kültür ve Konut Etkileşimi.....	27
1.4.1. Türk Kültürünün Mekana Yansımaları	31

1.5.	Kültür ve Mekan Örgütlenmesi İlişkisi.....	37
1.6.	Kültür ve Mobilya Etkileşimi	38
1.7.	Bölüm Sonucu.....	42
2.	YAPILAN ÇALIŞMALAR	46
2.1.	Çalışmanın Amacı.....	46
2.2.	Varsayımlar	46
2.3.	Araştırmanın Yöntemi	47
2.3.1.	Anket Forumunun Oluşturulması	48
2.3.2.	Çalışma Alanının Seçimi	50
2.3.3.	Örneklem Grubunun Seçimi ve Belirlenmesi	55
3.	BULGULAR.....	58
3.1.	Kullanıcıların Ait Oldukları Alt Kültür Gruplarına İlişkin Bulgular	59
3.2.	Kullanıcıların Kültür Bileşenlerine Ait Bulgular.....	60
3.3.	Yerinde Tespite İlişkin Bulgular.....	71
3.4.	Alt Kültür Gruplarının Mobilya Seçimlerine Ait Bulgular.....	74
3.5.	Bölüm Sonucu.....	77
4.	İRDELEMELER.....	80
4.1.	Alt Kültür Grupları Açısından Konutların Değerlendirilmesi	80
4.2.	Kullanıcıların Kültür Bileşenleri Açısından Değerlendirilmesi	82
4.3.	Yerinde Tespite İlişkin Verilerin Analizi.....	94
4.4.	Alt Kültür Gruplarının Mobilya Seçimlerinin Değerlendirilmesi.....	95
4.5.	Bölüm Sonucu.....	100
5.	SONUÇLAR	106
6.	ÖNERİLER.....	108
7.	KAYNAKLAR	109
8.	EKLER.....	116

ÖZGEÇMİŞ

Doktora Tezi

ÖZET

MEKAN ÖRGÜTLENMESİ VE MOBİLYA SEÇİMİNDE KÜLTÜR GRUPLARI VE
KÜLTÜR BİLEŞENLERİNİN ETKİLEŞİMİ: KONUT YAŞAMA MEKANLARI

Aylin ARAS

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı
Danışman: Prof. Dr. İlkey ÖZDEMİR
2015, 115, 102 Ek Sayfa

Konut, kullanıcısının ve içinde bulunduğu toplumun inançlarını, geleneklerini, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısını yansıtmaktadır. Ayrıca, toplumun kültürel değişimlerinden en fazla etkilenen öğelerin başında gelmektedir. Çünkü konut tasarımı ve donatımıyla hizmet ettiği kültürün ve etnik grubun özelliklerini, yaşam şeklini, davranışlarını, çevresel tercihlerini, imgelerini, zaman ve mekan algılarını karşısındakilere yansıtırken, aynı zamanda kullanıcısının algıları, eğilimleri, kişilik özellikleri hakkında da bilgi vermektedir. Konutun önemli bir parçası olan mobilyaların kültürel etkilerle seçildiği ve konut içinde konumlandığı düşünülmektedir. Bu amaçla, mekan örgütlenmesinde ve mobilya seçiminde kültür ve bileşenlerinin etkisini incelemeye yönelik bir çalışma yapılmıştır. Çalışma kapsamında, konutun dışı açılan penceresi olan yaşama mekanları ve burada bulunan mobilyalar incelenmiştir. Çalışma 5 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, kültür ve bileşenleri tanımlanarak mekana etkileri hakkında literatür bilgisi verilmiştir. İkinci bölümde, literatür çalışmasından hareketle kültür ve bileşenlerini belirlemeye yönelik anket soruları hazırlanmış, ayrıca iki farklı kültür grubuna ait olduğu düşünülen konutlar tespit edilerek örneklem alanı oluşturulmuştur. Üçüncü ve dördüncü bölümde elde edilen bulgular değerlendirilerek, örneklem grubu içindeki konutların farklı kültür gruplarına ait olduğu ve farklı mobilyalar tercih ettikleri belirlenmiştir. Sonuç bölümünde, kültür ve bileşenlerinin konut yaşama mekanlarındaki mekan örgütlenmesine ve mobilyaların seçimine etkileri değerlendirilerek yapılan anket sonuçları yorumlanmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kültür ve bileşenleri, Kullanıcı tercihleri, Mobilya seçimi, Konut yaşama mekanları, Mekan örgütlenmesi

PhD. Thesis

SUMMARY

INTERACTION OF CULTURE COMPONENTS AND CULTURAL GROUPS IN
SPATIAL ORGANIZATIONS CHOOSING FURNITURE: HOUSE LIVING ROOMS

Aylin ARAS

Karadeniz Technical University
The Graduate School of Natural and Applied
Architecture Graduate Program
Supervisor: Prof. İlkey ÖZDEMİR
2015, 115 Pages, 102 Pages Appendix

House represents the beliefs, the customs, the socio-economic and socio-cultural structure of its resident and the society where the resident lives. In addition, it is one of the most important elements affected by the cultural shifts of the society. Because house represents the characteristics, the life style, the behaviors, the environmental preferences, the images, the time and place perceptions of the culture and the ethnic group that it serves, to the others with its design and equipment. Also it informs about the perceptions, the tendencies, the personal characteristics of its resident. It is concerned that furniture, an important element of house, are chosen with cultural influences and they are situated in house. A study for analyzing the influences of culture and its components in spatial organization and choosing furniture has been made for this purpose. In the study scope, living rooms and furniture in living rooms, that represent the house, have been analyzed. The study consists of 5 chapters: In the first chapter, culture and its components have been described and literature information about their influences to the places has been given. In the second chapter, the poll questions for determining culture and its components have been prepared within the literature study and also the houses concerned to belong to two different cultural groups, have been determined and the sample scope has been created. In the third and fourth sections, the obtained findings have been evaluated and it has been determined that the houses in the sample group belong to different cultural groups and different furniture have been preferred in the houses. In the final chapter, the influences of culture and its components to spatial organization and choosing furniture for house living rooms have been evaluated, the poll results have been commented, and the suggestions have been made.

Key Words: Culture and its components, House preferences, Choosing furniture, House living rooms, Spatial organization

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 1. Çalışmanın adımları	5
Şekil 2. Kültür kavramı: ana öğeler ve kültür haritası	8
Şekil 3. Kültürün parçalarına ayrılması	15
Şekil 4. Kültür katmanı	22
Şekil 5. Psiko-sosyal ve kültürel açıdan konut biçiminin belirleyicileri.....	29
Şekil 6. Geleneksel Türk konutunda mahremiyetin cephe biçimine etkisi	31
Şekil 7. 18. yüzyıl sonunda İstanbul'da Osmanlı üst sınıfına ait bir konak.....	33
Şekil 8. Türk çadırı ve Türk odasının tefrişli planları.....	34
Şekil 9. Türk konut kültüründeki değişimin yaşama mekanlarına yansımaları.....	35
Şekil 10. Mekansal örgütlenme örnekleri	38
Şekil 11. Kavramsal çerçeve: Kültür, alt kültür grupları, kültür bileşenleri ile mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimindeki etkileşim.....	43
Şekil 12. Trabzon kentinin Türkiye haritasındaki konumu	50
Şekil 13. Çalışma alanı ve örneklem grubunun haritadaki yeri	52
Şekil 14. Konutların şematik planları.....	53
Şekil 15. Yeşil Park Sitesi genel görünüm.....	53
Şekil 16. Yeşil Park Sitesi 1. etap normal kat planı	54
Şekil 17. Afet Evleri genel görünüm.....	55
Şekil 18. Afet Evleri normal kat planı	55

TABLolar DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1. Alt kültür gruplarının özellikleri açısından örneklem grubu içindeki konutların durumu	60
Tablo 2. Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi'nde incelenen konutların yaşama mekanı planlarından örnekler	70
Tablo 3. Kültür ve bileşenleri açısından konutların yaşama mekanlarında kullanılan mekan örgütlenme tipleri	74
Tablo 4. Örneklem grubunda incelenen konutların yaşama mekanlarında kullanılan mobilyaların durumları	76
Tablo 5. Kültür gruplarının yoğun olarak kullandıkları mekan örgütlenme tercihleri ...	78
Tablo 6. Farklı kültür gruplarının yoğun olarak kullandıkları mobilyalar.....	79
Tablo 7. Alt kültür grupları açısından örneklem grupları arasındaki ilişki.....	82
Tablo 8. Konut grubu ile mekan örgütlenmesi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu	94
Tablo 9. Örneklem grubu yaşama mekanlarında kullanılan mobilyaların genel analizi.....	97
Tablo 10. Farklı kültür gruplarının mobilya tercihleri arasındaki farkların sebepleri	105

SEMBOLLER DİZİNİ

Adj. Res.	: Adjusted Residual
AFAD	: İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü
df	: Serbestlik derecesi
LR	: Likelihood ratio
p	: Asymp. Sig. (Anlamlılık)
SPSS	: Statistical Packages for the Social Sciences
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
X ²	: Ki-kare

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Giriş

Günlük hayatımızın önemli bir bölümünü kaplayan mobilya tasarımları kültür ve teknik imkanların birleşiminden doğan ürünlerdir, (Sağocak, 2007). Mekanların oluşturulmasında mimarlığın tamamlayıcısı olan mobilya; aynı zamanda mimari olarak hayatın yapı taşı olarak da algılanmaktadır. Ayrıca, mobilya kültürel gücü ifade etmek için de bir araç olarak kabul görmektedir. Örneğin, Cumhuriyetin ilk yıllarında batı mobilyasının ülkemize farklı malzemelerle ve farklı işlevli mobilyalarla girdiği ve bunun çeşitli kültür gruplarına farklı şekilde yansıdığı görülmüştür. Bu yansıma toplumda çeşitli değişimlere sebep olmuştur. Bu değişimin sadece bireysel olduğu söylenemez. Grup aidiyetinin bir yansımasıdır ve geçmiş deneyimleri, kavramları, inançları, eğitimi ve eğilimleri içeren alışkanlıklar ve kişinin seçimlerinin belirtisidir, (Gürel, 2009).

Mobilyalar, fizyolojik ve kültürel ihtiyaçları karşılamaktadırlar, (Efe, 1997). Günümüz mobilyasının bugün kazandığı formlara ve işlevlere gelene kadar geçirdiği evrim bu fizyolojik ve kültürel ihtiyaçlardan kaynaklanmaktadır. Bundan dolayı mekan örgütlenmesi ve mobilya seçiminde kültürün önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir.

Rapoport'a (2004) göre, kültür bir nesne değil, bir fikir, bir kavram, bir yapı; insanların düşündüğü, inandığı, yaptığı birçok şey için bir etiket olduğudur. Kültür, insanın birçok eylemi için tanımsal bir kavram, bir etikettir, (Rapoport, 2004). Kültür, aynı yer ve zamanda yaşayan bireylerin kendini, kendine ve çevresindekilere anlatım şeklidir, (Erdoğan, vd., 2005).

Kültür, belirli bir insan grubu veya toplum tarafından bilinçsizce işletilen standart davranışlardır. İnsan davranışları ve bu davranışların arkasındaki soyut değerler, inançlar ve algılardan meydana gelir. Toplum üyeleri tarafından paylaşılan ve kabul edilen davranışlar soyut değerler, inançlar ve algılar tarafından üretilir. Kültür, biyolojik kalıtımla değil, iletişimle öğrenilir. Yani, kültürel özellikler genetik değildir, sonradan toplumda yaşadıkça kazanılırlar, (Haviland, 2002).

Kültür zamana yayılarak kendi içinde çağdan çağa da farklılık gösterebilir. Örneğin, Endüstri Devrimiyle başlayan süreçte, 20. yüzyılda endüstrileşmenin hızla yayılması geniş çaplı bir üretim faaliyeti başlatmıştır, (Lefebvre, 1998). Yaşanan teknolojik gelişmeler,

küreselleşmenin de etkisiyle, basın-yayın ve internet yoluyla yeni tasarımların tüm dünyaya yayılmasını ve büyük kitleler tarafından ulaşılabilir olmasını sağlamıştır, (Gür, 2000). Bunun sonucunda, gereksinimlerin sınırlanmadığı, tasarruf edilmesine gerek duyulmayan eski bir kültürden, üretimin bol olduğu ve aşırı tüketimin yapıldığı yeni bir kültüre geçiş yaşanmıştır, (Lefebvre, 1998).

Kültür, özetle “bir toplumun yaşam tarzı” şeklinde tanımlanabilir. İnsanın düşünceleri, duyguları ve emeğinin ürünü olan her şey kültürün temel unsurları arasında sayılabilir. Örf, adet, gelenek, görenek, ahlak kuralları, inanç sistemleri ve her türlü toplumsal değerler, normlar ve davranış biçimlerinin yanı sıra bilgi, sanat, bütün unsurlarıyla bir iletişim aracı olan dil, her türlü semboller, giyim-kuşam tarzı, yeme-içme alışkanlıkları ve biçimleri gibi maddi olmayan unsurlarla birlikte giysiler, besin ürünleri, teknik, günlük yaşamda kullanılan her türlü araç-gereçler gibi maddi unsurlar da kültürün ayrılmaz bir parçasını oluşturur, (Arslan, 2004). Gündelik nesnelerin her türlü değer ve anlamı, içinde buldukları kültürdedir. Nesnelerin değer ve anlamları kültürle ölçülür. Bilgisini madde üstünde uygulayan zanaatçı veya sanatçı, çeşitli iş aletleri ve nesnelere yapmış, bunları gereksinimleri doğrultusunda kullanırken, toplumsal iletişim süreci içinde bu eşyalara simgesel anlamlar da yüklemiştir, (Uygur, 1989).

Demir’e göre, üretim biçimlerinden tüketim alışkanlıklarına, görünürde günlük hayatı etkilemeyen ifade ve etkileşim biçimleri de kültür tanımının içindedir, (Demir, 1992).

Kültür, ürünlerin tasarlanmasını, kullanma ve onlardan yararlanma anlamındaki eylemleri, bunlara sahip olma ve onlarla ilişki kurma biçimlerini, bunların algılanmasını ve anlamlandırılmasını da içermektedir, (Sağocak, 2007). Toplumda olduğu gibi kültürün de asli unsuru insandır. Kültür; insanın insanla, insanın eşyayla ve insanın doğayla olan ilişkilerinin ürünüdür. Kültürün yaratıcısı ya da oluşturucusu insandır. Yalnızca yaratmakla kalmayıp kültürü yaşatan, onu taşıyarak yeni kuşaklara aktaran da yine insandır. Kültür donuklaşmış, katı, statik bir karaktere değil, dinamik bir niteliğe sahiptir. Kuşaktan kuşağa aktarılarak varlığını sürdürür, (Arslan, 2004).

Kültürel değerler, oldukça geniş bir yelpazeye yayılmışlardır. Farklı araştırmalarda birbirinden farklı kültürel unsurlara değinilmesi mümkün olmaktadır. Kültürel unsurlar içerisinde bulunan moda, duygular, cinsiyet, ahlaki değer ve politik unsurlar kişilerin birbirinden farklı tercihler yapmalarına sebep olmaktadır, (Kurtuldu, 2008).

Kültürel etmenlerden etkilenerek şekillenen mimari ürünü oluşturan, yapı ve yapı kabuğu içinde ve dışında belirlenen yapı bütünü oluşturarak mekan, en geniş anlamıyla, içinde insanın bir veya daha fazla eylemini gerçekleştirebileceği ortamlardır. Birey mekan içinde bu eylemleri gerçekleştirirken kültürel birikimlerini de mekana yansıtır, (Eyüce, 1995). Geçmişte olduğu gibi yaşadığımız zamanda da insanla bütünleşen günümüz kültürünün de temsilcisi mimaridir, (Kut, vd., 2002). Fiziki mekan sembolik anlamlarından arındırılan boş bir mekan değil, kültürel gözlüklerle algılanabilen mekandır, (Öncü ve Weyland, 2010). Toplumun kültürel özellikleri, yaşam tarzları ve dünya görüşleri bireyin eylemlerini etkilediğinden, bireyin içinde bulunduğu kültürün mimarisini ve dolayısıyla mekan örgütlenmesini yansıtmaktadır.

Kültür; bireyin dünya görüşlerini, değerlerini, yaşam tarzını ve bunun etkisiyle kişinin eylemlerini etkilemekte ve bu da mekan kurgusuna ve mekan örgütlenmesine yansımaktadır. Yapılan bu çalışmada, farklı kültürel yapıdaki kullanıcıların mekan örgütlenmesi ve mobilya tercihlerinin karşılaştırması yapılarak kültürün mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimine olan etkileri incelenerek, farklı kültürel yapıdaki kullanıcıların mekana ve mobilyaya bakış açıları irdelenecektir.

1.2. Problemin Tanımı

Yapılan literatür taraması sonucunda kültürün mekana etkileri konusunda çeşitli çalışmalar bulunmaktadır. Kültürün, mekan ve mimarlıktaki etkisinin oldukça baskın olduğu görülmektedir. Ancak kültür ve bileşenlerinin, konutta yaşama mekanlarının örgütlenmesine ve mekanı şekillendiren en önemli unsurlardan olan mobilyaların seçimine olan etkileri üzerine detaylı çok fazla çalışmaya rastlanamamıştır. Bu kapsamda kültür, alt kültür grupları ve kültür bileşenleri, mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimi arasında bir ilişkinin olup olmadığı bilinmemektedir. Bundan dolayı yapılan bu çalışmayla, farklı alt kültür gruplarında kültür ve bileşenlerin, mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimi üzerinde etkili olup olmadığı tespit edilmeye çalışılacaktır. Böylece iç mimarların, mimarların ve tasarımcıların mekanları kurgularken, kullanıcı isteklerine daha bilinçli yaklaşacağı düşünülmektedir.

1.3. Çalışmanın Kapsamı

Çalışma kapsamında, kullanıcının içinde bulunduğu kültür gruplarına (sosyo-kültürel yapıdan) bağlı olarak konut yaşama mekanlarını nasıl şekillendirdiği incelenmiştir. Pek çok değişkenle karşımıza çıkan kültür kavramı, konutun biçimlenmesinde, mekan kullanımında, örgütlenme biçiminde önemli bir rol oynamaktadır. Kullanıcılar konutlarını şekillendirirken kültürel etmenlerden yararlanmaktadır. Bundan dolayı çalışma konutlar üzerinden yürütülmüştür.

Kültürün mekan örgütlenmesi üzerindeki etkisinin farklı alt kültür grupları üzerinden incelendiği bu çalışmada, örneklem grubunu farklı sosyal statüdeki kullanıcılar oluşturmuşlardır. Örneklem alanı olarak, farklı sosyal statüdeki kullanıcı gruplarına ait konut ve konutun dışı açılan penceresi olan yaşama mekanları seçilmiştir.

Çalışma iki bölümden oluşmaktadır:

1. Literatür Taraması
2. Alan Çalışması

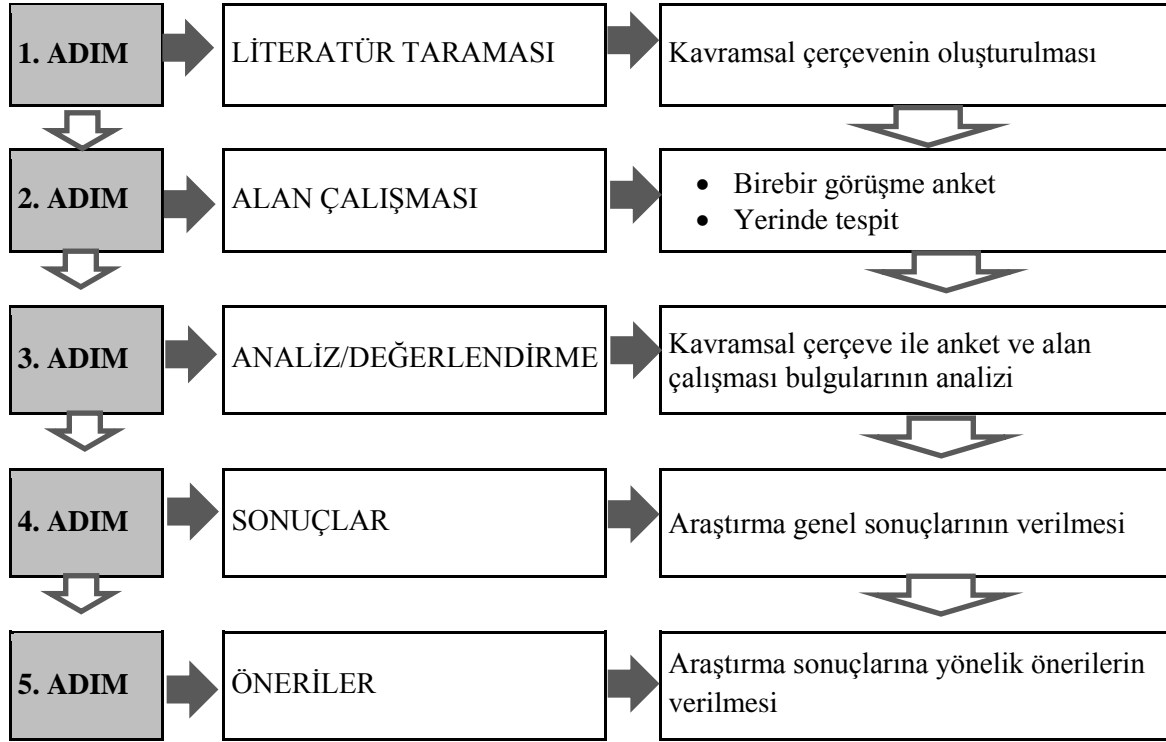
Çalışma kapsamında kültür ve kültürün mekana etkilerini kavramak oldukça önemlidir. Bu amaçla, çalışmanın birinci bölümünü oluşturan literatür taraması bölümünde kuramsal bilgiler verilerek kültürü tanımlamaya, kültür gruplarını belirlemeye yönelik kavramlar tespit edilmiştir.

Araştırmanın ikinci bölümü olan alan çalışması da iki aşamadan oluşmaktadır.

1. Kültür grupları arasındaki farkların tespiti
2. Farklı kültürel gruplara ait olduğu düşünülen yaşama mekanları arasındaki farkların tespiti

Araştırmanın ikinci aşamasında farklı kültür gruplarına ait olduğu düşünülen kullanıcıların kültürel yapılarını belirlemeye yönelik bir anket çalışmasıyla, bu kullanıcıların yaşama mekanları arasındaki farkların belirlenmesine yönelik bir tespit çalışması gerçekleştirilmiştir.

Şekil 1. Çalışmanın adımları

1.3.1. Literatür Taraması

Çalışma kapsamında öncelikle kültürün tanımı, kültürün ilişkili olduğu kavramlar, kültürün çeşitleri, öğeleri ve bileşenleri ve kültürel süreçlere, küreselleşmeye dair tanımlamalara ek olarak kültürün mimariye, mekana ve konuta olan etkilerini belirlemeye yönelik literatür çalışması yapılmış ve yapılan çalışmalar kısmında alt kültür grupları ile kültür ve bileşenlerini belirlemeye yönelik analizleri yapabilmek için gerekli olan kavramların belirlenmesi için bir zemin oluşturulmuştur.

1.3.1.1. Kültürle İlgili Kavramlar

1.3.1.1.1. Kültür Kavramı

Kültür ve kavramlarının farklı yazarlara göre farklı tanımları vardır. Bu tanımlardan en bilineni Tylor'ın (1871) “kişinin, toplumun bir üyesi olarak kazandığı bilgi, inanç, sanat, hukuk, ahlak, adet, gelenek, alışkanlık ve yeteneklerin karmaşık bir bütünü” şeklinde yapmış olduğu kültür tanımlamasıdır, (Haviland, vd., 2008).

Türk Dil Kurumu'nun hazırladığı Genel Türkçe Sözlükte ise kültür,

- Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü,

- Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü,

- Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi,

- Bireyin kazandığı bilgi gibi farklı şekillerde tanımlanmaktadır, (URL-1).

Örnek kültürü, “Bir halkın ya da bir toplumun özdeksel ve tinsel alanlarda oluşturduğu ürünlerin tümü: Yiyecek, giyecek, barınak, korunak gibi temel gereksemelerin elde edilmesi için kullanılan her türlü araç gereç; uygulanan teknikler; düşünceler, beceriler, inançlar, geleneksel, dinsel, toplumsal, politik düzen ve kurumlar; düşünce, duyuş, tutum, davranış ve yaşama biçimlerinin topu” şeklinde tanımlamıştır, (Örnek, 1973).

Oğuzkan ise kültürü, “Bir toplumu ya da halkı duyuş, düşünüş, yaşayış bakımından öbürlerinden ayıran ve gerek özdeksel gerek tinsel alanlarda oluşturulan ürünlerin tümü; Bir topluma ya da bir halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat yapıtlarının tümü; Usavurma, beğeni ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi” olarak farklı şekillerde tanımlamıştır, (Oğuzkan, 1974).

Mead'e (1998) göre; kültür, toplumun davranışlarını meydana getiren, onlara farklı çevreler olma özelliği kazandıran ve onlara kendi şeklini veren kural ve sorumlulukları oluşturan bir bütündür, (Harris, vd., 2004).

Kültür, bireyin diğer bireylerden öğrendiği inanç, dil, değer, davranış ve tutumlardır. (Cavalli-Sforza and Feldmann 1981; Boyd and Richerson 1985; Parisi, vd., 2003). Her grubun kendine özgü ayırıcı bir kültürü vardır. Ancak benzer olmaya eğilimli kültürler karşılıklı etkileşimlerle birbirlerinden etkilenebilirler. Çünkü bir gruptaki bireyler, diğer gruptaki bireylerle etkileşim içine girerek onların davranışlarını, dillerini, inançlarını, tutumlarını ve değerlerini bir ölçüde öğrenebilirler, (Parisi, vd., 2003).

Kluckhohn (1951); kültürün; duygu, düşünce ve tepkilerle oluştuğunu, toplumun ayırt edici başarılarını oluşturan başlıca sembollerle elde edilip iletildiğini belirtmiş, kültürün en önemli ilkesinin ise değerlerle ilgili gelenekleri içerdiğini ifade etmiştir, (Hofstede, 2001).

Kültür, insanın düşünme, seçme ve eleştiri gücünün gelişmesini sağlayan bilginin bütünüdür, (Güvenç, 2002).

Hofstede kültürü, ortak programlanan zihnin bir grup ya da kategoriye dahil edildiği insanlar arasındaki farklar olarak tanımlamıştır, (Hofstede, 2005).

Williams kültürden, “toplumsal düzenin iletildiği, yeniden üretildiği, deneyimlendiği ve keşfedildiği anlamlandırıcı bir sistem” olarak bahseder, (Williams, 1993).

İnsan elinin ve çabasının ürünü olan, canlı ve cansız doğa dışında kalan her şey kültürel bir anlam ve değer taşımaktadır. Buradan yola çıkılarak her şey kültürel bir simge ve öge olarak incelenebilir, (Güvenç, 2002).

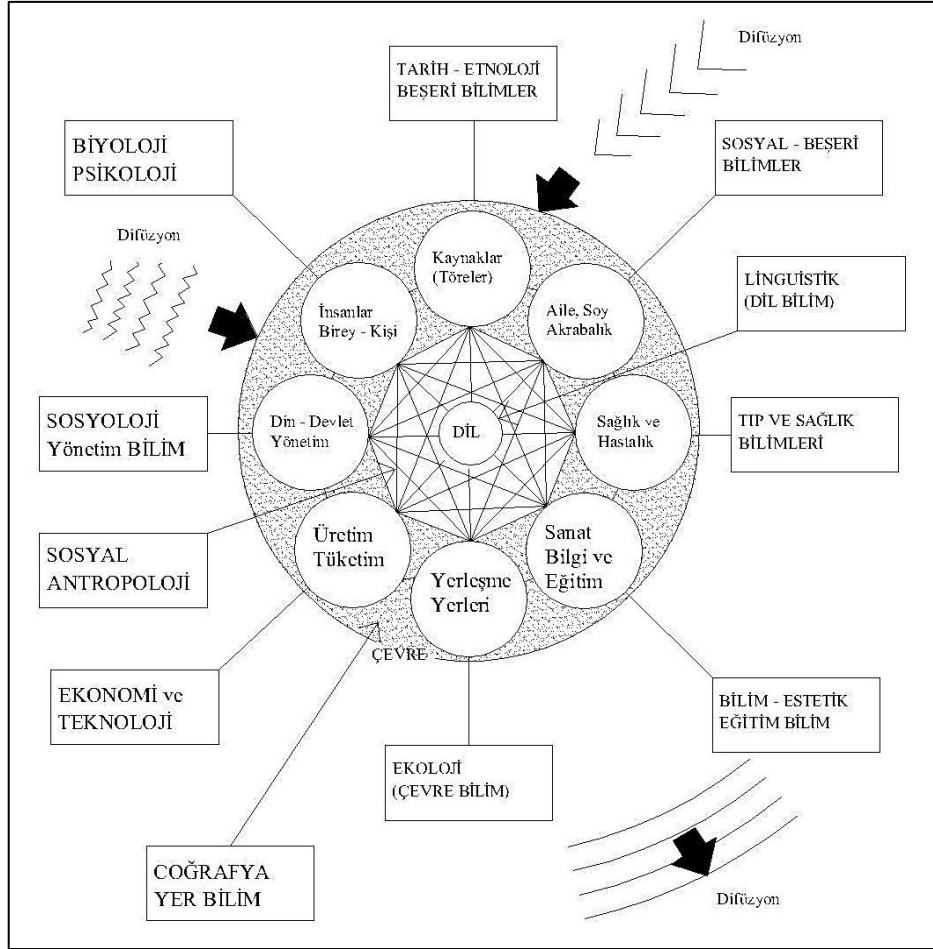
Kültür, kişinin beğeni düzeyinin göstergesidir. Farklı kültür düzeyindeki kişilerin farklı beğeniler gösterdiği görülmektedir, (Chaney, 1999).

Kültür tanımlarından yola çıkarak kültürün gerçek davranışla bu davranışın ardında yatan soyut değerler, inançlar ve algılar dünyasını birbirinden ayırma eğiliminde olduğu söylenebilir. Yani, kültür gözlenebilen bir davranıştan çok insanların deneyimlerini yorumlama ve davranışlarını genellemede kullanılan ve davranışlara yansıyan değerler ve inançlardır.

Haviland’a göre kültürün kabul edilebilir en modern tanımı “Toplum üyeleri tarafından hayata geçirildiğinde toplum üyelerinin uygun ve kabul edilebilir gördüğü aralığa uygun düşen davranışlar üreten kurallar ve standartlar kümesidir.” şeklindedir. Paylaşılan idealler, değerler ve davranış standartları kültürü oluşturarak, bireyin eylemlerini toplum için anlaşılır kılmaktadır, (Haviland, 2002).

Sartre (1988) kültürü, insanın kendini yansıttığı ve aynı zamanda kendini bulabildiği insan yaratımı olarak tanımlar, (Wulf, 2009).

Malinowski (1992) ise kültürü, maddi ve toplumsal açıdan daha fazla hesaba katarak, kültürün bazı yönlerden bağımsız, bazı yönlerden de pek çok şeyle ilişkili ve geçmiş kuşaklara kan bağıyla bağlı topluluk, yakın çevrede işbirliğiyle yapılan çalışmalar, politik uzlaşmalar ve gücün kullanılması gibi pek çok konuyu birleştiren bir bütün olarak tanımlamıştır. Onun bu görüşüne göre, kültür yalnızca maddi değil, entelektüel, toplumsal ve politik kavramlar gibi maddi olmayan konuları da içermektedir. Buna ek olarak, çeşitli yaşam biçimlerini ve hayali konuları da kapsamaktadır. Kültür, biçim vererek insan bedenini oluştururken, değişimi ve aynı zamanda geçmiş, şimdi ve gelecek arasında, yeni ve gelenekten koparak sürekliliğini sağlar. Kültür dinamiktir; her kültür sadece bir tek kültürden oluşmamıştır, pek çok kültürü kapsar, (Malinowski, 1992).

Şekil 2. Kültür kavramı: ana öğeler ve kültür haritası, (Güvenç, 2002).

Geertz'e (1992) göre; insan soyu, kendi tarihsel ve kültürel karakterinin arkasında değil, onların içinde bulunabilir, (Wulf, 2009).

Yukarıdaki tanımlara da bakıldığında bir bütün veya bir sistem olarak ifade edilen kültürün tanımlanması oldukça güçtür. Çünkü kültür, tamamen maddi ya da gözlemlenebilen bir olgu değil, aynı zamanda soyut bir kavramdır. Kültür kavramının soyut olması genellikle bilim insanlarını rahatsız etmektedir. Çünkü bu soyut kavramı etkileyen olaylar, konular, kurum ve değişkenler gözlemlenebilir somut şeylerdir. Toplumsal yapı ve kurumların kavramsal modelini oluşturan kültür kavramı, belirli bir toplumdaki kültürel öğeleri, kuram ve süreçleri ve bunların birbirleriyle olan ilişkilerini temsil eder, (Şekil 2), (Güvenç, 2002).

Belirtilen bu tanımlardan yola çıkarak ve çalışmada zemin oluşturması açısından kültür, bir insan grubu tarafından toplumla ve çevreyle ilişkiler sonucunda ortaya çıkan,

toplumu şekillendiren davranış kalıpları ve o grup içinde yer alan ürünler gibi maddi ve yaşam biçimleri gibi manevi unsurların bütünü şekilde ifade edilebilir.

1.3.1.1.2. Kültürün Özellikleri

Güvenç (2002), kültürün tanımının daha iyi anlaşılabilmesi için, Murdock'tan esinlenerek kültürün özelliklerini aşağıdaki gibi sıralamıştır;

1. Kültür öğrenilebilen bir olgudur. Kalıtsal veya içgüdüsel değildir. Bireyin doğduktan sonra kazandığı alışkanlıklar ve eğitim sürecinde öğrendikleridir.

2. Kültür tarihidir ve süreklidir. Diğer canlılardan farklı olarak insan, yeni öğrendiği bilgi ve alışkanlıkları yetiştirdiği bireye de tamamen öğretebilme yeteneğine sahiptir. Bu özelliği kültürün sürekli olmasını sağlar.

3. Kültür toplumsaldır. Kültürel sistemin öğrettikleri, toplumda yaşayan insanlar tarafından yaratılır veya paylaşılır. Toplumda yaşayan insanlar tarafından yaratılan veya paylaşılan bu alışkanlıklar, davranışlar, tutum ve değerler o grubun kültürünü oluşturur. İster aile ister köy veya sınıf ister oymak veya ulus düzeyinde olsun, sosyal grubun paylaştığı bu alışkanlıklar bir kültür veya alt kültürdür.

4. Kültür ideal ve idealleştirilmiş kurallar sistemidir. Kültür toplum tarafından kabul görmüş ideal tutum ve davranışlardan oluşmaktadır. Bireysel tutum ve davranışlar ideal olan anlamına gelmemektedir.

5. Kültür ihtiyaçları karşılayıcı ve doyum sağlayıcıdır. Kültürel öğeler, toplumun temel biyolojik ihtiyaçlarını büyük ölçüde karşılayarak bireyin doyuma ulaşmasını sağlayarak varlıklarını sürdürürler.

6. Kültür değişir. Kültür zamanla doğal çevreye uyum sağlar. Kültürler yayılma, öykünme, ödünç alma gibi yollarla çevresindeki kültürlerle benzerler. Toplumun ihtiyaçları zaman içinde değiştikçe toplumun ihtiyaçları geleneksel yöntemlerle karşılanamaz hale gelir. Böylece, toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak yeni yollar ortaya çıkar. Kültürel sistemler sadece ileri giden değişimlere değil, geriye doğru değişimlere de açıktır. Değişim sistemin bütününde bir anda ortaya çıkmaz. Sistemin bir kısmı değişirken geri kalanı da değişime uymak zorunda bırakılır.

7. Kültür bütünleştiricidir. Kültürel sistemler, tarih ve çevresel etmenlerin etkisiyle hiçbir zaman bir bütünlük göstermezler. Tam bir bütünleşme olacağı sırada yeni ayrışmalar ve değişimler ortaya çıkar. Bütünleşme bir yön ve idealdir ve zaman alıcı bir süreçtir.

8. Kùltür bir soyutlamadır. Kùltür bütünüyle gözlemlenebilir ve maddi bir kavram olmamasına karşın, onu besleyen ve destekleyen olaylar, konular, kurum ve değişkenler gözlemlenebilir türdendir. Kùltürün bu özelliği bilim insanlarını rahatsız etmektedir, (Güvenç, 2002).

1.3.1.1.3. Kùltür Çeşitleri ve Öğeleri

1.3.1.1.3.1. Kùltür Çeşitleri

Kùltür sınıflamaları farklı şekillerde yapılmıştır. Bu faktörlerden, kùltür öğelerinin bileşimi, kùltürün oluşum biçimi, toplumların yaşadıkları bölgeler, toplumu oluşturan bireylerin ekonomik durumları, üretilen mal ve hizmetler, teknoloji ve çevre ön plana çıkmıştır, (Erdoğan, 1994).

1.3.1.1.3.1.1. Genel Kùltür (Ulus Kùltürü)

Üst kùltür olarak da adlandırılan genel kùltür ulus düzeyinde ele alınır ve özel bir toplumun sahip olduğu kùltürdür. Toplumun veya ülkenin, bütün sosyal gruplarında, tüm coğrafi bölgelerinde etkili olan, benimsenen ve yaşanan unsurlardan oluşmaktadır. Genellikle karmaşıktır ve oluşmaları uzun süreçler alan sosyal sistemlerdir, (Akıner, 2005).

1.3.1.1.3.1.1.1. Alt Kùltür

Hiçbir toplumda kùltür tek bir yapıda değildir. En homojen kùltürlerden oluşan toplumlarda bile, toplumsal farklılıklar neticesinde oluşan farklılaşmalar olmaktadır. Bu da alt kùltür kavramıyla açıklanmaktadır, (Sencer, 1979). Bir toplumun genel kùltürü, çok sayıda alt kùltürlerden oluşur. Genel kùltür içinde alt kùltürleri meydana getiren en önemli alt kùltür odakları etnik ve dini farklılaşmalar, çeşitli sosyo-ekonomik tabakalaşmalar ve coğrafi bölge esasına dayanan yöresel farklılıklardır, (Akıner, 2005).

M. M. Gordon bir kùltürün alt bölümünü oluşturan alt kùltürün, sınıf statüsü, etnik köken, bölgesel ayrımlar, kır-kent farklılaşması ve dinsel bağlılıklar gibi toplumsal

durumlardan oluştuğunu ve bireyler üzerinde bütünleştirici etkisi olduğunu ifade etmiştir, (Sencer, 1979).

Valentine (1968), alt kültürler olarak adlandırılabilen sosyal grupların bir model listesini geliştirmiş ve bunu aşağıdaki başlıklarla tanımlamıştır:

- Sosyo-ekonomik tabaka (alt sınıf ya da alt gelir seviyesi),
- Etnik topluluklar (Yahudiler, Ermeniler),
- Bölgesel nüfus (Güneyliler, Kuzeyliler),
- Yaş Grupları (yetişkinler, gençler),
- Toplum türleri (şehirli, köylü),
- Kurumsal kompleksler (eğitim, ceza kurumları),
- Mesleki gruplaşmalar (çeşitli profesyonel meslek grupları),
- Dini oluşumlar (Müslümanlar, Hıristiyanlar),
- Politik yapılar (devrimci gruplar, milliyetçi gruplar),
- Akli yöne gidenler (bilimciler, aydınlar),
- Genç davranışsal sınıfların bireyleri,
- Ahlaki değerlerin kategorileri ahlaklı, ahlaksız ve basit kavramlarının

sınırlamasının neler olduğunu belirlenmesi, (Valentine, 1968).

Bazı durumlarda alt kültürle farklı bir kültürün ayırımını yapmak oldukça güçtür. Bu açıdan bakıldığında kültür ve alt kültür iki farklı noktada ama birbirleriyle bağlantılıdır. Aralarında ise sınırları kesin çizgilerle belli olmayan gri bir bölge mevcuttur, (Haviland vd., 2008).

Çalışma kapsamında, alt kültür grupları, örneklem alanı içinde ulaşılabilmesi ve deneklerin ayırımını daha rahat sağlayabilmesi düşüncesinden yola çıkarak

1. Sosyo-ekonomik tabaka (gelir seviyesi, eğitim düzeyi, vb.)

2. Toplum türleri (şehirli, köylü) açısından değerlendirilmiştir. Bireyin ait olduğu sosyo-ekonomik tabakanın ve kırsal veya kentsel bir geçmişten gelmesinin onun yaşam şeklini etkilediği düşünülmektedir. Ancak konut yaşama mekanlarının düzenlenmesinde sosyo-ekonomik tabaka ve toplum türlerinin tek etken olmadığı düşünülmektedir. Bundan dolayı, konut kullanıcıları kültür bileşenleri açısından da irdelenmiştir.

1.3.1.1.3.1.2. Maddi ve Manevi Kültür

Laudon ve Della Bitta'ya (1993) göre, kültür maddi ve manevi parçalardan oluşmaktadır. Toplumunu oluşturan bireyler tarafından kullanılan ve toplumun ilerlemesini gelişmesini sağlayan üretim, teknik, becerileri kapsayan maddesel kültür; sözcükler, fikirler, gelenekler ve inançları kapsayan, maddeleşmeden insanın yaşamını etkileyen belleksel değerler ve bu değerlerin oluşturduğu yaşam biçimi ya da manevi çevreyi oluşturan manevi kültür, (Laudon ve Della Bitta, 1993).

Maddesel kültür, insanların kullanmış ve geliştirmekte olduğu dokunulabilen, görülebilen ve günlük hayatta kullanılabilen fiziksel maddelerin tamamıdır. Estetik anlayışın sanat ve müzikle dışa yansıtılmasına, giyim ve binalarla korunmasına ve boş zamanların değerlendirilmesine olanak verir, (Wilkie, 1994). Maddesel kültür sosyal yaşamı yansıtır.

Manevi kültür değişkenleri ise, dini değerler, örf ve adetler, dil ve folklorik özellikleri kapsar ve bu değişkenler maddesel kültürün gelişimini ve sosyal yaşamı etkilerler, (Bulut, 1989).

1.3.1.1.3.2. Kültür Öğeleri

Kültür öğelerini farklı yazarlar farklı şekilde sınıflandırılmıştır.

White (1959), kültür öğelerini başlıca dört grupta toplamaktadır. Bunlar;

1. Teknoloji, doğayla mücadele araçları, mimari yapılar gibi teknik, maddi ve fiziki değerleri kapsayan teknolojik kültür öğeleri,
2. Toplum içersinde ortaya çıkan dil, din, ahlak, hukuk, eğitim, örf ve adetler, çeşitli sosyal kurumları kapsayan sosyolojik kültür öğeleri,
3. Bireyin subjektif yönlerini meydana getiren ve çeşitli tutum ve davranışlarına hitap eden duygusal veya estetik kültür öğeleri,
4. Bireyin ve çeşitli grupların, fikirleri, inançları, dünya görüşlerini kapsayan ideolojik kültür öğeleridir, (Akıner, 2005).

Hofstede kültürün öğelerini;

1. Değerler,
2. Semboller,
3. Kahramanlar,

4. Gelenekler şeklinde sınıflamıştır, (Hofstede, 2001).

Akiner ise, Hofstede'nin sınıflamasından yola çıkarak kültür öğelerini değerler, tutumlar, varsayımlar, normlar, inançlar, semboller ve öyküler ve kahramanlar şeklinde 7 başlıkta açıklanmıştır, (Akiner, 2001);

1. Değerler: Yapılan kültür araştırmalarında en önemli yeri değerler kaplar. Çünkü toplumun değerleri kültürün içine işlemiştir, (Hofstede, 2001). Değerler, insanların iyiyle kötüyü, doğruyla yanlış, önemli olanla olmayanı ayırt etmesini sağlayan temel inançlarıdır.

2. Tutumlar: Kültürle iç içe kavramlardan biri olan tutum kavramı, bireyin karşılaştığı somut veya soyut, canlı veya cansız bir konuya karşı sergilediği durumdur. Birey, geçmişten gelen kültürüyle oluşan bilgi ve deneyimleriyle çevresindeki toplumsal konu veya olaylara bilişsel, duygusal ve davranışsal tepkiler vermekte ve o konuya veya olaya karşı tutumunu belirtmektedir. Tutum ve değer kavramları birbirlerinden ayrı düşünülemez.

3. Varsayımlar: Ortak kültürel özelliklere sahip toplumlardaki bireylerin tavırlarını ve günlük eylemlerinin sonuçlarını en çok etkileyen kültürel öğelerden biridir. Varsayımlar tartışılmaz ve sorgusuzca kabul edilirler.

4. Normlar: Değerler sistemiyle bağlantılı olan ve bütün toplumlarda bireye doğruyla yanlış, olumluyla olumsuz gösteren kurallar, standartlar ve fikirler bütünü şeklinde açıklanabilir. Değerler soyut ve geleneksel kavramlardan oluşurken, normlar belirgin ve yol gösterici niteliğe sahip olmalıdır.

5. Semboller: Toplum yaşamında etkili olan bazı değerler ve normlar belli bir sembolle daha iyi ifade edilebilmektedir. Törenler, ayinler, işaretler, jestler veya sözcükler hatta bir kişi bu sembol olabilir. Semboller, ortak değer taşıyan marşlardan, anıtlardan oluşabildikleri gibi, giyim veya saç stili, marka logoları veya statü sembollerinden oluşabilir, (Hofstede, 2001).

6. Öyküler ve Kahramanlar: Yaşayan ya da ölmüş, gerçek ya da hayali olan onurlu kişilerdir, (Hofstede, 2001). Toplamların ekonomik, politik, sosyal şartlarında toplumu gelişmişlik düzeyine taşıyacak kahramanlardır.

7. İnançlar: İnançlar toplumun ortak olarak yaptıkları aktivitelerdir. Sosyal olarak önemlidir ve toplumun normlarını, bireysel sınırlarını korurlar, (Hofstede, 2001). Geçmişte ve günümüzde gerçeğin ne olduğu konusunda bireysel bilgilerden oluşmaktadırlar ve

bireyin sosyal gerçekleri nasıl algıladığını gösterirler. Sosyal ve dini seremoniler olarak örneklendirilebilirler, (Hofstede, 2001).

Hofstede, aynı kültürel yapıdaki insanların benzer şekilde giyindiklerini, aynı ürünleri satın aldıklarını ve benzer popüler kelimeleri kullandıklarını (semboller); aynı televizyon programlarını ve sinema filmlerini izlediklerini (olaylar ve kahramanlar); aynı spor ve eğlence faaliyetlerinde bulduklarını (törenler, mitler) belirtmiştir, (Hofstede, 1991).

Güvenç ise kültürün başlıca öğelerini aşağıdaki gibi sıralamıştır;

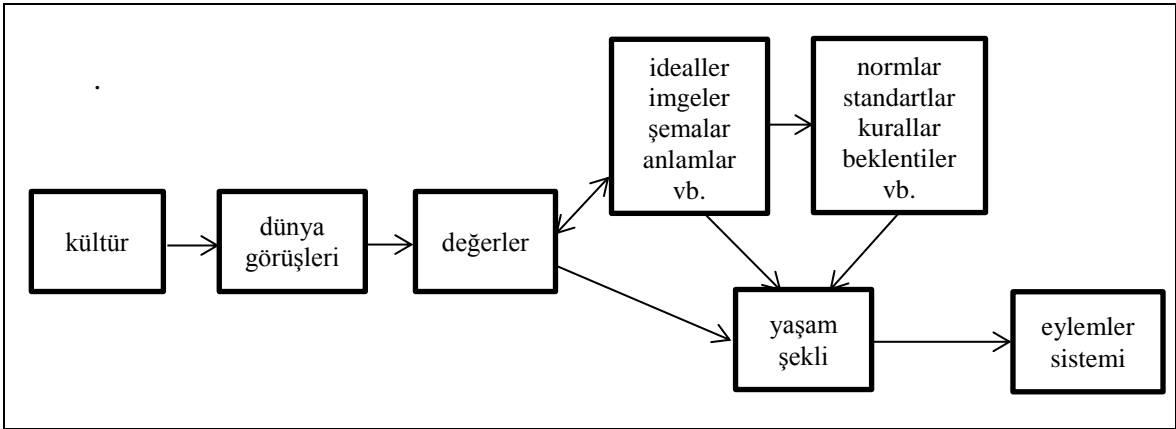
1. Tarih,
2. Aile,
3. Sağlık ve beslenme,
4. Eğitim süreci,
5. Yerleşmeler ve ekolojik çevre,
6. Ekonomi ve teknoloji,
7. Bilim ve sanat,
8. Mimari eserler,
9. Din ve devlet,
10. Kişilik,
11. Dil,
12. Ahlâk,
13. İnanç ve tutumlar,
14. Estetik,
15. Politik hayat ve siyasi yapılanma,
16. Gelenek ve görenekler,
17. Hukuk,
18. Sosyal örgütler ve kurumlar, (Güvenç, 2002).

Çalışma kapsamında, Güvenç'in sınıflamasına dayanarak kültürel öğelerden aile, eğitim süreci, ekonomi ve teknoloji, inanç ve tutumlar, gelenekler ve görenekler dikkate alınmıştır.

1.3.1.1.4. Kültür Bileşenleri

Zaman içinde pek çok farklı tanımı yapılmış olmasına karşın kültür, anlaşılması ve analizi zor bir kavramdır. Rapoport (2004), kültürün görülemeyen bir olgu olduğunu ve sadece çıktılarının ve kültürü oluşturan bileşenlerin gözlemlenebileceğini ve algılanabileceğini ifade etmektedir, (Rapoport, 2004). Bundan dolayı, kültür konusunda araştırma yapanlar kültürün niteliği, süreci veya bileşeni gibi sadece bir yönüne ağırlık vermek zorunda kalmışlardır. Kültür kavramıyla ilgili yapılan çalışmalardaki karmaşık veya belirsizlik genellikle kültürün hangi bileşeninin değerlendirmeye alındığının belirtilmemesinden kaynaklanmaktadır, (Turgut, 1990).

Rapoport'a göre; kültür bileşenleri, değerler ve imgeler, dini inançlar, aile strüktürü, sosyal organizasyonlar, bireyler arasındaki sosyal ilişkiler ve yaşam şekli olarak belirlenmiş ve kullanıcı grubu özellikleri, özel yaşam şekli ve önemli eylemler setini tanımlayan kültürel öz elemanlarla analiz edilmiştir, (Rapoport, 1980).

Şekil 3. Kültürün parçalarına ayrılması, (Rapoport, 2004).

Altman ve Chamers'e (1980) göre kültürel faktörler; dünya görüşü, çevresel bilişim ve algılama, mahremiyet, din ve diğer değerler sosyal strüktürler ve aile strüktürü olarak belirlenmiştir, (Turgut, 1992).

Gür konut formunun belirleyicilerini kültürel, sosyal ve bireysel olmak üzere üç gruba ayırmıştır. Kültürel belirleyiciler; dünya görüşü, kültürel değer ve normlar, din, dil ve sınıflama kategorileri, aile-akraba-toplum ilişkileri, yaşam biçimi, çevre/mekan kullanma normları, konut kullanımına ilişkin normlar ve konutun temel işlevleri ve anlamı

şeklindedir. Sosyal belirleyiciler; aile büyüklüğü, ailenin sosyo-ekonomik statüsü ve toplumsal etki alanı, ailenin dünya görüşü ve toplumsal tutumları, aile yapısı/ailede roller, ailenin yaşam biçimi, ailenin öz imgesi, beklentileri, umutları, ailenin konut deneyimleri ve konut imgesi şeklindedir. Bireysel belirleyicileri ise; bireyin konutla kurduğu yararsal ilişkiler/standartlar, bireyin konutla kurduğu duygusal ilişkiler-özdeşleşim-bağlanma, bireyin kültürel normları yorumlaması-eğitim, bireyin yaşam yoğunluğu, bireyin konut deneyimleri, bireyin öz imgesi şeklindedir, (Gür, 2000).

Tez çalışması kapsamında hangi kültür bileşenlerinin çalışmada değerlendirildiği önemli bir etkidir. Bu bileşenler zaman zaman çakışmakta ve birbirlerini tamamlamaktadır, (Turgut, 1990). Yaptığı iki farklı çalışmada Turgut kültür bileşenlerini;

1. Çevresel imgeler,
2. Dini inançlar,
3. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları,
4. Konuta ait yaşam şekli olarak tanımlamıştır, (Turgut, 1990).

Konut formu ve bireyin yaşama şekline etki eden dünya görüşleri, değerler ve ideallerinin oluşturduğu çevresel imgeler, kültür kavramında ve kullanıcının mekanlarla olan etkileşiminin analizinde oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Ait olunan toplumdan alınan geleneksel veriler bu başlığı oluşturmaktadır, (Turgut, 1990).

Yapılan pek çok araştırmada dini inançların insan davranışı ve mekan formunun oluşmasında etkili olduğu görülmüştür. Dini inançlar; evrensel olmadıkları ve toplumdan topluma, kültürden kültüre farklılıklar gösterdikleri için konutu biçimlendiren kültür bileşenleri arasında incelenmektedir, (Turgut, 1990).

Aile ve akrabalık ilişkileri, toplumsal rol ve görevler toplumdaki sosyal yapının incelenmesine olanak verdiği için kültür bileşeni olarak değerlendirilmiştir, (Turgut, 1990).

Kültür bileşenlerinden olan yaşam şekli araştırmacıları eylemlere ve eylemlerin yapılış şekline götürdüğü için kültürü anlamının en somut halini göstermektedir, (Rapoport, 2004). Toplumdaki alışkanlıklar, farklılıklar davranış kalıplarını etkilediğinden konuttaki yaşama şeklini etkileyen kültür bileşenlerindedir, (Turgut, 1990).

Yine konut ve kültürle ilgili başka bir çalışmada Turgut sosyo-kültürel bileşenleri;

1. Norm, gelenek ve örf,
2. Yaşam biçimi,
3. Aile ve akrabalık yapısı,

4. Gelir, meslek ve eğitim gruplarına ayırmıştır, (Turgut, 2003).

Kültür bileşenlerinin birbirleriyle çakıştıkları ve bu belirtilen başlıkların birbiriyle ilişkili olduğu düşünülerek çalışma kapsamında kültür bileşenleri aşağıdaki ana başlıklara ayrılmıştır;

1. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları,
2. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler,
3. Yaşam şekli,
4. Sosyal aktiviteler.

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları; ailenin yapısı, evlilik biçimi, ailedeki rol ve görevleri kapsamaktadır. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler; toplumun gelenekleri, dünya görüşleri, inanç, köken, norm ve kurallarını kapsamaktadır. Büyük ölçüde dünya görüşünün belirlediği yaşam şekli; toplumun alışkanlıklarını, farklılıklarını, mahremiyete ilişkin tutumlarını kapsamaktadır. Sosyal aktiviteler; kullanıcıların yaptıkları aktiviteleri kapsamaktadır.

Çalışma kapsamında aile strüktürü, akrabalık norm ve kurallarının değerlendirmeye alınması aile ilişkilerinin, ailedeki rol ve görevlerin dolayısıyla toplumdaki sosyal yapının belirlenmesini sağlamaktadır, (Turgut, 1990). Örneğin aynı toplumun kentli veya kırsal kökenli, farklı eğitim seviyelerindeki veya farklı şehirlerindeki bireylerinin aile yapılarının farklılık göstermesi aile yapısı kavramının kültürel olduğunu işaret etmektedir, (Tanyeli, 2011).

Çevresel imgeleri oluşturan geleneklerin değerlendirmeye alınması gelenek kavramının ve bireyin içinde bulunduğu toplumun onun kültürel özelliklerini etkilediğinden dolayıdır.

Yaşam şekli kavramı da çalışma kapsamında değerlendirmeye alınan bir diğer kültür bileşenidir. Çünkü insanları birbirinden farklılaştıran davranış kalıplarını oluşturan yaşam şekli kültürel yapılara bağlı bir kavramdır ve her biri biçim, tavır ve bir gruba ait eşyaları, yerleri ve zamanı kullanım şeklidir. Ancak yaşam şekli kendi başına ait olduğu grubun tüm toplumsal deneyimlerini kapsamaz, (Chaney, 1999). Bundan dolayı çalışma kapsamında sadece yaşam şekli değil, diğer kültür bileşenleri de değerlendirmeye alınmış böylece incelenen alt kültür gruplarının bütün toplumsal deneyimleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Kültür bileşenleri kapsamında ele alınan seyahat etme, gazete, dergi internet gibi kitle iletişim araçlarını takip etme, alışveriş merkezlerinde vakit geçirme gibi insanların

sosyal alışkanlıkları onların içinde buldukları kültüre ait göstergeleri oluşturmaktadır, (Aslanoğlu, 2000; Taylan ve Arklan, 2008; Bali, 2009; Morley ve Robins, 2012).

Çalışma kapsamında ele alınan kültür bileşenlerinin alt başlıkları da aşağıda verilmiştir.

1. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları
  - Aile yapısı
  - Evlenme yöntemi
  - Ailedeki roller (Yaşama mekanının düzenlenmesinde kadın kullanıcıların etkisi)
2. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler
  - Ailelerin toplumun geleneklerini yansıtması
  - Kullanıcıların günümüzde yaşadıkları aile gelenekleri
  - Kullanıcıların Trabzon'da yaşama süreleri
  - Büyüdükleri yerin geleneklerini yaşadıkları mekana yansıtma durumları
  - Yaşama mekanlarını düzenlerken etkilenilenler (gelenekler, internet, dergiler, reklamlar, izlenen programlar, zorunluluklar, mağazadaki seçenekler, firma katalogları, uzman yardımı)
3. Yaşam şekli
  - Konutta geçirilen süre
  - Yemek yenen mobilya (yemek yeme şekli)
  - Dini semboller
  - Yaşama mekanında büyüklerden kalan mobilya veya aksesuarlar
  - Yaşama mekanında artık yapılmayan eylemler ve kullanılmayan mobilyalar
  - Yaşama mekanında yapılan yeni eylemler ve kullanılan mobilyalar
  - Mahremiyet
  - Değişen yaşama mekanı mobilyası
  - Mobilya değişim sayısı
  - Mobilyaların bedeli
  - İstenilen mobilyaların alınabilmesi
  - Yaşama mekanı mobilyalarının seçimini etkileyen faktörler (kullanım kolaylığı, renkleri, fiyatı, kaliteli olması, gösterişli olması, modern olması, boyutları, esnek kullanımı, moda uygun olması)

4. Sosyal aktiviteler

- Sinemaya gitme sıklığı
- Kitap okuma sıklığı
- Tiyatroya gitme sıklığı
- Konsere gitme sıklığı
- Televizyon izleme sıklığı
- Seyahate çıkış sıklıkları
- İnternet kullanım sıklığı
- Gazete okuma sıklığı
- Dergi okuma sıklığı
- Modayı takip etme durumları
- Şehir dışına çıkış amaçları
- Şehir dışında vakit geçirdikleri yerler
- Dernek, kulüp, oda üyeliği

1.3.1.1.5. Kültürel Süreçler

Kültürün kendisi gibi kültürel süreçler de kültürü anlamada kullanılan araçlardan biridir. Kültürel olgular bu araçlar yardımıyla incelenir, gözlemlenir ve bu başlıklara göre sınıflanıp değerlendirilir.

Kültürel süreçler, kültürel olaylardan farklı olarak, daha genel, soyut ve evrensele yakın düzeyde geçerli kavramlardır. Kültür kavramında pek çok kültürel süreç mevcuttur. Bunların en önemlileri aşağıda belirtilmiştir.

1. Kültürleme (enculturation),
2. Kültürel yayılma (diffusion),
3. Kültürleşme (acculturation),
4. Kültür şoku (culture shock),
5. Kültürlenme (culturation),
6. Zorla kültürlenme (trans-culturation),
7. Kültürel özümseme (assimilation),
8. Kültürel değişme veya kültür değişmesi (cultural change), (Güvenç, 2002).

Kültürleme, bireyin çocuk veya ergin olarak kendi kültüründe etkin hale gelmesi ve eğitimi aşamasında karşılaştığı bilinçli ya da bilinç dışı şartlanmalar olarak ifade edilir. Bu aşamada birey, doğumdan ölüme kadar geçen sürede toplumun istek ve beklentilerine uyacak şekilde hareket eder, (Güvenç, 2002). Bir topluma ait olan kültürün nesilden nesile aktarılması ve böylece bireyin içinde bulunduğu toplumun üyesi haline gelmesi olarak ifade edilir, (Haviland vd., 2008). Bireyin eğitim sürecini de içine alarak, bilinçli, bilinç dışı ve rasgele toplumun istek ve beklentilerine uygun hale gelmesi aşamasıdır. Birey temel ihtiyaçları olan yemek yeme, uyuma, korunma, arkadaşlık, kendini savunma gibi eylemlerin toplumsal açıdan uygun olacak şekilde nasıl yapılacağını kültürleme yoluyla öğrenmektedir, (Haviland vd., 2008).

Kültürel yayılma, belli bir toplumda, maddi ve manevi öğelerin, dıştan içe veya içten dışa doğru sürekli olarak yayılması şekline ifade edilir, (Güvenç, 2002).

Kültürleşme, tam olarak kültürlemenin tersi bir süreçtir. Kültürleme bireyin kendi kültüründen öğrendiklerinin tamamını, kültürleşme ise bireyin veya toplumun başka toplumlardan edindiği öğeleri ve farklı toplumların karşılıklı olarak etkilenmesini ifade eder, (Güvenç, 2002). Kültürleşmede iki ya da daha fazla sayıdaki kültür grubunun sürekli etkileşimi sonucu, gruplardan biri diğerine ait kültürel öğeleri benimser ve bunun sonucunda ortaya yeni bir kültür bileşimi çıkar. Kültürleşmenin ortaya çıkabilmesi için en az iki ayrı kültür grubunun bulunmasının yanı sıra, bu grupların etkileşim içinde de olması gerekir. Gruplardan biri baskın olsa bile, kültürleşme sürecinde, her iki grubun da bu süreçten etkilendiği belirlenmiştir. Kültürleşme sürecinde, insanların yanı sıra, bütün kültürel öğeler, araçlar ve kurumlar da değişiklik gösterirler. Birbirinden farklı iki kültürel sistem direkt olarak etkileşim içinde bulunmamalarına rağmen, kültürel yayılma yoluyla gelen maddi ve manevi öğeler ve başka kültürler vasıtasıyla birbirlerini değiştirebilirler. Bütün kültürler birbiri içine geçmiş olduklarından hiçbiri kendi başına düşünülemez ve saf değildirler. Kültürlerin hepsi melez, heterojen, son derece farklılaşmış ve tek parça olmayan olgulardır, (Eagleton, 2005). Genel olarak ifade etmek gerekirse, kültürleşme, başka bir kültürle ilişki veya etkileşim sonucu meydana gelen kültür değişmesidir, (Güvenç, 2002).

Kültür şoku, bireyin içinde bulunduğu kültürden farklı başka bir kültüre gitmesi sonucunda, yeni kültüre uyum sağlama sürecinde karşılaştığı güçlükler, sıkıntı ve bunalımlar, gösterdikleri tepkiler olarak ifade edilir, (Güvenç, 2002). Türk Dil Kurumu'nun hazırladığı Genel Türkçe Sözlükte ise kültür şoku, kültürde büyük değişmeler

karşısında toplumun yeni kültürel değerleri özümseyememesi olarak tanımlanmıştır, (URL-2, 2012). Anar ise kültür şokunu, insanın doğup büyüdüğü kültür dışında farklı bir kültüre girmesi sonucunda yeni değer yargıları, normlar, yeni davranış biçimleri ve yeni anlayışlarla karşılaşması dolayısıyla, bu yeni durum karşısında başvuracağı tepkiyi bilememe sonucu yaşadığı kaygı ve huzursuzluk durumu olarak açıklamıştır, (Anar, 1991). Öner'e göre birbirinden çok farklı kültürler arasında kalan ve belirsizlik yaşayan birey karşılaştığı bu yönsüzlük ve şaşkınlık duygusuyla kültürel şoka uğrar. (Öner, 2008).

Kültürlenme, belirli bir toplumun alt kültürlerinden veya farklı bir toplumdaki ayrılan gelen birey ya da grupların bir araya gelmesi ve etkileşim sonrası asıl kültür ve alt kültürlerde bulunmayan çok daha farklı bir birleşime varılmasını ifade eder, (Güvenç, 2002). Farklı değerlere veya farklı kültürlere sahip toplumlar arasında doğrudan ve sürekli iletişim sonucunda bu toplumlardan birinin diğerinin kültürünü veya her ikisinin de birbirlerinin kültürünü kısmen veya tamamen benimsemesi kültürlenmeyi ifade eder. Benzer şekilde toplumun kendi kültürünü, kültürel değerlerini veya kültürel özelliklerini kendi üyelerine empoze etme ve o toplumun üyelerinin toplumun genel istek ve beklentilerine uygun davranışlar sergilemesi de kültürlenme olarak açıklanır, (Özkuş, 2008). Kültürleme mevcut durumu ifade eder, kültürlenme ise kültürün özünden yepyeni bir kültür oluşturur ve o kültürü besler, (Güvenç, 2002). Kültürlenme geleneksel toplumlarda gelenek, görenek, ahlaki ve dini anlayışın aktarılması yoluyla, modern toplumlarda ise, kurallar ve normların eğitimle kazandırılması yoluyla karşımıza çıkmaktadır. Kültür başka bir kültürle etkileştiğinde gerçekleşir. Kültürel özümsemeden (asimilasyondan) farkı tek yönlü bir etkilenme olmaması, etkilenmenin iki yönlü olmasıdır, (Özkuş, 2008).

Zorla kültürlenme, bir kültürel gruba ait birey ya da toplumların, zor kullanarak başka kültür tarafından değiştirilmesi şeklinde ifade edilir, (Güvenç, 2002). Zorla kültürlenme, bütün kültürü etkilemekten ziyade, bir bireyi veya belirli bir topluluğu etkilemektedir. Zorla kültürlenme sürecinde toplumun gerçek ihtiyaçları, yararları ve istekleri göz ardı edilmekte, toplum kendi kültürüne zorla yabancılaştırılmaktadır, (Işık, 1995).

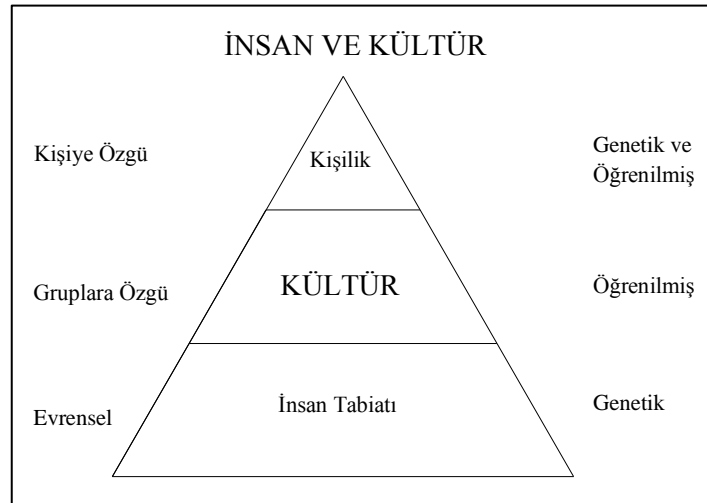
Kültürel özümseme, bir kültürel sistemin, başka bir kültürel sistemi giderek kendine benzeterek, o kültürü egemenliği altına alması olarak tanımlanmaktadır. Zorla kültürlenmeden farklı olarak kültürel özümsemede bir toplum diğerini yutmakta ve sindirmektedir, (Güvenç, 2002). Kültürel değişme veya kültür değişmesi kavramı, yukarıda

belirtilen bütün kültürel süreçler ve diğer kültürel etkenlerin bileşkesi olarak, toplumun tamamen veya bazı kurumlarıyla değişmesi şeklinde ifade edilir, (Güvenç, 2002). Kültürün canlı bir varlık gibi sürekli ve çok yönlü değişime uğraması kaçınılmazdır. Bu değişme ileriye veya geriye doğru olabilmektedir. Her kültür savaşlar, nüfus hareketleri, salgın hastalıklar ve afetler gibi çeşitli faktörlerin etkisiyle hızlı veya yavaş ama kaçınılmaz olarak bir değişim süreci geçirmektedir. Kültür değişmesi, toplumun siyasi yapısından, kanunlarına, maddi aletlerden, tüketim mallarına kadar pek çok farklı olguya yansiyabilir, (Turhan, 1987; Özkul, 2008).

Toplumların kültürel yapıları, o toplumun geçirdiği kültürel süreçler sonucunda değişime uğramaktadırlar. Bu da kültürün dinamik ve değişebilir olmasıyla açıklanabilmektedir. Ayrıca, kültürün yayılma biçiminden etkilenen kültürel süreçler, kültürün öğrenilebilir, tarihi ve sürekli, toplumsal, değişebilir olmasına sebep olmaktadır.

1.3.1.1.6. Toplum ve Kültür İlişkisi

Toplum ve kültür kavramları birbirleriyle yakın ilişkili kavramlardır. Kültür toplumla var olur.

Şekil 4. Kültür katmanı, (Akıner, 2005).

Kültürler, bir kuşaktan diğerine biyolojik kalıtımla değil, toplum içindeki davranışların, tutumların öğrenilmesiyle geçerler. Antropolog Ralph Linton'un "sosyal

kalıtım” kavramına göre, kültür ancak kendisiyle yetişilerek aktarılır, (Haviland, 2002). Kültürel etkileşim için toplumlar arasında bir etkileşim veya iletişim olması gerekmektedir.

Toplumun tüm üyeleri tarafından kültür paylaşıldığı halde, toplumun üyeleri tek tip değildir ve birbirlerinden farklı özelliklere sahiptirler. Örneğin, herhangi bir toplumda kadın ve erkek rolleri arasında farklılıklar mevcuttur. Kadın ve erkek arasındaki biyolojik farklılık azaldıkça kültürel farklılık artmıştır.

Cinsiyetin yanı sıra yaş da kültürel farkları belirlemede önemli bir kriterdir. Yaş ve cinsiyetin yanı sıra mesleki gruplar, toplumsal sınıflar ya da etnik gruplar gibi toplumun alt grupları arasında da kültürel farklardan söz edilebilir. Alt kültürel farklılaşmadan söz edebilmek için, toplumdaki alt grupların kendi ayırt edici standart davranış modellerini oluşturmaları gerekir.

Ayrıca, toplum içinde alt kültürlerin farklılaşmasını gösteren ve birbirinden farklı kurallar ve standartlar uygulayan çoğulcu toplumlar (pluralistic societies) da vardır. Çoğulcu toplumlar alt kültürel modeller açısından çeşitlilik gösteren topluluklardır. Sosyal yaşamda bu tür toplumlarda birbirinden farklı çok sayıda alt kültür olduğundan, davranışlar önceden anlaşılabilir ve toplum içinde problemler yaratabilir.

Kesin olarak mutlak ve kusursuz uyum sağlanamamasına rağmen her kültürde bir miktar uyum gereklidir. Örneğin, bir toplumdaki bütün bireylerin kültürlenme süreci tam olarak aynı değildir ve bireyler tarafından paylaşılan ortak kültür tam olarak aynı şekilde algılanamaz. Bu yüzden, bütün kültürler potansiyel olarak değişebilirler. Bu ve benzeri durumlarda kültürel uyum için zorlamalardan söz etmek mümkündür. Tüm parçaların uyum içinde çalıştığı kültürler akıcı biçimde işlerlik gösterirler. Fakat bazen kültürel uyumu sağlamak için bir takım zorlamalar yapılarak kültürel kriz durumu ortaya çıkmaktadır.

Toplumların bir takım biyolojik ihtiyaçlarını giderme şekilleri kültürden kültüre farklılık gösterebilmektedir. Örneğin, insanlar, diğer canlıların aksine kültürlerin öngördüğü zamanlarda yeme ve içme işlemlerini yerine getirirler ve yeme ve içme zamanı yaklaştıkça açlıklarını hissederler. Kültürden kültüre yemek yeme zamanları değişiklik gösterebilir. Aynı şekilde, kültürlerin uyuma şekilleri de farklılık gösterir. Uyuma ihtiyacı biyolojik olmasına rağmen, onu giderme tarzı kültürel, (Haviland, 2002). Ayrıca, giyinmenin de tüm kültürlerde bedensel korunma ihtiyacından çok daha fazlası, bir takım sembolik anlamlar taşıdığı da bilinmektedir, (Giddens, 2010).

Günümüzde toplumsal değişimlerde ve değişimin hızında küreselleşmenin etkisi büyüktür, (Aslanoğlu, 2000). Dünya çapında birey ve topluluklar arasında toplumsal-kurumsal ilişkilerin hızla artması, malların, bilginin, insanların ulusal sınırlar içinde giderek artan biçimde hareket etmesi, uluslararası hava trafiğinin teknolojik gelişmelerle artışı, elektronik iletişim sistemleri toplumları gittikçe birbirine yaklaştırmaktadır, (Tomlinson, 2013). Birbirinden kilometrelerce uzaktaki toplumlar küreselleşme sayesinde kültürel olarak birbirlerinden etkilenebilmektedirler, (Giddens, 2012).

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler sayesinde küreselleşme ve dolayısıyla dünya üzerinde çeşitli kültürlerin değişimi hızlanmaktadır. Çünkü toplumlar birbirleriyle daha hızlı iletişim kurmakta ve birbirlerinin yaşam tarzlarından, alışkanlıklarından aynı hızda etkilenmektedirler. Bu da toplumların kültürlerini etkilemektedir.

1.3.2. Küreselleşmenin Kültür Üzerindeki Etkisi

Türk Dil Kurumu'nun hazırladığı Genel Türkçe Sözlükte, dünya milletlerinin ekonomi, siyaset ve iletişim alanlarında birbirlerine yaklaşması şeklinde tanımlanan, İngilizce karşılığı “globalization”dan dilimize globalleşme olarak geçen küreselleşme, dünyadaki toplumların birlik olması gibi simgesel bir anlamı olan, 1990’lı yıllardan itibaren çeşitli platformlarda sıklıkla kullanılan bir kavramdır, (URL-1, 2010).

Kültürle ilgili çalışmalarda küreselleşmenin de etkisi göz ardı edilemez. Kültür ve küreselleşme birlikte düşünülmesi gereken kavramlardır. Çünkü Robertson’a göre, gün geçtikçe daha fazla insan tarafından dünya üzerindeki imajlara, mallara ulaşılabilen ve dünyadaki güçlerin ve olayların sonuçları yerel yaşamları daha fazla etkisi altına almaktadır, (Albrow, 2007).

Küreselleşmede dünya çapında bağlantı-alışveriş-mal ve insan hareketliliğinde artış ve zihinsel süreçlerde oluşan hızlı değişim ve farklılaşmalar etkili faktörlerdir, (Aslanoğlu, 2000). Giddens küreselleşmeyi yerelin kilometrelerce uzaktaki olaylardan etkilenmesi ya da aksine, toplumsal ilişkilerin yoğunlaşmasıyla birbirinden uzaktaki yerelin birbirine yaklaşması şeklinde tanımlamıştır, (Giddens, 2000).

Küreselleşme; üretim ve tüketimi kapsayan ekonomi, güç ve otoriteyi kapsayan siyasi ve anlamlar ve sembolleri kapsayan kültür olmak üzere hayatın üç alanında etkilidir, (Aslanoğlu, 2000).

Bilişim teknolojileriyle zaman ve mekan kavramlarının ortadan kalkması, küreselleşmenin ve dolayısıyla dünya üzerindeki kültürlerin birbiriyle etkileşiminin hızını arttırmıştır, (Özkul, 2008). Gazete ve dergi gibi basılı materyallerin yanı sıra izleyicisine görsel bir takım imgeler de sunan televizyon ve filmler küreselleşme eğilimlerinin aracı ve ifadesi olmaktadır, (Giddens, 2010). Önceleri radyo ve televizyonla genişleyen iletişim ağı, bilgisayar ve internetin de gelişmesiyle hız kazanmıştır. Bunun sonucu olarak da, insanlar zamana ve mekana bağımlıktan kurtularak, diğer insanlara, ürünlere, ülkelere, daha çabuk ulaşmışlardır, (Özkul, 2008). Böylece, farklı kültürlerdeki toplumlar da bu hızlı iletişimden etkilenmişlerdir. 20. yüzyılda teknolojiye meydana gelen değişimler zaman kavramını kısaltarak dağıtım ve iletişim kurallarını değiştirmiş ve tüketimin doğasını farklılaştırmıştır. Bu farklılaşma sadece kullanılan ürünlerin değil, yaşam biçimlerinin de farklılaşmasına sebep olmuştur, (Aslanoğlu, 2000). Ayrıca üreticilerin ürettikleri ürünler mesafelere göre değil, hedef kitlesine göre belirlenmiştir, (Morley ve Robins, 2011). Dünyada yaşanan teknolojik gelişmeler sayesinde dünya küresel bir köy haline gelmiştir, (Erbay, 2007). Teknolojide yaşanan bu hızlı değişim sayesinde iletişimin de hızı artmış ve insanların yer ve zaman algıları sürekli olarak değişirken, dünya sanallıkla gerçeklik arasında sıkışmıştır, (Aslanoğlu, 2000).

Gelişen iletişim imkanları, kültürlerin karşılaşmasına veya beraber hareket etmesine imkan sağlamaktadır. Artan bu kültürel hareketlilik karmaşık küresel alan kabulü, aynı anda kültürün küreselleşmesini ifade etmektedir. Kültürel küreselleşme görüntüler ve sembollerle yaşandığından, yaşadığımız ve algıladığımız her şey homojen bir küresel kültür içinde gerçekleşmemektedir. Süreç sadece bir veya birkaç kültürün evrenselleşmesini kapsamaz, heterojen süreçleri de içermektedir. Kültürel bütünleşmeden ziyade farklı kültürlerin birbirlerine göre konumları dikkate alınmaktadır. Giddens küreselleşmeyi modernleşmenin bir sonucu olarak görürken, Robertson farklı yaşam biçimlerinin karşılaştırmasını kapsayan bir süreç olarak ifade etmektedir, (Aslanoğlu, 2000).

Küreselleşme dünyadaki kültürel trafiği yoğunlaştırmıştır. İletişim araçlarıyla kültürlere yansıyan küreselleşme etkisi, dizi, film gibi kültürel ürünlerle tüm dünyaya ulaşmaktadır. Küresel kültür ürünleri dünyaya yayılmış, bu esnada ulus-devletler, milli kültürlerini korumakta güçlük çekmişlerdir. Birçok sosyoloğa göre, milli kültür, küreselleşme sonucu deforme olmuştur. Fakat öte yandan, pek çok sosyoloğa göre ise, küresel kültür yerel kültürü ne kadar etkilerse etkilesin, küresel kültürün de yerel kültürden

etkilendiği, dünya üzerinde yerel/küresel kültür harmanlanmasından söz etmek mümkündür. Bir tarafta ulus-ötesi sosyal hareketlerin ortaya çıkması, diğer tarafta ulus-altı olarak adlandırılan yerel kimliklerin küresel boyutlara ulaşması, küresel kültür alışkanlıklarına yansımaktadır, (Öncü ve Weyland, 2010). Yerel ve küresel arasındaki bağlantı gündelik hayattaki köklü değişimlerle ilişkilidir, (Giddens, 2010).

Küreselleşme, yerel kültürlerin yok olduğu izlenimi bıraksa da, küreselleşme sürecinde yaşanan teknolojik gelişmelerin kültürel alandaki yansımaları, yeni kültürel biçimlerin oluşmasına ve bazı kültürlerin yeniden üretimine sebep olmuştur. Bu süreçte, kültürlerin orijinallikleri, statüleri ve hiyerarşileriyle ortaya çıkan yeni sorgulayıcı yaklaşımlar, kültürlerin çeşitlenmesiyle ve artmasıyla sonuçlanır, (Akça, 2005; Turner, 2002).

Küreselleşmeyle birlikte yaşam biçimleri ve tüketici davranışları açısından dünyanın kültürel olarak bütünleşeceği yönündeki inanç her ne kadar çeşitli ürünlerle desteklense de gerçekte farklılığı aşmanın mümkün olmadığı görülmektedir. Aslında amaç farklılığı aşmak değil, dünyanın çeşitli yerel kültürlerinden toplanan kültür ürünlerini kozmopolit piyasanın hizmetine sunmaktır, (Morley ve Robins, 2011). Bu görüşe göre, küreselleşme, temelde tüm ulusların tek bir bütün olması esasına dayanırken, aslında kültürel farklılıkların da öne çıkması gereğini yaygınlaştırmaktadır.

20.yy'da kentlileşme ve endüstrileşme gibi küresel etmenlerin etkisiyle kapitalist toplumlar, yenedünya görüşleri ve yeni normlar tanıtılarak birey ve bireyciliğin yüceltilmesi sağlanmış ve tüm dünya kültürleri değişmeye zorlanmıştır, (Gür, 2000). Peet'e (1982) göre, insanlar da kültürle şekillen çağın etkisiyle bu kapitalist üretim ve tüketim makinesinin çarkına dahil olmaya başlamıştır. Collins ve arkadaşlarına (1988) göre, ekonomik ve kültürel açıdan üretim ve tüketimin küreselleşmesi ulusal egemenliğin ve kimliğin devamlılığını güçleştirmektedir, (Morley ve Robins, 2011).

Gelişen teknoloji ve küreselleşmenin de etkisiyle mal ve hizmetlere ulaşımın kolaylaşması bilgiyi sadece bireyin bir tık uzağına getirmiştir. Böylece bireyin çevreden aldığı veriler artmış ve beğenileri değişmeye başlamıştır. Dünyadaki her türlü gelişmeden ve değişimden haberdar olan birey dünyadaki yeni eğilimleri ve trendleri daha çabuk takip etmeye başlamış ve seçimleri ile kullandığı ürünlere de bunu yansıtmıştır.

1.3.3. Kùltür ve Kimlik Etkileşimi

Özünde etkileşimler örüntüsü olan kimlik kavramı, kùltürün insanlar arasında oluşturduğu benzeşim ve birliktelik algısıyla oluşmaktadır. Bundan dolayı kùltür ve kimlik kavramları arasında yakın bir ilişki söz konusudur, (Akça, 2005).

Kişiyi diğer canlılardan ayıran en temel özelliklerden biri olan kimlik; kişisel değerler, düşünceler, duygular gibi özellikler ve aidiyet duygusu, beğenilme, sosyal gruplarla olan ilişkilerin bütününden oluşmaktadır. (Coşkun, 2004). Ayrıca, kimliğin tanımlanması kùltürel farklılıklar temelinde şekillenmektedir. Herhangi bir kùltüre ait bireyler duygusal açıdan bazı simgeleri, değerleri, inançları ve gelenekleri özümserler ve bu öğeleri kendilerinin parçası olarak görürler. Bireyin kimliği oluşturulurken onların topraklarına, dillerine, simgelerine ve inançlarına yapılan duygusal yüklemeler kimlik bilincinin güçlenmesine katkıda bulunmaktadır. Kimlik, insanlar arasındaki ortak ve farklı yönleri belirleyen bir aidiyet kavramı olması sebebiyle bireyin kişisel konumunu belirlemede ve bireyselliğini vurgulamaktadır, (Akça, 2005).

Toplumdaki çeşitlilik ve karmaşıklık kimliklerde çeşitliliğe ve farklılaşmaya yol açmaktadır. Toplumsal yapı ne kadar gelişmişse kimliğin çeşitliliği o derece yoğundur, (Akça, 2005). Ayrıca kimlik tarihsel süreç içinde değişen, yeniden üretilen bir kavramdır ve daima yeni bir oluşum içindedir, (Gökalp, 2004).

Küreselleşmeyle birlikte kùltürler karışmakta, karışan kùltürler ise eski kimlik tanımlarını sürekli değişmeye zorlamaktadır, (Morley ve Robins, 2011).

Kimlik, psikologlar tarafından incelenen bireysel kimlik ve sosyologlar tarafından incelenen toplumsal ya da kùltürel kimlik olmak üzere iki ayrı gruba ayrılabilir. Bireysel kimlik bizim ve başkalarının bizi nasıl gördüğüyle ilişkili iken, kùltürel kimlikler geçmişten gelmektedir, (Özsöz, 2012; Bradley, 1996; Gökalp, 2004).

1.4. Kùltür ve Konut Etkileşimi

Kùltür; insan ve mimarlık kavramlarıyla iç içe ve yakın etkileşimdedir. Bu kavramlar zaman zaman birbirlerinin sınırlarını çizmektedir. Mimari ürünler incelendiklerinde, kùltür ve mimarlık arasındaki etkileşimin ne kadar etkili olduğu görülmektedir. Barınma ihtiyacıyla başlayan mimarlık, insanı etkileyen en önemli etken olan kùltürden de etkilenerek şekillenmektedir, (Asasoğlu, 2013). Her kùltürün bir barınak yani konut

ihtiyacı olduğundan, ayrıca kültürden ve yerel tasarımdan en fazla etkilenen unsur olduğundan konutlar kültürel araştırma yapmak için en uygun yapı tipleridir, (Rapoport, 2004). Farklı kültürler benzer doğal ortamlarda yaşasalar bile, kendi kültürel birikimleri sayesinde farklı çevre algısına sahip olduklarından farklı yapı malzemeleri kullanarak şekil, plan ve düzen açısından farklı konutlar oluştururlar, (Köse, 2005). Konutu şekillendiren en önemli etmenlerden birinin kültür olduğu düşüncesinden hareketle çalışma konutlar üzerinden incelenmiştir.

Konut, geleneksel yaşam-modern-yaşam, geleneksel biçim-modern biçim, geleneksel teknoloji-ileri teknoloji karşılaşmalarının yapıldığı çelişkiler yumağıdır, (Gür, 2000).

İnsanın yaşama alanının merkezi konumundaki konut, aynı zamanda inançların, geleneklerin, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapının da yansıtıldığı bir mekandır, (Bozkurt ve Altınçekiç, 2013). Konutun bu özelliği, toplumların kültürünü yansıtan önemli bir öge olduğu pek çok yazar tarafından ifade edilmiştir. Altman ve Chamers (1980) konutu tanımlarken çeşitli kültürlerin, yaşadıkları çevreyle olan etkileşimini yansıtan bir pencere olduğu ifadesini kullanmışlardır, (Gür, 2000). Konut, onu yaşatan kültürün ve etnik grubun karakteristiklerini, yaşam şeklini, davranış kalıplarını, çevresel tercihlerini, imgelerini, zaman ve mekan algılarını ve ayrıca kullanıcısıyla ilgili imgeleri, algıları, eğilimleri yansıtan ve bunu yaparken de tasarımı ve donatımıyla, ilgili bireyin kişilik özelliklerini yansıtan bir olgudur, (Gür ve Geçkin, 1996).

Vural (2007); kişinin gündelik yaşamının merkezindeki, gündelik üretimlerine sahne olan en önemli mekanın konut olduğunu vurgulamıştır, (Vural, 2007). Bundan dolayı da konut insanın kültürünü yansıtan bir mekan olarak karşımıza çıkmaktadır.

Lawrance'e (1987) göre, "konut, kültür ve sosyal değişkenlerin oluşmasına dayanak olan maddesel ifadelerdir." Örneğin kişinin oturma odasını şekillendirmesi, orada kullandığı mobilyalar, konutun kullanıcılarının sosyal kimliği konusundan karşısındakine bilgi veren, insanları birbirine ve kültürlerine yaklaştıran yaşamsal bir varlıktır, (Gür, 2000).

Toplumların yaşadıkları doğal ortamlar benzer olmasına rağmen konut oluşumlarında farklılıklar gözlemlenebilmektedir. Bu farklılığın sadece doğal koşullardan değil, kültürel etkenlerden kaynaklandığı, hatta kültürün bu oluşumda birincil etken olduğu anlamına gelmektedir. Farklı kültürler, aynı veya benzer doğal ortamlarda yaşasalar bile, kendi kültürel yapılarının getirdiği algılarıyla farklı yapı malzemelerini farklı yöntemlerle işleyerek, farklı plan tipleri içeren konutlar ortaya koyarlar, (Köse, 2005). Toplumlar, farklı

yapı üretim koşullarının olduğu, farklı fiziksel çevrelere gittiklerinde, yani coğrafi değişikliklerde bile aynı mekan geleneğini sürdürmektedirler. Aynı kültürlerin, farklı coğrafyalarda aynı mekansal düzeni yaşattıklarının en güzel örneklerinden biri Türk evinde görülmektedir. Antalya’da Filibe’de ve Halep’te yapılan Türk evi aynı mekansal kurguya sahiptir. Farklı kültürler ise, Ege sahil kasabalarının bir çoğunda yan yana konumlanmış Türk ve Rum evlerinde olduğu gibi aynı coğrafyada farklı mekansal düzenlemelere sahiptirler, (Eyüce, 1995). Gür (2000), konut kültürüyle ilgili çalışmasında konutun sosyo-kültürel ve bireysel bir ifade aracı olduğundan bahsetmiş ve nesnel ve öznel boyutları açısından konutun kültür, içinde bulunduğu toplum ve kullanıcısı olan bireyle beraber yorumlanması gerektiği üzerinde durmuş ve konutun biçimsel belirleyicilerini de aşağıdaki tabloyla açıklamıştır, (Tablo 1), (Gür, 2000).

Kültürel	Sosyal	Bireysel
Dünya görüşü Kültürel değerler ve normlar Din, dil ve sınıflama kategorileri Aile-akraba ve toplum ilişkileri Yaşam biçimi Çevre/meکان kullanma normları Konut kullanımına ilişkin normlar Konutun temel işlevleri ve anlamı	Aile büyüklüğü Ailenin sosyo-ekonomik statüsü ve toplumsal etki alanı Ailenin dünya görüşü ve toplumsal tutumları Aile yapısı/ailede roller Ailenin yaşam biçimi Ailenin öz imgesi, beklentileri, umutları Ailenin konut deneyimleri ve konut imgesi	Bireyin konutla kurduğu yararsal ilişkiler/standartlar Bireyin konutla kurduğu duygusal ilişkiler-özdeşleşim-bağlanma Bireyin kültürel normları yorumlaması-eğitim Bireyin yaşam yoğunluğu Bireyin konut deneyimleri Bireyin öz imgesi

Şekil 5. Psiko-sosyal ve kültürel açıdan konut biçiminin belirleyicileri, (Gür, 2000).

Zamanla toplumsal, kültürel ve teknolojik değişimler birbirlerine ve farklı pek çok etmene bağlı olarak kişilerin yaşam biçimlerinin, değer yargılarının ve gereksinimlerinin değişimine sebep olmaktadır. Eğitimli ve çalışan kadın sayısındaki artış ailenin yaşam biçimini ve konuttan beklentilerini değiştirmiştir. Ayrıca, aileler küçülmesine rağmen, toplumda bireyselleşmenin önem kazanmasıyla konutlarda kişiye özel mekanların sayısının arttığı görülmektedir, (Zorlu ve Sağsöz, 2010).

Kentleşme olgusuyla birlikte değişime uğrayan kültürlerin etkisiyle bireyciliği yücelten toplumlar ortaya çıkmasına rağmen, çağdaş konut formları, ait olduğu toplumun kültüründen de izler taşımaktadır. Konut; hem ait olduğu kültürü yansıtmakta, hem de küresel piyasaların etkileriyle ön plana çıkan bireysel düşünceyi temel alarak ait olduğu

ailenin özelliklerini taşımaktadır. Gür, konut formunun oluşumunda ait olduğu kültürün dünya görüşünün, değer ve normların, imge ve şemaların, yaşam tarzlarının, konutun işlevlerini yansıtan anlatım aracı olduğunu ve bunları yaparken de mahremiyet, egemenlik sınırı, kişisel mekan kavramlarının sınırlarının çizilmesinde ve yeri tanımlamada bir gereç olduğunu ifade etmiştir, (Gür, 2000).

Dünya görüşü kavramı genel bir tanımla, bireyin inançlar sistemindeki gerçekliği oluşturan her türlü algılama, düşünme, bilme ve eylemlerinin içinde bulunduğu ve bireyin bulunduğu toplumun geleneklerini, kurumlarını, kurallarını ve dilini yansıtan gizli kabuller ve kanaatler olarak ifade edilmektedir, (Tokat, 2006). Dünya görüşü, bireyin kültürüne ait her türlü gerçekliği paylaştığı görüşlerin tamamıdır, (Haviland, vd., 2008).

İmge ve şemalar, aynı kültür grubu tarafından paylaşılan ve açık bir biçimde algılanan kalıpların ve düzenliliklerin ortaya çıkmasına sebep olan öğelerdir, (Gür, 1996).

Yaşam tarzı, insanların günlük hayatta neleri niçin yaptığını anlatan ve birbirlerinden ayrılmalarını sağlayan davranış kalıplarıdır. Kültüre bağlıdır ve toplumun ait olduğu davranış kalıpları, o toplumda kullanılan eşyalar, toplumun yaşadığı zaman ve mekan konusunda da bilgi edinilmesine yardımcı olur. Kültür bileşenlerinden olan yaşam tarzı ile kişinin eylemleri arasında bir bağ vardır. Yaşam tarzı değiştikçe mekanlar da değişim gösterebilmektedir, (Rapoport, 2004).

Konutun mekansal oluşumunda oldukça etkili olan mahremiyet kavramı; insanla çevresi arasında önemli bir rol oynayan, kişinin çevresindeki diğer insanlarla etkileşimini ve iletişimini kontrol etmesini sağlayan bir sistemdir, (Gür, 2000). Kültürün bireysel bir yanı da olduğundan dolayı mahremiyet, egemenlik alanı gibi birey ve toplum arasında bağ kuran kavramların evrensel mi yoksa kültüre özgü mü olduğu tartışılmaktadır. Mahremiyet evrensel olmasına rağmen her kültürün mahremiyet konusunda farklı duyarlılıklar vermesinin kültürel olduğu ifade edilir, (Altman, 1977; Altman ve Gauvain, 1981; Gür, 1996). Rapoport (2004), mahremiyetin “mekansal bölünmeyle, fiziksel düzenlemelerle ve öteki (kültüre özgü) mekanizmalarla” sağlanabileceğini ifade etmiştir, (Rapoport, 2004). Örneğin, geçmişten günümüze kültürel yayılmanın ve çevreye adaptasyonun örneklerinden olan Geleneksel Türk Evi'nin cadde ve yola bakan yüksek ve penceresiz duvarlara sahip olmasının nedeni mahremiyet kavramıdır, (Bozkurt ve Altınçekiç, 2013). Geleneksel toplumlar mahremiyet konusunda toplum ve aile büyükleri tarafından konulan daha katı kurallara sahipken, modern toplumlar daha esnekler ve böyle toplumlarda bireyin kendi kişisel mahremiyeti ön plana çıkmaktadır, (Gür, 2000).

Şekil 6. Geleneksel Türk konutunda mahremiyetin cephe biçimlenmesine etkisi, (Kaya, 2013).

Kültür, konutun fiziksel biçimlenmesini olduğu kadar mekan örgütlenmesini ve kullanım kalıplarını da etkileyen bir unsurdur. Mekan örgütlenmesinin ve kullanım kalıplarının etkilenmesi de dünya görüşü, yaşam biçimi ve eylemlerle ortaya çıkmaktadır.

Bütün bu veriler ışığında konutun biçimlenmesinde toplumun sahip olduğu ve temelinde ait olunan toplumun kültürel birikimini yansıtan dünya görüşünden ailenin akrabalık-toplum ilişkilerine, ailenin yaşam biçiminden bireyin öz imgesine kadar pek çok faktörün etkili olduğu söylenebilir. Konutun önemli bir parçası olan mobilyanın da, kültürel etkilerle seçildiği ve yaşama mekanları içinde konumlandığı düşünülmektedir.

1.4.1. Türk Kültürünün Mekana Yansımaları

Köklü geçmişleri olan ulusların kendilerine özgü yaşam biçimleri ve kültürel özellikleri vardır. Türk toplumunun da geçmişten gelen geniş tarihi birikimi diğer topluluklardan farklı bir yaşama biçimine sahip olmasına sebep olmuştur. Tarih boyunca çok hareketli bir yapıya sahip olan Türkler bu özelliklerinden dolayı farklı kültürlerden etkilenerek kendi kültürlerini oluşturmuşlardır. Yapılarında hem batıya hem de doğuya ait kültürel özellikleri barındırmaktadırlar. Sürekli çeşitli bölgelere göç ederek ve bu

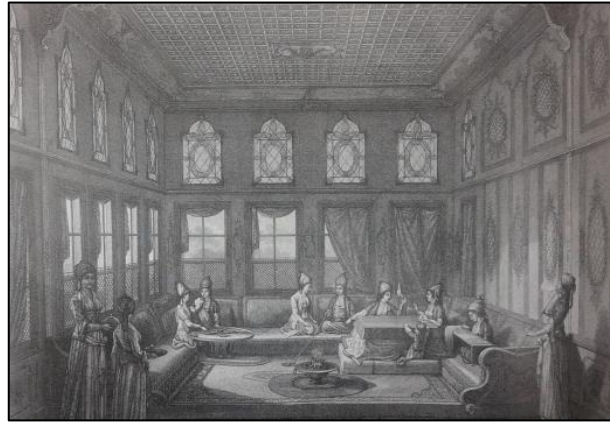
bölgelerdeki kültürlerle etkileşime girerek karmaşık bir yapı oluşturmuşlardır, bundan dolayı da kültürel bakımdan heterojen özellik göstermektedirler, (Özkul, 2008).

Gökalp'e göre Türklerin kendisine özgü bir kültürü vardır, (Gökalp, 2010). Bu kültürün oluşmasına 7000 yıllık Anadolu Medeniyetleri, klasik İslam kültürü ve göçebe bir toplumdaki imparatorluğa büyüyen bir toplumun oluşturduğu farklı kültürlerin etkisi yol açmıştır, (Demirkan, 1995). Türk kültürü, içinde bulunduğu coğrafyanın ve çeşitli koşulların etkisiyle dönem dönem değişimlere uğramıştır. Örneğin, Türkler önceleri göçebe bir yaşam tarzı yaşarken, Anadolu'ya yerleştikten sonra tarım ve hayvancılıkla uğraşarak yerleşik yaşama geçmişlerdir. Çağdaş Türk toplumu tarımcılık-hayvancılık aşamasından sanayileşme-kentleşme aşamasına geçmesiyle birlikte toplumun yapısında çeşitli değişimler gözlenmiştir, (Güvenç, 1985). Tarım ve hayvancılıktan sanayileşme-kentleşme aşamasına geçişin en önemli etkeninin Cumhuriyetin ilanı olduğu ve bu dönemin kültürel açıdan değişimlere neden olduğu söylenebilir.

Farklı toplumlarla sürekli iletişim ve etkileşim halinde olması ve geniş tarihi birikiminden dolayı farklılaşan yaşama biçimi sayesinde Türklerin fiziksel çevresi ve konut formu diğer toplumlardan farklı şekilde şekillenmiştir, (Eruzun, 1989).

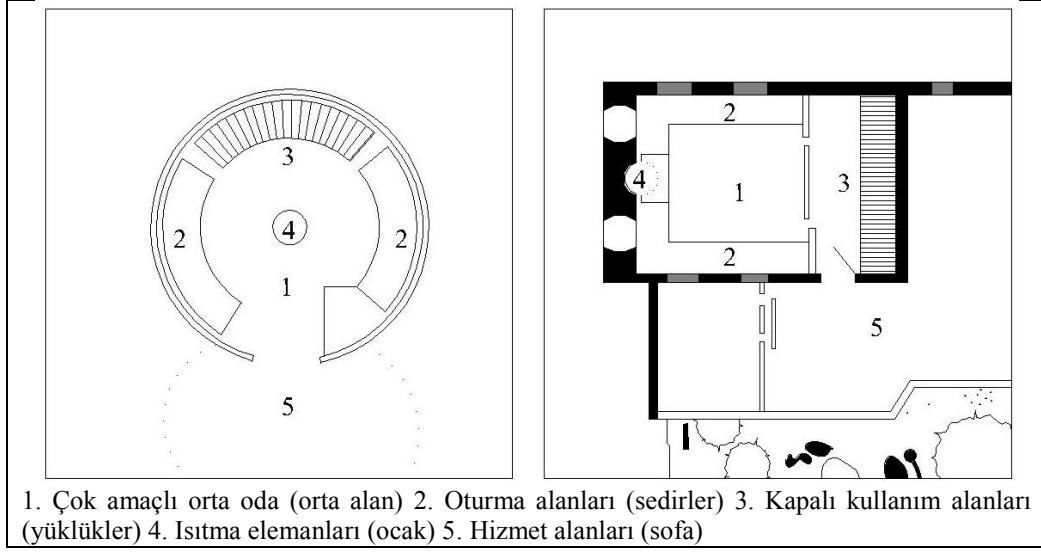
Geleneksel Türk konutu, Orta Asya Türk kültürüyle Anadolu'nun tarihi ve coğrafi özelliklerini harmanlamaktadır, (Bakır, 1991). Bazı bilim insanlarına göre, konut formundaki farklılığının sebebi Türklerin göçebe yaşam tarzının sebebidir. Tarihsel gelişime bakıldığında geleneksel Türk konutundaki oda kavramının çadır düzeninden izler taşıdığı görülmektedir, (Eruzun, 1989). Anadolu'da yerleşik düzene geçilmesine rağmen, göçebe yaşam tarzlarından gelen alışkanlıkları bir süre daha devam ettirmişlerdir. Örneğin, Geleneksel Türk kültüründe eylemlerin çoğu yerde yapılmaktaydı. Bundan dolayı oda zemininde halı, kilim gibi elemanlar serilerek ve başköşeye minderler, duvar kenarlarına yastıklar yerleştirilerek oturma düzeni sağlanırdı. Zamanla bu dinlenme düzeni kerevet veya sedir üzerine çıkmış ve yerden yükselmiştir. Ancak, bu oturma düzenine rağmen oturma şekli yine yerde olduğu gibi bağdaş kurarak veya iki dizi üzerine oturma şeklinde olmuştur. Yemek yeme şekli de yine yerde yer sofrası veya sini etrafında bağdaş kurarak gerçekleştirilmektedir. Yatma eylemi de yüklerde saklanarak yatma zamanında çıkarılarak yere serilen yataklarla sağlanmaktaydı, (Hacıbaloglu, 1987). Ayrıca, göçebelikten gelen alışkanlıklarla kurgulanan konuttaki eşya sayısındaki azlık, Türklerin fazlalığın israf anlamına geldiği İslam inancını benimsemesiyle devam etmiş, az eşya ve esnek kullanım düşüncesi devam etmişti, (Alkan, 1992). 20. yy. ortalarına kadar Türk

konutundaki odalar tüm gereksinimleri karşılayabilecek çok amaçlı bir düzene sahipti. Her odada çadırda olduğu gibi oturma, dinlenme, yemek yeme, çalışma ve yatma eylemleri gerçekleştirilebilmekteydi. Odalar farklı kullanım amaçlarını bir arada barındıran sabit mobilyalarla ya da kullanıldıktan sonra kaldırılabilen hareketli mobilyalarla çok amaçlı kullanıma imkan vererek esneklik sağlamaktaydı. Örneğin sedir hem oturma hem yatma hizmetlerine olanak sağlarken, sofraya gibi hareketli mobilyalar yemek için kullanıldıktan sonra kaldırılmaktaydı. Her odada en az bir duvar dolap olarak kullanılmıştır. Dolabın bir bölümü yıkanma eylemi için ayrılmıştır. Ayrıca odalarda bir duvara pişirme ve ısınma eylemlerinin gerçekleştirilmesi için ocak konulmuştur. Böylece her bir oda konuttaki bütün ihtiyaçları karşılayabilecek bir nitelik kazanarak bağımsız konut özelliği taşımaktaydı, (Eruzun, 1989). Ayrıca Geleneksel Türk Evi'ndeki oda kavramı sembolik anlamlar da taşır. Bu odalarda gündelik işler oldukça sade bir biçimde düzenlenir, sedir, ocak, nişler, yüklükler ve pencerelerin bulunduğu alt bölüm dünyevi işleri temsil ederken, üst bölüm vitray kullanımıyla sembolik olarak uhrevi işleri temsil etmektedir, (Tansuğ, 1992).

Şekil 7. 18. yüzyıl sonunda İstanbul'da Osmanlı üst sınıfına ait bir konak, (Tanyeli, 1999).

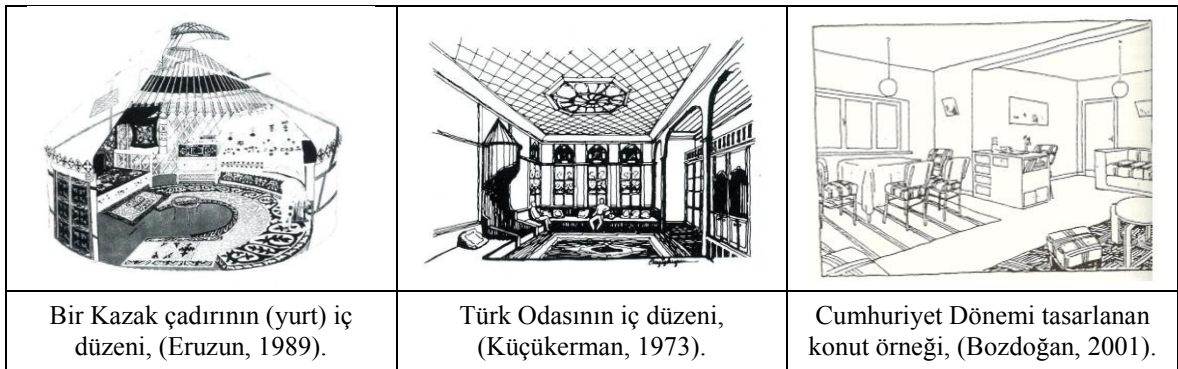
Geleneksel Türk konut tipolojisi mahremiyet, göçebelik, geniş aile yapısı gibi kültürel kalıtım öğeleriyle zenginleşmiş ve kültürel kabuller mekansal örgütlenmeye yansımıştır. Örneğin İslam kültürünün etkisiyle içe dönüklük kavramı Türk konutuna yerleşmiş ve odaların biçimlenmesini etkilemiştir.

Şekil 8. Türk çadırı ve Türk odasının tefrişli planları, (Küçükerman, 1973).

Geçmişten günümüze çevre yapısı ve etkileri, üretim biçimleri, aile yapısı, örf ve adetler, gelir dağılımı, mülkiyet kavramı ve nüfus artışı gibi çeşitli faktörlerin etkileriyle mekanlarda biçimsel çeşitlilik gözlemlenmiştir, (Eruzun, 1989). Türk toplumunda bu biçimsel değişim süreci 1839'da Tanzimat Fermanıyla kendini göstermeye başlamıştır. Toplumda oluşan değişimlerle ortaya çıkan Batılılaşma hareketleri mekansal değişimlere de yansımış ve üst sınıf konutlarında kendini göstermiştir. Bu dönemde üst sınıf konutlarında Avrupa ve Osmanlı kültürünün sentezinden oluşan kültürel çeşitlilik sergilenmekteydi. Örneğin Paris'ten gelen tuvalet masalarının, yatakların, büyük kanepeler ve koltukların yanında şark işi halılar, sedirler görülmekteydi, (Bozdoğan, 2001). Tanzimat Fermanıyla sadece üst sınıfta görülen bu mekansal değişimler Cumhuriyet döneminde orta sınıfa da yayılmıştır. Özellikle 1923 yılında Cumhuriyetin ilanı ile birlikte toplumda meydana gelen batılılaşma ve modernleşme eğilimiyle birlikte ortaya çıkan ekonomik, sosyal ve kültürel hayattaki değişimler kendini her alanda göstermiştir. Günlük hayattaki doğu ve İslam kültürünün izleri kendini batının modern yaşam biçimine bırakmıştır. Türk toplumundaki bu değişim mimariye de yansımıştır, (Sahil, 1995). Pek çok kamu yapısının yanında toplumsal değişimi en iyi yansıtan konutlar da bu değişimden oldukça etkilenmiştir. Örneğin değişen kültürel yapı dolayısıyla, geniş aile kavramının yerini çekirdek aile kavramının almasıyla müstakil konutlar yerini yüksek katlı apartman bloklarına bırakmaya başlamıştır, (Gür, 2000).

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte toplumun modernleşme hareketi mimari kültüre de yansımış ve dönemin bu modern mimari hareketi, Osmanlı ve İslami geçmişinden koparak, laik modern ve tam olarak Batılılaşmış yeni bir ulus oluşturmak için bir simge halini almıştır, (Bozdoğan, 2001). Cumhuriyetin ilk yıllarında hala bahçeli konutlar varlığını sürdürürken, 1950’li yıllardan sonra bitişik nizam apartmanların sayısı artmaya başlamıştır, (Gür, 2000). Bu apartmanlaşma olgusuyla batılı kültürel etkiler mekan organizasyonunda da kendini hissettirmiş ve Türk konutu tasarımına yansımıştır, (Eruzun, 1989). Türk kültüründe geniş aile yerini çekirdek aileye bırakması sonucunda kişilerin kendi odaları dışında evin tüm mekanlarını kullanabildiği bir döneme geçilmiştir, (Karaman ve Erman, 2007). Türk Evi plan tipi 1950’li yıllara kadar sofa üzerine kurgulanmışken, 1950’lerden sonra kentlerde başlayan hızlı ve yeni yapılaşmalarda iç sofa daralarak koridora, orta sofa ise küçülerek mekanlara arası geçişi sağlayan hole dönüşmektedir, (Eruzun, 1989). Geleneksel mekan organizasyonunun ve süslemelerin yerini modern çizgiler, sade duvarlar almış, konut üç oda bir salondan ibaret hale gelerek içindeki yaşam anonimleşmiştir. Ayrıca Geleneksel Türk konutunda yer alan başoda kavramı da zaman içinde değişerek salonun içinde babaya ait bir koltuğa indirgenmiştir, (Gür, 2000).

Şekil 9. Türk konut kültüründeki değişimin yaşama mekanlarına yansımaları

Modernleşmeyle birlikte konutlardaki mekan organizasyonunda, konutun kullanım biçiminde ve mobilya tercihlerinde değişimler gözlenmiştir. Türk kültüründe geçmişte var olan esneklik, mahremiyet gibi geleneksel etkilerin zamanla konuttaki yansımaları azalmış, her oda günün şartlarının getirdiği yeni ve farklı işlevler yüklenmiş ve konut daha standart ve daha “Batılı” bir imaja bürünmüştür. Osmanlı’nın son dönemlerinde sadece üst gelir grubunun kullandığı yalın çizgili modern mobilyalar, Cumhuriyetin ilanıyla genişleyen

modernleşme hareketleri doğrultusunda orta sınıfa da yayılmıştır. Değişen mobilya kullanımı ve tercihleri, konutların plan şemasını da etkileyerek, geleneksel konuttaki aynı tip odalardan, daha özelleşmiş, farklılaşmış mekanlı konutlara geçilmesinde de etkili olmuştur, (Batur, 1998). Geleneksel Türk konutundan farklı olarak Cumhuriyet dönemi konutlarında her odanın ayrı bir işlevi (yatma, oturma, gibi) bulunmakta (Bakır, 1991) ve bundan dolayı her odada bulunan mobilyalar farklılaşarak, mobilyaların kullanım amacı ve işlevlerini daha kısıtlı hale getirmektedir.

Türk toplumunun fiziki görünümü ve tüketim alışkanlıkları 1980’li yıllarda ithalatın serbest bırakılmasıyla değişmeye başlamıştır, (Bali, 2009). Tanzimat Fermanıyla başlayan Türklerdeki Batıya yaklaşma eğilimi yapılan ekonomik reformlarla hız kazanmıştır. Dönemin ekonomik değişimleri serbest piyasa ekonomisinin de etkisiyle toplumun bir kesiminin gelir seviyesinin kısa sürede ve hızlı şekilde artmasına sebep olarak, çok yüksek düzeyde harcama yapabilecek bir grup oluşturmuştur. Bir kesimin gelir düzeyinin artması sonucu tüketici çeşitliliği ortaya çıktı ve beğeniler değişti. Bu değişim, üretici ve pazarlamacıları toplumun farklı kesimlerini hedef almaya zorladı. Bazı inşaat firmaları bu değişimi dikkate alarak belli bir lüks veya gösterişe yönelik konutlar isteyen kullanıcılara yönelik değil, ortak yaşam kültürünü paylaşan, modern yaşamın getirdiği beklenti ve istekleri yaşadığı ortamda karşılamayı tercih eden, iş dönüşü huzurlu bir ortamda hobilerine zaman ayıran evrensel kültüre sahip kullanıcılara yönelik projeler geliştirdiler, (Bali, 2009).

İnsanların sürekli hareket halinde olması, gelişen teknoloji, yaşam biçimlerindeki çeşitli alternatifler, kadın hareketleri birçok ülke gibi Türkiye’de de etkili olarak aile yapısı ve büyüklüğünü etkilemiş ve aile konut ilişkilerinde değişikliğe yol açmıştır, (Gür, 2000). Örneğin, Türkiye’de 1980’li yıllara kadar iş hayatında etkinliği az olan kadının, iş hayatındaki rolünün artmasıyla, iki tarafın çalıştığı genç çiftler yaygınlaşmış ve bu çiftler sosyal düzeylerine uygun yaşam tarzı sürüp, bu yaşam tarzına uygun konutları tercih etmek istediler, (Bali, 2009).

1984 yılında çıkarılan Toplu Konut Yasası uydu kent ve sitelerin artışının habercisiydi. Bu sitelerin tanıtımlarında kullanıcıya bir konuttan daha fazlası, yeni bir yaşam tarzı vaat ediliyordu, (Bali, 2009). Bu sitelerde yaşayanların yaşam tarzı toplumun diğer kesiminden farklılık gösteriyordu.

21. yüzyıl başlarında artık teknolojinin tüm imkanlarının konuta yansısıyla kullanıcıların işlerini konutlarından yürütebilecekleri bir yaşam tarzı oluşmaya başlamıştır,

(Bali, 2009). Konutlar teknolojinin bütün imkanlarıyla donatılan ve içerisinde kullanıcısının bütün ihtiyaçlarını karşılayacak ve rahatını sağlayacak şekilde örgütlenmekteydiler.

Türklerin kültürel değişim süreci, gerek içinde yaşanılan coğrafya gereği, gerekse son yıllarda dünyadaki hızlı teknoloji ve iletişim artışından doğan küreselleşme sebebiyle hala devam etmektedir. Yaşanan bu kültürel değişimler toplumun tüketim alışkanlıklarının, beğenilerin ve yaşam tarzının değişmesine sebep olmakta ve bu da mekana ve mekan içindeki mobilya tercihlerine yansımaktadır.

1.5. Kültür ve Mekan Örgütlenmesi İlişkisi

Gür, mekan örgütlenmesini, “öznenin amacına ve dürtülerine bağlı olarak bir “yer” de bir etkinliğin gerçekleşmesi ve yerin etkinliğe uyumlu olması için gerekli koşulları barındırma durumu” olarak açıklamıştır. İnsanın güdü ve amaçları özneyi, mekan öge ve bileşenlerinin nesneyi, insan etkinliğinin yüklemi oluşturduğu bir cümle olarak da ifade edilebilir. En küçük ölçekteki fiziksel çevreden dünya coğrafyasına kadar geniş bir ölçekte uygulanabilir ve kişinin ihtiyaçlarından kaynaklı olarak gerçekleştireceği eylemler için etrafında bulunan mekanın düzenlenmesi işidir, (Gür, 1996).

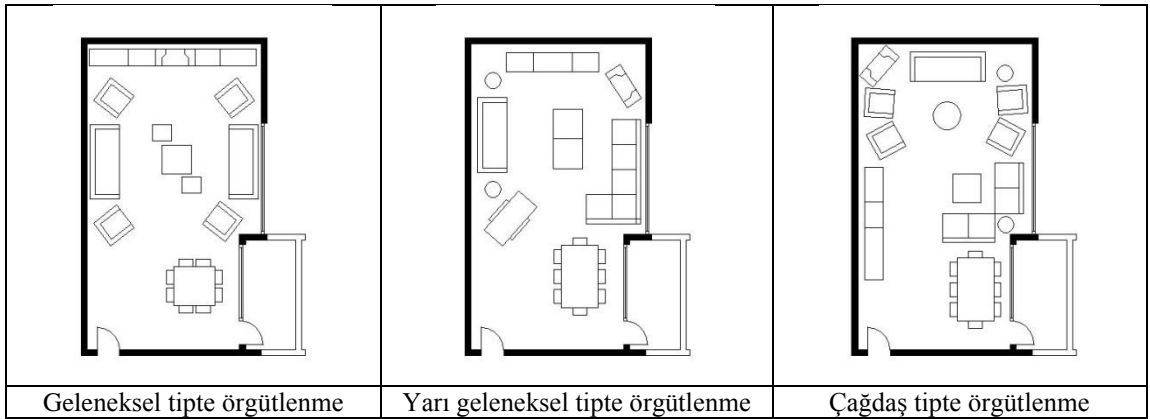
Kültür ve mimarlık, toplumların yapısına göre, sürekli bir değişim içine girerek karşılıklı etkileşimde bulunmaktadır. Toplumların kültürel özelliklerinin mekan bileşen ve ögelerine yansımalarıyla oluşan kimlik göstergeleri o topluma ait mimari kültürü ortaya çıkarmaktadır, (Sahil, 1995).

Bina ölçeğinde mekan örgütlenmesinde strüktür, pencere, kapı ve balkon konumu mekanın büyüklüğü gibi mekansal özelliklerin ve güvenlik, ferahlık, boyutsal özellikler gibi mekanla ilgili parametrelerin yanı sıra kullanıcının eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısı, yaşam tarzı ve dünya görüşü gibi kullanıcıyla ilgili veriler de etkili olmaktadır, (Özdemir, 1994). Kişiyi özel bir tasarım olmadığı sürece mimar yapı kabuğunu mekan bileşen ve ögeleriyle tasarlamaktadır. Kullanıcı mekan örgütlenmesi sırasında bu mekan bileşen ve ögelerinin de etkisiyle kültürel birikimi doğrultusunda mekanı şekillendirmektedir.

Eriç'e ve arkadaşlarına göre mekan yaşamı biçimlendirmekte, mekanlar ve mobilyalar da içinde yaşayanların düşüncelerini, duygularını, görüşlerini yansıtmaktadır, (Eriç, 1986; Özdemir, 1994).

Mekan örgütlenmesinin kültüre bağlı bir faktör olduğu ve mobilyaların yerleşiminin kültürü yansıttığı düşüncesinden hareketle Özdemir'in de çalışmasında kullanmış olduğu mekan örgütlenme tipleri kullanılarak kültürün mekan örgütlenmesine olan etkileri araştırılmaya çalışılmıştır. Özdemir'e göre; mekansal örgütlenme seçenekleri (Özdemir, 1994);

1. Mobilyaların duvar kenarına dizildiği ve orta alanın boş bırakıldığı mahremiyet ve alt mekanların oluşumunun gözlenemediği geleneksel tipte örgütlenme,
2. Aynı mekan içinde birden fazla işlevini yer aldığı, bundan dolayı da ayrı mekan grupları oluşturulan ve duvara bağımlılığın da gözlendiği yarı geleneksel tipte örgütlenme,
3. Kesin duvara bağımlılığın olmadığı, rahat ve keyfi yerleşmelerin gözlemlenebildiği, mekan içinde mekan ve alt merkezlerin oluştuğu, kişiselliğin ön plana çıktığı çağdaş tipte örgütlenme olarak üç gruba ayrılmaktadır, (Şekil 10).

Şekil 10. Mekansal örgütlenme örnekleri, (Özdemir, 1994).

Çalışma kapsamında, kullanıcıların mobilya seçimini etkileyen kültürel etkenlerin yanında, mobilyaların mekan içindeki yerleşiminin değerlendirileceği mekan örgütlenmesi kavramı da yukarıdaki bu üç başlık çerçevesinde değerlendirmeye alınmıştır.

1.6. Kültür ve Mobilya Etkileşimi

Konuttaki çevreyi oluşturan mobilyalar bize mimarlığa dair bir takım işaretler vermektedir. Mobilyaların tasarımda önemli yansımaları vardır. İnsanın çevresini

şekillendirmesi, tanımlaması ve değiştirmesi mobilyalarla olmaktadır. Bu kişiselleştirme olarak ifade edilmektedir ve insanın beğenilerini değerlerini, yani kùltùre özgù kavramları yansıtmasına olanak sağlamaktadır, (Rapoport, 2004).

Mobilyalar işlevsel ve estetik değerlerinin yanı sıra, toplum içinde kullanıcısının hayat tarzı, beğenileri, ekonomik düzeyi gibi pek çok konuda da karşısındakine fikir vermektedir. İnsanın mobilya seçiminde, mobilyanın formu, rengi, tarzı, kumaşı gibi biçimsel özelliklerinin yanı sıra, kullanıcısının kişisel özellikleri, aile, grup ilişkileri, sosyal sınıf ve kùltür gibi sosyal ve sosyo-kùltürel faktörler gibi soyut bir takım öğeler de etkili olmaktadır, (Arslan, vd., 2009).

Bütün eşyalar gibi mobilyanın da bir takım sosyal değerleri, sosyal anlamı ve prestij ve statù sembolü olan bir yanı vardır. Pek çok toplumda mobilya bir güç göstergesi veya bir prestij aracı olarak görülmektedir. Mobilyanın sosyal işlevi, bireyin sosyal statüsünü karşısındakine iletmektir. Toplumların çoğunda mobilyaya böyle bir işlev yüklendiği zaman, mobilyaya yaklaşım ve onun kullanımını da bu işlevi yerine getirecek şekilde etkilenmektedir, (Bilgin, 1991).

Bütün ürünler gibi mobilya seçiminde de birçok etken söz konusudur. Pek çok yazar bu etkenleri farklı şekillerde gruplamışlardır.

Özdemir'e göre, bu etkenler arasında; sosyal alışkanlıklar, değer yargıları, sosyo-kùltürel yapı ön plana çıkmaktadır. Mobilya seçimleri toplumlara göre de farklılıklar göstermektedir, (Özdemir, 1988). Bunun için toplumların yapısına uygun farklı mobilyalar üretilmiştir.

Burdurlu ve arkadaşlarına göre kişilerin mobilya seçimlerinde, ekonomik etkenler (gelir seviyesi, genel ekonomik durum, finansal yapı), sosyal etkenler (kùltür ve alt kùltür, sosyal sınıf, örnek alınan bireyler, roller ve aile), psikolojik etkenler (güdüleme, algılama, tutumlar, öğrenme ve kişilik) ve kişisel etkenler (demografik ve durumsal) etkili olmaktadır, (Burdurlu vd., 2005).

Kurtuldu'ya göre ise bu etkenler; ürünün fiziksel özellikleri, ürünün yarar boyutu ve ürünün fiyatının oluşturduğu mantıksal faktörler ile kişinin sahip olduğu kùltür, sosyal değerler ya da değer yargıları, tutumlar ve inançlar, referans grupları, aile, vb. gibi etmenlerin oluşturduğu davranışsal faktörler şeklinde açıklanabilmektedir. Kişilerin mobilya seçiminde davranışsal faktörlerin, özellikle de sosyal ve kùltürel faktörlerin etkisi oldukça fazladır, (Kurtuldu, 2008).

Ayalp'e göre, iç mekan elemanları sadece mekanı tanımlamaz, o mekanın kültürel olarak anlamını da ifade ederler. Bu elemanlar iç mekana kimliğini de kazandıran elemanlardır, (Ayalp, 2011).

Teorik bir araştırmaya göre, yerel sosyal ve yapısal sistemler, yerel kültür parametreleri, batı toplumlarındaki kültür uygulamaları ve ortak kültür uygulamaları ve değişimleri toplumun seçimlerini yakından ilgilendirmektedir, (Kurtuldu, 2008). Örneğin; geleneksel Japon konutunda heya denilen odalarda tatami adı verilen yere serilen hasır elemanlara yerde bağdaş kurarak oturulur, dolaplarda saklanan yatakların yere serilmesiyle oluşan yataklarda yatılırdı. İrori adı verilen ocak mekanın ana elemanıydı. Tıpkı Türk kültüründe olduğu gibi Japon kültüründe de geçmişte aynı oda yemek yemek, uyumak ve çalışmak için kullanılmaktaydı. Batılılaşma hareketleriyle birlikte toplu konut anlayışındaki Japon konutlarında sandalye ve masa gibi mobilyalar kullanılmaya başlansa da, aynı evin bir başka odasında alçak masa ve yastıklar görülebilmektedir. Batılılaşma Japon konutunda çeşitli değişimlere yol açmasına rağmen bir takım geleneksel alışkanlıkların sürdürüldüğü görülmektedir, (Ertürk, 1995).

Bir başka örnek olarak Türk kültürüne bakıldığında; kültürel değişimin mobilya ve mekan kullanımına yansıdığı görülmektedir. Göçebe Türklerde çadır temel ihtiyaçları karşılayan, göçebeliğin de vermiş olduğu alışkanlıklarla az eşyanın bulunduğu tör, saba, kiler, depo üniteleri, çiğ gibi elemanlardan oluşan iç mekanlara sahipti. Ocak çadırın merkezinde konumlanırken, tör depolama alanını, saba yiyeceklerin depolandığı yeri ifade etmekteydi. Anadolu'ya geçişle yerleşik hayata geçen Türkler, yerleşik hayata geçişmenin getirdiği ihtiyaçlarla ve geçmişten gelen kültürel birikimleriyle Geleneksel Türk Evi'ne geçiş yapmışlardır. Geleneksel Türk Evi'ne bakıldığında göçebe Türk kültüründeki geniş ailenin toplanma yeri sofaya, çadırın kendisi ise odaya dönüşmüştür. Sofa, odaların odak noktasında bulunan ve oturma ünitelerinden oluşan bir sosyalleşme alanıydı. Türk Evi'nin diğer bir önemli kavramını oluşturan odaların her biri uyuma, yemek yeme, oturma, çalışma ve dinlenme gibi temel ihtiyaçların tamamını karşılayabilecek şekilde düzenlenmişti, (Ayalp, 2011). Odalar günün farklı saatlerinde farklı fonksiyonlar üstlenmekte ve mobilyaların olmadığı bu mekanlarda bağdaş kurularak, diz çökülerek, yerde yemek yenilip, yer yatağında yatılarak bütün eylemler gerçekleştirilmekteydi, (Uluengin, 1995). Odaların her birinde depolama üniteleri, ocak, sedir ve banyo bulunmaktaydı. Tipik bir odayı oluşturan elemanlar çadırın elemanlarıydı. İç mekan öğelerine bakıldığında yüklük depolama amaçlı kullanılan ve odanın başlıca

elemanlarından birini oluşturan mekan öğelerindendi. Yatak, kilim, bardak gibi günlük kullanılan eşyalar burada depolanırdı. Odadaki bir başka önemli eleman hem yemek pişirmek, hem de ısınmak için kullanılan ocaktı. Duvar boyunca tüm odayı çevreleyen sedir odadaki ana oturma elemanıydı, (Ayalp, 2011). Tanzimat'la başlayan Batılılaşma hareketleri bazı tüketim mallarının da ülkeye gelmesine sebep olmuştur. Bu dönemde devletin üst kademelerinin konutlarına girmeye başlayan piyano, yemek masası, oturma odası mobilyaları ev eşyalarının, ev stillerinin ve insanlar arası ilişkilerin değişmesine neden olmuştur. Bu dönemde halkın orta kesiminde bu değişim gereksiz bir lüks olarak görünmüştür, (Kayhan, 1995). Hareketli mobilyaların Türk Evi'ne girmesiyle Türk gelenekleri etkilenmiş, bu da plan şemasını ve cephe düzenini etkileyerek Geleneksel Türk Evi'nde değişikliklere yol açmıştır. Bağdaş kurma alışkanlığı yerini oturma eylemine, yerde yemek yeme alışkanlığı yerini masada yemek yemeye bırakmıştır. Ayrıca bütün bu değişimler döşemenin yükseltilmesiyle oluşturulan sedir elemanın da ortadan kalkmasına yol açmıştır, (Uluengin, 1995). Cumhuriyetin ilanı sonucunda toplumda oluşan sosyal ve kültürel değişimlerle konut mekanlarında ve mobilya seçimlerindeki bu değişimler halkın orta kesiminde de gözlenmiştir. Bu dönemden sonra toplumsal değişimlerin de etkisiyle, Batıya özgü koltuk, sandalye, yemek masası gibi mobilyalar yaygınlaşmaya başlamıştır, (Bozdoğan, 2011).

20. yüzyılda küreselleşmenin de etkisiyle toplum yaşamındaki değişikliklerle ortaya çıkan sosyal eşitlik talepleri ve teknik gelişmeler fonksiyonel tasarımların ön plana çıkmasına sebep olmuştur. Bu dönemde fikir ve biçimler yüksek kültürden kabile kültürüne geniş bir çerçevede tüm dünyadan alınmıştır, (Kasu, 1992).

Sonuç olarak, zamanla toplumda meydana gelen ve toplumu etkileyen kültürel değişimlerin önce konutlara, konutların kullanım biçimlerine ve buradan da mobilya seçimlerine yansdığı görülmektedir. Kültürel etkilerle şekillenen Türk evindeki mekansal değişimlerin kilimin halıya, sedirin koltuğa, sininin yemek masasına dönüşmesiyle mobilyada da izlerini sürdürdüğü görülmektedir. Ancak, geleneksel Türk konutundaki sedir, yer sofrası, minderler, ocak, yatak gibi donatım elemanlarının yerini günümüzde kanepeler, yatak, yemek masası, sandalyeler almasına rağmen, hala geçmişten gelen alışkanlıklarla, göçebelik ve sonrasında devam eden Türk kültürünü yaşatan, o döneme ait mobilyaların kullanıldığı konutlara da rastlanmaktadır. Ayrıca küreselleşmeyle üretim ve tüketimde, mal ve hizmet akışında, teknolojik gelişmelerde ve yaşam tarzındaki hızlı

değişim mekan kullanımına ve mobilya seçimlerine kullanıcıların daha geniş bir perspektiften bakmasını sağlamıştır.

1.7. Bölüm Sonucu

Çalışmanın bu bölümüne kadar kültürün tanımı, kültürün ilişkili olduğu kavramlar, kültürün çeşitleri, öğeleri, bileşenleri ve kültürel süreçlere dair tanımlamalar yapılmıştır. Daha sonra kültürün mimariye, mekana ve konuta yansımalarına ilişkin araştırmalara değinilmiş ve Türk kültürünün mekanı nasıl etkilediği belirlenmeye çalışılmıştır.

Kültürle ilişkili yapılan literatür çalışması sonucunda elde edilen bilgiler yapılan çalışmalar bölümündeki araştırmanın zeminini hazırlayacaktır.

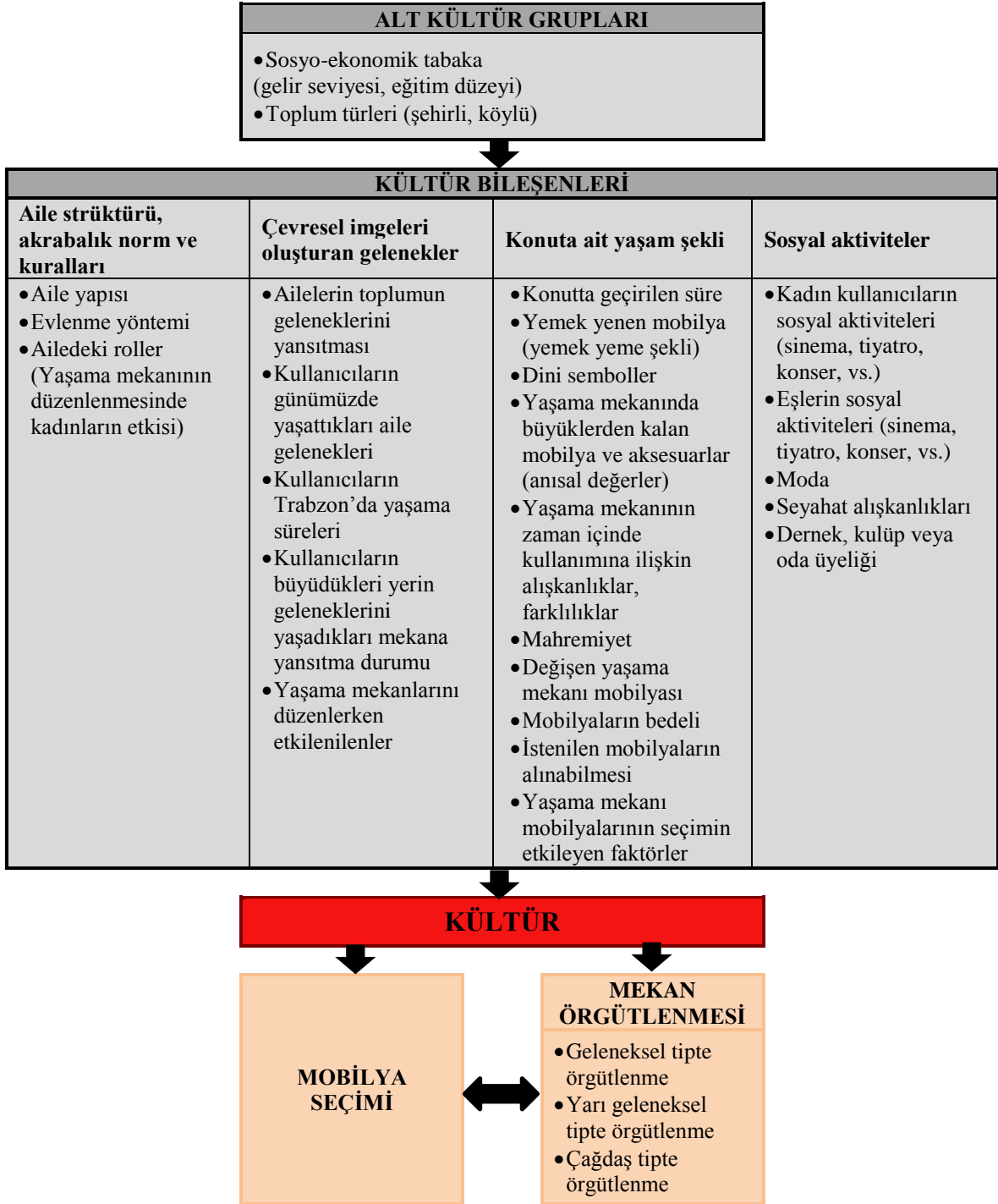
Toplumların kültürünü oluşturan; dünya görüşleri, gündelik yaşamları, ekonomik durumları, üretim ve tüketim imkanları, teknolojik düzeyleri, dini inançları, aile yapıları o toplumda mekana dair her şeyi etkilemekte ve şekillendirmektedir, (Gültekin ve Özcan, 1997). İlk dönem yerleşmelerinde gündelik yaşam çoğunlukla konut dışında sürdürüldüğünden ve konut sadece korunma ve barınma gibi temel ihtiyaçları karşıladığından tüm toplumlarda yatma, oturma gibi temel ihtiyaçları karşılayacak benzer mobilyalar görülmekteydi, (Kaptan, 2013). Zamanla toplumların kültürünü oluşturan dünya görüşleri, gündelik yaşamları, ekonomik durumları, üretim ve tüketim imkanları, teknoloji düzeyleri, dini inançları, aile yapılarının değişmesiyle yeni ihtiyaçlar ortaya çıkmış ve bunun da konut formunda farklılaşmalara sebep olduğu görülmüştür.

Yapılan literatür çalışması sonucunda toplumda meydana gelen çeşitli kültürel değişimlerin toplumun dünya görüşüne, yaşam şekline yansıdığı sonrasında da eylemleri etkilediği belirlenmiştir. Yaşam şekline ve dolayısıyla eylemlere yansıyan bu değişimin konut yaşama mekanlarının kullanımında ve mobilya seçimlerinde farklılaşmalara sebep olduğu düşünülmektedir.

Çalışma kapsamında toplumda oluşan ve mekan kullanım alışkanlıklarıyla mobilya seçimlerine yansıyan kültürel farklılaşmaların alt kültür gruplarıyla tespit edileceği ve kültür bileşenleriyle bu farklılaşmaların ayırımına varılacağı düşünülmektedir.

Kültürün mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimlerinde etkilerini belirlemek amacıyla alt kültür gruplarının belirlenmesi ve kültür bileşenleri ile bunlar arasındaki ilişkiler kavramsal çerçeveyi oluşturmuştur. Kültür, mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde yararlanılan alt kültür grupları ve ele alınan

kültür bileşenleri kültür kavramının netleşmesini ve kavramsal çerçevenin oluşturmasını sağlayarak, çalışmanın sınırlarının belirlenmesini sağlamıştır. Kavramsal çerçeve ve çalışma kapsamında ele alınan kavramlar arasındaki ilişkiler Şekil 11’de görülmektedir.

Şekil 11. Kavramsal çerçeve: Kültür, alt kültür grupları, kültür bileşenleri ile mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimindeki etkileşim

Şekilde görüldüğü üzere, alt kültür grupları ve kültür bileşenleri çalışmanın kavramsal çerçevesini oluşturmaktadır. Kavramsal çerçevedeki alt kültür grupları ve kültür bileşenleri farklı kültürel yapıda olduğu düşünülen gruplar arasındaki ayırımı sağlamakta kullanılmaktadır. Çalışma kapsamında farklı alt kültür gruplarının ele alınması zaman ve ölçek sınırları nedeniyle mümkün değildir. Değerlendirmeye alınan alt kültür grupları sosyo-ekonomik tabakalaşma (gelir seviyesi, eğitim düzeyi) ve toplum türleri (kır-kent geçmişi) baz alınarak oluşturulmuştur. Ayrıca sosyo-ekonomik tabakalaşma ve toplum türleri kadar kullanıcıların geçmişten gelen yaşama alışkanlıkları, gelenekleri, dünya görüşleri, aile yapıları, yaşam tarzları gibi etmenlerin de kültürü ve yaşama mekanlarının kullanımını etkilediği düşünülmektedir. Çünkü kültürün dünya görüşlerini ve buradan da yaşam şeklini etkileyerek eylemlerin yapılış şekline yansıdığı belirlenmiştir. Bundan dolayı, çalışma kapsamında kullanıcıların kültürel yapılarını belirlemek için irdelenen kültür bileşenleri de;

1. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları,
2. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler,
3. Yaşam şekli,
4. Sosyal aktiviteler başlıklarında incelenmiştir.

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları başlığında aile yapısı, evlenme yöntemi, ailedeki roller; çevresel imgeleri oluşturan gelenekler başlığında ailelerin toplumun geleneklerini yansıtması, kullanıcıların günümüzde yaşattıkları aile gelenekleri, Trabzon'da yaşama süreleri, büyüdüğü yerlerin geleneklerini yaşadıkları mekana yansıtma durumları, yaşama mekanlarını düzenlerken etkilendikleri faktörler; yaşam şekli başlığında konutta geçirilen süre, yemek yeme şekli, dini sembolleri, yaşama mekanında büyüklerden kalan mobilya ve aksesuarlar, yaşama mekanında gerçekleştirilen eylemler, mahremiyet, değişen yaşama mekanı mobilyalarına ilişkin bilgiler, mobilyaların bedeli, yaşama mekanı mobilyalarının seçimini etkileyen faktörler; sosyal aktiviteler başlığında sinemaya gitme, kitap okuma, tiyatroya gitme, konsere gitme, televizyon izleme, seyahate çıkış, gazete okuma, dergi okuma sıklıkları, modayı takip etme durumları, seyahat alışkanlıkları ve dernek, kulüp veya oda üyeliğine ilişkin bilgilerin sorgulandığı alt başlıklara yer verilmiştir.

Ayrıca küreselleşmenin de kültürü etkileyen bir kavram olduğu ve kişinin seçimlerini de etkilediği görülerek, kültür bileşenleri; kullanıcının mobilitesi, kitle iletişim araçlarını

kullanması, yerel kùltürü yansıtan geleneklerine bağlılığı gibi etmenler açısından da değerlendirilmiştir.

Elde edilen kùltüre ilişkin tanım ve sınıflamalar ikinci b÷lümde çalışmaya katılmış ve uygulanan anketlerle desteklenmiştir. Anketler Trabzon ilinde iki farklı alt kùltür grubu olduğu dūřün÷len iki ayrı mahallede gerçekleştirilmiştir. Kùltür ve bileşenlerinin konut ve yaşama mekanları üzerindeki etkisi açıklandıktan sonra yapılan çalışmalar b÷lümüne geçilmiştir.

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

2.1. Çalışmanın Amacı

Kültürün konut kullanım kalıplarında mekanın örgütlenme biçiminde ve mobilya tercihlerinde etkisi vardır.

Kültür ve buna bağlı olarak gelir seviyesi, eğitim, yaş gibi farklı değişkenler, bireyin veya toplumun kullandıkları eşyaların birbirine benzeyip benzememesinde etkili olmaktadır, (Bilgin, 1991). Kişinin mobilya seçimlerinde kültürün önemli bir etken olduğu düşünülmektedir. Kültürün mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimi üzerine etkilerini incelemek amacıyla yapılan bu çalışmada, tercih edilen mobilyaların kullanıcılar tarafından kültürel kimliklerini ifade etme aracı olarak kullanılıp kullanılmadığı araştırılmaktadır.

Yapılan literatür çalışması sonucunda kültürle ilgili çalışmaların genellikle mekan üzerinden değerlendirildiği görülmektedir. Oysa mekanı şekillendiren en önemli mekansal öğelerden biri olan mobilyaların, bunların örgütlenme biçimlerinin ve kullanım biçimlerinin de kullanıcısının kültürel özelliklerini yansıttığı düşünülmektedir. Literatüre bakıldığında kültürün mobilya seçimleri üzerine etkilerinin kültür bileşenleri üzerinden değerlendirildiği fazla çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma kapsamında, belirlenen kültür bileşenleri aracılığıyla farklı kültürel yapıdaki kullanıcıların mekan örgütlenme tipleri ve mobilya seçimleri belirlenmiş ve mobilya kültür ilişkisi irdelenmiştir. Bu amaçla, çalışmada hem mobilya türleri hem bunların mekanda nasıl örgütlendikleri birlikte ele alınmıştır.

Çalışma kapsamında, mekan örgütlenme tipleri, mobilya tercih nedenleri, mobilya seçimi ile ilgili faktörler, yaşama alışkanlıklarının belirlenmesi hedeflenmiştir.

2.2. Varsayımlar

Çalışma kapsamında, kültür ve bileşenlerinin kullanıcılar üzerindeki etkisini, mekan örgütlenmesini ve mobilya seçimlerini saptamaya yönelik belirlenen varsayımlar aşağıda belirtilmiştir.

- Farklı kültür grupları sosyo-ekonomik tabaka ve toplum türleri gibi alt kültür gruplarıyla ve kültür bileşenleriyle belirlenebilmektedir.

- Farklı alt kültür gruplarında mekan örgütlenme tipleri, mekan kullanım kalıpları ve mobilya tercihleri değişebilmektedir.
- Sosyo-ekonomik düzeye bağlı olarak mobilya tercih ve değiştirme sebepleri farklılaşabilmektedir.
- Mobilya seçiminde gelir seviyesi, eğitim, gelenekler, vb. gibi alt kültür gruplarını belirleyen bütün unsurların yanı sıra kitle iletişim araçları da etkili olmaktadır.
- Kırsal ya da kentsel yaşam geçmişi mobilya tercihini etkilemektedir.

2.3. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada literatür çalışmasının analizi sonucunda kültür kavramı, alt kültür kavramı, kültür bileşen ve öğelerine ilişkin kavramsal çerçeve oluşturulmuştur.

Sosyo-ekonomik tabaka ve toplum türleri olarak belirlenen alt kültür gruplarının mekan örgütlenme tipleri ve mobilya tercihlerini belirlemek üzere anket ve yerinde tespit çalışması gerçekleştirilmiştir.

Çalışma kapsamında açık ve kapalı uçlu sorularla oluşturulan anket birebir görüşme tekniği uygulanarak Ocak 2014-Şubat 2014 tarihleri arasında ankete katılmayı kabul eden kullanıcılarla konutlarında gerçekleştirilmiştir. Anket uygulanırken, aile bireylerinin zamanla birbirlerini etkileyerek veya birbirlerinden etkilenererek aynı kültürel özellikler taşıdığı düşünülerek, hane halkından bir kişiyle anket yapılmasının yeterli olduğu düşünülmüştür.

Yerinde tespit çalışması iki aşamalı gerçekleştirilmiştir. Birinci aşama belirlenen yaşama mekanlarının fotoğraflanması aşamasıdır. Ancak konut kullanıcıları çekilen fotoğrafların yayınlanmasına izin vermediklerinden çalışmada çekilen fotoğraflara yer verilmemiştir. İkinci aşamada ise, öncelikle belediyeden elde edilen konut planlarından yaşama mekanları 1/50 ölçekte çizilmiştir. Daha sonra 1/50 ölçekli yaşama mekanlarının planları üzerine her konut için yaşama mekanlarının krokileri çıkartılmıştır.

Yapılan anket çalışmasından elde edilen veriler, uygun kodlamalarla bilgisayar ortamında SPSS (Statistical Packages for the Social Sciences) programına aktarılmış ve bu programla analiz edilmiştir. Çalışmada;

- Ki-kare bağımsızlık testi,
- Likelihood Ratio Test (olabilirlik/benzerlik oran testi) ve
- Fisher's Exact Test (Fisher'in tam olasılık testi) kullanılmıştır.

Ki-kare bağımsızlık testi kullanılmasındaki amaç, iki konut grubunun arasındaki ilişkinin kültürel olarak anlamlı olup olmadığını sorgulamaktır. Likelihood Ratio Test (olabilirlik/benzerlik oran testi), ki-kereye alternatif olarak, daha az sayıda veri içeren durumlarda kullanılmıştır. Fisher's Exact Test (Fisher'in tam olasılık testi), puanların 2x2'yi karşıladığı durumlarda ve ki-kare testinin (2x2'lik) kullanılmadığı durumlarda frekansın 5'den küçük olması durumunda kullanılmıştır.

2.3.1. Anket Formunun Oluşturulması

Kültürel çalışmalarla ilgili yapılan literatür çalışmasında, kullanıcıların kültürel özelliklerini belirlemede kullanılan tekniklerin başında açık ve kapalı uçlu sorularla hazırlanan anketin en etkili veri toplama aracı olacağı sonucuna varılmıştır.

Çalışma kapsamında, kullanıcıların mekan örgütlenme tercihlerinde ve mobilya seçimlerinde kültürün etkisini belirlemeye yönelik yapılacak ankette, açık ve kapalı uçlu sorulardan yararlanılmıştır. Soru formu oluşturulurken literatürde kültürle ilgili araştırmalar taranmış, kültürü belirleyen faktörler tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışma kapsamında kültürün tanımlanmasında referans oluşturması için kültür bileşenleri dikkate alınmıştır. Hazırlanan ankette kültür bileşenleri yardımıyla deneklerin nasıl bir kültürel yapıya sahip oldukları belirlenmeye çalışılmıştır.

Anketin kapsamı, konut kullanıcılarının ait oldukları kültür grubunun ve iki kültür grubu arasındaki farkların tespitini oluşturmaktadır. Kültür bileşenlerini tanımlamada Turgut'un (1990 ve 2003) çalışmalarından yola çıkarak oluşturulan sınıflamadan yararlanılmıştır:

1. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları,
2. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler,
3. Konuta ait yaşam şekli,
4. Sosyal strüktürler.

Deneklerin nasıl bir kültürel yapıya ait olduklarını ve mekan örgütlenme tipleri ve mobilya seçimleriyle buldukları kültürel yapı arasındaki bağı kurabilmek için yukardaki başlıkların oluşturduğu sınıflamadan yararlanarak anket soruları oluşturulmuştur.

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kurallarını; ailenin yapısı, evlilik biçimi, ailedeki rol ve görevler belirlemektedir. Buna amaçla ankette 5, 19 ve 27. sorulara yer verilmiştir.

Bu sorularda konut kullanıcısının aile yapısına, evlilik biçimine, kadının ailedeki rolünün etkinliğine ilişkin sorulara cevap alınmıştır.

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekleri; kullanıcı grubunun gelenekleri, norm ve kuralları belirlemektedir. Bu amaçla ankette 16, 35, 36, 37, 38 ve 49. sorulara yer verilmiştir. Bu sorularda kullanıcının nerede büyüdüğü, ailesinden yaşama mekanına aktardığı gelenekleri, yaşama mekanlarını düzenlerken faydalandığı veya etkilendiği kavramlara ilişkin sorulara cevap alınmıştır.

Konuta ait yaşam şeklini; konut yaşama mekanının zaman içindeki kullanımı ile ilgili alışkanlıklar, farklılıklar, yemek yeme ile ilgili alışkanlıkları, dini sembollere, anısal değerlere ve mahremiyete ilişkin tutumları belirlemektedir. Bu amaçla ankette 29, 30, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 51, 53 ve 54. sorulara yer verilmiştir. Bu sorularda kullanıcının konutta geçirdiği süre, yemek yediği mobilya ve yemek yeme şekli, yaşama mekanında geçmişte gerçekleştirilip artık gerçekleştirilmeyenler, değişen yaşam koşullarına bağlı olarak yaşama mekanında yeni yapılan yenilikler, mahremiyet, dini sembolleri, büyüklerden kalan mobilya veya aksesuarları, yaşama mekanının düzenlenmesinde kişiyi etkileyen faktörler, mobilyaların bedeli, istenilen mobilyaların alınıp alınmadığına ilişkin sorulara cevap alınmıştır.

Sosyal strüktürleri; kullanıcıların sosyal olarak yaptıkları aktiviteleri belirlemektedir. Bu amaçla ankette 20, 21, 22, 25 ve 26. sorulara yer verilmiştir. Bu sorularda konutta yaşayan kullanıcıların sosyal aktivitelerine, seyahatle ilgili alışkanlıklarına, üye oldukları kuruluşlara ve moda karşı tutumlarına ilişkin sorulara cevap alınmıştır.

Yukarda belirtilen kültürel bileşenler ve dolayısıyla bu bileşenleri belirlemeye yarayan sorular ve cevaplar zaman zaman çakışmaktadır. Bu yüzden, anketin sürekliliği açısından kültür bileşenlerini belirlemeye yönelik sorular her zaman peş peşe gelmemiştir.

Kültür bileşenlerini belirlemeye ek olarak konut grubunda yaşayan kullanıcıların ait oldukları alt kültürel grubu tespit etmek amacıyla 6, 7, 8, 13, 15. sorulara yer verilmiştir. Bu sorularda kullanıcıların hangi sosyo-ekonomik tabakaya ve toplum türüne ait olduğunu belirlemeye yönelik sorulara cevaplar alınmıştır.

Ayrıca, kullanıcıların yaşama mekanları içindeki örgütlenme tiplerini, mobilya tercihlerini ve yaşama alışkanlıklarını belirlemek amacıyla bir tespit çalışması yapılmıştır. Yaşama mekanına ilişkin bu tespitleri yapmak için yapılan anket sonrasında oluşturulan anketör forumunda, yaşama mekanında hangi mobilyaların kullanıldığına ilişkin sorulara yer verilmiştir, (Ek 1).

2.3.2. Çalışma Alanının Seçimi

Küreselleşmenin parçalayıcı ve ayırıcı etkisi yerel-bölgesel-ulusal düzlemlere yayılarak alt gelir grubuna ait bireyleri büyük şehirlere çekmektedir. Bundan dolayı, Friedman'ın küreselleşmenin etkisiyle şekillenen dünya kenti tipolojisi kentlerdeki değişiklikleri açıklamak için yetersiz kalmaktadır. Çünkü farklılaşma sadece kentler arasında olmamakta, kentin içindeki yerler arasında da gözlemlenmektedir, (Aslanoğlu, 2000). Küreselleşmenin de etkisiyle kentin farklı bölgelerinde farklı kültürel tabakalanmalar gözlemlenebilmektedir. Trabzon ilinde de farklı bölgelerde farklı gelir gruplarının ve toplum türlerinin bulunduğu görülmektedir.

Yapılacak çalışma, araştırmacının kolay ulaşabileceği ve farklı kültür gruplarının bulunduğu bir kent olması gerekçesiyle Trabzon kentinde gerçekleştirilmiştir, (Şekil 12).

Şekil 12. Trabzon kentinin Türkiye haritasındaki konumu

Mahalle ve komşuluk ortak kültüre ait bir cemaat yapısını ifade etmektedir. Aynı mahallede veya apartmanda yaşayan kullanıcıların aynı toplumsal tabakaya, meslek grubuna ya da zenginlik düzeyine sahip olduğu, ortak bir paydada buluşabildiği görülmektedir. Burada yaşayan bireylerin tutum ve davranış düzeyleri, eğitim seviyeleri genellikle paralellik göstermektedir, (Ayata ve Ayata, 1996). Bu amaçla kültürel bir tabaklanmanın da gözlemlenebileceği, birbirinden farklı iki ayrı site çalışma kapsamında değerlendirmeye alınmıştır.

Konut, insan yaşamıyla kenetlenmiş bir olgu olduğundan ve insanların ait olduğu etnik grubun karakteristiğini, yaşama biçimini, davranış kurallarını, tercihlerini, imgelerini,

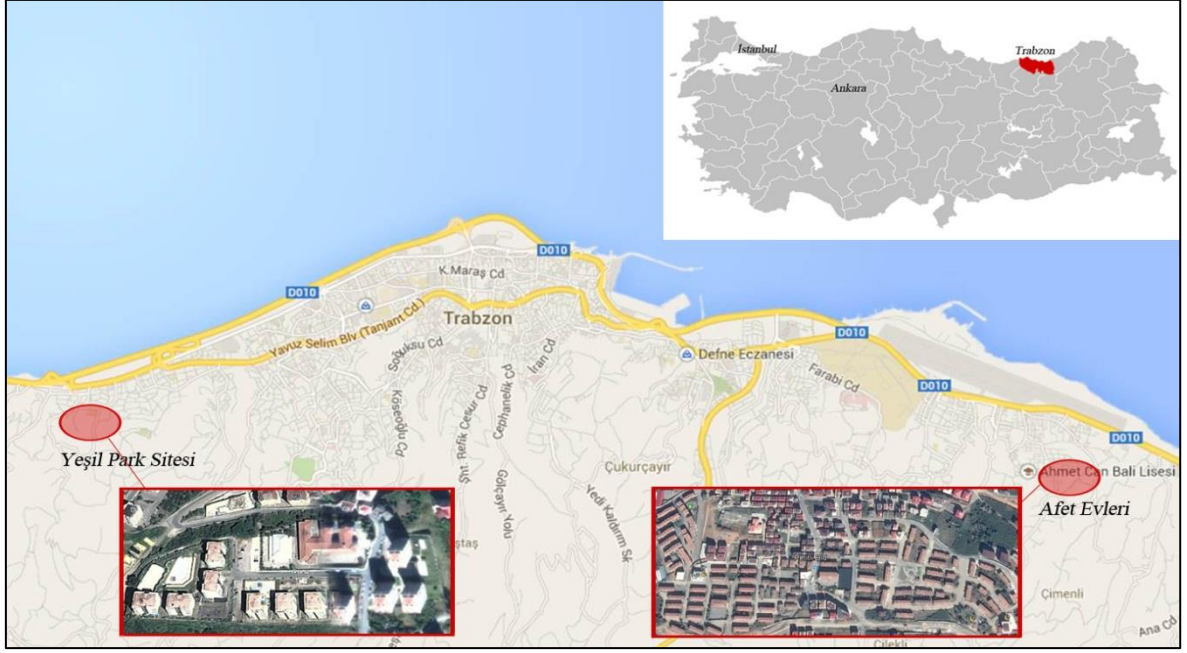
kullanıcısının özüyle ilgili imgelerini, kendini kanıtlama ve anlatma eğilimini yansıtmaktadır. Konut insanları birbirlerine ve kültürlerine yaklaştırmaktadır ve pek çok kültürde kişilik ve ayrıcalık elde etmek amacıyla tasarlanır ve donatılır. Ulusal ve uluslararası olayların tümü dahil, insanı etkileyen her şey evini de etkilemektedir, (Rapoport, 2004). Ayrıca, konutlar gündelik hayatın önemli bir parçasını oluşturan ve kültürün izlerinin hissedildiği mekanlar olarak göze çarpmaktadırlar.

Konut içinde yaşama mekanı olarak adlandırdığımız mekan eve ait bir mekan olmasına karşın, mahrem dünyaya ait değil, evin dış dünyayla arasındaki köprüdür. Yaşama mekanına ait ayrı bir kapı olması, burada bulunan misafirlerin evin iç bölümlerine girmeden bu mekana geçebilmeleri, böylece yabancı kişilerin evin iç alanlarını görmemesi, evin diğer mekanlarında bulunan kullanıcıların da rahatını bozmaması, bu mekana ait önemli gerekliliklerdendir, (Ayata ve Ayata, 1996).

Çalışma, konutun dış mekana açılan penceresi konumunda olan, ayrıca misafir ağırlama, yemek yeme, oyun oynama, vb. gibi çok amaçlı kullanılan, aile bireylerinin ortak kullandıkları ve sosyalleştikleri mekanlar olması ve sahiplerinin kültürel özelliklerini en iyi şekilde yansıtaacağı düşünülen yaşama mekanları üzerinden yürütülmüştür.

Toplumların veya bireylerin kültürel yapılarını belirleyen faktörler eğitim düzeyi, gelir seviyesi, vb. gibi birbirinden farklı başlıklar altında toplanabilir. Çalışma kapsamında, gelir seviyesi TÜİK’de (Türkiye İstatistik Kurumu) bu konuda mahalle bazında veri bulunmadığından alt kültür grubunu belirleyecek çalışma dışında tutulmuştur. Eğitim düzeyinin kültürel yapıyı ifade edebileceği düşünüldüğünden ve TÜİK’de kültür gruplarından bu başlık altında veri olduğundan çalışma alanının seçiminde kriter olarak alınmıştır. Daha sonrasında örneklemin farklı kültür gruplarına ait olduğunun sağlanmasını yapmak için denekler alt kültür grupları ve kültür bileşenleri açısından da analiz edilmiştir. Böylece örneklem grubunun farklı kültürel özellikler taşıdığı doğrulanmıştır.

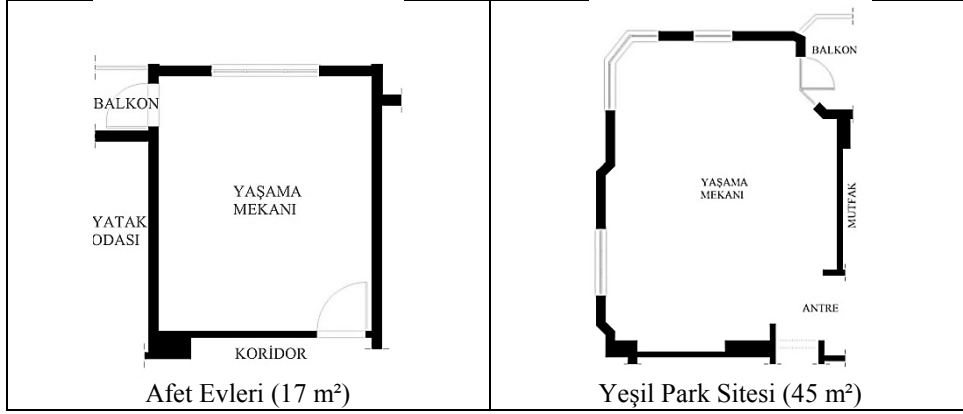
Çalışma alanının seçiminde öncelikle TÜİK’le iletişime geçerek Trabzon ili Merkez ilçeye ait eğitim seviyesini gösteren verilere ulaşılmıştır, (Ek 2). Bu veriler ışığında Merkez ilçedeki mahallelerdeki yüksekokul mezun oranı (%27,9) en fazla olan mahalle olan İno’lu Beşirli Mahallesi ile yüksekokul mezunu az olan mahalleler arasında olup (%6,6) bunun yanında içinde bir toplu konut yerleşimi barındıran Cumhuriyet Mahallesi anket çalışmasının yapılacağı alanlar olarak belirlenmiştir. İki mahalle arasında; kültürel yapıyı ifade eden, eğitim seviyeleri açısından fark tespit edildiğinden, çalışma bu iki mahalleyle sınırlandırılmıştır.

Şekil 13. Çalışma alanı ve örneklem grubunun haritadaki yeri

Çalışma alanının seçiminde site olması hem aynı plan tipine sahip konutlar arasında bir değerlendirme yapmayı sağlamış hem de ulaşılabilirlik açısından faydalı olmuştur. Bundan dolayı 1no'lu Beşirli Mahallesi'nde Yeşil Park Sitesi, Cumhuriyet Mahallesi'nde de Afet Evleri örneklem alanına dahil edilmiştir, (Şekil 13). Seçilen her iki konut tipindeki yaşama mekanları köşeden girilen ve bir köşesinde de balkona açılan bir balkon kapısı olması sebebiyle benzer özellikler taşımaktadırlar, (Şekil 14). Yeşil Park Sitesi plan tipinde niş gibi bir farklı özellikler de bulunmaktadır. Buna rağmen kullanıcılar isterlerse bu gibi özellikleri ekonomik durumlarının da etkisiyle değiştirebileceklerinden ve bu duvarı da düz olarak kullanabileceklerinden mekan örgütlenmesinin tercihinde kriter olarak dikkate alınmamıştır. Mekan büyüklüklerinin farklı olmasının mekan içinde yapılacak eylemleri etkilemeyeceği varsayılmaktadır. Çünkü esnek mobilya kullanımıyla mekan içinde yaşam tarzına ilişkin istenilen eylemlerin gerçekleştirilebileceği düşünülmektedir. Ancak yapılacak başka bir çalışmada bu kriterlerin de irdelenebileceği düşünülmektedir.

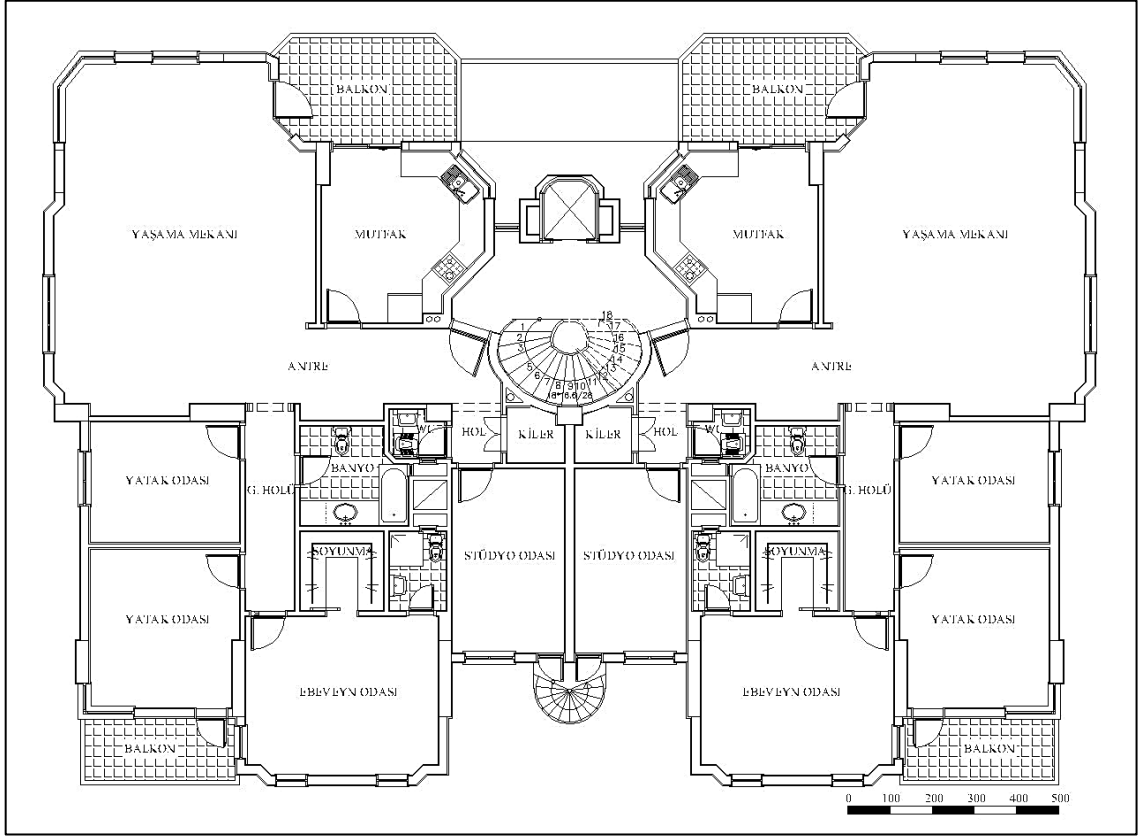
Şekil 14. Konutların şematik planları

Yeşil Park Sitesi, 1no'lu Beşirli Mahallesi'nde bulunan konut fiyatlarının en yüksek olduğu yani üst gelir grubuna ait olan kullanıcıların bulunduğu sitedir. Site 3 etaptan oluşmaktadır. 1. Etap 2004 yılında, 2. Etap 2007 yılında, 3. Etap ise 2008 yılında yapılmıştır.

3 etap arasında plan tiplerinde küçük de olsa değişiklikler olduğundan en eski inşa edilen etap olan 1. Etap örnek alanı seçilmiş ve anketler bu bölümdaki kullanıcılara uygulanmıştır. 1. Etap'da 8 normal kat ve 1 dubleks kat olmak üzere 4 bloktan oluşan 72 daire bulunmaktadır. 180m²'lik normal kat ve 270m²'lik dubleks kattan oluşan sitede kapalı otopark, güvenlik, havuz, çocuk oyun alanları gibi kullanıcıların sosyal ve fiziksel ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri alanlar bulunmaktadır, (Şekil 15 ve 16).

Şekil 15. Yeşil Park Sitesi genel görünüm

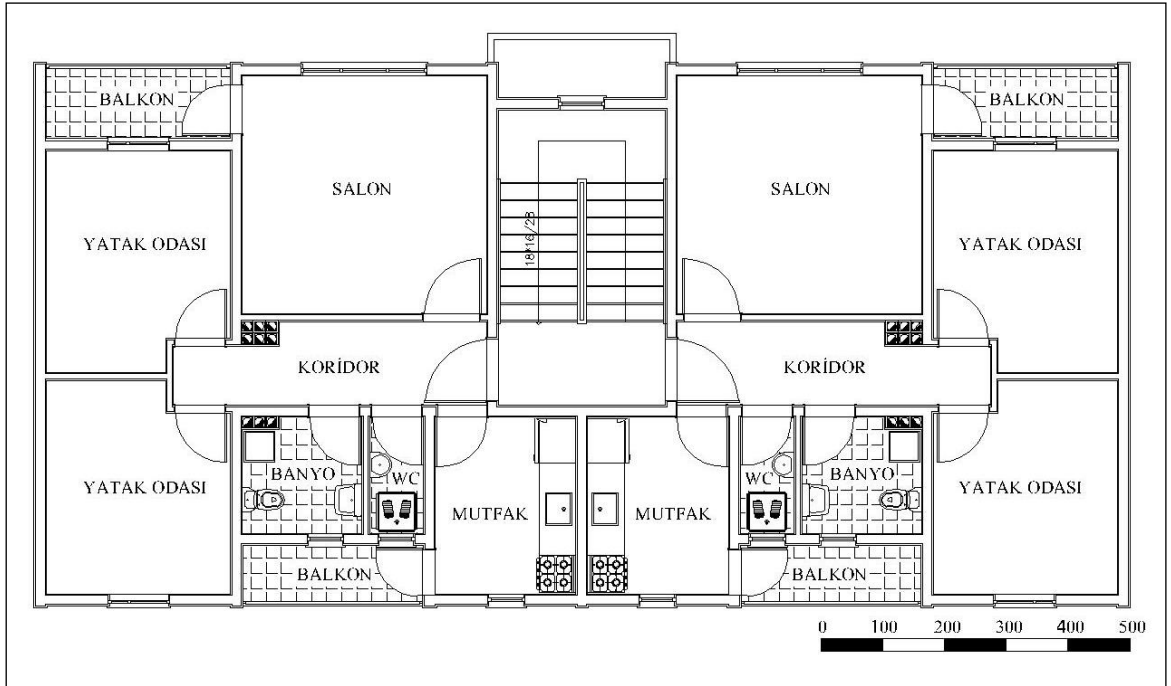

Şekil 16. Yeşil Park Sitesi 1. etap normal kat planı

Trabzon AFAD'dan (İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü) alınan verilere göre; Afet Evleri 7269-1051 sayılı Afetler Yasası kapsamında, 1988-1992 yılları arasındaki Merkez, Düzköy, Akçabat, Maçka, Tonya, Araklı, Çaykara ilçelerine bağlı çeşitli mahalle ve köylerde meydana gelen heyelan ve su baskınları sonucunda 26 mahalledeki konutlarda oluşan hasar sonrasında 1990 yılında yapılmıştır. Afet Evleri her biri 3 katlı 280 tane bloktaki 70m²'lik dairelerden oluşmaktadır, (Şekil 17 ve 18).

Şekil 17. Afet Evleri genel görünüm

Şekil 18. Afet Evleri normal kat planı

2.3.3. Örneklem Grubunun Seçimi ve Belirlenmesi

Çalışma kapsamında kullanıcıların kültürel özelliklerini, mekan örgütlenme tiplerini, mobilya seçimlerini belirlemek amacıyla aşağıdaki yöntemle hesaplanan örneklem grubu

içinde anketler yapılmış ve uygun kodlamalarla bilgisayar ortamında SPSS programına aktarılarak analiz edilmiştir.

Çalışma kapsamında, TÜİK'den elde edilen 31 Aralık 2012 tarihli adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre anketlerin yapılacağı Trabzon ili Merkez ilçede yaşayanların eğitim seviyelerine göre tespit edilen mahalleler belirlenmiştir. Belirlenen bu mahalleler 1no'lu Beşirli Mahalleri ve Cumhuriyet Mahallesi'dir. TÜİK verilerine göre, 1no'lu Beşirli Mahallesi'nde yaşayan sayısı 8203, Cumhuriyet Mahallesi'nde yaşayan sayısı 4531 olarak tespit edilmiştir.

Yapılan çalışmalarda, ilişki ve farklılıkları belirleyebilmek açısından, örneklem büyüklüğü hesaplanırken örneklemin çok küçük olmaması veya çok sayıda veriyi içermemesi gerekmektedir, (Karagöz ve Ekici, 2004). Bu amaçla yapılacak olan anket çalışmasında ele alınacak örneklem büyüklüğü aşağıdaki formülle hesaplanmıştır;

* Hedef kitledeki birey sayısı bilinmiyorsa,

$$n = t^2 pq / d^2 \quad (1)$$

* Hedef kitledeki birey sayısı biliniyorsa,

$$n = N t^2 pq / [d^2 (N - 1) + t^2 pq] \quad (2)$$

N: hedef kitledeki birey sayısı

n: örnekleme alınacak birey sayısı

p: incelenen olayın görülüş sıklığı (gerçekleşme olasılığı)

q: incelenen olayın görülmeyiş sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı)

t: belirli bir anlamlılık düzeyinde, t tablosuna göre bulunan teorik değer (%90 için 1,64; %95 için 1,96)

d: olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen $\pm$ örneklem hatası

pq = (0.5)x(0.5) maksimum örneklem büyüklüğü için örneklem yüzdesi, (Özdamar, 2001).

1no'lu Beşirli Mahallesi ve Cumhuriyet Mahallesi için, hedef kitledeki birey sayıları bilindiğinden, değerler 2no'lu denklemde yerine konularak örneklem sayıları ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Çalışma kapsamında belirlenen ana kütleyi ($N = 8203$ ve $N = 4531$) temsil etmek üzere %90 güvenirlilik düzeyi ($t = 1,64$) ve %10 hata payı ($d = 0,1$) değerleriyle örneklem büyüklüğü 1no'lu Beşirli Mahallesi için 67, Cumhuriyet Mahallesi için 67 olarak bulunmuştur.

1no'lu Beşirli Mahallesi için;

$$N = 8203$$

$$t = 1,64$$

$$d = 0,1$$

$$p = 0,5$$

$$q = (1 - p) = 0,5$$

$$n = \frac{8203 * (1,64)^2 * 0,5 * 0,5}{[(0,1)^2 * 8202] + [(1,64)^2 * 0,5 * 0,5]} = 66,70 \cong 67$$

Cumhuriyet Mahallesi için;

$$N = 4531$$

$$t = 1,64$$

$$d = 0,1$$

$$p = 0,5$$

$$q = (1 - p) = 0,5$$

$$n = \frac{4531 * (1,64)^2 * 0,5 * 0,5}{[(0,1)^2 * 4530] + [(1,64)^2 * 0,5 * 0,5]} = 66,27 \cong 67$$

Ayata'ya göre, konut genellikle kadının etki alanı içindedir ve aile görüntüsünü biçimlendirirken ve mekanı düzenlerken kadının rolü oldukça fazladır, (Ayata, 2012). Bundan dolayı çalışma kadın kullanıcılarla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın sonucunda, farklı kültürel yapıdaki kullanıcı gruplarının farklı mekan örgütlenme tipleri ve farklı mobilyalar kullanıp kullanmadıkları, mobilya seçimi yaparken nelerden nasıl etkilendikleri ve seçimlerini yaparken ki eğilimleri, yaşama alışkanlıkları belirlenmeye çalışılmıştır.

3. BULGULAR

Çalışma kapsamında öncelikle literatür çalışması sonucunda kültürün ayırımını sağlaması açısından alt kültür grupları belirlenmiştir. Belirlenen alt kültür grupları;

- Sosyo-ekonomik tabaka (gelir seviyesi ve eğitim düzeyi),
- Toplum türleri (şehirli, köylü) şeklindedir.

Ancak TÜİK'e göre çalışma kapsamında, alt kültür gruplarını belirlemek için örneklem grubunun seçilmesinde kullanılacak olan mahalle bazında gelir seviyesini gösteren veri bulunmamaktadır. Bundan dolayı TÜİK'ten eğitim düzeyine göre veriler elde edilmiştir.

Çalışma kapsamında, TÜİK'ten elde edilen 31 Aralık 2012 tarihli adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre anketlerin yapılacağı Trabzon ili Merkez ilçede yaşayanların eğitim seviyelerine göre tespit edilen mahalleler 1no'lu Beşirli Mahallesi ve Cumhuriyet Mahallesi'dir. TÜİK verilerine göre, 1no'lu Beşirli Mahallesi'nde yaşayan sayısı 8203, Cumhuriyet Mahallesi'nde yaşayan sayısı 4531 olarak tespit edilmiştir, (Ek 2).

Buna göre örneklem alanı belirlenmiş ve Bölüm 3.1'de (Kullanıcıların Ait Oldukları Alt Kültür Gruplarına İlişkin Bulgular) elde edilen bulgularla deneklerin farklı alt kültür gruplarında oldukları, Bölüm 3.2'de (Kullanıcıların Kültür Bileşenlerine Ait Bulgular) elde edilen bulgularla da kültür bileşenleri açısından farklı kültür gruplarında oldukları doğrulanmıştır. Elde edilen bu bulgulardan hareketle, kültür ve bileşenlerinin mekan örgütlenme tipleri ve mobilya seçimine etkilerinin incelendiği bu tez çalışmasında seçilen konutlarda incelemeler yapılmış ve kullanıcıların kültürel özellikleriyle mekan örgütlenme tipleri ve mobilya seçimlerine ilişkin bulgular elde edilerek tablolara aktarılmıştır.

Bulgular 4 başlıkta değerlendirilmiştir. Bu başlıklar;

1. Kullanıcıların ait oldukları alt kültür gruplarına ilişkin bulgular,
2. Kullanıcıların kültür bileşenlerine ait bulgular,
3. Yerinde tespite ilişkin bulgular,
4. Alt kültür gruplarının mobilya seçimlerine ait bulgular şeklindedir.

3.1. Kullanıcıların Ait Oldukları Alt Kültür Gruplarına İlişkin Bulgular

Çalışma kapsamında literatür değerlendirmesi sonucunda elde edilen, örneklem alanı içinde ulaşılabilecek ve deneklerin ayırımını daha rahat sağlayabilecek alt kültürel gruplaşmaları belirlemek için yapılan sınıflamada,

- Sosyo-ekonomik tabaka (gelir seviyesi, eğitim düzeyi),
- Toplum türleri (şehirli, köylü) değerlendirmeye alınmıştır.

Bu sınıflamaya göre, yapılan çalışma kapsamında elde edilen bulgular aşağıda belirtilmiştir.

- Sosyo-ekonomik tabaka açısından elde edilen bulgularda gelir seviyesi ve eğitim düzeyi değerlendirilmiştir.

Gelir seviyesine göre haneye giren aylık toplam gelir üzerinden bir değerlendirme yapılmıştır.

Haneye giren aylık ortalama gelir incelendiğinde; kullanıcıların %36,6'sının Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan ve 4000TL'den fazla, %32,1'inin Afet Evleri'nde yaşayan ve 1000-2000TL, %15,7'sinin Afet Evleri'nde yaşayan 1000TL'den az aylık hane gelirine sahip olan kullanıcılardan oluştuğu tespit edilmiştir.

Eğitim düzeyine göre kadın kullanıcıların eğitim düzeyleri üzerinden bir değerlendirme yapılmıştır.

Afet Evleri'nin %27,6'sının okur-yazar veya ilkökul mezunu, Yeşil Park Sitesi'nin %29,1'inin üniversite mezunu kadın kullanıcılardan oluştuğu belirlenmiştir.

Eğitim seviyesi aynı olan bireylerin aynı kültürel yapıda oldukları düşünülmekte ve buna bağlı olarak aynı mekan örgütlenme tipine ve benzer ya da aynı mobilya tercih ya da alışkanlıklarına sahip oldukları varsayılmaktadır. Buna bağlı olarak örneklem grubu içindeki kadın kullanıcıların eğitim seviyelerine göre aynı mekan örgütlenme tipini ve benzer ya da aynı mobilyaları tercih edip etmediği sorgulanacaktır.

- Toplum türleri açısından elde edilen bulgularda;

Ankete katılan kadın kullanıcıların büyüdüleri yerlere göre bir ayırım yapılarak, büyüdüleri köy veya şehir merkezi üzerinden bir değerlendirme yapılmıştır.

Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların %41,8'inin köylerde büyüyen kullanıcılardan, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların %40,3'ünün şehir merkezinde büyüyen kullanıcılardan oluştuğu belirlenmiştir.

Alt kültür grupları açısından genel olarak bakıldığında; Afet Evleri kullanıcıları 1000-2000TL ortalama hane gelirine sahip, okur-yazar veya ilköğretim mezunu, köylerde büyümüş bir grup olarak alt sosyo-ekonomik tabakada yer alan bir profil çizerken; Yeşil Park Sitesi kullanıcıları 4000TL'nin üzerinde ortalama hane gelirine sahip, üniversite mezunu, şehir merkezlerinde büyümüş bir grup olarak üst sosyo-ekonomik tabakada yer alan bir profil çizmektedir. Bu bilgilerden hareketle her iki konut grubundaki kullanıcıların sosyo-ekonomik tabaka ve toplum türleri açısından farklı alt kültür gruplarında buldukları sonucuna varılmaktadır, (Tablo 1).

Tablo 1. Alt kültür gruplarının özellikleri açısından örneklem grubu içindeki konutların durumu

Site ismi		Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi		Genel Toplam	
		N	%	N	%	N	%
Sosyo-ekonomik tabaka (Gelir seviyesi)	1000TL'den az	21	15,5	0	0,0	21	15,7
	1000-2000TL arası	43	32,1	3	2,2	46	34,3
	2001-3000TL arası	3	2,2	3	2,2	6	4,5
	3001-4000TL arası	0	0,0	12	9,0	12	9,0
	4000TL'den fazla	0	0,0	49	36,6	49	36,6
Sosyo-ekonomik tabaka (Eğitim düzeyi)	Okur-yazar	8	6,0	0	0,0	8	6,0
	Okur-yazar/ilköğretim	37	27,6	0	0,0	37	27,6
	Ortaokul	11	8,2	6	4,5	17	12,7
	Lise	11	8,2	13	9,7	24	17,9
	Üniversite	0	0,0	39	29,1	39	29,1
	Lisansüstü	0	0,0	9	6,7	9	6,7
Kullanıcıların büyüdüğü yer	Köy	56	41,8	13	9,7	69	51,5
	Şehir merkezi	11	8,2	54	40,3	65	48,5

3.2. Kullanıcıların Kültür Bileşenlerine Ait Bulgular

Kültür anlaşılması ve analizi zor bir kavramdır. Kültürü anlayabilmemizi sağlayacak kavramların kültür bileşenleriyle belirlenebileceği düşünülmektedir, (Altman ve Chamers,

1980; Turgut, 1990; Rapoport, 2004). Bu düşünceden hareketle kullanıcılar alt kültür gruplarının yanı sıra literatür değerlendirmesi sonucunda belirlenen kültür bileşenleri açısından da incelenmiştir. Kültür bileşenlerinin birbirleriyle çakıştıkları ve başlıkların birbiriyle ilişkili olduğu düşünülerek çalışma kapsamında değerlendirilen kültür bileşenleri aşağıdaki ana başlıklara ayrılmıştır;

- Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları,
- Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler,
- Konuta ait yaşam şekli,
- Sosyal strüktürler.

Bu başlıklar zaman zaman birbiriyle çakışmaktadır.

- Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları başlığında;

Her iki konut grubu için, ailenin yapısı, evlenme yöntemi, ailedeki rol ve görevlere dair karşılaştırmalar yapılmıştır.

Aile yapısı; ailenin çekirdek aile veya geniş aile yapısında olduğu belirlenerek aile-akrabalık ilişkilerini anlamayı sağlayacak kavramlardan birisidir. Çekirdek aile; anne, baba ve evlenmemiş çocukların oluşturduğu aile iken, geniş aile; birden çok kuşağın, evli çiftin bir arada yaşadığı, anne, baba, çocuklar, büyükanne, büyükbaba, torunlar, amca, hala, dayı gibi akrabalarından oluşan ailedir, (URL-3, 2014; Anonim, 2011).

Kullanıcıların %42,5'inin Afet Evleri'nde yaşayan çekirdek aile yapısına sahip kullanıcılar ile %48,5'inin Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan çekirdek aile yapısına sahip kullanıcılardan oluştuğu belirlenmiştir.

Aile yapısına ilişkin incelenen bir diğer kavram kullanıcıların evlenme yöntemidir. Kullanıcıların görücü usulü veya tanışıp anlaşarak evlenmiş olması kültürel bileşenleri belirleyen etkenlerden biridir. Çünkü bu kavram da ailenin nasıl bir kültürel gruptan geldiği hakkında bilgi verebilmektedir.

Kullanıcıların %23,8'inin Afet Evleri'nde yaşayan ve görücü usulü evlenmiş olan kullanıcılar ile %42,3'ünün Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan ve tanışıp anlaşarak evlenmiş olan kullanıcılardan oluştuğu saptanmıştır.

Aile yapısına ilişkin incelenen son kavram da konut yaşama mekanındaki mobilyaların seçimini kimin yaptığıdır. Bu ilişkinin saptanmasının ailede evin genel düzenini belirlediği düşünülen kadının söz hakkının anlaşılmasını sağlayacağı düşünülmektedir. Kadının evdeki mobilyaların seçimini kendi isteğiyle veya kendi isteği

dışında bir başkasının zorlamasıyla yapıp yapmaması ailede kadının rolü hakkında fikir vermektedir.

Kullanıcıların %23,1'i Afet Evleri'nde yaşayan ve yaşama mekanlarını kendileri düzenleyen kullanıcılar ile %34,3'i Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan ve yaşama mekanlarını kendileri düzenleyen kullanıcılardan oluşmaktadır.

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları açısından konutlar incelendiğinde; her iki konut grubunda da çekirdek aile yapısına sahip kullanıcıların yoğunlukta olduğu, Afet Evleri'ndeki kullanıcıların yoğun olarak görücü usulü evlilik, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların yoğun olarak tanışıp anlaşarak evlilik yaptığı belirlenmiştir. Ayrıca her iki konut grubundaki yaşama mekanlarının ve mobilya seçimlerinin çoğunlukla kadın kullanıcılar tarafından yapıldığı, ancak Afet Evleri'nde eşinin fikrini alarak veya aile büyüğü tarafından yapılan düzenlemelere, Yeşil Park Sitesi'nde ise uzman yardımı alarak yapılan düzenlemelere de rastlanmıştır, (Ek Tablo 3.1).

- Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler başlığında;

Kullanıcı grubunun gelenekleri, norm ve kuralları incelenmiştir. Bu kapsamda konutta yaşayan kadın kullanıcılarının ailelerinin yaşama alışkanlıklarına ilişkin tespitlerde bulunmuş, yaşama mekanının düzenlenmesinde ve mobilyaların seçiminde etkilenilen faktörler incelenmiştir.

Kullanıcıların %38,3'ünün Afet Evleri'nde yaşayan ve ailelerinin yerde yemek yeme alışkanlığına sahip olduğu kullanıcılardan, %27,1'inin Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan ve yaşama mekanlarını günlük oturmaya açmayan ailelere sahip olan kullanıcılardan oluştukları belirlenmiştir.

Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların ailelerinin yerde yemek yemek gibi geleneksel Türk kültürüne yönelik geçmişten gelen alışkanlıkları sürdürdüğü görülürken, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların ailelerinin oturma odası ve yaşama mekanı ayırımının yaşatıldığı Cumhuriyet'in ilanından sonraki döneme ilişkin kültürel özellikleri taşıdığı ve yansıttığı belirlenmiştir.

Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların %33,6'sının ailelerinden gelen yerde yemek yeme alışkanlığını devam ettirdiği, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların %41,8'inin ise ailelerinden gelen geleneksel alışkanlıkları barındırmadıkları saptanmıştır.

Trabzon merkez dışında büyümüş olan kullanıcıların %22,1'inin Afet Evleri'nde yaşayan ve 11-15 yıldan beri Trabzon'da yaşayan kullanıcılar ile %10,5'inin Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan ve 20 yıldan uzun süredir Trabzon'da yaşayan kullanıcılardan oluştuğu

saptanmıştır. Trabzon dışında büyüeler bile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının daha uzun zamandır Trabzon'da yaşadığı belirlenmiştir.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların %32,1'inin büyüdükleri yerden kalan yerde yemek yeme alışkanlığını hala sürdürdüğü, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise hiçbirinin büyüdükleri yerden edindikleri geleneksel alışkanlıkları günümüzde yaşama mekanlarına yansıtmadıkları görülmüştür.

Kullanıcıların yaşama mekanının düzenlenmesinde ve mobilyalarının seçiminde etkilenilen faktörler arasında gelenekler, internet, dergiler, reklamlar, izlenen programlar, zorunluluklar, mağazadaki seçenekler, firma kataloğu ve uzman yardımı değerlendirmeye alınmıştır.

Afet Evleri kullanıcılarının %32,1'i yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimi yaparken geleneklerden etkilendiklerini, %17,9'u etkilenmediklerini; Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcılar ise, %32,8'i geleneklerden etkilendiklerini, %49,3'ü etkilenmediklerini belirtmişlerdir.

Afet Evleri kullanıcılarının %47,0'si yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimi yaparken internetten faydalanmadığını, %3,0'ü faydalandığını; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, %40,3'ü internetten faydalanmadığını, %9,7'si faydalandığını belirtmişlerdir.

Afet Evleri kullanıcılarının %47,0'sinin yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimi yaparken dergilerden faydalanmadığı, %3,0'ünün ise faydalandığı; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, %31,3'ünün dergilerden faydalandığı, %18,7'sinin faydalanmadığı tespit edilmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının %47'sinin yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimi yaparken reklamlardan faydalanmadığı, %3,0'ünün faydalandığı; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, %49,3'ünün reklamlardan faydalanmadığı, %0,7'sinin faydalandığı görülmüştür.

Afet Evleri kullanıcılarının %40,4'ünün yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimi yaparken izledikleri programlardan faydalanmadığı, %9,7'sinin faydalandığı; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, 42,5'inin faydalanmadığı, %7,5'inin faydalandığı saptanmıştır.

Afet Evleri'nde yaşayanların %41,8'inin zorunluluklardan etkilenmeden yaşama mekanlarını düzenlediği ve mobilyalarını seçtiği, %8,2'inin zorunluluklardan etkilenerek

seçim yaptığı; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların ise hiçbiri zorunluluk olmadan bu seçimleri yaptığı görülmüştür.

Afet Evleri'nde yaşayanların %27,6'sı yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilyalarını seçerken mağazadaki seçeneklerden faydalandıklarını, %22,4'ü faydalanmadıklarını belirtirken; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların %40,3'ü mağazadaki seçeneklerden faydalanmadıklarını, %9,7'si faydalandıklarını belirtmişlerdir.

Afet Evleri'ndeki kullanıcılardan %48,5'i yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimi yaparken firma kataloglarından faydalanmadıklarını, %1,5'i faydalandıklarını belirtirken; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların %47,8'i firma kataloglarından faydalanmadıklarını, %2,2'si faydalandıklarını belirtmişlerdir.

Afet Evleri kullanıcılarından hiçbirinin yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimlerini yaparken mimar, içmimar gibi bir uzmanın yardımını almadığı; Yeşil Park Sitesi'ndekilerin ise, %40,3'ünün uzman yardımı almadığı, %9,7'sinin ise uzman yardımı aldığı saptanmıştır.

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler açısından her iki konut grubu kullanıcısı incelendiğinde; Afet Evleri'ndeki kullanıcıların çoğunluğunun ailelerinin yerde yemek yeme alışkanlığına sahip olduğu ve günümüzde de kullanıcıların çoğunluğu tarafından bu geleneksel davranışın devam ettirildiği, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların çoğunluğunun ailelerinin ise yaşama mekanlarında geleneksel davranışlar sergilemediği veya yaşama mekanlarını sadece misafir kullanımına açtıkları ve günümüzde kullanıcıların ailelerinden gelen geleneksel davranışlarının bulunmadığı tespit edilmiştir. Trabzon dışında büyüyen kullanıcılar açısından bu şehre aidiyet ve toplumun genel yapısına uyum incelendiğinde Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların Trabzon şehri dışında büyümüş olsalar bile daha uzun süredir bu şehirde yaşadıkları görülmüştür. Afet Evleri'ndeki kullanıcılar yaşama mekanlarını düzenlerken çoğunlukla geleneklerden ve mağazadaki seçeneklerden etkilendiklerini belirtirken; Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcılar çoğunlukla dergilerden faydalandıklarını belirtmişlerdir, (Ek Tablo 3.2).

- Konuta ait yaşam şekli başlığında;

Konut mekanlarının zaman içindeki kullanımına ilişkin alışkanlıklara, farklılıklara, yemek yeme ile ilgili alışkanlıklara, dini sembollere, anısal değerlere, mahremiyete dair karşılaştırmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda öncelikle konutun günlük kullanım süresiyle ilgili alışkanlıklar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların %40,3'ü konutlarında günlük ortalama 16 saatten fazla zaman geçirdiklerini belirtirken; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların %23,1'i konutlarında günlük ortalama 13-16 saat arasında zaman geçirdiğini, %17,9'u ise 8-12 saat arasında zaman geçirdiğini belirtmişlerdir.

Konuta ait yaşam şekliyle ilgili incelenen bir diğer kavram da kullanıcıların yemek yeme alışkanlıklarıdır. Bunu belirlemek için de kullanıcıların hangi mobilyada yemek yedikleri incelenmiştir.

Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların %33,6'sının sini veya yer sofrasında yemek yedikleri; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ise tamamının masada yemek yediği belirlenmiştir.

Konuta ait yaşam şekline ait bir diğer kavram olan dini semboller incelenirken, her iki konut grubu için kullanıcılarının yaşama mekanlarındaki dini davranışlarına, kutsal eşyalara ve yasaklı eşyalara dair karşılaştırmalar yapılmıştır.

Afet Evleri kullanıcılarının %43,3'ünün yaşama mekanlarını düzenlerken dini sembollerden etkilenmediği, %6,7'sinin ise Kibleye göre düzenleme yaptığı görülmüştür. Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının hiçbirinin yaşama mekanlarını düzenlerken dini sembollerden etkilenmediği belirlenmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının %25,4'ünün yaşama mekanlarında dini semboller bulundurmadığı, %24,6'sının dua bulundurduğu tespit edilmiştir. Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, %41,0'inin yaşama mekanlarında dini sembol bulundurmadığı tespit edilmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının %20,1'i dini inançlarından dolayı yaşama mekanlarında bulundurmadıkları objeler olmadığını, %27,6'sı fotoğraf, resim, biblo gibi objeleri yaşama mekanlarında bulundurmadığını; Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise, %47,0'si dini inançlarından dolayı yaşama mekanlarında bulundurmadığı objenin olmadığını belirtmişlerdir.

Bu başlık altında yapılan inceleme, sadece yaşama mekanında yapılan dini aktivitelere yönelik olup, konut kullanıcısının dini aktivitelerini yaşama mekanında gerçekleştirip gerçekleştirmediğine dair de tespitler yapmayı amaçlayarak, dini inancına yönelik bir sorgulama yapmamaktadır. Bunun sonucunda, Afet Evleri'ndeki kullanıcıların yaşama mekanlarında dini aktiviteler de dahil pek çok aktiviteyi yaptıkları, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise konutlarını mekanların işlevlerine göre ayırdığı ve ibadet gibi özel eylemleri konutun başka mekanlarında gerçekleştirdiği sonucuna varılabilir.

Konuta ait yaşam şekli başlığında ayrıca yaşama mekanında büyüklerden kalan mobilyalar olup olmaması ve buna bağlı olarak da kullanıcıların anı değeri olan eşyalara ve geçmişe bağlılıkları sorgulanmıştır.

Afet Evleri kullanıcılarının %39,6'sının; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, %36,6'sının yaşama mekanlarında büyüklerden kalan mobilya veya aksesuarı olmadığı belirlenmiştir.

Konuta ait yaşam şekli başlığında belirlenen bir diğer kavram olan kullanıcıların yaşama mekanlarında geçmişte yaptığı, ama artık yapmadığı eylemler veya artık yaşama mekanlarında kullanmadıkları mobilyalar sorgulanmıştır.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların %44,0'ünün, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise %39,6'sının geçmişle kıyaslandığında yaşama mekanlarında artık yapmadıkları eylemler veya kullanmadıkları mobilyalar olmadığı belirlenmiştir.

Başlık altında incelenen bir diğer kavram olan kullanıcıların değişen yaşam tarzıyla beraber geçmişte yaşama mekanlarında yapmadıkları, ama günümüzde yaptıkları eylemler ve kullandıkları mobilyaların durumudur.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların %35,8'inin; Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise; %38,8'inin yaşama mekanlarında bir yenilik yapmadığı belirlenmiştir.

Türk konutunda mahremiyet kavramı da konutun biçimlenmesini etkileyen en önemli kavramlardan biridir. Bu amaçla konuta ait yaşam şekli başlığında mahremiyet kavramı da incelenmiştir. Konutlarını düzenlerken kullanıcıların mahremiyete göre düzenleme yapıp yapmadıkları değerlendirilmiştir.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların %47,8'i, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise %43,3'ü konutlarının düzenlerken mahremiyeti dikkate almadıklarını belirtmişlerdir. Ancak, Türk gelenek ve göreneklerine göre zaten konutlarda bir mahremiyet söz konusudur. Konut mekanları mevcut halleriyle de geleneksel Türk konutu kadar olmasa da dışa kapalı durumdadırlar. Kapalı balkonlardaki perdeler, gece holleri bunun en belirgin şeklidir. Burada kullanıcıların mahremiyetle ilgili bir düzenleme yapmadıklarını ifade ederken, toplumun genel yaklaşımından farklı bir mahremiyet içine girmediklerini belirttikleri düşünülmektedir.

Konuta ait yaşam şekli başlığında, yaşama mekanlarında kullanılan mobilyaların değiştirilip değiştirilmediği, değişim sayıları ve değişim nedenleri de sorgulanmaktadır.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların %29,3'ünün yaşama mekanı mobilyalarını değiştirmedeği, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise %30,1'inin değiştirmiş olduğu saptanmıştır.

Afet Evleri kullanıcılarının %33,8'inin koltuk takımının değiştirdiği; Yeşil Park Sitesi'nde ise kullanıcıların %33,8'inin bütün mobilyaları değiştirdiği belirlenmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının %26,0'sının; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, %39,0'unun yaşama mobilyalarını 1 kere değiştirdiği belirlenmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının %46,3'ünün yaşama mobilyalarının bedelinin 5000TL'den az olduğu; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının %29,1'inin ise, yaşama mekanı mobilyalarının bedelinin 10001-20000TL arasında olduğu tespit edilmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının %25,4'ünün ekonomik faktörlerden istedikleri yaşama mekanı mobilyalarını alamadıkları; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise, %44,8'inin istedikleri mobilyaları alabildikleri saptanmıştır.

Kullanıcıların yeni mobilya alacak olsalar dikkat edecekleri etmenler sorgulandığında verilen cevapların; kullanım kolaylığı, renkleri, ekonomik olması, kaliteli olması, gösterişli olması, modern olması, boyutları, esnek kullanıma olanak vermesi ve moda uyumlu olması şeklinde olduğu görülmüş ve bu başlıklara ait bulgular aşağıda verilmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının yaşama mekanı mobilyalarını seçerken dikkat ettikleri kriterlerin neler olduğu sorusuna; kullanıcıların %12,7'sinin ekonomik olması, %10,4'ünün renkleri, %6,0'sının gösterişli olması, %2,2'sinin esnek olmasına dikkat ettikleri cevabını verdikleri; Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların %33,6'sının moda uyumlu olması, %27,6'sının kaliteli olması, %25,4'ünün kullanım kolaylığına, %11,9'unun modern olmasına dikkat ettikleri cevabını verdikleri belirlenmiştir.

Konuta ait yaşam şekli açısından incelendiğinde; Afet Evleri kullanıcılarının konutlarında daha çok zaman geçirdiği ve konuta daha bağlı bir yaşam sürdürdüğü görülmektedir; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının çalışmasa da daha sosyal bir yaşam sürdürdüğü ve konutlarında daha az zaman geçirdiği belirlenmiştir. Afet Evleri kullanıcılarının büyük çoğunluğunun ailelerinden de gelen alışkanlıklarla yerde yemek yeme alışkanlığını sürdürdüğü görülmektedir; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının tamamının masada yemek yedikleri tespit edilmiştir.

Dini semboller incelendiğinde; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının hiçbirinin dini sembollerden etkilenerek yaşama mekanlarında bir düzenleme yapmadığı, Afet Evleri

kullanıcılarının az sayıda kullanıcı grubu da olsa yaşama mekanlarını Kibleye göre düzenledikleri belirlenmiştir. Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının tamamına yakını yaşama mekanlarında dini sembol bulundurmadıklarını belirtirken; Afet Evleri kullanıcılarının yarısına yakınının yaşama mekanlarında dua bulundurduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının tamamına yakınının dini inançlarından dolayı yaşama mekanlarında bulundurmadıkları bir obje olmadığı, Afet Evleri kullanıcılarının ise, yaşama mekanlarında fotoğraf, resim, biblo gibi objeleri bulundurmadığı belirlenmiştir.

Her iki konut grubunun çoğunluğunda yaşama mekanlarında büyüklerinden kalan mobilya veya aksesuar bulunmadığı görülmüştür. Her iki konut grubunda yaşayanların tamamına yakınında yaşama mekanında geçmişte yapılan fakat artık yapılmayan eylemler ve kullanılmayan mobilyalar olmadığı saptanmıştır. Değişen yaşam alışkanlıklarının etkisiyle konutlarda yaşayanların günümüzde yaptıkları eylemler ve kullandıkları mobilyalara bakıldığında, yine tamamına yakınının yeni yaşam alışkanlıklarından dolayı yaşama mekanlarında bir değişiklik yapmadığı belirlenmiştir. Kullanıcıların her iki konut grubunun %47,8 ve %43,3'ünde yani tamamına yakınında Türk konutundaki biçimlenmeyi etkileyen en önemli kavramlardan biri olan mahremiyete göre düzenleme yapmadıkları görülmüştür.

Afet Evleri kullanıcılarının çoğunluğunun yaşama mekanı mobilyalarını hiç değiştirmedığı, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların çoğunluğunun ise mobilyalarını değiştirmiş olduğu; Afet Evleri'nde mobilyalarını değiştirenlerin sadece koltuk takımını değiştirdiği; Yeşil Park Sitesi'nde ise bütün mobilyalarını değiştirdiği belirlenmiştir. Her iki konut grubunda mobilyalarını değiştirmiş olanların çoğunluğunun mobilyalarını 1 kere değiştirmiş olduğu tespit edilmiştir.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların çoğunluğu daha ucuz; Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların çoğunluğu ise daha pahalı mobilyalar kullandıkları saptanmıştır. Afet Evleri'ndeki kullanıcılar istedikleri mobilyaları ekonomik faktörlerden alamadıklarını belirtirken, Yeşil Park Sitesi kullanıcıları istedikleri mobilyaları alabildiklerini belirtmişlerdir.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların çoğunluğu mobilya alırken renklerine, fiyatına, gösterişli olmasına ve esnek kullanılabilmesine dikkat ettiklerini; Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcılar ise, kullanım kolaylığına, kaliteli olmasına, modern olmasına, boyutlarına ve moda uygun olmasına dikkat ettiklerini belirtmişlerdir, (Ek Tablo 3.3).

- Sosyal strüktürler başlığında;

Konut kullanıcılarının sinema, tiyatro, konser gibi etkinliklere gidiş sıklığı, modayı takip edip etmediği, seyahate çıkış sıklığı, amacı, seyahatte vakit geçirilen yerler ve herhangi bir dernek, kulüp veya oda üyeliği olup olmadığı sorgulanarak sosyal açıdan aktif olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca aynı konutta yaşayan bireylerin kültürel olarak birbirlerini etkiledikleri ifadesinden yola çıkarak eşlerin de sosyal aktiviteleri incelenmiştir.

Kullanıcıların sosyal aktivitelere katılım sıklıkları incelendiğinde; Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların %46,3'ünün her gün televizyon izlediği, %47,8'inin hiç dergi okumadığı, %44,0'ünün tiyatroya hiç gitmediği, %39,6'sının konsere hiç gitmediği, %35,8'inin hiç internet kullanmadığı, %35,1'inin sinemaya hiç gitmediği, %27,6'sının hiç gazete okumadığı, %26,9'unun hiç kitap okumadığı belirlenmiştir.

Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ise; %41,8'inin her gün televizyon izlediği, %38,8'inin her gün gazete okuduğu, %32,1'inin her gün interneti takip ettiği, %26,1'inin her gün kitap okuduğu tespit edilmiştir. Ayrıca diğer sosyal aktivitelerine bakıldığında; şehrin imkanları doğrultusunda, %26,9'unun ayda en az 2 kere sinemaya gittiği, %25,4'ünün ayda en az 2 kere dergi okuduğu, %14,2'sinin en az 6 ayda 1 kere konsere gittiği, %13,4'ünün en az 6 ayda 1 kere tiyatroya gittiği saptanmıştır. Kullanıcılar şehrin imkanlarının daha çok olması halinde, yani şehirde tiyatro, konser gibi etkinliklerin daha sık olması halinde bu etkinliklere daha sık gideceklerini belirtmişlerdir.

Kullanıcıların eşlerinin sosyal aktivitelere katılım sıklıkları incelendiğinde; Afet Evleri'ndeki kullanıcı eşlerinin %37,4'ünün her gün televizyon izlediği, %18,7'sinin her gün gazete okuduğu, %45,6'sının hiç dergi okumadığı, %43,1'inin tiyatroya hiç gitmediği, %41,5'inin hiç kitap okumadığı, %39,0'unun konsere hiç gitmediği, %27,6'sının sinemaya hiç gitmediği, %25,2'sinin hiç seyahat etmediği, %22,0'sinin hiç internet kullanmadığı, %18,7'sinin hiç gazete okumadığı belirlenmiştir.

Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcı eşlerinin %44,7'sinin her gün televizyon izlediği, %44,7'sinin her gün internet kullandığı, %45,5'inin her gün gazete okuduğu, %24,4'ünün en az 6 ayda 1 kere seyahat ettiği, %17,9'unun ayda en az 2 kere sinemaya gittiği, %27,6'sının hiç kitap okumadığı, %25,2'sinin tiyatroya hiç gitmediği, %24,8'inin hiç dergi okumadığı, %20,3'ünün konsere hiç gitmediği belirlenmiştir.

Sosyal aktivitelere bakıldığında; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların eşlerinin sosyal aktivitelerde bulunmama oranı Afet Evleri'ndekilerin yarısı kadardır. Yani,

Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcı eşleri sosyal açıdan Afet Evleri'ndekilere kıyasla daha aktiftirler.

Afet Evleri'nde yaşayanların %42,5'inin modayı takip etmedikleri; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların ise %29,1'inin modayı takip ettikleri belirlenmiştir.

Kullanıcıların çevrelerinden aldıkları verilerden etkilenerek de yaşama mekanlarını tasarlayacağı düşünüldüğünden, seyahat alışkanlıklarının ve seyahatte vakit geçirdikleri yerlerin de kültürel birikimlerinin oluşmasında etkili olduğu söylenebilir.

Afet Evleri'ndeki kullanıcıların %29,1'inin hiç seyahat etmediği, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların %22,4'ünün ise en az 6 ayda 1 kere seyahat ettiği belirlenmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarından şehir dışına çıkanların %28,4'ünün akraba, arkadaş ziyareti amacıyla; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından şehir dışına çıkanların ise %55,8'inin turistik gezi amacıyla şehir dışına çıktıkları tespit edilmiştir.

Şehir dışına çıkış sıklığının ve amacının yanında şehir dışında vakit geçirilen yerin de bireyin sosyal olarak gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülerek kullanıcıların şehir dışında vakit geçirdikleri yerlerin nereler olduğu da sorgulanmıştır.

Afet Evleri kullanıcılarından şehir dışına çıkanların %28,4'ünün akraba veya arkadaş evlerinde vakit geçirdikleri, Yeşil Park Sitesi'ndekilerin ise %53,7'sinin turistik yerlerde vakit geçirdikleri belirlenmiştir.

Kadın kullanıcıların dernek, kulüp veya meslek odasına üyelikleri incelendiğinde Afet Evleri kullanıcılarının bu amaçla çalışan herhangi bir kuruluşa üye olmadıkları, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise %24,6'sının bunlardan en az birine üyeliğinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Sosyal strüktürler açısından incelendiğinde; Afet Evler kullanıcılarının daha seyrek olarak sosyal aktivitelere katıldıkları veya hiçbir sosyal aktiviteye katılmadıkları, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların ise şehrin imkanları doğrultusunda çeşitli sosyal aktivitelere katıldıkları görülmektedir. Eşler açısından durum incelendiğinde Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların eşlerinden de sosyal aktivitelere katılmayanlar bulunmakta, ancak katılmayanların oranının Afet Evleri'ndekilere kıyasla yarı yarıya olduğu görülmektedir. Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların modayı takip ettikleri, bir dernek, kulüp veya odaya üye oldukları, sıklıkla seyahat ettikleri de belirlenmiştir. Seyahat edenler arasında yapılan değerlendirmede ise; Afet Evleri'ndeki kullanıcılar daha ziyade akraba veya arkadaş evlerinde vakit geçirirken, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcılar turistik yerlerde vakit geçirerek dünya görüşlerini arttırabilmektedirler, (Ek Tablo 3.4).

3.3. Yerde Tespit İlişkin Bulgular

Yerde tespit çalışması iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. Birince aşamada yaşama mekanlarının fotoğraflanması gerçekleştirilmiş, ancak konut kullanıcıları çekilen fotoğrafların yayınlanmasına izin vermediklerinden çalışmada çekilen fotoğraflara yer verilmemiştir.

İkinci aşamada ise, belediyeden konutların planları elde edilmiştir. Sonrasında bu planlar üzerinden konutların 1/50 ölçeğe yaşama mekanlarının planları çıkartılmış ve konutlarda yapılan görüşmeler sırasında bu planlar üzerinde konutların yaşama mekanı krokileri çıkartılmıştır.

Örneklem grubu içinde ulaşılan konutlardaki yaşama mekanlarının planları Ek 4 ve Ek 5’de verilmiştir. Örneklem grubundaki tespit çalışması sonucunda Afet Evleri’nde Yeşil Park Sitesi’ne göre yoğun biçimde çek-yat kullanımına rastlandığından tablolarındaki çek-yatlar farklı renkle gösterilmiştir.

Mekan örgütlenmesinin kültüre bağlı bir faktör olduğu ve mobilyaların yerleşiminin de kültürü yansıttığı düşünülmektedir. Buradan hareketle Özdemir’in de çalışmasında kullanmış olduğu mekan örgütlenme tipleri kullanılarak kültürün mekan örgütlenmesine olan etkileri araştırılmaya çalışılmıştır. Özdemir’e göre; mekansal örgütlenme seçenekleri (Özdemir, 1994);

1. Mobilyaların duvar kenarına dizildiği ve orta alanın boş bırakıldığı mahremiyet ve alt mekanların oluşumunun gözlenemediği “geleneksel tipte örgütlenme”,

2. Aynı mekan içinde birden fazla işlevini yer aldığı, bundan dolayı da ayrı mekan grupları oluşturulan ve duvara bağımlılığın da gözlendiği “yarı geleneksel tipte örgütlenme”,

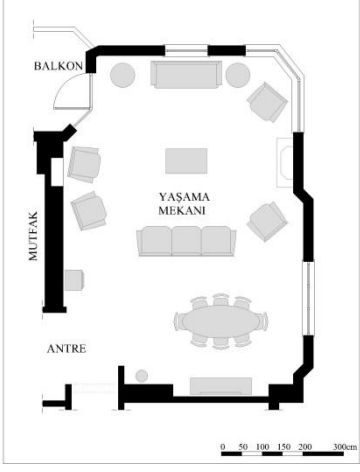
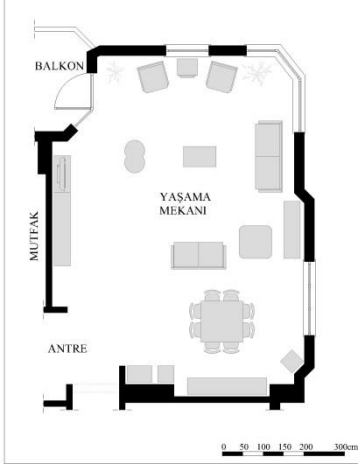
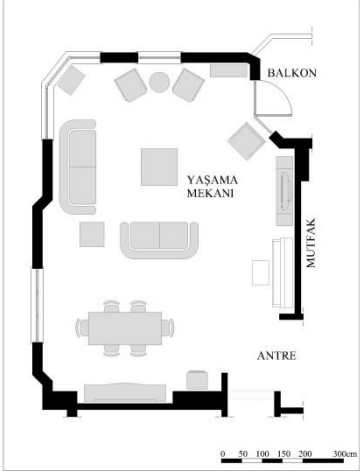
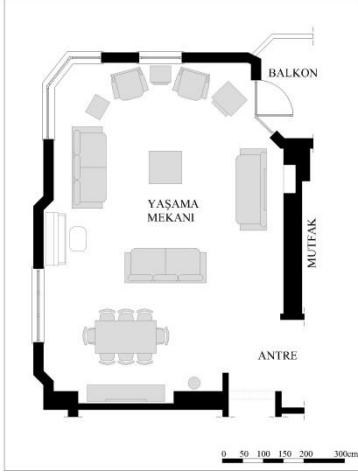
3. Kesin duvara bağımlılığın olmadığı, rahat ve keyfi yerleşmelerin gözlemlenebildiği, mekan içinde mekan ve alt merkezlerin olduğu, kişiselliğin ön plana çıktığı “çağdaş tipte örgütlenme” olarak üç gruba ayrılmaktadır.

Çalışma kapsamında mobilyaların mekan içindeki yerleşiminin değerlendirileceği mekan örgütlenmesi kavramı incelenirken bu üç başlık değerlendirmeye alınmıştır.

Tablo 2. Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi'nde incelenen konutların yaşama mekanı planlarından örnekler

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
1		3	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
2		4	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p> </p>			

Tablo 2'nin devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
68		70	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
69		71	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Anket yapılan konutların yaşama mekanlarında kullanılan mekan örgütlenme tipleri incelendiğinde Afet Evleri'nde konutların tamamında geleneksel tipte örgütlenme olduğu, Yeşil Park Sitesi'nde ise konutların %41,0'inde yarı geleneksel tipte, %9,0'unda ise çağdaş tipte örgütlenme olduğu belirlenmiştir, (Tablo 3).

Tablo 3. Kültür ve bileşenleri açısından konutların yaşama mekanlarında kullanılan mekan örgütlenme tipleri

Mekan örgütlenme tipi	Geleneksel tipte örgütlenme		Yarı geleneksel tipte örgütlenme		Çağdaş tipte örgütlenme	
	N	%	N	%	N	%
Örnekleme grubu						
Afet Evleri	67	50,0	0	0,0	0	0,0
Yeşil Park Sitesi	0	0,0	55	41,0	12	9,0
Toplam	67	50,0	55	41,0	12	9,0

Çalışma kapsamında yaşama mekanlarında gerçekleştirilen eylemler de;

- Dinlenme-sohbet-oturma,
- Müzik dinleme-televizyon izleme,
- Hobi (kitap okuma-elişi yapma, vb.),
- Yemek yeme olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, yapılan görüşmeler sırasında; oda sayısına bağlı olarak Afet Evleri kullanıcılarının yaşama mekanı hariç konutun diğer odalarını yatak odası olarak kullandıkları, Yeşil Park Sitesi kullanıcının ise konutun yaşama mekanı dışındaki odalarını yatak odasına ek olarak çalışma odası, hobi odası, vb. gibi farklı işlevlerle de kullandıkları saptanmıştır.

Farklı kültür gruplarındaki kullanıcıların belirlenen bu eylemleri gerçekleştirirken kullandıkları mobilyalar ise farklılık göstermektedir. Farklı kültür gruplarındaki kullanıcıların konutlarında kullandıkları mobilyalar bir sonraki bölümde ele alınmıştır.

3.4. Alt Kültür Gruplarının Mobilya Seçimlerine Ait Bulgular

Her iki konut grubunda bulunan mobilya çeşitleri;

- Çek-yat,

- Koltuk,
- Köşe kanepesi,
- Televizyon ünitesi,
- Televizyon sehpaası,
- Zigon,
- Yemek masası,
- Sandalye,
- Konsol,
- Büfe,
- Vitrin,
- Çalışma masası,
- Orta sehpa,
- Köşe sehpa,
- Puf,
- Yer sofrası,

• Yer minderi şeklindedir. Bu mobilyaların hangi kullanıcı grubu tarafından tercih edildiğine ait bulgular aşağıda verilmektedir, (Ek 6 ve Ek 7).

Afet Evleri'nde bulunan mobilyalara bakıldığında; %32,1'inin piyasada standart olarak bulunan çek-yat, %3,0'ünün köşe kanepesi, %42,5'inin televizyon sehpaası, %3,7'sinin büfe, %7,5'inin çalışma masası, %33,6'sının yer sofrası, %11,9'unun yer minderi kullandığı belirlenmiştir. Ayrıca, konutların %7,5'inde koltuk, %48,5'inde televizyon ünitesi, %20,1'inde zigon, %38,8'inde yemek masası, %39,6'sında sandalye, %47,0'sinde konsol, %44,0'ünde vitrin, %44,8'inde orta sehpa, %23,9'unda köşe sehpa ve %49,3'ünde puf kullanılmadığı belirlenmiştir.

Yeşil Park Sitesi'nde kullanılan mobilyalara bakıldığında; tamamında koltuk, yemek masası, sandalye, %26,9'unda televizyon ünitesi, %39,6'sında zigon, %48,5'inde konsol, %26,9'unda vitrin, %46,3'ünde orta sehpa, %44,0'ünde köşe sehpa, %13,4'ünde puf kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, yaşama mekanlarının hiçbirinde köşe kanepesi, büfeye, çalışma masasına, yer sofrası ve yer mindesine rastlanmamış, %47,8'inde çek-yat, %36,6'sında televizyon sehpaası bulunmadığı belirlenmiştir, (Tablo 4).

Tablo 4. Örneklem grubunda incelenen konutların yaşama mekanlarında kullanılan mobilyaların durumları

Yaşama mekanı mobilyaları		Örneklem grubu					
		Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi		Toplam	
		N	%	N	%	N	%
Çek-yat	Var	43	32,1	3	2,2	46	34,3
	Yok	24	17,9	64	47,8	88	65,7
Koltuk	Var	57	42,5	67	50,0	124	92,5
	Yok	10	7,5	0	0,0	10	7,5
Köşe kanepes	Var	4	3,0	0	0,0	4	3,0
	Yok	63	47,0	67	50,0	130	97,0
TV ünitesi	Var	2	1,5	36	26,9	38	28,4
	Yok	65	48,5	31	23,1	96	71,6
TV sehpa	Var	57	42,5	18	13,4	75	56,0
	Yok	10	7,5	49	36,6	59	44,0
Zigon	Var	40	29,9	53	39,6	93	69,4
	Yok	27	20,1	14	10,4	41	30,6
Yemek masası	Var	15	11,2	67	50,0	82	61,2
	Yok	52	38,8	0	0,0	52	38,8
Sandalye	Var	14	10,4	67	50,0	81	60,4
	Yok	53	39,6	0	0,0	53	39,6
Konsol	Var	4	3,0	65	48,5	69	51,5
	Yok	63	47,0	2	1,5	65	48,5
Büfe	Var	5	3,7	0	0,0	5	3,7
	Yok	62	46,3	67	50,0	129	96,3
Vitrin	Var	8	6,0	36	26,9	44	32,8
	Yok	59	44,0	31	23,1	90	67,2
Çalışma masası	Var	10	7,5	0	0,0	9	7,5
	Yok	57	42,5	67	50,0	125	92,5
Orta sehpa	Var	7	5,2	62	46,3	69	51,5
	Yok	60	44,8	5	3,7	65	48,5
Köşe sehpa	Var	35	26,1	59	44,0	94	70,1
	Yok	32	23,9	8	6,0	40	29,9
Puf	Var	1	0,7	18	13,4	19	14,2
	Yok	66	49,3	49	36,6	115	85,8
Yer sofrası	Var	45	33,6	0	0,0	45	33,6
	Yok	22	16,4	67	50,0	89	66,4
Yer minderi	Var	16	11,9	0	0,0	16	11,9
	Yok	51	38,1	67	50,0	118	88,1

3.5. Bölüm Sonucu

Bu bölümde literatür çalışması sonucu elde edilen veriler ışığında tespit edilen kültür gruplarına, mekan örgütlenme tiplerine ve kullandıkları mobilyalara ait bilgiler verilmektedir.

Tablo 1’de kullanıcıların kültürel yapılarına ve ait oldukları alt kültür gruplarına ilişkin bilgiler verilmiştir. İki farklı kültür grubuna ait olduğu düşünülen iki farklı konut grubunun kullanıcılarının, alt kültür grupları açısından yapılan değerlendirme sonucunda yoğunlukları verilmiştir. Afet Evleri kullanıcılarının yoğun olarak daha alt gelir grubuna ait, eğitim düzeyi düşük, büyük çoğunluğunun köylerde büyüyen kullanıcılardan oluştuğu belirlenmiştir. Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının yoğun olarak üst gelir grubuna ait, genel olarak üniversite mezunu, şehir merkezlerinde büyüyen kullanıcıların oluşturduğu tespit edilmiştir.

Literatür taraması sonucu elde edilen kültür bileşenleri belirlenmiş ve kullanıcıların anketlere verdikleri cevaplar bu başlıklar üzerinden değerlendirilmiştir. Kültür bileşenleri olarak ele alınan kavramlardan aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları başlığında incelenen anket sorularına verilen cevaplar Ek Tablo 3.1’de belirtilmiş ve kullanıcıların aile yapısı, evlenme yöntemi ve ailedeki rollerine ilişkin verdikleri cevaplar tespit edilmiştir. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler başlığında incelenen anket sorularına verilen cevaplar Ek Tablo 3.2’de belirtilmiş ve kullanıcının ailesinin toplumun geleneklerini yansıtması, günümüzde yaşattıkları aile gelenekleri, Trabzon’da yaşama süreleri, büyüdükleri yerin geleneklerini yansıtmaları ve yaşama mekanlarını düzenlerken etkilendikleri faktörler tespit edilmiştir. Konuta ait yaşam şekli başlığında incelenen anket sorularına verilen cevaplar Ek Tablo 3.3’de belirtilmiştir. Burada kullanıcıların konutta geçirdikleri süre, yemek yedikleri mobilya, dini sembolleri, yaşama mekanında bulunan büyüklerden kalan mobilya ve aksesuarları, yaşama mekanında artık yapmadıkları eylemler ve kullanmadıkları mobilyaları, yeni yaptıkları eylemler ve kullandıkları mobilyaları, mahremiyete ilişkin tutumları, değişen yaşama mekanı mobilyaları hakkında bilgiler, mobilyaların bedeli, istenilen mobilyaları alıp alamadıkları ve yaşama mekanı mobilyalarının seçimin etkileyen faktörler tespit edilmiştir. Sosyal strüktürler başlığında incelenen anket sorularına verilen cevaplar Ek Tablo 3.4’de belirtilerek kadın ve erkek kullanıcıların sosyal aktiviteleri tespit edilmiştir.

Daha sonra yerinde tespit çalışması sonucu konut yaşama mekanlarının planları çıkartılmış ve bu planlar Ek Tablo 4 ve Ek Tablo 5’de verilmiştir.

Çalışma kapsamında, farklı kültürel gruplara ait olduğu düşünülen Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi’ndeki konutların yaşama mekanlarında kullanılan mekan örgütlenme tipleri Tablo 5’de belirtilmiştir. Afet Evleri kullanıcılarının tamamının geleneksel tipte örgütlenmeyi, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise yarı geleneksel tipte veya çağdaş tipte örgütlenmeyi tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 5. Kültür gruplarının yoğun olarak kullandıkları mekan örgütlenme tercihleri

Mekan örgütlenmesi	Afet Evleri	Yeşil Park Sitesi
Mekan örgütlenmesi	Geleneksel tipte örgütlenme	Yarı geleneksel tipte örgütlenme, Çağdaş tipte örgütlenme

Kültür ve bileşenleri açısından konutların yaşama mekanlarında kullanılan mobilyalar da Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Farklı kültür gruplarının yoğun olarak kullandıkları mobilyalar

Mobilya türü	Afet Evleri	Yeşil Park Sitesi
Çek-yat	●	○
Koltuk	●	●
Köşe kanepesi	●	○
TV ünitesi	○	●
TV sehpa	●	○
Zigon	○	●
Yemek masası	○	●
Sandalye	○	●
Konsol	○	●
Büfe	●	○
Vitrin	○	●
Çalışma masası	●	○
Orta sehpa	○	●
Köşe sehpa	○	●
Puf	○	●
Yer sofrası	●	○
Yer minderi	●	○

(●:Yoğun, ○: Yoğun değil)

Bulgular bölümünde, alt kültür grupları, kültür ve bileşenleri ve mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimlerinin çalışma kapsamında irdelenmesi için yapılan anketlerden elde edilen sonuçlar verilmiştir. Elde edilen bulgulara göre her iki konut grubu kullanıcıları alt kültür grupları ve kültür bileşenleri açısından farklı gruplarda yoğunlaştıkları ve buna bağlı olarak da farklı mekan örgütlenme tipleri ve mobilya tercihlerini yoğun olarak kullandıkları belirlenmiştir. Bu sonuçlar iki farklı konut grubundaki kullanıcıların anket sorularına verdikleri cevapların yoğunluklarını saptamaya yönelik olup, kültürel farkları belirleyecek kavramlar yapılacak olan analizler sonucunda çalışmanın irdemeler kısmında değerlendirilmiştir. Çalışmanın bir sonraki bölümünde bulgulardan elde edilen veriler sonucunda irdemeler yapılmıştır.

4. İRDELEMELER

Bu bölümde, anket çalışması kapsamında tespit edilen bulguların kültür ve bileşenlerinin yaşama mekanlarının örgütlenmesinde ve mobilyalarının seçiminde etkili olup olmadığının irdelenmesi yapılacaktır. Anket yapılan konut kullanıcılarının kültür ve bileşenleri açısından aralarında fark olup olmadığı ve bu farkın kullandıkları mekan örgütlenme tipiyle ve mobilyalarla ilişkisi belirlenmeye çalışılacaktır.

Ki-kare bağımsızlık testiyle her iki konut grubu arasındaki farkın, kültürel olarak anlamlı olup olmadığı sorgulanarak, örneklem grubunun kültür ve bileşenleri açısından birbirinden farklı olup olmadığı ortaya konulacaktır.

Ayrıca, daha az sayıda veri içeren durumlarda Likelihood Ratio Test (olabilirlik/benzerlik oran testi) ve ki-kare testinin kullanılmadığı durumlarda frekansın 5'den küçük olması söz konusu olduğunda Fisher's Exact Test (Fisher'in tam olasılık testi) kullanılmıştır. Sosyal bilimlerde yapılan araştırmalarda genellikle p değeri %95 güvenilirlikte alındığı için, bu çalışma kapsamında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı ilişki bulunan değişkenler irdelenmiştir. $p < 0,05$ olan durumlar her iki grup arasında istatistiksel açıdan fark olduğu, $p > 0,05$ durumunda ise her iki grup arasında fark olmadığı anlamı taşımaktadır.

Yapılan irdellemeler aşağıdaki başlıklar altında değerlendirilmiştir;

1. Alt kültür grupları açısından konutların değerlendirilmesi,
2. Kullanıcıların kültür bileşenleri açısından değerlendirilmesi,
3. Yerinde tespite ilişkin verilerin analizi,
4. Alt kültür gruplarının mobilya seçimlerinin değerlendirilmesi.

4.1. Alt Kültür Grupları Açısından Konutların Değerlendirilmesi

Örneklem alanı içinde ulaşılabilecek ve deneklerin ayırımını daha rahat sağlayabilecek literatür çalışmasından elde edilen bulgularla oluşturulan alt kültür gruplarını belirlemek için yapılan sınıflamada,

- Sosyo-ekonomik tabaka,
- Toplum türleri değerlendirmeye alınmıştır.

Çalışmada p (anlamlılık değeri) 0,05'den küçük olması karşılaştırma yapılan iki grup arasında istatistiksel açıdan fark olduğu anlamı taşımaktadır. Alt kültür grupları açısından yapılan incelemede $p < 0,05$ olan durumlar açısından fark tespit edilmiştir.

- Sosyo-ekonomik tabakayı belirlemeye yönelik yapılan incelemede, kullanıcıların gelir seviyeleri ve eğitim düzeyleri üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

Kullanıcıların gelir seviyeleri hanelerine giren aylık toplam gelirleri üzerinden değerlendirilmiştir. Her iki konut grubu kullanıcıları arasındaki farkın sebebi Afet Evleri kullanıcılarının hanelerine giren aylık gelirleri en fazla 2000TL iken, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının hanelerine giren aylık gelirleri 3000TL'nin üzerinde olmasından kaynaklanmaktadır, (Ek Tablo 8.1).

Eğitim düzeyleri üzerinden yapılan değerlendirmede konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eğitim düzeyleri sorgulanmış ve kullanıcıların farklı eğitim düzeylerinde oldukları istatistiksel açıdan belirlenmiştir, (Ek Tablo 8.2).

Bu sonuçlar, her iki konut grubunda yaşayanların gelir seviyesi ve eğitim düzeyi başlıklarında incelenen sosyo-ekonomik tabaka olarak birbirinden farklı olduğunu göstermektedir.

- Toplum türleri başlığında;

Kullanıcıların toplumsal olarak hangi sınıfa ait oldukları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunu belirlemeye yönelik yapılan değerlendirmede kadın kullanıcıların büyüdüğü yerler sorgulanmıştır. Toplum türlerine göre yapılan irdelemede; Afet Evleri kullanıcılarının çoğunlukla köylerde, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise şehir merkezlerinde büyüdüğü görülmektedir, (Ek Tablo 8.3).

Alt kültür grupları açısından konut grupları arasındaki fark; Afet Evleri kullanıcılarının 1000TL'den az veya 1000-2000TL arası gelire sahip, okuma yazma bilmeyen veya okur-yazar veya ilkokul mezunu, köylerde büyüyen; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının 3001-4000TL veya 4000TL'den fazla gelire sahip, üniversite mezunu, şehir merkezinde büyüyen kullanıcılardan oluşmasından kaynaklanmaktadır, (Tablo 7).

Sonuç olarak, alt kültür grupları açısından değerlendirmeye alınan sosyo-ekonomik tabaka ve toplum türleri başlıklarında incelendiğinde, her iki konut grubunda yaşayan kullanıcıların farklı alt kültür gruplarına ait olduğu görülmüş ve aralarındaki fark istatistiksel açıdan doğrulanmıştır.

Tablo 7. Alt kültür grupları açısından örneklem grupları arasındaki ilişki

Alt kültürel gruplar	Örneklem grubu	%	Adj. Res.	X ²	LR	df	p	Farkın nedeni;	
Sosyo-ekonomik tabaka (Gelir seviyesi)	1000TL'den az	Afet Evleri	15,7	5,0	-	155,266	4	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının alt gelir grubuna, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının üst gelir grubuna ait olmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-5,0					
	1000-2000TL arası	Afet Evleri	32,1	7,3					
		Yeşil Park Sitesi	2,2	-7,3					
	2001-3000TL arası	Afet Evleri	2,2	0,0					
		Yeşil Park Sitesi	2,2	0,0					
	3001-4000TL arası	Afet Evleri	0,0	-3,6					
		Yeşil Park Sitesi	9,0	3,6					
4000TL'den fazla	Afet Evleri	0,0	-8,8						
	Yeşil Park Sitesi	36,6	8,8						
Sosyo-ekonomik tabaka (Eğitim düzeyi)	Okur-yazar değil	Afet Evleri	6,0	2,9	-	130,585	5	0,000	Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının eğitim düzeylerinin Afet Evleri kullanıcılarından daha yüksek olmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,9					
	Okur-yazar/ilkokul	Afet Evleri	27,6	7,1					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-7,1					
	Ortaokul	Afet Evleri	8,2	1,3					
		Yeşil Park Sitesi	4,5	-1,3					
	Lise	Afet Evleri	8,2	-0,5					
		Yeşil Park Sitesi	9,7	0,5					
	Üniversite	Afet Evleri	0,0	-7,4					
		Yeşil Park Sitesi	29,1	7,4					
Lisansüstü	Afet Evleri	0,0	-3,1						
	Yeşil Park Sitesi	6,7	3,1						
Toplum türleri	Köy	Afet Evleri	41,8	7,4	55,243	-	1	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının köylerde, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının şehir merkezlerinde büyümesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	9,7	-7,4					
	Şehir merkezi	Afet Evleri	8,2	-7,4					
		Yeşil Park Sitesi	40,3	7,4					

4.2. Kullanıcıların Kültür Bileşenleri Açısından Değerlendirilmesi

Kültür bileşenlerinin tanımlanmasında literatür çalışmasından elde edilen bulgularla çeşitli çalışmalardan faydalanılarak oluşturulan;

- Aile strüktürü ve akrabalık norm ve kuralları,
- Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler,

- Konuta ait yaşam şekli,
- Sosyal strüktürler başlıklarına göre değerlendirme yapılmıştır.
- Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları başlığında;

Her iki konut grubu için, ailenin yapısı, evlenme yöntemi, ailedeki rol ve görevlere dair karşılaştırmalar yapılmıştır.

Aile yapılarına bakıldığında, Afet Evleri kullanıcılarının geniş aile yapısına, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının çekirdek aile yapısına sahip olmasından dolayı her iki konut grubu arasında istatistiksel açıdan fark olduğu belirlenmiştir, (Ek Tablo 9.1).

Kullanıcıların evlenme yöntemi; aile strüktürü, akrabalık norm ve kurallarını belirleyen etkenlerden biridir. Afet Evleri kullanıcıları görücü usulü, Yeşil Park Sitesi kullanıcıları ise tanışıp anlaşarak evlendiklerini belirttiklerinden her iki konut grubu kullanıcıları arasında kültür bileşenleri açısından fark tespit edilmiştir, (Ek Tablo 9.2).

Ailedeki rollerin anlaşılmasını sağlamak için konut yaşama mekanlarındaki mobilyaların seçimini kimin yaptığı sorgulanmış ve konut grupları arasında istatistiksel açıdan fark olduğu görülmüştür. Kültür grupları arasındaki fark; Afet Evleri kullanıcıları yaşama mekanlarının düzenlenmesinde söz sahibi olmaması ve Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının söz sahibi olmasından kaynaklanmaktadır, (Ek Tablo 9.3). Bunun sonucunda, Afet Evleri kullanıcılarının konutlarında söz sahibi olmadıkları, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise konutlarında söz sahibi oldukları sonucuna varılmaktadır.

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları açısından konut grupları arasındaki fark; Afet Evleri'nde yaşayanların geniş aile yapısına sahip, görücü usulü veya akraba evliliği yapmış, yaşama mekanının düzenlenmesinde ve mobilya seçimlerinde söz sahibi olmayan kullanıcılardan; Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların çekirdek aile yapısına sahip, tanışıp anlaşarak evlenmiş, yaşama mekanının düzenlenmesinde veya mobilya seçimlerinde söz sahibi kullanıcılardan oluşmasından kaynaklanmaktadır, (Ek 10).

Sonuç olarak, aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları açısından incelendiğinde aile yapısı, evlenme yöntemi, ailedeki roller başlıklarında her iki konut grubunda da farklılıklar görülmüştür.

- Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler başlığında;

Kullanıcı grubunun gelenekleri, norm ve kuralları, yetiştikleri ve buldukları çevreden elde ettikleri veriler arasında fark olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, küreselleşmenin de kültür ve kullanıcı tercihlerinde etkili olduğu düşünülmektedir.

mekan örgütlenmesi ve mobilya tercihlerine etki eden internet, dergiler, vb. faktörlerin de tercihlerde etkili olup olmadığı incelenmiştir.

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekleri belirlemeye yarayacak kavramlardan olan kadın kullanıcıların ailelerinin yaşama mekanlarında sürdürdükleri gelenekler bu başlık altında değerlendirilmiştir. Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi kullanıcıları arasında ailelerinin evlerinde geleneksel davranışları sergilemesi açısından fark gözlenmiştir, (Ek Tablo 11.1). Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcılar Türk kültüründen kalan yerde yemek yeme alışkanlığıyla büyümüşken, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcıların aileleri geleneksel davranışlar sergilememekte veya Cumhuriyet Dönemi alışkanlıklarından olan yaşama mekanının sadece misafirlere açıldığı, günlük hayatın oturma odası gibi farklı bir odada sürdürüldüğü bir ortamda büyümüşlerdir. Bu da aslında Afet Evleri'ndeki kullanıcıların yaşama mekanlarını geleneksel Türk konutunda olduğu gibi "oda" kavramıyla özdeşleştirdiği ve birçok farklı eylemi aynı mekanda gerçekleştirdiği, oysa ki Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının daha özelleşmiş mekanların olduğu daha modern bir kültürden geldiği anlamı taşımaktadır.

Kadın kullanıcıların ailelerinin konut yaşama mekanlarına yansıttıkları geleneklerden etkilenmeleri açısından Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi kullanıcıları arasında fark olduğu görülmüştür, (Ek Tablo 11.2). Afet Evleri kullanıcıları yerde yemek yeme alışkanlığını sürdürürken, Yeşil Park Sitesi kullanıcıları geleneksel davranışları sergilememekte veya bir dönem de olsa yaşama mekanını sadece misafirlere açarak günlük hayatta oturma odası kullanımını tercih ettiklerini belirtmektedirler.

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekleri belirlemeye yönelik yapılan incelemede Trabzon dışında büyüyen kullanıcıların Trabzon'da yaşama süreleri de değerlendirilmiş ve her iki konut grubu kullanıcıları arasında fark olduğu istatistiksel açıdan belirlenmiştir, (Ek Tablo 11.3). Afet Evleri kullanıcılarının 11-15 yıl arasında bir süredir Trabzon'da ve kendileriyle aynı kültür grubundaki insanlarla bir arada yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu konutlarda yaşayan kullanıcıların uzun süredir Trabzon merkezinde yaşasalar dahi kültürel olarak iletişime geçtikleri kişilerin kendileriyle aynı kültür grubuna dahil olmalarından ötürü yine benzer kültürel özellikler taşıdıkları görülmüştür.

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler başlığında kullanıcıların büyüdükleri yerin geleneklerini yaşama mekanlarına yansıtıp yansıtmadıkları da sorgulanmıştır. Her iki konut grubu kullanıcılarının büyüdükleri yerden yaşama mekanlarına yansıttıkları gelenekler sorgulandığında; Afet Evleri'ndeki kullanıcıların hem ailelerinde hem büyüdükleri çevrede

gördükleri yerde yemek yeme alışkanlığını devam ettirdikleri, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise büyüdüleri çevrenin geleneklerinden etkilenmediği görülmüştür. Bundan dolayı Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi kullanıcıları büyüdüleri yerin geleneklerini yaşama mekanlarına yansıtılmaları açısından da farklılık göstermektedir, (Ek Tablo 11.4).

Kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken etkilendikleri faktörler de çevresel imgeleri oluşturan gelenekler başlığında incelenmiştir. Kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilyalarını seçerken etkilendikleri faktörler arasında gelenekler, internet, dergiler, reklamlar, izlenen programlar, zorunluluklar, mağazadaki seçenekler, firma kataloğu ve uzman yardımı değerlendirilmeye alınmıştır.

Kullanıcılar arasındaki fark; Afet Evleri kullanıcılarının yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilyalarını seçerken gelenekler, zorunluluklar, mağazadaki seçeneklerden etkilenmesi, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise internet, dergiler ve uzman yardımından etkilenmesinden kaynaklanmaktadır, (Ek Tablo 11.5, Ek Tablo 11.6, Ek Tablo 11.7, Ek Tablo 11.10, Ek Tablo 11.11, Ek Tablo 11.13).

Bu durum, Afet Evleri'ndeki kullanıcılarının içinde buldukları kültür grubunun daha geleneksel öğelerle şekillenmiş olmasıyla, yerel verilerle beslenmesiyle, aile içi rolleri ve ekonomik durumlarıyla; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise ekonomik durumları, içinde buldukları çevreden dolayı daha bilinçli tercihler yapmaları, teknolojik imkanları kullanarak küreselleşmeden etkilenmeleriyle ilişkilendirilebilir. Yeşil Park Sitesi kullanıcıları yaşam alışkanlıklarına bağlı olarak internet kullanmakta, dergi okumakta, modayı takip etmekte ve ekonomik durumlarından dolayı gerektiğinde sadece Trabzon'dan değil, farklı şehirlerden de mobilya satın alma olanağına sahiptirler. Bundan dolayı Yeşil Park Sitesi kullanıcıları, Afet Evleri kullanıcılarına göre küreselleşmeden daha fazla ve daha hızlı etkilenmektedirler.

Kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilyalarını seçerken reklamlar ve izlenen programlardan etkilenmesi açısından aralarında fark görülmemesinin sebebi her iki kültür grubunun televizyon izleme yoğunluklarının aynı olmasıyla ilişkilendirilebilir, (Ek Tablo 11.8, Ek Tablo 11.9).

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler açısından konut grupları arasındaki fark; Afet Evleri'nde yaşayan, yerde yemek yeme alışkanlığına sahip ailelerde ve çevrede yetişip, bu geleneği sürdüren 11-15 yıldır Trabzon'da yaşayan, yaşama mekanını düzenlerken ve mobilyalarını seçerken gelenekler, zorunluluklar ve mağazadaki seçeneklerden etkilenen

kullanıcılardan, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan, ailelerinin oturma odası kullanan veya geleneksel hiçbir davranışta bulunmayan ailelerde yetişip, bunu sürdüren, yaşama mekanını düzenlerken ve mobilyalarını seçerken internetten, dergilerden ve uzman yardımından faydalanan kullanıcılardan kaynaklanmaktadır, (Ek 12).

Sonuç olarak, çevresel imgeleri oluşturan gelenekler açısından incelendiğinde; her iki konut grubunda yaşayan kullanıcıların ailelerinin toplumun geleneklerini yansıtması, günümüzde yaşatılan aile gelenekleri, Trabzon şehir merkezinde yaşama süreleri, büyüdüğü yerin geleneklerini yaşama mekanlarına yansıtma durumları ve yaşama mekanlarını düzenlerken ve mobilya seçimlerini yaparken etkilendikleri faktörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Afet Evleri kullanıcılarının yaşama mekanlarını düzenlerken geleneksel bağlarını pekiştiren yerel kültürden beslendikleri, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise iletişim, teknoloji ve ekonomik sebeplerle küresel kültürden beslendikleri anlamına gelmektedir.

- Konuta ait yaşam şekli başlığında;

Konut mekanlarının zaman içindeki kullanımına ilişkin alışkanlıklara, farklılıklara, yemek yeme ile ilgili alışkanlıklara ve dini sembollere dair karşılaştırmalar yapılmıştır.

Bu kapsamda öncelikle konutun günlük kullanım süresiyle ilgili alışkanlıklar tespit edilmeye çalışılmış ve iki konut grubu arasında fark olduğu saptanmıştır. Çünkü Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcılar evde daha fazla vakit geçirmekte, evde geçirdikleri süre dışında da çoğunlukla yine birbirleriyle iletişim kurmaktayken, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcılar evde daha az vakit geçirmekte, ev dışına iş veya sosyalleşme amaçlı daha fazla çıktıkları görülmüştür, (Ek Tablo 13.1).

Kullanıcıların yemek yedikleri mobilyalar yani yemek yeme şekilleri arasında fark olduğu görülmüştür, (Ek Tablo 13.2). Afet Evleri'nde yaşayanların ailelerinin yerde yemek yemek gibi geleneksel Türk kültürüne yönelik geçmişten gelen alışkanlıklarını mutfaklarında masa olsa dahi sürdürdüğü görülürken, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların ailelerinde bu alışkanlığın olmadığı ve kendilerinin de masada yemek yedikleri görülmüştür.

Konuta ait yaşam şekliyle ilişkili olan dini semboller başlığında; her iki konut grubu için kullanıcılarının yaşama mekanlarındaki dini davranışlarına, kutsal eşyalara ve yasaklı eşyalara dair karşılaştırmalar yapılmış ve aralarında fark olduğu istatistiksel açıdan belirlenmiştir, (Ek Tablo 13.3, Ek Tablo 13.4, Ek Tablo 13.5). Afet Evleri'ndeki kullanıcıların konut yaşama mekanlarında ibadet de dahil pek çok farklı eylemi

gerçekleştirdiğinden ibadet şekillerine göre düzenlemeler yaparken, yaşama mekanlarında dini semboller bulduklarını, fotoğraf, resim ve biblo gibi objeleri bulduklarını; Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise konut mekanlarını eylemlere göre ayırdıklarından ve ibadetlerini daha özel mekanlarda gerçekleştirdiklerinden yaşama mekanlarında ibadete yönelik bir düzenleme yapmadıklarını; dini sembollerini ibadetlerini gerçekleştirdikleri daha özel mekanlarda bulduklarını, fotoğraf, resim ve biblo gibi objeleri ise yaşama mekanlarında buldurabildikleri görülmüştür.

Konuta ait yaşam şekli başlığında kullanıcıların anısal değerlere olan bağlarını da analiz etmeyi sağlayacak olan büyüklerinden kalan mobilya ve aksesuarlar sorgulanmış ve kullanıcılar arasında fark olduğu saptanmıştır, (Ek Tablo 13.6). Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının yaşama mekanlarında büyüklerinden kalan küçük de olsa bir eşya bulduklarından anısal değerlere daha bağlı oldukları söylenebilir.

Konuta ait yaşam şekli başlığında değişen yaşam koşullarına bağlı olarak yaşama mekanı kullanımına ilişkin değişen alışkanlıkları da belirlenmiştir. Bu amaçla, geçmişte yaşama mekanlarında yapılan ama artık yapılmayan eylemler ve geçmişte kullanılan mobilyalar, yaşama mekanlarında yeni yapılan eylemler ve kullanılan mobilyalar sorgulanmıştır. Kültür grupları arasındaki farkın, Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların geçmişte gündelik hayatlarında oturma odalarını kullanıp, yaşama mekanlarını sadece misafirlere açmalarından kaynaklandığı görülmüştür, (Ek Tablo 13.7 ve Ek Tablo 13.8). Değişen yaşam koşullarının ve küreselleşmenin etkisiyle Afet Evleri kullanıcılarının yavaş yavaş teknolojik gelişmelere ayak uydurmaya başladığı, ancak bu değişimin henüz kullanıcıların kültürel yapılarını, yaşam şeklini ve mekan kullanım alışkanlıkları ve mobilya seçimlerini etkileyecek boyutta olmadığı, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise oturma odası kullanımını bırakarak yaşama mekanlarını günlük kullanıma açtıkları ve buna bağlı olarak da yaşam tarzlarına daha uygun mekan örgütlenmesini ve daha rahat mobilyaları tercih ettikleri görülmektedir.

Konuta ait yaşam şekli başlığında konutun düzenlenmesini etkileyen en önemli kavramlardan biri olan mahremiyet kavramı da incelenmiş ve kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken mahremiyete göre bir düzenleme yapıp yapmadıkları sorgulanmış ve her iki örneklem grubunun da yaşama mekanlarını düzenlerken mahremiyete göre bir düzenleme yapmadıkları sonucuna varılmıştır, (Ek Tablo 13.9). Ancak, Türk gelenek ve göreneklerine göre zaten konutlarda bir mahremiyet söz konusudur. Konut mekanları mevcut halleriyle de geleneksel Türk konutu kadar olmasa da dışı kapalı durumdadırlar.

Kapalı balkonlardaki perdeler, gece holleri bunun en belirgin şeklidir. Burada kullanıcıların mahremiyetle ilgili bir düzenleme yapmadıklarını ifade ederken, toplumun genel yaklaşımından farklı bir mahremiyet içine girmediklerini belirttikleri düşünülmektedir.

Konuta ait yaşam şekli başlığında kullanıcıların yaşama mekanlarında değiştirdikleri mobilyalar açısından da bir değerlendirme yapılmıştır. Bu amaçla, yaşama mekanlarında değiştirilen mobilyalar, kaç kere değiştirildiği ve değişim nedenleri sorgulanmıştır. İki kültür grubu arasındaki fark; Afet Evleri kullanıcılarının yaşama mekanı mobilyalarını değiştirmedikleri, değiştirenlerin de sadece koltuk takımını değiştirmelerinden, Yeşil Park Sitesi kullanıcıların ise bütün mobilyalarını değiştirmelerinden kaynaklı olduğu görülmüştür, (Ek Tablo 13.10, Ek Tablo 13.11, Ek Tablo 13.12). Afet Evleri kullanıcılarının gerek ekonomik yapıları gereği, gerekse modadan etkilenmedikleri için mobilyalarını değiştirmedikleri, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise ekonomik yapıları gereği ve modayı ve yeni trendleri takip ettikleri için mobilyalarını değiştirme ihtiyacı hissettikleri sonucuna varılabilir. Ayrıca, Afet Evleri kullanıcılarından mobilyalarını değiştirenlerin eskime veya doğal afet gibi zaruri nedenlerle, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise taşınma veya modasının geçmesi gibi zaruri olmayan nedenlerle mobilyalarını değiştirmeleri de her iki kullanıcı grubu arasında fark oluşturmaktadır, (Ek Tablo 13.13).

Konuta ait yaşam şekli başlığında incelenen kavramlardan biri olan yaşama mekanı mobilyalarının bedelleri açısından da konutlar arasında karşılaştırma yapılmıştır. Afet Evleri kullanıcılarının ekonomik faktörlerin de etkisiyle daha ucuz, piyasada bulunan standart mobilyaları tercih ettikleri, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise daha özel ve belirli mobilya markalarına ait veya özel üretim mobilyaları tercih ettikleri görülmüştür, (Ek Tablo 13.14).

Konuta ait yaşam şekli başlığında yaşama mekanı mobilyalarının seçiminin isteyerek yapılıp yapılmadığı da belirlenmiştir. Kullanıcılar arasındaki farkın; Afet Evleri kullanıcılarının ekonomik faktörlerden veya başkalarının seçimi olması sebebiyle istedikleri mobilyaları alamadıkları, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise istedikleri mobilyaları alabildikleri veya mağazalardaki seçeneklerin az olması sebebiyle alamamalarından kaynaklandığı görülmüştür, (Ek Tablo 13.15).

Konuta ait yaşam şekli irdelenirken incelenen başlıklardan yeni mobilya alacak olsalar dikkat edecekleri etmenler sorgulandığında verilen cevapların kullanım kolaylığı,

renkleri, ekonomik olması, kaliteli olması, gösterişli olması, modern olması, boyutları, esnek kullanıma olanak vermesi ve moda uygun olması şeklinde olduğu görülmüş ve bu başlıkların konut gruplarıyla ilişkisi aşağıda verilmiştir.

Kullanıcılar farklı kültür gruplarında da olsalar, mobilya seçimlerinde kullanım kolaylığı tercih sebebinde bir fark oluşturmamaktadır. Bunun nedeninin, her iki konut grubu kullanıcısının gündelik hayatta yaşama mekanlarını kullandıklarından zaten mobilyaların seçiminde kullanışlı olmasına dikkat ettikleri bundan dolayı da kullanım kolaylığını açısından kullanıcılar arasında bir fark oluşmadığı düşünülmektedir, (Ek Tablo 13.16).

Yaşama mekanı mobilyalarını seçme kriterleri arasında Afet Evleri kullanıcılarının renk faktörünü dikkate aldıkları, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise dikkate almadıkları görülmüştür, (Ek Tablo 13.17). Burada modanın ya da Yeşil Park Sitesi kullanıcısının eğer sıkılırsa rengi değiştirebilme alternatifinin etkili olduğu düşünülmektedir.

Fiyat faktörü açısından; Afet Evleri kullanıcılarının fiyat faktörünü dikkate aldığı, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise ekonomik faktörlerden dolayı fiyat faktörünü dikkate almadığı görülmüştür, (Ek Tablo 13.18).

Kaliteli olması açısından her iki konut grubu arasında fark tespit edilememiştir, (Ek Tablo 13.19). Bunun sonucunda, her iki kültür grubundaki kullanıcılarının bütçelerine de uyacak şekilde en kaliteli olduğunu düşündüğü tercihleri yaptığı söylenebilir.

Gösterişli olması açısından da her iki konut grubu arasında fark tespit edilememiştir, (Ek Tablo 13.20). Çünkü Afet Evleri kullanıcıları zaten piyasada standart olarak kullanılan, daha uygun fiyatlı mobilyaları tercih etmekte, Yeşil Park Sitesi kullanıcıları ise moda uygun olan mobilyaları tercih ettiğinden gösterişli kriter olarak almamaktadır.

Modern olması açısından her iki konut grubu arasında fark olduğu görülmüştür, (Ek Tablo 13.21). Afet Evleri kullanıcılarının mobilyaların modern olmasına dikkat etmedikleri, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise moda ve diğer etkenlere bağlı olarak mobilyaların modern olmasına dikkat ettikleri düşünülmektedir.

Mobilya seçimlerinde mobilya boyutlarının tercih sebebinde bir fark oluşturmamasının sebebinin zaten yaşama mekanının boyutlarına göre tercih yapmak durumunda olduklarından mobilya boyutlarını dikkate almalarını anket kapsamında belirtmedikleri düşünülmektedir, (Ek Tablo 13.22).

Esnek kullanımı açısından kullanıcı grubu arasında fark olmamasının sebebi aslında Afet Evleri kullanıcılarının çek-yat olarak depolama amaçlı kullanmaları veya yatılı misafirleri

salonda ağırlayıp bu özelliğe dikkat ettiğini, ama bunu anket sorularına yansıtılmamalarından kaynaklanmaktadır, (Ek Tablo 13.23). Dolaylı yoldan da olsa Afet Evleri kullanıcılarının mobilya seçiminde esnekliğe dikkat ettiği tespit edilmiştir.

Afet Evleri kullanıcılarının modayı takip etmedikleri ve mobilya seçiminde de moda uygunluk faktörüne dikkat etmedikleri, ancak Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının hem yaşam tarzı olarak modayı takip ettikleri, hem de moda uygun mobilyalar seçmeye dikkat ettikleri tespit edilmiştir, (Ek Tablo 13.24).

Konuta ait yaşam şekli açısından konut grupları arasındaki fark; konutlarında 16 saatten fazla zaman geçiren, yer sofrasında veya sehpa yemek yiyen, yaşama mekanında dini inancına yönelik düzenlemeler yapan, değişen yaşam şartlarına bağlı olarak internet veya bilgisayar kullanmaya veya masada yemek yemeye başlayan, yaşama mekanı mobilyalarını değiştirmeyen, değiştirse bile eskime ve doğal afet gibi zorunluluklar yüzünden değiştirmiş olan, yaşama mekanı mobilyalarının bedeli 5000TL'nin altında olan, zorunluluklar yüzünden istediği mobilyaları alamayan, mobilya seçiminde rengine ve fiyatına dikkat eden Afet Evleri kullanıcıları ile konutlarında 16 saatten az zaman geçiren, masada yemek yiyen, yaşama mekanında dini inancına yönelik düzenlemeler yapmayan, yaşama mekanında anı değeri olan objeler bulduran, geçmişte yaşama mekanını yalnızca misafirlere açmasına rağmen artık günlük kullanıma da açan, mobilyalarını taşınma ve modasının geçmesi gibi daha keyfi ihtiyaçlarla değiştirebilen, yaşama mekanı mobilyalarının bedeli 10000TL'nin üzerinde olan, istedikleri mobilyaları alabilen veya sadece şehirdeki seçeneklerin azlığı nedeniyle alamayan, mobilya alırken modern olmasına, boyutlarına ve moda uygun olmasına dikkat eden Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklanmaktadır, (Ek 14).

Sonuç olarak, konuta ait yaşam şekli açısından incelendiğinde; her iki konut grubunda yaşayan kullanıcıların konutu kullanım süreleri, yemek yeme ile ilgili alışkanlıkları, dini sembolleri, yaşama mekanlarında anısal öğeler buldurmaları, yaşama mekanının zaman içindeki kullanımına ilişkin alışkanlıkları ve farklılıkları, mobilya seçim kriterleri, mobilya bedelleri arasında farklılıklar olduğu görülmüştür.

- Sosyal yapılar başlığında incelenen kavramlar arasında;

Konut kullanıcılarının modayı takip edip etmediği, seyahate çıkış sıklığı ve amacı ve herhangi bir dernek, kulüp veya oda üyeliği olup olmadığı, sinema, tiyatro, konserleri takip edip etmediği, gazete ve dergi okuma alışkanlıkları analiz edilerek sosyal aktiviteleri açısından her iki kültür grubu sorgulanmaya çalışılmıştır. Ayrıca, aynı evde yaşayan

bireylerin birbirlerini etkileyeceği düşüncesinden yola çıkarak kadın kullanıcıların eşlerinin de sosyal açıdan ne tür etkinliklere katıldıkları sorgulanmıştır. Bu amaçla yapılan çalışmada, kadın kullanıcılarda olduğu gibi eşlerinin de sinemaya gitme sıklıkları, kitap okuma alışkanlıkları, tiyatroya ve konsere gitme sıklıkları, televizyon izleme alışkanlıkları, şehir dışına seyahat edip etmediği, internet kullanımı ile gazete ve dergileri takip etme alışkanlıkları sorgulanmıştır.

Kullanıcıların bu etkinlikleri gerçekleştirmelerinin onların küreselleşmeden etkilendikleri anlamı da taşıdığı düşünülmektedir. Çünkü seyahat edebilme, internet kullanımı veya dergi okumak gibi etkinlikler kişiye küresel dünyadan veriler aktarmakta ve algısını açmaktadır. Oysa seyahat etmeyen, internet kullanmayan, dergileri takip etmeyen bireyler sadece kendi çevrelerindeki verilerle beslenmekte ve yerele bağlı yaşamaktadırlar.

Kadın kullanıcıların ve eşlerinin sinemaya gitme sıklıkları karşılaştırıldığında; Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin çok seyrek olarak sinemaya gittikleri veya hiç sinemaya gitmedikleri, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin ise düzenli olarak sinemaya gittikleri görülmüştür, (Ek Tablo 15.1 ve Ek Tablo 15.2).

Kadın kullanıcıların ve eşlerinin kitap okuma sıklıkları karşılaştırıldığında; Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin çok seyrek olarak kitap okudukları veya hiç kitap okumadıkları, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin ise düzenli olarak kitap okudukları belirlenmiştir, (Ek Tablo 15.3 ve Ek Tablo 15.4).

Kadın kullanıcıların ve eşlerinin tiyatroya gitme sıklıkları karşılaştırıldığında; Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin hiç tiyatroya gitmedikleri, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin ise şehrin imkanları doğrultusunda düzenli olarak tiyatroya gittikleri sonucuna varılmıştır, (Ek Tablo 15.5 ve Ek Tablo 15.6).

Kadın kullanıcıların ve eşlerinin konsere gitme sıklıkları karşılaştırıldığında; Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların hiç konsere gitmedikleri, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin ise şehrin imkanları doğrultusunda yılda en az 1 kere veya daha sık konsere gittikleri görülmüştür, (Ek Tablo 15.7 ve Ek Tablo 15.8).

Televizyon izleme sıklığı karşılaştırıldığında her iki konut grubu arasında istatistiksel açıdan bir fark olmadığı tespit edilmiştir, (Ek Tablo 15.9 ve Ek Tablo 15.10). Bu durumun, ait olduğu kültürel grup ne olursa olsun televizyonun izleyici kitlesinin çok geniş olmasından ve televizyonun her kesime hitap etmesinden kaynaklı olduğu söylenebilir.

Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin seyahat sıklıklarına bakıldığında hiç şehir dışına çıkmadıkları ya da oldukça seyrek olarak çıktıkları görülmüştür. Oysa ki,

Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcılar ve eşleri yılda en az 1 kere şehir dışına çıkmaktadırlar, (Ek Tablo 15.11 ve Ek Tablo 15.12). Bu da Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının sosyal olarak daha aktif olduklarının göstergelerinden birini oluşturmaktadır.

Ayrıca çalışma kapsamında bireyin sosyal olarak gelişmesinde bir etken olacağı düşünüldüğünden kadın kullanıcılardan seyahat edenlerin hangi amaçla seyahat ettikleri ve seyahatleri sırasında vakit geçirdikleri yerler de sorgulanmıştır. Afet Evleri kullanıcılarının yukarıda belirtildiği üzere şehir dışına çıkış sıklıkları seyrek ve şehir dışına çıktıkları zaman da genellikle akraba veya arkadaş ziyareti amacıyla şehir dışına çıktıkları görülmüştür, (Ek Tablo 15.21). Yeşil Park Sitesi kullanıcıları ise iş amacıyla seyahat etmelerinin yanı sıra turistik amaçlı da seyahat etmektedirler, (Ek Tablo 15.20 ve Ek Tablo 15.22).

Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcılar şehir dışına çıktıklarında akraba veya arkadaş evlerinde vakit geçirirken, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcılar alış-veriş merkezlerine ve turistik yerlere gitmektedirler, (Ek Tablo 15.23, Ek Tablo 15.24 ve Ek Tablo 15.25).

Kadın kullanıcıların internet kullanım sıklıkları karşılaştırıldığında Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların internet kullanmadıkları, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ise her gün veya haftada en az 2 kere interneti kullandıkları sonucuna varılmıştır, (Ek Tablo 15.13).

Eşlerin internet kullanım sıklıkları karşılaştırıldığında Afet Evleri'ndeki eşlerin internet kullanmadıkları ya da haftada en az 2 kere internet kullandıkları, Yeşil Park Sitesi'ndeki eşlerin ise her gün interneti kullandıkları tespit edilmiştir, (Ek Tablo 15.14).

Gazete okuma sıklıkları karşılaştırıldığında Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin gazete okumadıkları, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin ise her gün düzenli olarak gazete okudukları belirlenmiştir, (Ek Tablo 15.15 ve Ek Tablo 15.16).

Dergi okuma sıklıkları karşılaştırıldığında Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin dergi okumadıkları, Yeşil Park Sitesi'ndeki kadın kullanıcıların ve eşlerinin ise düzenli olarak dergi okudukları sonucuna varılmıştır, (Ek Tablo 15.17 ve Ek Tablo 15.18).

Kadın kullanıcıların moda karşı tutumları açısından aralarında fark olup olmadığı irdelendiğinde; Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların moda ile ilgilenmedikleri, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ise modayı takip ettikleri görülmüştür, (Ek Tablo

15.19). Konutlarda kullanılan mobilyalara bakıldığında bu durumun mobilya tercihlerinde de etkili bir faktör olduğu tespit edilmiştir.

Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların herhangi bir dernek, kulüp veya oda üyeliği bulunmazken, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcıların dernek, kulüp veya oda üyeliği bulunmaktadır ve bu konut grubu kullanıcıları kentin sosyal yaşamında daha aktiftirler, (Ek Tablo 15.26).

Sosyal yapılar açısından konut grupları arasındaki fark; seyrek veya hiç sinemaya, tiyatroya, konsere gitmeyen, internet kullanmayan, kitap, gazete veya dergi okumayan, modayı takip etmeyen, seyahat etmeyen, etse bile sadece akraba veya arkadaş ziyareti amacıyla şehir dışına çıkan ve onların evinde vakit geçiren, bir dernek, kulüp veya oda üyeliği olmayan Afet Evleri kullanıcıları ile şehrin imkanları doğrultusunda düzenli olarak sinemaya, tiyatroya, konsere giden, internet kullanan, kitap, gazete ve dergi okuyan, modayı takip eden, iş veya turistik amaçlı seyahat eden, seyahatleri sırasında alış-veriş merkezlerine veya turistik yerlerde vakit geçiren, bir dernek, kulüp veya oda üyeliği bulunan Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklanmaktadır.

Sonuç olarak, sosyal yapılar açısından incelendiğinde; her iki konut grubunda yaşayan kullanıcıların sinema, tiyatro, konsere gitme, internet kullanımı, kitap, gazete ve dergi okuma, seyahat alışkanlıkları, moda karşı tutumları ve herhangi bir dernek, kulüp veya oda üyelikleri olup olmaması arasında farklılıklar olduğu görülmüştür, (Ek 16). Çünkü Yeşil Park Sitesi kullanıcıları sosyal açıdan Afet Evleri kullanıcılarına göre çok daha aktiftirler.

Sosyal yapı açısından farkı belirleyen etmenlerin; sinema, internet, televizyon, gazete ve dergiler, seyahat edebilme gibi küreselleşmeyi hızlandıran kavramlarla iç içe olduğu düşünülürse, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının küreselleşmenin daha fazla etkisi altında olduğu, Afet Evleri kullanıcıların ise gelenekler gibi yerel kültür verileriyle beslendiği söylenebilir.

Yapılan anketlerin istatistiksel açıdan değerlendirilmesi sonucunda Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların alt kültür gruplarının yanı sıra kültür bileşenleri açısından da birbirlerinden farklı olduğu görülmüştür.

Sonuç olarak, değerlendirmeye alınan Afet Evleri'nde ve Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların kültür bileşenlerinin aile yapısı, akrabalık norm ve kuralları, çevresel imajları oluşturan gelenekler, konuta ait yaşam şekli ve sosyal yapılar

açısından bakıldığında birbirlerinden farklı özellikler taşıdığı görülmüş ve aralarındaki fark istatistiksel açıdan da doğrulanmıştır.

4.3. Yerde Tespite İlişkin Verilerin Analizi

Mobilyaların mekan içindeki yerleşimini belirleyen mekan örgütlenmesi kavramının oluşumunda kültürün önemi oldukça fazladır, (Özdemir, 1994). Bu amaçla, yerinde tespit çalışması sonucu farklı kültür gruplarına ait konutlar mekan örgütlenme tiplerine göre irdelenmişlerdir.

Çalışma kapsamında Özdemir'in çalışmasında üç gruba ayırarak sınıfladığı aşağıdaki mekan örgütlenme seçenekleri kullanılmıştır;

1. Mobilyaların duvar kenarına dizildiği ve orta alanın boş bırakıldığı mahremiyet ve alt mekanların oluşumunun gözlenemediği “geleneksel tipte örgütlenme”,

2. Aynı mekan içinde birden fazla işlevini yer aldığı, bundan dolayı da ayrı mekan grupları oluşturulan ve duvara bağımlılığın da gözlendiği “yarı geleneksel tipte örgütlenme”,

3. Kesin duvara bağımlılığın olmadığı, rahat ve keyfi yerleşmelerin gözlemlenebildiği, mekan içinde mekan ve alt merkezlerin olduğu, kişiselliğin ön plana çıktığı “çağdaş tipte örgütlenme”, (Özdemir, 1994).

Çalışma kapsamında örneklem grubu içinde incelenen yaşama mekanlarında mekan örgütlenmesi açısından fark olup olmadığı Tablo 8’de verilmiştir.

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile mekan örgütlenmesi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark; Afet Evleri’nde yaşayan kullanıcıların geleneksel tipte mekan örgütlenmesini tercih etmesi ile Yeşil Park Sitesi’nde yaşayan kullanıcıların yarı geleneksel veya çağdaş tipte mekan örgütlenmesini tercih etmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 8. Konut grubu ile mekan örgütlenmesi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Mekan örgütlenmesi	Geleneksel tipte örgütlenme		Yarı geleneksel tipte örgütlenme		Çağdaş tipte örgütlenme		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Örneklem grubu									
Afet Evleri	50,0	11,6	0,0	-9,7	0,0	-3,6	134,000	2	0,000
Yeşil Park Sitesi	0,0	-11,6	41,0	9,7	9,0	3,6			

Sonuç olarak farklı kültür gruplarına ait konut kullanıcılarının farklı mekan örgütlenme tiplerini tercih ettiği belirlenmiştir.

4.4. Alt Kültür Gruplarının Mobilya Seçimlerinin Değerlendirilmesi

Çalışma kapsamında incelenen her iki konut grubunda bulunan mobilya çeşitleri;

- Çek-yat,
- Koltuk,
- Köşe kanepesi,
- Televizyon ünitesi,
- Televizyon sehpa,
- Zigon,
- Yemek masası,
- Sandalye,
- Konsol,
- Büfe,
- Vitrin,
- Çalışma masası,
- Orta sehpa,
- Köşe sehpa,
- Puf
- Yer sofrası,

• Yer minderi olarak belirlenmiştir. Kültür ve bileşenleri açısından, belirlenen bu mobilyaların kullanımları arasındaki farklılıklara ilişkin değerlendirmeler aşağıda belirtilmektedir.

Çalışma kapsamında; ki-kare bağımsızlık testi, Likelihood Ratio Test (olabilirlik/benzerlik oran testi) ve Fisher's Exact Test (Fisher'in tam olasılık testi) kullanılarak önceki bölümlerde kültürel olarak aralarında fark olduğu belirlenen iki konut grubunun yaşama mekanlarında kullandıkları mobilyaların farklı olup olmadıkları sorgulanacaktır. Sosyal bilimlerde yapılan araştırmalarda genellikle p değeri %95 güvenilirlikte alındığı için, bu çalışma kapsamında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı ilişki bulunan değişkenler irdelenmiştir. $p < 0,05$ olan durumlar her iki grup arasında istatistiksel

açından fark olduğu, $p>0,05$ durumunda ise her iki grup arasında fark olmadığı anlamı taşımaktadır.

Kültür gruplarının mobilya seçimlerinde oluşan farkın; çek-yat, televizyon sehpa, çalışma masası, yer sofrası ve yer minderi kullanan Afet Evleri kullanıcıları ile bu mobilyaları kullanmayan Yeşil Park Sitesi kullanıcılarına ek olarak koltuk, televizyon ünitesi, zigon, yemek masası, sandalye, konsol, vitrin, orta sehpa, köşe sehpa ve puf kullanan Yeşil Park Sitesi kullanıcıları ile bu mobilyaları kullanmayan Afet Evleri kullanıcılarından ortaya çıktığı görülmektedir. Köşe sehpa ve büfe kullanımı açısından her iki konut grubu kullanıcısı arasında fark olduğu tespit edilememiştir.

Mobilya tercihlerindeki farkların kullanıcıların yaşam tarzlarından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Çünkü Afet Evleri kullanıcıları ekonomik etkenlerden dolayı misafirleri konutlarındaki yaşama mekanlarında ağırlamaktayken, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının misafirlerini ya kendi konutlarında bu amaçla düzenledikleri bir misafir odasında ya da konutları dışında bir konaklama biriminde ağırladıkları düşünülmektedir. Ayrıca, küreselleşmenin de etkisiyle küresel kültürden etkilenerek konutlarını düzenleyen Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının geleneksel kültüre özgü yerde yemek yeme alışkanlığını sürdürmeyerek yemek masası, sandalye ve buna bağlı olarak konsol ve vitrin kullandıkları, Afet Evleri kullanıcılarının ise yerel kültürün etkisiyle geleneksel yerde yemek yeme alışkanlığını sürdürdükleri için yer sofrası ve yer minderi kullandıkları görülmektedir. Çalışma masası kullanımına baktığımızda; Afet Evleri kullanıcılarının ayrı bir çalışma odası bulunmadığından ya da çocuk odalarını bu amaçla düzenlemediklerinden yaşama mekanını pek çok işlevin yanında çalışma odası olarak da kullandıkları ve bu amaçla bu mekanda çalışma masası da bulundurabildikleri görülmüştür. Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise konutlarında ayrı bir çalışma odası veya çocuk odasında bu amaçla ayrılmış bir bölüm olduğundan yaşama mekanlarında çalışma masası bulundurmadıkları belirlenmiştir. Afet Evleri kullanıcıları modayı takip etmediklerinden modayı takip eden Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının aksine günümüzde moda olan televizyon ünitesi ve puf gibi mobilyaları tercih etmedikleri tespit edilmiştir. Ayrıca Afet Evleri kullanıcılarının misafir ağırlarken konuklarına ikramda bulunmaya ve aksesuar sergilemeye yardımcı zigon, orta sehpa ve köşe sehpa gibi aksesuarları kültürlerinin de etkisiyle tercih etmedikleri, Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ise bu mobilyaları tercih ettikleri saptanmıştır.

Çalışma kapsamında, iki farklı alt kültür grubuna ait olduğu saptanan iki konut grubu kullanıcılarının yaşama mekanlarında kullandıkları mobilyaların analizine bakıldığında; çek-yat, koltuk, televizyon ünitesi, televizyon sehпасı, zigon, yemek masası, sandalye, konsol, vitrin, çalışma masası, orta sehpa, köşe sehpa, puf, yer sofrası ve yer minderi kullanımında farklılaşmalar olduğu tespit edilmiştir. Örneklem grubunda, köşe kanep ve büfe kullanımında fark olduğuna dair bir sonuca ulaşamamıştır, (Tablo 9).

Tablo 9. Örneklem grubu yaşama mekanlarında kullanılan mobilyaların genel analizi

Yaşama mekanında kullanılan mobilyalar	Mobilyaların durumu	Örneklem grubu	%	Adj. Res.	X ²	LR	df	p	Farkın nedeni;
Çek-yat	Var	Afet Evleri	32,1	7,3	52,964	-	1	0,000	Modern çek-yat kullanan Afet Evleri'ndeki kullanıcılar ile çek-yat kullanmayan Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcılardan kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	2,2	-7,3					
	Yok	Afet Evleri	17,9	-7,3					
		Yeşil Park Sitesi	47,8	7,3					
Koltuk	Var	Afet Evleri	42,5	-3,3	10,806	-	1	0,001	Afet Evleri'ndeki yaşama mekanlarında koltuk kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde koltuk kullanılmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	50,0	3,3					
	Yok	Afet Evleri	7,5	3,3					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,3					
Köşe kanep	Köşe kanep							0,119	Fark tespit edilemedi
TV ünitesi	Var	Afet Evleri	1,5	-6,5	42,463	-	1	0,000	Afet Evleri'nde TV ünitesi kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde TV ünitesi kullanılmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	26,9	6,5					
	Yok	Afet Evleri	48,5	6,5					
		Yeşil Park Sitesi	23,1	-6,5					

Tablo 9'un devamı

TV sehpaası	Var	Afet Evleri	42,5	6,8	46,060	-	1	0,000	Afet Evleri'nde TV sehpaası kullanılması ile Yeşil Park Sitesi'nde TV sehpaası kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	13,4	-6,8					
	Yok	Afet Evleri	7,5	-6,8					
		Yeşil Park Sitesi	36,6	6,8					
Zigon	Var	Afet Evleri	29,9	-2,4	5,939	-	1	0,015	Afet Evleri'nde zigon kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde zigon kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	39,6	2,4					
	Yok	Afet Evleri	20,1	2,4					
		Yeşil Park Sitesi	10,4	-2,4					
Yemek masası	Var	Afet Evleri	11,2	-9,2	84,976	-	1	0,000	Afet Evleri'nde yemek masası kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yemek masası kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	50,0	9,2					
	Yok	Afet Evleri	38,8	9,2					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-9,2					
Sandalye	Var	Afet Evleri	10,4	-9,4	87,679	-	1	0,000	Afet Evleri'nde sandalye kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde sandalye kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	50,0	9,4					
	Yok	Afet Evleri	10,4	-9,4					
		Yeşil Park Sitesi	50,0	9,4					
Konsol	Var	Afet Evleri	3,0	-10,5	111,174	-	1	0,000	Afet Evleri'nde konsol kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde konsol kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	48,5	10,5					
	Yok	Afet Evleri	47,0	10,5					
		Yeşil Park Sitesi	1,5	-10,5					
Büfe	Büfe			-	-	-	0,58	Fark tespit edilemedi	

Tablo 9'un devamı

Vitrin	Var	Afet Evleri	6,0	-5,2	26,529	-	1	0,000	Afet Evleri'nde vitrin kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde vitrin kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	26,9	5,2					
	Yok	Afet Evleri	44,0	5,2					
		Yeşil Park Sitesi	23,1	-5,2					
Çalışma masası	Var	Afet Evleri	7,5	3,3	-	-	-	0,001	Afet Evleri'nde modern çalışma masası kullanılması ile Yeşil Park Sitesi'nde kullanılmamasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,3					
	Yok	Afet Evleri	42,5	-3,3					
		Yeşil Park Sitesi	50,0	3,3					
Orta sehpa	Var	Afet Evleri	5,2	-9,5	90,379	-	1	0,000	Afet Evleri'nde orta sehpa kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde orta sehpa kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	46,3	9,5					
	Yok	Afet Evleri	44,8	9,5					
		Yeşil Park Sitesi	3,7	-9,5					
Köşe sehpa	Var	Afet Evleri	26,1	-4,5	20,528	-	1	0,000	Afet Evleri'nde köşe sehpa kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde köşe sehpa kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	44,0	4,5					
	Yok	Afet Evleri	23,9	4,5					
		Yeşil Park Sitesi	6,0	-4,5					
Puf	Var	Afet Evleri	0,7	-4,2	17,724	-	1	0,000	Afet Evleri'nde puf kullanılmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde puf kullanımından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	13,4	4,2					
	Yok	Afet Evleri	49,3	4,2					
		Yeşil Park Sitesi	36,6	-4,2					
Yer sofrası	Var	Afet Evleri	33,6	8,2	67,753	-	1	0,000	Afet Evleri'nde yer sofrası kullanılması ile Yeşil Park Sitesi'nde kullanılmamasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-8,2					
	Yok	Afet Evleri	16,4	-8,2					
		Yeşil Park Sitesi	50,0	8,2					

Tablo 9'un devamı

Yer minderi	Var	Afet Evleri	11,9	4,3	18,169	-	1	0,000	Afet Evleri'nde yer minderi kullanılması ile Yeşil Park Sitesi'nde kullanılmamasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-4,3					
	Yok	Afet Evleri	38,1	-4,3					
		Yeşil Park Sitesi	50,0	4,3					

4.5. Bölüm Sonucu

Çalışmanın bu kısmında, iki farklı kültür grubuna ait olduğu düşünülen konut kullanıcılarının arasındaki kültür grubu farkı doğrulanarak, yaşama mekanlarında kullandıkları mekan örgütlenme tipleri ve mobilya seçimleri arasında fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Toplamda iki farklı konut grubunda 67'şer kullanıcıdan toplam 134 kullanıcıya ulaşılarak yapılan anketler sonucunda, öncelikle kullanıcı grupları arasında kültürel yönden fark olup olmadığı belirlenerek, kültür bileşenleri açısından bir sınama yapılmıştır. Sonrasında konut yaşama mekanlarında kullanılan mekan örgütlenme tipleri ve kullandıkları mobilyalar karşılaştırılmıştır.

Kültürü sınıflamak için alt kültür gruplarını belirlemede Valentine'in (1968) geliştirmiş olduğu listedeki aşağıdaki başlıklar literatür çalışmasıyla belirlenmiştir.

- Sosyo-ekonomik tabaka (gelir seviyesi ve eğitim düzeyi),
- Toplum türleri (şehirli, köylü).

Yapılan bu sınıflamayla örneklem alanı içerisinde belirlenen kültür gruplarının birbirinden farklı olduğu desteklenmeye çalışılmıştır. Kültür bileşenlerini sınıflamada ise, çeşitli yazarların yaptığı sınıflamalardan yararlanılarak oluşturulan aşağıdaki sınıflamadan yararlanılmıştır, (Altman ve Chamers, 1980; Rapoport 1980; Turgut, 1990; Turgut, 2003).

1. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları,
2. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler,
3. Konuta ait yaşam şekli,
4. Sosyal strüktürler.

Yapılan bu sınıflamalarla kültür ve bileşenleri açısından konut yaşama mekanlarında kullanılan mekan örgütlenme tipleri ve mobilyaların farklı olup olmadığı belirlenmek istenmiştir.

Çalışma kapsamında yapılan literatür çalışmasından sonra örneklem grubunu belirlemek için alt kültür grubu ayırımının yapıldığı eğitim seviyesinden yararlanılmıştır.

Çünkü TÜİK'te gelir seviyesi ve toplum türlerini mahalle bazında gösterildiği veriler bulunmamaktadır. TÜİK verilerine göre belirlenen eğitim seviyeleri farklı iki mahalle çalışma kapsamında değerlendirilmeye alınarak anketler bu iki alandaki konutlarda yapılmıştır. Kültür ve bileşenlerini anlamak amacıyla yapılan anket sorularına verilen cevaplara göre iki kültür grubu arasındaki fark belirginleşmiş ve bu fark üzerinden konut gruplarında kullanılan mekan örgütlenme tipleri ve mobilyalar karşılaştırılmıştır.

Öncelikle, hem aynı apartmanda yaşayan kullanıcıların aynı toplumsal tabakaya ait olduğu düşüncesinden hareketle, hem de benzer plan tipine sahip konutlar arasında bir değerlendirme yapabilmek amacıyla İno'lu Beşirli Mahallesi'nde Yeşil Park Sitesi kullanıcılarıyla, Cumhuriyet Mahallesi'nde ise Afet Evleri kullanıcılarıyla toplamda 134 tane anket yapılmıştır. Bu anketlerde ilk olarak kullanıcılar ait oldukları alt kültür grupları açısından değerlendirilmiştir. Sosyo-ekonomik-tabaka ve toplum türleri başlıklarında yapılan değerlendirme sonucunda her iki konut grubunda yaşayan bireylerin farklı kültür gruplarına ait olduğu istatistiksel verilerle desteklenmiştir.

Çalışmanın ikinci aşamasında, kültür bileşenlerini analiz etmek amacıyla bir değerlendirme yapılmıştır. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları, çevresel imgeleri oluşturan gelenekler, konuta ait yaşam şekli, sosyal strüktürler başlıklarında yapılan inceleme sonucunda iki konut grubu kullanıcıları arasında fark tespit edilmiş ve böylece kültür bileşenleri açısından konut grupları arasında istatistiksel açıdan farklılık olduğu belirlenmiştir.

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları açısından konut kullanıcıları arasındaki fark; aile yapısı, evlenme yöntemi, aile içi rollerdeki farklılıklardan kaynaklanmaktadır. Fark;

- Geniş aileye sahip, görücü usulü veya akraba evliliği yapan, mobilya seçimlerini eşi veya aile büyüğünün yaptığı Afet Evleri'ndeki kullanıcılar ile

- Çekirdek aileye sahip, tanışıp anlaşarak evlenen, mobilya seçimleri kendi veya bir uzman tarafından yapılan Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklanmaktadır.

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler açısından konut kullanıcıları arasındaki fark; kullanıcıların yaşama mekanlarına yansıttıkları aile gelenekleri, günümüzde yaşattıkları aile gelenekleri, Trabzon'da yaşama süreleri, yaşama mekanına yansıttıkları büyüdükleri yerin gelenekleri, yaşama mekanını düzenlerken etkilendikleri etmenlerden kaynaklanmaktadır. Fark;

- Yerde yemek yiyen ailelerde büyüyen ve bunu hala yaşama mekanlarına yansıtan,

- 11-15 yıldır Trabzon'da yaşayan,
- Geleneklerden faydalanarak veya zorunlulukların ve mağazadaki seçeneklerin etkisiyle yaşama mekanlarını düzenleyen Afet Evleri kullanıcıları ile
- Geleneksel davranışlar sergilemeyen ve günlük hayatlarında yaşama mekanlarında oturmayan ailelerde büyüyen,
- Trabzon merkezinde doğmuş olan,
- Yaşama mekanlarında geleneksel davranışlar sergilemeyen,
- Yaşama mekanlarını internet, dergiler ve uzman yardımından faydalanarak düzenleyen Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklanmaktadır.

Konuta ait yaşam şekli açısından konut kullanıcıları arasındaki fark; kullanıcıların konutta geçirdikleri süre, yemek yedikleri mobilya, dini semboller, yaşama mekanlarında büyüklerden kalan mobilyalar, değişen yaşama mekanı alışkanlıkları, değiştirdikleri mobilyalar, mobilyalarının bedeli, istenilen mobilyaların alınıp alınamaması ve yaşama mekanı mobilyalarının seçimini etkileyen faktörlerden ortaya çıkmaktadır. Fark;

- Konutlarında 16 saatten fazla zaman geçiren,
- Yer sofrasında, sinide veya sehpa yemek yiyen,
- Yaşama mekanlarını dini sembollerden etkilenecek şekilde düzenleyen,
- Değişen yaşam koşullarıyla birlikte yaşama mekanlarında internet veya bilgisayar kullanmaya ve masada yemek yemeye başlayan,
- Mobilyalarını hiç değiştirmemiş olan, değiştirse bile sadece koltuk takımlarını değiştirmiş olan, mobilyalarını sadece eskime veya doğal afet gibi mecburi nedenlerle değiştiren,
- Mobilyalarına 5000TL'nin altında para harcayan,
- Ekonomik faktörlerin etkisiyle mobilyalarını seçmiş olan ya da mobilyaları başkası tarafından seçilmiş olan,
- Mobilya seçimlerinde renklerine ve fiyatına dikkat eden Afet Evleri kullanıcıları ile
- Konutlarında 16 saatten az zaman geçiren,
- Masada yemek yiyen,
- Yaşama mekanı dini sembollerin etkisiyle düzenlemeyen,
- Büyüklerinden çeşitli antikaları yaşama mekanlarında bulunduran,

- Geçmişte yaşama mekanını sadece misafirlere açarken günümüzde gündelik hayatını bu mekanda geçiren,

- Bütün yaşama mekanı mobilyalarını, taşınma veya modasının geçmesi gibi zorunlu olmayan etkenlerle değiştirmiş olan,

- Mobilyalarına 10000TL'nin üzerinde para harcayan,

- İstedikleri mobilyaları alabilen veya mağazadaki seçeneklerin azlığından dolayı alamayan,

- Mobilya seçimlerine modern olmasına, boyutlarına ve modaaya uygun olmasına dikkat eden Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklanmaktadır.

Sosyal strüktürler açısından konut kullanıcıları arasındaki fark; kadın kullanıcıların ve eşlerinin sinemaya, tiyatroya, konsere, seyahate gitme sıklıkları, kitap okuma sıklıkları, internet kullanım sıklıkları, gazete ve dergi okuma sıklıkları ve ayrıca kadın kullanıcıların seyahat amaçları, seyahatte vakit geçirdikleri yerler, modayı takip etme durumları ve dernek, kulüp veya oda üyeliğinin olup olmamasından ortaya çıkmaktadır. Afet Evleri kullanıcıları için farkı oluşturan etmenler;

- Seyrek olarak veya hiç sinemaya gitmemiş,

- En az 6 ayda 1 kere veya seyrek olarak kitap okuyan veya hiç kitap okumayan,

- Hiç tiyatroya veya konsere gitmemiş,

- Seyrek olarak seyahat eden veya hiç seyahat etmeyen,

- Hiç internet kullanmayan,

- Seyrek olarak gazete okuyan veya hiç gazete okumayan,

- Hiç dergi okumayan,

- Modayı takip etmeyen,

- Sadece akraba veya arkadaş ziyareti amacıyla şehir dışına çıkan ve sadece buralarda vakit geçiren,

- Dernek, kulüp veya oda üyeliği olmayan kadın kullanıcılar,

- Seyrek sinemaya giden veya hiç gitmeyen,

- Seyrek olarak kitap okuyan veya hiç okumayan,

- Hiç tiyatroya veya konsere gitmeyen,

- Seyrek olarak veya hiç seyahat etmeyen,

- Evde film izleme alışkanlığı olmayan,

- İnterneti hiç kullanmayan,

- Hiç gazete ve dergi okumayan erkek kullanıcılar olarak sıralanmaktadır.

Yeşil Park Sitesi için farkı oluşturan etmenler:

- Haftada en az 2 kere, ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere sinemaya giden,
- Her gün veya haftada en az 2 kere kitap okuyan,
- En az 6 ayda 1 kere tiyatroya giden, en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere konsere giden,
- Ayda en az 2 kere, en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere iş ya da turistik seyahat eden, seyahat ettiğinde alış-veriş merkezlerinde ve turistik yerlerde vakit geçiren,
- Her gün ya da haftada en az 2 kere internet kullanan,
- Her gün gazete, haftada en az 2 kere, ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere dergi okuyan,
- Modayı takip eden,
- Dernek, kulüp veya oda üyesi olan kadın kullanıcılar,
- Ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere sinemaya giden,
- Her gün, haftada en az 2 kere veya ayda en az 2 kere kitap okuyan,
- En az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere tiyatroya ya da konsere giden,
- Ayda en az 2 kere, en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere seyahat eden,
- Her gün internet kullanan ve gazete okuyan,
- Ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere dergi okuyan erkek kullanıcılarıdır.

Bu da göstermektedir ki; Afet Evleri kullanıcıları çevrelerinden aldıkları verilerle yerel kültürle, Yeşil Park Sitesi kullanıcıları ise kitle iletişim araçlarından aldıkları verilerle küresel kültürle beslenmektedirler.

Çalışmanın üçüncü aşamasında, hem alt kültür grupları açısından, hem de kültür bileşenleri açısından birbirlerinden farklı oldukları tespit edilen Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının yaşama mekanlarında kullandıkları mekan örgütlenme tipleri ve mobilya tercihleri değerlendirilmiştir. Yapılan analiz sonucunda her iki konut grubunun, yani kültür grubunun yaşama mekanlarının örgütlenmesinde ve mobilya seçimlerinde farklılıklar olduğu görülmüştür. Farkı oluşturan etmenler aşağıda belirtilmiştir:

- Afet Evleri'nde yaşayanlar;

Geleneksel tipte mekan örgütlenmesi, çek-yat, televizyon sehpası, çalışma masası, yer sofrası ve yer minderi kullanıp, koltuk, televizyon ünitesi, zigon, yemek masası,

sandalye, konsol, vitrin, orta sehpa, köşe sehpa ve puf kullanmayan kullanıcılardan oluşmaktayken,

- Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanlar;

Yarı geleneksel veya çağdaş tipte mekan örgütlenmesi, koltuk, televizyon ünitesi, zigon, yemek masası, sandalye, konsol, vitrin, orta sehpa, köşe sehpa ve puf kullanan, çek-yat, televizyon sehpası, çalışma masası, yer sofrası ve yer minderi kullanmayan kullanıcılardan oluşmaktadır, (Tablo 10).

Tablo 10. Farklı kültür gruplarının mobilya tercihleri arasındaki farkların sebepleri

Mobilya türü	Afet Evleri	Yeşil Park Sitesi
Çek-yat	√	X
Koltuk	X	√
Köşe kanepesi	Fark tespit edilemedi	
TV ünitesi	X	√
TV sehpası	√	X
Zigon	X	√
Yemek masası	X	√
Sandalye	X	√
Konsol	X	√
Büfe	Fark tespit edilemedi	
Vitrin	X	√
Çalışma masası	√	X
Orta sehpa	X	√
Köşe sehpa	X	√
Puf	X	√
Yer sofrası	√	X
Yer minderi	√	X

(√:Fark var, X: Fark yok)

Sonuç olarak, yapılan istatistik analizleri sonucunda Afet Evleri ve Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının alt kültür grupları ve kültür bileşenleri açısından farklı olduğu görülmüştür. Yerel kültür verileriyle beslenen Afet Evleri kullanıcıları ile küresel kültür verileriyle beslenen Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından oluşan bu iki kültür grubunun mekan örgütlenme tipleri ve mobilya seçimlerinde farklılıklar çalışmanın irdemeler bölümünde yapılan istatistik analizleri sonucunda tespit edilmiştir.

5. SONUÇLAR

Kültür insanı ve toplumsal yaşamı etkileyen en güçlü kavramlardan biridir. Toplumun ürettiklerini, tükettiklerini, yaşayış biçimini ve o toplum içinde bulunan bireyin her türlü davranış kalıplarını, beğenilerini, isteklerini etkilemektedir. Ayrıca bireyin içinde bulunduğu çevreyi de etkilemektedir ki, bu en başta konuttan başlamaktadır. İnsan, konut ve kültür birbirinden ayrı düşünülemez, birbirlerinden etkilenen kavramlardır.

Konuttaki kültür etkisini en iyi yansıtabilecek mekanların başında konutun dışarıyla iletişimini sağlayan yaşama mekanları gelmektedir. Çünkü bu mekanlar konut sahibinin, dışardan gelen kişilere kendini ifade etme aracı olarak görülmektedir. Konut kullanıcısı isteyerek veya istemeyerek kendisi ve yaşamıyla ilgili her türlü sembolik ve simgesel ifadeyi bu mekanda karşısındakine aktarmaktadır. Bunu yaparken de, gerek mekan örgütlenmesinden, gerekse sembolik anlamlar taşıyan mobilyalardan yararlanmaktadır. Bireyin farkında olarak veya olmayarak bu sembolik ifadeleri kullanırken yararlandığı kültür ve bileşenleri çalışma kapsamında değerlendirilmiştir. Çalışmanın başında, kültür ve bileşenlerinin mekan örgütlenmesi ve mobilya seçimlerinde etkili olduğu ileri sürülmüş ve sonuç olarak bu varsayım doğrulanmıştır. Ayrıca, çalışma kapsamında ortaya atılan diğer varsayımlarda aşağıda belirtilerek değerlendirilmiştir.

Çalışma kapsamında farklı kültür gruplarının sosyo-ekonomik tabaka (gelir seviyesi ve eğitim düzeyi) ve toplum türleri üzerinden irdelenen farklı alt kültür grupları ve aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları, çevresel imgeler, yaşam şekli ve sosyal strüktürlerle irdelenen kültür bileşenleri ile belirlenebildiği görülmüştür.

Sosyo-ekonomik düzeyi farklı kullanıcıların mobilya değiştirme sebeplerinin farklı olduğu belirlenmiştir. Gelir seviyesi ve eğitim düzeyi düşük kullanıcıların mobilya değiştirme sebepleri eskime veya doğal afetler gibi zorunluluklarken, gelir seviyesi ve eğitim düzeyi yüksek olan kullanıcıların mobilyalarını değiştirme sebepleri arasında ihtiyaçtan ziyade modanın etkili olduğu görülmüştür.

Mobilya seçiminde gelir seviyesi, eğitim, gelenekler, vb. gibi alt kültür gruplarını belirleyen bütün unsurların yanı sıra kitle iletişim araçları da etkili olmaktadır. Çünkü internet, gazeteler, dergiler gibi kitle iletişim araçlarını kullanan bireylerin küresel kültür etkisiyle yaşam şeklini ve dolayısıyla kültürel özelliklerini değiştirdikleri görülmüştür. Ayrıca, bu bireyler moda ve trendlere sadece bir tık uzaktadırlar ve böylece ekonomik

durumlarının da etkisiyle yaşama alışkanlıklarını ve beğenilerini dünyadaki gelişmelere göre değiştirebilmektedirler. Oysa kitle iletişim araçlarını kullanmayan bireylerin sadece geleneksel verilerle beslenen yerel kültüre göre yaşama alışkanlıklarını ve beğenilerini aynen sürdürdükleri görülmektedir. Yani küreselleşme etkisiyle kitle iletişim araçlarını kullanan bireyler yaşam alışkanlıklarında ve beğenilerinde yeniliklere ayak uydurarak bunu yaşama mekanlarının örgütlenmesine ve mobilya seçimlerine yansıtmış, yerel kültüre bağlı kalan bireyler ise geleneklerine bağlı kalarak mekan örgütlenmesinde ve mobilya seçimlerinde gelenekseli yansıtmaya devam etmişlerdir.

Kırsal ya da kentsel yaşam geçmişinin mobilya tercihinin etkilediği görülmüştür. Çünkü kırsal yaşamdan gelen kullanıcıların ailelerinden gelen yaşam şekline daha bağlı olduğu ve yaşama alışkanlıklarını buna göre sürdürdükleri ve dolayısıyla mobilyalarını bu alışkanlıklara göre seçtikleri görülmektedir. Oysa şehir merkezinde büyümüş kullanıcılar ailelerinden gelen alışkanlıklarla değişimlere ve modern hayatın yeniliklerine açıktır ve yaşama mekanlarını kurgularken bu değişimlere ve yaşama alışkanlıklarına göre modern hayatın getirilerine uygun mobilyaları tercih etmektedirler.

Toplumun yaşam tarzındaki değişimlerin konut yaşama mekanlarına hem örgütlenme biçimi hem de mobilya tercihi ile yansıdığı belirlenmiştir.

Konut iç mekan düzenlemesinin (mekansal kurgu, mobilya seçimi, vb.) kültürel yapıyı yansıttığı görülmektedir. Farklı kültürel yapıdaki kullanıcıların yaşama alışkanlıklarının farklı olması ve yaşama alışkanlıklarının eylemleri etkilemesinden ötürü mekan kullanımında ve mobilya seçiminde farklı tercihler yaptığı görülmüştür.

Çalışma kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda çalışmanın sonucunda istenilen amaca ulaşıldığı düşünülmektedir.

Ayrıca çalışma kapsamında elde edilen veriler ışığında geçmişten günümüze farklılaşan kültürel yapıyla birlikte günümüzde, Türk konutundaki mekan örgütlenmesinden etkilenerek duvara bağlı örgütlenmenin tercih edildiği konutlarda bile, Geleneksel Türk konutundaki mobilya tercihlerine rastlanmadığı belirlenmiştir. Türk toplumunun değişen kültürel yapısıyla birlikte mobilya tercihlerinde farklılaşmaya gidildiği, mobilyaların Batıdan izler taşıdığı söylenebilir.

6. ÖNERİLER

Yapılan bu doktora tezi kapsamında amaç; konut yaşama mekanlarında kültür ve bileşenlerinin mekan örgütlenmesinde ve mobilya seçiminde etkili olup olmadığını ve hangi kültür bileşenlerinin etkili olduğunu belirlemeye çalışmaktır. Çalışma sonucunda istenilen amaca ulaşıldığı düşünülmektedir. Bu araştırmadan hareketle farklı kültür grupları için konut yaşama mekanı tasarımları ve mobilya seçimleri yapılırken kültür ve bileşenlerinin dikkate alınmasının gerektiği belirlenmiştir. Ayrıca iç mimarların, mimarların ve tasarımcıların yaşama mekanlarını kurgularken kullanıcı isteklerine daha bilinçli yaklaşması gerektiği görülmüştür.

Tez kapsamında seçilen iki farklı alt kültür grupları üzerinden değerlendirme yapılmıştır. Konuyla ilgili yeni araştırmalar, bu araştırmanın sonuçlarından ve yapılan analizlerden hareketle daha farklı alt kültür grupları seçilerek Türkiye'nin farklı coğrafyalarında, farklı kültürlerin oluşturduğu ülkeler bazında, konutun başka işlevli mekanlarında ya da konut dışında farklı işlevli mekanlarda da yapılabilir. Ayrıca bu çalışmada değişken olarak alınan gelir seviyesi veya ekonomik düzey değişkenleri sabit alınarak başka değişkenlerle de mobilya tasarımı ve kültür etkisini anlatan araştırmaların da yapılabileceği düşünülmektedir.

Literatür çalışması yapılırken kültür ve bileşenlerinin yaşama mekanlarının düzenlenmesine ve mobilya seçimine etkileri üzerinde bir araştırmaya rastlanamamış ve bu tezin ve devamında yapılacak yeni çalışmaların bu açığı kapatacağı düşünülmüştür.

Kültür ve mobilya konularında yapılan çalışmaların az olduğu düşünülerek, yapılan bu çalışmanın kültür ve mobilya konusuyla ilgilenenler için bir kaynak kitap olabileceği düşünülmektedir.

Ayrıca yapılan bu tezle elde edilen bilgiler sayesinde iç mimarlık eğitim programlarında kültür ve mobilya ile ilgili seçmeli bir ders açılabilmesi ön görülmektedir.

7. KAYNAKLAR

- Akça, G., 2005. Modernden Postmoderne Kültür ve Kimlik, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (İlke), Güz 2005, 15, 156-161.
- Akiner, İ., 2005. Satılık Kültürler Liberal Mimarlar, Muhafazakar Mühendisler, Karakutu Yayınları, İstanbul.
- Albrow, M., 2007. Yerel Kültürlerin Ötesine Yolculuk, Çeviren: Arıkan, H., Yerel Kimliklerden Küresel Stratejilere Küreselleşme, Kültür, Medeniyet, Ed.: Bülbül, K., Orient Yayınları, Ankara, 47-74.
- Alkan, A. A., 1992. Ev ve Ailenin Değişimi, Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, 2, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Ankara, 786-801.
- Altman, I., 1977. Privacy Regulation: Culturally Universal or Culturally Specific?, Journal of Social Issues, 33, 66-84.
- Altman, I. ve Chemers, M.M., 1980. Culture and Environment, Chapter 7, Cambridge University Press, United States of America.
- Altman, I. ve Gauvain, M., 1981. A Cross-Cultural and Dialectic Analysis of Homes, Der: I. S. Liben, A.H. Patterson ve N., Newcombe, Spatial Representation and Behavior Across Life Span, 283-320, Academy Press, N. Y.
- Anar, S., 1991. Kültür Şoku ve Aile, Türk Aile Ansiklopedisi, 2, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, Ankara, 721-723.
- Anonim, 2011. Türkiye’de Aile Yapısı Araştırması 2011, TC Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Ankara.
- Arslan, A., 2004. Medyanın Birey, Toplum ve Kültür Üzerine Etkileri, International Journal of Human Sciences, Vol 1, No 1, www.insanbilimleri.com, 24 Şubat 2010.
- Arslan, A.R., Doruk, Ş. ve Burdurlu, E., 2009. Markalı Mobilya Tercihi Üzerine Kullanıcı Karakteristikleri ile Sosyo-Ekonomik Özellikleri, Politeknik Dergisi, 12, 2, 93-100.
- Asasoğlu, A., 2013. Konut ve Konut Alanları Örneğinde Mimarlık Serüveni, International Journal of Architecture and Planning, 1, 1, 57-65.
- Aslanoğlu, R.A., 2000. Kent, Kimlik ve Küreselleşme, 2. Baskı, Asa Kitabevi, Bursa.
- Ayalp, N., 2011. Cultural Identity and Place Identity in House Environment: Traditional Turkish House Interiors, 2nd International Conference on Arts and Culture (ICAC'11), 29-31 December, Montreux, Switzerland, Bildiriler Kitabı, 64-69.
- Ayata, S. ve Ayata, A.G., 1996. Konut, Komşuluk ve Kent Kültürü, T. C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Konut Araştırmaları Dizisi 10, Ankara.

- Ayata, S., 2012. Yeni Orta Sınıf ve Uydu Kent, Kültür Fragmanları Türkiye’de Gündelik Hayat, Derleyen: Kandiyoti, D., Saktanber, A., 3. Baskı, Metis Yayınları, İstanbul, 37-56.
- Bakır, İ., 1991. Ev ve Oda, Oda Çeşitleri, Türk Aile Ansiklopedisi, 2, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, Ankara, 470-473.
- Batur, A., 1998. 1925-1950 Döneminde Türkiye Mimarlığı, 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, Derleyen: Sey, Y., 209-234, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Bilgin, N., 1991. Eşya ve İnsan, Gündoğan Yayınları, Ankara.
- Boyd, R. ve P.J. Richerson, 1985. Culture and The Evolutionary Process, University of Chicago Press, Chicago.
- Bozdoğan, S., 2001. Modernizm ve Ulusun İnşası Erken Cumhuriyet Türkiye’sinde Mimari Kültür, Metis Yayınları, İstanbul.
- Bozkurt, S.G. ve Altınçekiç, H., 2013. Anadolu’da Geleneksel Konut ve Avluların Özellikleri ile Tarihsel Gelişiminin Safranbolu Evleri Örneğinde İrdelenmesi, Journal of the Faculty of Forestry, Istanbul University 63(1), 69-91.
- Bradley, H., 1996. Fractured Identities: Changing Patterns of Inequality, Polity Press, UK.
- Bulut, A., 1989. Değişen Kültürel Değerler ve Tüketici Davranışı Üzerindeki Etkileri (Türkiye’deki Duruma Genel Bir Bakış), Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 8, 1-2.
- Burdurlu, E., Usta, İ., Berker, U.Ö., Altun, S., Manargalı, F.A. ve Erdoğan, G., 2005. Farklı Demografik Özellikli Mobilya Kullanıcılarının Klasik Sandalye Stil ve Renk Tercihlerinin Belirlenmesi, Politeknik Dergisi, 8, 4, 359-367.
- Cavalli-Sforza, L.L. ve Feldmann, M.W., 1981. Cultural Transmission and Evolution. A Quantitative Approach, NJ: Princeton University Press, Princeton, UK.
- Chaney, D., 1999. Yaşam Tarzları, Çeviren: Kutluk, İ., Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.
- Collins, R., Garnham, N. ve Locksley, G., 1988. The Economics of Television, UK Case, Sage Publications, Londra, İngiltere.
- Coşkun, H., 2004. Kimlik Ölçeğinin Bir Türk Örneğinde Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması, Türk Psikoloji Yazıları, 7 (14), 49-60.
- Demir, Ö., 1992. Kültür Hayatımız, 68, Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı, Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları, Ankara.
- Demirkan, H., 1995. Islak Mekanların Tasarımında Kültürel Değerlerin Rolü, Uluslararası VII. Yapı ve Yaşam Fuar & Kongresi, 25-30 Nisan, Bursa, Türkiye, Bildiriler Kitabı, 321-322.
- Eagleton, T., 2005. Kültür Yorumları, Çeviren: Çelik, Ö., Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

- Efe, H., 1997. Fonksiyon, Form, Estetik ve Teknik Ara Kesitinde Mobilya Analizleri, Türk İnşa Bilim Teknik Dergisi, 177, 19-21.
- Erbay, M., 2007. Küreselleşme Etkisi Altında Türkiye Mimarlığı, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Erdoğan, İ., 1994. İşletmelerde Davranış, Beta Basın Yayın Dağıtım, İstanbul.
- Erdoğan, İ. ve Alemdar K., 2005. Popüler Kültür ve İletişim, Erk Yayınları, Ankara.
- Eriç, M., Ersoy, H.Y. ve Yener, N., 1986. Günümüz Konutunda Rasyonel Donatım, 50. Kelebek Yılı Araştırma Ödülü, İstanbul.
- Ertürk, İ.K., 1995. Geleneksel Japon Evinde Kültür-Mekan İlişkileri ve Batılılaşma Evriminin Getirdikleri, Uluslararası VII. Yapı ve Yaşam Fuar & Kongresi, 25-30 Nisan, Bursa, Türkiye, Bildiriler Kitabı, 369-377.
- Eruzun, C., 1989. Kültürel Süreklilik İçinde Türk Evi, Mimarlık, 4, 68-71.
- Eyüce, A., 1995. Mimari Mekanın Oluşum Sürecinde Kültürel Etkiler, Uluslararası VII. Yapı ve Yaşam Fuar & Kongresi, 25-30 Nisan, Bursa, Türkiye, Bildiriler Kitabı, 12-16.
- Geertz, C., 1992. Kulturbegriff und Menschenbild, Das Schwein des Haupilings. Ed. Rebeka Häbermas, R. ve Minkmar, N., Berlin.
- Giddens, A., 2000. The Globalizing of Modernity, The Global Transformations Reader, Ed. Held, D. ve McGrew, A., Polity Press, USA, 92-98.
- Giddens, A., 2010. Modernite ve Bireysel-Kimlik Geç Modern Çağda Benlik ve Toplum, Çeviren: Tatlıcan, Ü., Say Yayınları, İstanbul.
- Giddens, A., 2012. Modernliğin Sonuçları, Çeviren: Kuşdil, E., 5. Baskı, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Gökalp, E., 2004. Kimlik, Farklılık ve Kimlik Siyaseti, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 2, 1-2, 59-78.
- Gökalp, Z., 2010. Kültür ve Medeniyet Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak, Gençlik Kitabevi Yayınları, Konya.
- Gültekin, N. ve Özcan, Z., 1997. Development in Cultural Continuity, An International Symposium: Culture and Space in The Home Environment, Critical Evaluations/New Paradigms, 4-7 June, İstanbul, Türkiye, Bildiriler Kitabı, 245-249.
- Gür, Ş.Ö., 1996. Mekan Örgütlenmesi, Gür Yayıncılık, Trabzon.
- Gür, Ş.Ö. ve Geçkin, Ş., 1996. Konutta Mekan Standartları, Yapı Dergisi, 173, 75-82.
- Gür, Ş.Ö., 2000. Doğu Karadeniz Örneğinde Konut Kültürü, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul.

- Gürel, M.Ö., 2009. Consumption of Modern Furniture as a Strategy of Distinction in Turkey, Journal of Design History, 22, 1, <http://jdh.oxfordjournals.org>, 15 Mart 2010.
- Güvenç, B., 1985. Kültür Konusu ve Sorunlarımız, 2. Baskı, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Güvenç, B., 2002. İnsan ve Kültür, 9. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Işık, İ., 1995. Kültürümüzün Kimliği, 4. Baskı, Beyan Yayınları, İstanbul.
- Hacıbaloğlu, M., 1987. İç Mekan Donatım Elemanlarının Türk Toplumundaki Tarihi Gelişimi, Karakteristikleri ve Günümüze Adaptasyonu Konusunda Bir İnceleme, H.Ü. G.S.F. İç Mimari Çevre Tasarımı Ana Sanat Dalı Sempozyumu, Hacettepe Üniversitesi, 15-16 Aralık, Ankara, Bildiriler Kitabı, 95-100.
- Harris, P.R., Moran, R.T. ve Moran, S.V., 2004. Managing Cultural Differences, 6th Edition: Global Leadership Strategies for the 21st Century, Butterworth Heinemann, USA.
- Haviland, W.A., 2002. Kültürel Antropoloji, Çeviri: İnaç, H. ve Çiftçi, S., Kaknüs Yayınları, İstanbul.
- Haviland, W.A., Prins, H.E.L., Walrath, D. ve McBride, B., 2008. Kültürel Antropoloji, Çeviri: Sarioğlu, İ.D.E., Kaknüs Yayınları, İstanbul.
- Hofstede, G., 1991. Cultures and Organizations: Software of The Mind, Harper Collins Publication, London.
- Hofstede, G., 2001. Culture's Consequences Comparing Values, Behaviors, Institutions, and Organizations, Across Nations, Second Edition, Sage Publications, USA.
- Hofstede, G., 2005. Cultures and Organizations: Software of The Mind, McGraw-Hill, USA.
- Kaptan, B.B., 2013. Kültür ve İç Mimarlık, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Karagöz, Y. ve Ekici, S., 2004. Sosyal Bilimlerde Yapılan Uygulamalı Araştırmalarda Kullanılan İstatistiksel Teknikler ve Ölçekler, Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 5, 1, 25-43.
- Karaman, F. ve Erman, O., 2007. Apartman Tipolojisinde Bir Açılım: 1950-60'larda Adana Örneğinde Aile Apartmanları, IAPS-CSBE Network Kültür ve Mekan Toplantıları Birinci Ulusal Sempozyumu, Kent, Kültür ve Konut, Bahçeşehir Üniversitesi, 14-16 Aralık, İstanbul, Bildiriler Kitabı, 107-114.
- Kasu, A.A., 1992. An Introduction to Art, Craft, Technique, Science & Profession of Interior Design, Iquara Publications Pvt. Ltd., Bombay.
- Kaya, N.K., 2013. Mimarlık Disiplininin "Halk Mimarisi ve Somut Olmayan Kültürel Miras" Bağlamında Halkbilimi Disiplini ile İlişkisi, Bilim ve Kültür- Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi, 1, Mart 2013, 126-140.

- Kayhan, S., 1995. Batılılaşma Süreci Bağlamında Toplumsal Değişimlerin İç Mekanlara Etkileri, Uluslararası VII. Yapı ve Yaşam Fuar & Kongresi, 25-30 Nisan, Bursa, Türkiye, Bildiriler Kitabı, 300-309.
- Kluckhohn, C., 1951. The Study of Culture, Ed. Lerner, D., Lasswell, H.D., The Policy Sciences, CA: Standford Universty Press, Standford.
- Köse, A., 2005. Türkiye’de Geleneksel Kırsal Konut Planlarında Göçebe Türk Kültürü İzleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, VII, 2, Aralık 2005, 158-191.
- Küçükerman, Ö., 1973. Odalar, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayını, İstanbul.
- Kurtuldu, H.S., 2008. Mobilya Seçiminde Sosyal ve Kültürel Değerler ve Bu Değerlerin Tüketime Etkisi, International Journal of Economic and Administrative Studies, 1, 1, 1, Summer, 83-93.
- Laudon, D. ve Della Bitta, A.J., 1993. Consumer Behavior: Concepts and Applications, 4. Baskı, McGraw Hill, New York.
- Lawrance, R.J., 1987. Housing, Dwellings and Homes: Design Theory, Research and Practice, John Wiley and Sons, Chichester.
- Lefebvre, H., 1998. Modern Dünyada Gündelik Hayat, Çeviri: Gürbüz, I., Metis Yayınları, İstanbul.
- Malinowski, B., 1992. Bilimsel Bir Kültür Teorisi, Çeviri: Özkal, S., Kabalcı Yayınevi, İstanbul.
- Mead, R., 1998. International Management Cross-Cultural Dimensions, 2th Edition, Blackwell Publishing, UK.
- Morley, D., Robins, K., 2011. Kimlik Mekanları, Çeviri: Zeybekoğlu, E., 2. Baskı, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Oğuzkan, F., 1974. Eğitim Terimleri Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Öncü, A. ve Weyland, P., 2010. Küreselleşen Kentlerde Yaşam Alanı ve Toplumsal Kimlik Mücadeleleri, Mekan, Kültür, İktidar: Küreselleşen Kentlerde Yeni Kimlikler, Derleyen, Öncü, A. ve Weyland, P., 3. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul, 9-39.
- Örnek, V.S., 1973. Budunbilim Terimleri Sözlüğü, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Özdamar, K., 2001. SPSS ile Biyoistatistik, 4. Baskı, Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- Özdemir, İ.M., 1988. Yaşama Mekanı Donatıları Üzerine Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Özkul, O., 2008. Kültür ve Küreselleşme Kültür Sosyolojisine Giriş, Açılım Kitap, İstanbul.
- Özsöz, C., 2012. Sınıf ve Kimlik, Sosyoloji Notları, Ocak, 9, 29-32.

- Parisi, D., Cecconi, F. ve Natale, F., 2003. Cultural Change in Spatial Environments: The Role of Cultural Assimilation and Internal Changes in Cultures, The Journal of Conflict Resolution, 47, 2 (Apr., 2003), 163-179.
- Peet, R., 1882. International Capital, International Culture, Derleyenler: Taylor, M., J. ve Thrift N., J., The Geography of The Multinationals, Londra, Croom Helm.
- Rapoport, A., 1980. Cross-Cultural Aspects of Environmental Design, Derleyenler: Altman, I., Rapoport, A., Wohlwill, J.F., Human Behavior and Environment and Culture, 4, Plenom Press, New York.
- Rapoport, A., 2004. Kültür Mimarlık Tasarım, Çeviri Batur, S., Yapı – Endüstri Merkezi, İstanbul.
- Sağocak, M., 2007. Tasarımın Sosyo-Kültürel Boyutu, Megaron YTÜ Mim. Fak. E-Dergisi, 2, 4, 254-265.
- Sahil, S., 1995. Cumhuriyet Dönemi Türkiye’inde Kültürel ve Mekansal Değişimin Başkent Ankara’dan Örneklenmesi, Uluslararası VII. Yapı ve Yaşam Fuar & Kongresi, 25-30 Nisan, Bursa, Türkiye, Bildiriler Kitabı, 55-63.
- Sartre, J.P., 1988. Die Wörter, 144, Rowohlt Taschenbuch Verlag, Reinbek bei Hamburg.
- Tansuğ, S., 1992. Türk Ev Mimarisi, Değişme ve Gelişme Çizgisi, Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Ankara, 2, 756-769.
- Tanyeli, U., 1999. Tarihten Günümüze Anadolu’da Konut ve Yerleşme, Editör: Sey, Y., Tepe Mimarlık Kültürü Merkezi, İstanbul.
- Tanyeli, U., 2011. Rüya, İnşa, İtiraz Mimari Eleştirisi Metinleri, Boyut Yayıncılık, İstanbul.
- Taylan, H.H. ve Arklan, Ü., 2008. Medya ve Kültür: Kültürün Medya Aracılığıyla Küreselleştirilmesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 10, 1, 85-97, <http://www.aku.edu.tr/AKU/DosyaYonetimi/SOSYALBILENS/dergi/X1/H.Taylan.pdf>, 4 Şubat 2015.
- Tokat, L., 2006. Dünya Görüşü-Din İlişkisi, Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2006/1, 5, 9, 41 - 63.
- Tomlinson, J., 2013. Küreselleşme ve Kültür, Çeviri: Eker, A., 2. Baskı, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Turgut, H., 1990, Kültür-Davranış-Mekan Etkileşiminin Saptanmasında Kullanılabilecek Bir Yöntem, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Turgut, H., 1992. Çevre ve Kültür Çalışmaları Ders Notları, İ.T.Ü. Mimarlık Fakültesi, İstanbul.
- Turgut, H., 2003. Kentlileşme Süreci İçinde Sosyo-Kültürel ve Mekânsal Değişimler: Gecekondu-Konut Örüntüsü, Mimar-ist, 3, 7, Kasım, 57-64.

- Turhan, M., 1987. Kültür Değişmeleri, M.Ü.İ.F.V. Yayınları, İstanbul.
- Turner, S., 2002. Oryantalizm, Postmodernizm ve Globalizm, Çeviri: Kapaklıkaya, İ., Anka Yayınları, İstanbul.
- Tylor, E.B., 1871. Primitive Culture: Researches into the Development of Mythology, Philisophy, Religion, Language, Art and Custom, London.
- Uluengin, N, 1995. Sosyo-Kültürel Değişmelerin Geleneksel Türk Evi Tasarımına Etkileri, Uluslararası VII. Yapı ve Yaşam Fuar & Kongresi, 25-30 Nisan, Bursa, Türkiye, Bildiriler Kitabı, 248-254.
- URL-1, <http://tdkterim.gov.tr/bts/>, 13 Aralık 2010.
- URL-2, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.4fcc6ba9c2e6b4.98823581, 4 Haziran 2012.
- URL-3, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.536cd0edb14178.03552897, 9 Mayıs 2014.
- Uygur, N., 1989. Çağdaş Ortamda Teknik, 37-48, Ara Yay, İstanbul.
- Valentine, C.A., 1968. Culture and Poverty: Critique and Counter-Proposals, University of Chicago Press, Chicago.
- Vural, T., 2007. Mimarlık Eğitiminde Yerel Kültür ve Mimarlık İlişkisi, Mimarlık Dergisi, Sayı 338, Kasım-Aralık 2007, İstanbul, <http://www.mo.org.tr/mimarlikdergisi/index.cfm?sayfa=mimarlik&DergiSayi=288&RecID=1661>
- White, L.A., 1959. The Evolution of Culture, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York,.
- Wilkie, W.L., 1994. Consumer Behavior, 3. Baskı, Lohn Wiley & Sons, New York.
- Williams, R., 1993. Kültür, Çeviri Başer, E., İletişim Yayıncılık, İstanbul.
- Wulf, C., 2009. Tarihsel Kültürel Antropoloji, Çeviri: Sarısoy, Ö.D., Dipnot Yayınları, Ankara.
- Zorlu, T. ve Sağsöz, A., 2010. Müstakil Konut Sitelerinde Kullanıcı Tercihlerine Bağlı Fiziki Müdahaleler: Trabzon Örneği, METU Journal of the Faculty of Architecture, 27, 2, 189-206, http://jfa.arch.metu.edu.tr/archive/0258-5316/2010/cilt27/sayi_2/189-206.pdf, 4 Şubat 2015.

8. EKLER

Ek 1. Anket Formu

1. Konutun adresi: Hane no: .....
İlçe: .....
2. Adınız Soyadınız: .....
3. Cinsiyetiniz: Erkek Kadın
4. Medeni Haliniz: Evli Bekar Dul
5. Evlilik çeşidiniz: Görücü usulü Tanışıp anlaşarak Diğer.....
6. Yaşınız: 20-29 30-39 40-49 50 ve üzeri
7. Öğrenim durumunuz: Okur-yazar değil Okur-yazar veya ilkokul mezunu
 Ortaokul mezunu Lise ve dengi okul mezunu Fakülte veya yüksekokul mezunu
 Lisansüstü mezunu
8. Mesleğiniz: .....
9. Annenizin eğitim durumu: Okur-yazar değil Okur-yazar veya ilkokul mezunu
 Ortaokul mezunu Lise ve dengi okul mezunu Fakülte veya yüksekokul mezunu
 Lisansüstü mezunu
10. Annenizin mesleği: .....
11. Babanızın eğitim durumu: : Okur-yazar değil Okur-yazar veya ilkokul mezunu
 Ortaokul mezunu Lise ve dengi okul mezunu Fakülte veya yüksekokul mezunu
 Lisansüstü mezunu
12. Babanızın mesleği: .....
13. Hanenize giren aylık toplam geliriniz:
 1.000TL'den az 1.000-2.000TL arası 2.001-3.000TL arası 3.001-4.000TL arası
 4.000TL'den fazla
14. Doğum Yeriniz: .....
15. Nerede büyüdünüz? (Lütfen isim belirterek yazınız)
 Köy..... Şehir..... Yurt dışı.....
16. Trabzon şehir merkezi dışında doğup büyüdüyseniz ne kadar zamandır burada yaşıyorsunuz?
 5 yıldan az 5-10 yıl 11-15 yıl 16-20 yıl 20 yıldan fazla
17. Şu an oturduğunuz evde ne kadar süredir yaşıyorsunuz?
 5 yıldan az 5 -10 yıl 11- 15 yıl 16 - 20 yıl 20 yıldan fazla
18. Oturduğunuz meskenin mülkiyet durumu nedir?
 Kira Kendi evi Lojman Diğer.....

19. Hane de yaşayanların sosyo-ekonomik durumunu belirtiniz.

Hane halkı	Yakınlığı	Doğum tarihi	Medeni hali	Mesleği	Öğrenim durumu

20. Aşağıdaki aktivitelerden hangilerini ne kadar sıklıkta yapıyorsunuz? (her gün, her hafta, ayda 1 kere,...vs.)

	SİZ	EŞİNİZ	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)
Sinemaya gitmek					
Kitap okumak					
Tiyatroya gitmek					
Konsere gitmek					
TV izlemek					
Seyahate çıkmak					
Evde film izlemek					
İnterneti kullanmak					
Gazete okumak					
Dergi okumak					

21. Hangi amaçlarla şehir dışına çıkıyorsunuz?

- İş amaçlı   Arkadaş veya akraba ziyareti   Turistik gezi   Diğer.....

22. Şehir dışına çıktığımızda nerelerde vakit geçiriyorsunuz?

- Arkadaş veya akraba evlerinde   Alış-veriş merkezlerinde   Turistik yerlerde
 Diğer.....

23. İnterneti hangi amaçlarla kullanırsınız?

- Haberleri takip etmek için   Modayı takip etmek için   Eğitim amaçlı
 Alış-veriş için   Diğer.....

24. TV'de hangi programları izlemekten hoşlanıyorsunuz?

	SİZ	EŞİNİZ	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)
Haber ve haber programları					
Spor programları					
Eğitim programları					
Belgeseller					
Diziler - filmler					
Reality Showlar					
Müzik - eğlence programları					

25. Herhangi bir dernek, kulüp veya odaya üyeliğiniz var mı?

Hayır Evet.....

26. Modayı takip ediyor musunuz? (giyimde, ev dekorasyonunda,...vs.)

Hayır Evet.....

27. Salonunuzun düzenlemesini ve mobilyalarınızın seçimini kim yaptı? Başkaları (eş, aile büyüğü, arkadaş, çocuk, içmimar,...vs.) tarafından düzenleme yapıldıysa lütfen kim olduğunu belirtiniz.

Kendim yaptım Kendi isteğimle yardım aldım.....

Kendi isteğim dışında bir başkası düzenledi.....

28. Yardım aldığınız kişi veya kişiler neleri, nasıl etkiledi? Belirtiniz.

.....

29. Günlük ortalama kaç saatinizi konutunuzda geçiriyorsunuz?

8 saatten az 8-12 saat 13-16 saat 16 saatten fazla

30. Evin hangi bölümünde (mutfak, salon, yemek odası,...vs.) hangi mobilyada (masa, sini, sehpa,...vs.) yemek yiyorsunuz?.....

31. Salonda gerçekleştirdiğiniz eylemler nelerdir?

Dinlenme TV İzleme Yemek yeme Misafir ağırlama

Uyuma İbadet Hobiler..... Diğer.....

32. Salonunuzda gerçekleştirmek istediğiniz bütün eylemleri gerçekleştirebiliyor musunuz?

Hayır Evet

33. Cevabınız Hayır ise salonunuzda başka ne gibi eylemleri gerçekleştirmek isterdiniz?

.....

34. Salonunuzdaki mobilyaların seçiminde evdeki bireylerin ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak bir düzenleme yaptınız mı?

Hayır Evet.....

35. Anne ve babanız toplumun geleneklerini salonlarına yansıtıyorlar mıydı? Cevabınız evet ise lütfen belirtiniz.

Hayır Evet.....

36. Mekana yansıttıkları bu geleneklerden hangileri sizi nasıl etkiledi?

.....

.....

37. Kendinize ait geleneklerinizi salonunuza yansıtıyor musunuz? Lütfen açıklayınız.

.....

.....

38. Salonunuz büyüdüğünüz yerden (köy, şehir, yurt dışı) herhangi bir özellik barındırıyor mu? Cevabınız evet ise lütfen ne gibi özellikler barındırdığını belirtiniz.

Hayır Evet.....

39. Salonunuzda size büyüklerinizden kalmış mobilya veya aksesuarlarınız var mı? Varsa hangileri?

Hayır Evet.....

40. Geçmişte salonunuzda gerçekleştirdiğiniz ama artık yapmadığınız eylemlerinizi, alışkanlıklarınız, kullanmadığınız mobilyalarınız var mı?

Hayır Evet.....

41. Değişen yaşam tarzlarına bağlı olarak geçmişte salonunuzda gerçekleştirmediğiniz ama günümüzde yaptığınız yenilikler var mı?

Hayır Evet.....

42. Salonunuzda zaman içinde değiştirdiğiniz mobilyalarınız var mı?

Hayır Evet

43. Cevabınız Evet ise hangi mobilyalarınızı kaç kere değiştirdiniz ve değiştirme nedeniniz neydi?

.....

44. Konutunuzda mahremiyetle ilgili bir düzenleme yaptınız mı? Yaptınızsa lütfen neyi nasıl değiştirdiğinizi açıklayınız.

Hayır Evet.....

45. Konutunuza misafirinizi eşiyile birlikte geldiğinde kimi nerede ağırlıyorsunuz?

.....

46. Salonunuzda ibadet şeklinize göre bir düzenleme yaptınız mı?

Hayır Evet.....

47. Salonunuzda dini inancınızla ilgili bir sembol veya bir eşya bulunduruyor musunuz?

Hayır

Evet.....

48. Dini inançlarınızdan dolayı salonunuzda bulundurmadığınız bir mobilya veya obje var mı?

Hayır Evet.....

49. Salonunuzu düzenlerken ve mobilyalarınızı seçerken hangilerinden faydalandınız?

Gelenekler İnternet Dergi Reklamlar İzlediğiniz Programlar

Diğer.....

50. Yaşama mekanınızda bulunan mobilyalar tarzınızı yansıtıyor mu?

Evet Hayır .....

51. Yeni bir mobilya alma durumunda olsanız nelere dikkat ederdiniz?

.....

52. Salon mobilyalarınızı seçerken dikkate aldığınız değerleri öncelik sırasına göre sıralayınız. (1 yüksek öncelik-8 düşük öncelik)

Ekonomik değer Estetik değer Anı değeri Kullanım değeri

Simge değeri Özgünlük değeri Kimlik değeri Süreklilik değeri

53. Salon mobilyalarınızı bugünkü bedelden ne kadara aldınız?

5.000TL'den az 5.000-10.000TL 10.001-20.000TL

20.001-30.000TL arası 30.000TL'den fazla

54. İstedığınız mobilyaları alabildiniz mi? Alamadınızsa sebebi neydi?

Evet Hayır .....

55. İlerde salonunuzda yapmayı planladığınız bir değişiklik veya almayı planladığınız mobilya var mı?

Hayır Evet

56. Cevabınız Evet ise lütfen neler olduğunu belirtiniz.

.....

ANKETÖR FORMU**1. Konuttaki salon tipi nasıl?**

- Sadece yaşama mekanı   Yaşama mekanı + Yemek odası   Yaşama mekanı + Mutfak
 Diğer.....

2. Salonda aşağıdakilerden hangileri bulunmaktadır?

- Kanepe   Koltuk   Sedir   Televizyon ünitesi   Zigon
 Yemek masası   Sandalye   Konsol   Büfe   Vitrin
 Kütüphane   Sehpa   Aksesuarlar.....
 Geleneksel öğeler ..... Diğer.....

3. Salonda kullanılan mobilyaların tarzını ve rengini aşağıdaki tabloda belirtiniz.

Mobilya	Tarzı
Kanepe	
Koltuk	
Sedir	
Televizyon ünitesi	
Zigon	
Yemek masası	
Sandalye	
Konsol	
Büfe	
Vitrin	
Kütüphane	
Sehpa	
Aksesuarlar.....	
Diğer.....	
Diğer.....	

4. Yaşama mekanında bulunan geleneksel öğeler nelerdir? (Gaz lambası, mangal, yöresel örtüler, vb.)

.....
 .....

5. Yaşama mekanında şark köşesi gibi klasik öğeler var mı?

- Hayır   Evet .....

6. Anketörün kendi yorumu

.....
 .....

20. soru için evdeki hane halkı sayısı fazla ise doldurulacak

	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)
Sinemaya gitmek					
Kitap okumak					
Tiyatroya gitmek					
Konsere gitmek					
TV izlemek					
Seyahate çıkmak					
Evde film izlemek					
İnterneti kullanmak					
Gazete okumak					
Dergi okumak					

24. soru için evdeki hane halkı sayısı fazla ise doldurulacak

	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)	EVDEKİ DİĞER BİREY (.....)
Haber ve haber programları					
Spor programları					
Eğitim programları					
Belgeseller					
Diziler - filmler					
Reality Showlar					
Müzik - eğlence programları					

Ek 2. TÜİK verilerine göre Trabzon ili Merkez mahallerinin eğitim seviyelerinin verileri

İLÇE ADI	BUCAK ADI	BELDE ADI	MAHALLE ADI	OKUMA YAZMA BİLMEYEN	OKUMA YAZMA BİLEN FAKAT BİR OKUL BİTİRMEYEN	İLKOKUL MEZUNU	İLKÖĞRETİM MEZUNU	ORTAOKUL VEYA DENGİ OKUL MEZUNU	LİSE VEYA DENGİ OKUL MEZUNU	YÜKSEKOKUL VE ÜZERİ	BİLİNMEYEN	MAHALLE TOPLAMI	MAHALLEDE YÜKSEKOKUL MEZUN % ORANI
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	1 NOLU BEŞİRLİ	150	1332	935	985	309	2103	2288	101	8203	27,9
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	1 NOLU BOSTANCI	63	148	175	166	58	203	86	20	919	9,4
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	1 NOLU ERDOĞDU	315	1514	1725	1713	606	2206	859	120	9058	9,5
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	2 NOLU BEŞİRLİ	207	2046	1621	1650	525	3655	3323	265	13292	25,0
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	2 NOLU BOSTANCI	80	459	473	514	65	882	268	45	2786	9,6
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	2 NOLU ERDOĞDU	268	2440	1964	1942	643	3400	2244	94	12995	17,3
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	3 NOLU ERDOĞDU	321	1968	1899	1898	661	3243	2348	162	12500	18,8
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	AYDINLIKEVLER	205	1917	1472	1504	431	2698	2301	116	10644	21,6
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	BAHÇECİK	287	1654	1595	1836	438	2300	1148	137	9395	12,2
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	BENGİSU	38	257	286	243	70	257	87	37	1275	6,8
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	BOZTEPE	372	1800	2292	2044	581	2402	964	183	10638	9,1
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	CUMHURİYET	153	765	680	664	212	1057	685	62	4278	16,0
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	ÇARŞI	38	254	290	237	110	531	306	24	1790	17,1
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	ÇÖMLEKÇİ	79	244	332	273	96	359	156	96	1635	9,5
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	DEĞİRMENDERE	122	668	792	853	104	643	177	77	3436	5,2
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	ESENTEPE	170	646	862	776	207	740	237	80	3718	6,4
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	FATİH	280	1527	1766	1619	518	2755	1305	161	9931	13,1
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	GAZİPAŞA	106	813	706	619	211	1149	613	59	4276	14,3
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	GÜLBAHARHATUN	99	477	488	503	140	743	457	71	2978	15,3
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	HIZIRBEY	86	456	529	461	149	776	396	37	2890	13,7
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	İNÖNÜ	331	1817	1884	1803	645	3364	2269	128	12241	18,5
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	İSKENDERPAŞA	58	323	324	265	97	586	368	43	2064	17,8
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	KALKINMA	98	694	800	689	179	1773	735	46	5014	14,7
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	KANUNİ		144	136	109	42	443	164	16	1054	15,6
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	KARŞIYAKA	165	1039	927	994	332	1857	1560	96	6970	22,4
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	KAYMAKLI	200	968	1229	1135	185	790	212	128	4847	4,4
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	KEMERKAYA	36	397	290	245	120	545	405	30	2068	19,6
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	KONAKLAR	80	605	563	528	165	1060	561	105	3667	15,3
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	KURTULUŞ	48	198	206	219	90	278	116	18	1173	9,9
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	ORTAHİSAR	75	211	344	281	92	369	147	26	1545	9,5
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	PAZARKAPI	74	292	408	355	135	490	209	32	1995	10,5
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	SANAYİ	85	387	499	429	83	726	181	62	2452	7,4
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	SOĞUKSU	206	1115	1009	963	343	2225	1748	177	7786	22,5
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	TOKLU	137	1496	1367	1489	497	2420	1626	115	9147	17,8

Ek 2'nin devamı

MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	UĞURLU	96	175	337	201	66	273	89	39	1276	7,0
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	ÜNİVERSİTE	98	866	603	628	164	6059	1615	38	10071	16,0
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	YALI	149	539	631	661	216	851	387	57	3491	11,1
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	YENİCUMA	291	1196	1427	1333	369	1766	843	154	7379	11,4
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	YENİMAHALLE	63	289	316	290	113	524	363	48	2006	18,1
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	YEŞİLOVA	95	179	379	251	57	258	92	18	1329	6,9
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	YEŞİLTEPE	153	1399	1183	1310	400	2084	1442	176	8147	17,7
MERKEZ	MERKEZ	MERKEZ	ZAFER	56	104	179	161	28	113	38	20	699	5,4
MERKEZ	MERKEZ	AKYAZI	CAMI	16	90	189	93	27	130	34		579	5,9
MERKEZ	MERKEZ	AKYAZI	ERGÜNEŞ	36	96	150	82	22	119	28		533	5,3
MERKEZ	MERKEZ	AKYAZI	KONAK	24	119	157	86	28	154	62		630	9,8
MERKEZ	MERKEZ	AKYAZI	YEŞİLTEPE	67	106	188	127	15	128	44		675	6,5
MERKEZ	MERKEZ	ÇUKURÇAYIR	MISIRLI	170	1542	1298	1333	434	2640	2599	196	10212	25,5
MERKEZ	MERKEZ	ÇUKURÇAYIR	ÖZKAYMAKLI	43	147	199	136	26	161	91		803	11,3
MERKEZ	MERKEZ	ÇUKURÇAYIR	SOFRAKAYA	40	80	148	125	50	122	44	21	630	7,0
MERKEZ	MERKEZ	GÜRBULAK	GÜZELYALI	52	87	202	144	32	123	35		675	5,2
MERKEZ	MERKEZ	GÜRBULAK	SEYRANTEPE	59	150	238	168	40	164	56		875	6,4
MERKEZ	MERKEZ	PELİTLİ	ADNAN KAHVECİ	145	989	998	986	266	1102	400	113	4999	8,0
MERKEZ	MERKEZ	PELİTLİ	CUMHURİYET	154	938	973	943	239	886	301	97	4531	6,6
MERKEZ	MERKEZ	PELİTLİ	ÇAMLICA	32	128	168	125	49	115	47		664	7,1
MERKEZ	MERKEZ	PELİTLİ	YALI	61	454	435	453	124	1272	603	36	3438	17,5
MERKEZ	MERKEZ	PELİTLİ	YEŞİLKÖY	32	134	161	130	45	185	65		752	8,6
MERKEZ	MERKEZ	YALINCAK	ESENTEPE	49	91	135	75	28	101	52		531	9,8
MERKEZ	MERKEZ	YALINCAK	GÜLYALI	32	233	337	226	62	356	176	31	1453	12,1
MERKEZ	MERKEZ	YALINCAK	MERKEZ	36	151	203	147	51	232	186	15	1021	18,2
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	ARMUTLU	15	66	72	68		25			246	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	AŞAĞI		23	28	18					69	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	BAŞKURT	25	41	59	40		21			186	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	ÇAKILCA	24	43	74	47		23			211	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	DERELİ	30	53	96	66		52			297	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	GÜNEY	51	56	107	73		25		15	327	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	KENDİRLİ	58	74	124	79	15	67	19		436	4,4
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	MERKEZ	54	180	231	165	32	233	54	23	972	5,6
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	OKÇU	47	49	118	71		30		15	330	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	YANLICA	46	71	163	90		83	16		469	3,4
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	YANYAMAÇ	49	50	45	31		21			196	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	ÇAĞLAYAN	YENİ	18	15	23	22					78	0,0
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	AKOLUK	AKOLUK	104	164	352	166	41	185	73	27	1112	6,6
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	AKOLUK	AYDINLI	30	28	100	85		48	19	15	325	5,8
MERKEZ	ÇAĞLAYAN	AKOLUK	KAMIŞLI	38	73	193	77	27	87	30		525	5,7

Ek 3. Kullanıcıların kültür bileşenlerine ait bulgular

Ek Tablo 3.1. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları açısından örneklem grubu içindeki konutların durumu

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları		Site ismi	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi		Genel Toplam	
			N	%	N	%	N	%
Aile yapısı	Çekirdek aile	57	42,5	65	48,5	122	91,0	
	Geniş aile	10	7,5	2	1,5	12	9,0	
Evlene yöntemi	Görücü usulü	31	23,8	9	6,9	40	30,8	
	Tanışıp anlaşarak	27	20,8	55	42,3	82	63,1	
	Akraba	8	6,2	0	0,0	8	6,2	
Ailedeki roller (Yaşama mekanın düzenlenmesinde kadın kullanıcıların etkisi)	Kendi düzenledi	31	23,1	46	34,3	77	57,5	
	Kendi - eşi	11	8,2	4	3,0	15	11,2	
	Kendi - çocukları	5	3,7	1	0,7	6	4,5	
	Kendi - kardeşleri	2	1,5	1	0,7	3	2,2	
	Kendi - aile büyüğü	0	0,0	1	0,7	1	0,7	
	Kendi - arkadaşları	2	1,5	0	0,0	2	1,5	
	Kendi - uzman	0	0,0	14	10,4	14	10,4	
	Eşi	4	3,0	0	0,0	4	3,0	
	Çocukları	3	2,2	0	0,0	3	2,2	
	Aile büyüğü	8	6,0	0	0,0	8	6,0	
	Mobilyalar vardı kendi isteğiyle onları kullanıyor	1	0,7	0	0,0	1	0,7	

Ek Tablo 3.2. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler açısından örneklem grubu içindeki konutların durumu

Çevresel imgeler		Site ismi	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi		Genel Toplam	
			N	%	N	%	N	%
Ailelerin toplumun geleneklerini yansıtmaması	Yok		13	9,8	27	20,3	40	30,1
	Yerde yemek yemek		51	38,3	1	0,8	52	39,1
	Evde yöresel eşyalar bulundurmak		2	1,5	2	1,5	4	3,0
	Anı değeri olan eşyalar bulundurmak		0	0,0	1	0,8	1	0,8
	Günlük hayatta yaşama mekanında oturmamak		0	0,0	36	27,1	36	27,1
Kullanıcıların günümüzde yaşadıkları aile gelenekleri	Yok		22	16,4	56	41,8	78	58,2
	Yerde yemek yemek		45	33,6	0	0,0	45	33,6
	Günlük hayatta yaşama mekanında oturmamak		0	0,0	11	8,2	11	8,2
Kullanıcıların Trabzon'da yaşama süreleri	5 yıldan az		3	3,5	3	3,5	6	7,0
	5-10 yıl arası		15	17,4	7	8,1	22	25,6
	11-15 yıl arası		19	22,1	0	0,0	19	22,1
	16-20 yıl arası		12	14,0	5	5,8	17	19,8
	20 yıldan fazla		16	15,1	9	10,5	22	25,6
Büyükükleri yerin geleneklerini yaşadıkları mekana yansıtma durumu	Yok		23	17,2	67	50,0	90	67,2
	Yerde yemek yemek		43	32,1	0	0,0	43	32,1
	Sobada yiyecekleri pişirme		1	0,7	0	0,0	1	0,7
Yaşama mekanlarını düzenlerken etkilenenler	Geleneklerden etkilendi		43	32,1	1	0,7	44	32,8
	Geleneklerden etkilenmedi		24	17,9	66	49,3	90	67,2
	İnternetten faydalandı		4	3,0	13	9,7	17	12,7
	İnternetten faydalanmadı		63	47,0	54	40,3	117	87,3
	Dergilerden faydalandı		4	3,0	42	31,3	46	34,3
	Dergilerden faydalanmadı		63	47,0	25	18,7	88	65,7
	Reklamlardan faydalandı		4	3,0	1	0,7	5	3,7
	Reklamlardan faydalanmadı		63	47,0	66	49,3	129	96,3

Ek Tablo 3.2'nin devamı

İzlenilen programlardan faydalandı	13	9,7	10	7,5	23	17,2
İzlenilen programlardan faydalanmadı	54	40,3	57	42,5	111	82,8
Zorunluluklardan etkilendi	11	8,2	0	0,0	11	8,2
Zorunluluklardan etkilenmedi	56	41,8	67	50,0	123	91,8
Mağazadaki seçeneklerden etkilendi	37	27,6	13	9,7	50	37,3
Mağazadaki seçeneklerden etkilenmedi	30	22,4	54	40,3	84	62,7
Firma kataloglarından etkilendi	2	1,5	3	2,2	5	3,7
Firma kataloglarından etkilenmedi	65	48,5	64	47,8	129	96,3
Uzman yardımından faydalandı	0	0,0	13	9,7	13	9,7
Uzman yardımından faydalanmadı	67	50,0	54	40,3	121	90,3

Ek Tablo 3.3. Konuta ait yaşam şekli açısından örneklem grubu içindeki konutların durumu

Site ismi		Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi		Genel Toplam	
		N	%	N	%	N	%
Konutta geçirilen süre	8 saatten az	1	0,7	5	3,7	6	4,5
	8-12 saat	7	5,2	24	17,9	31	23,1
	13-16 saat	5	3,7	31	23,1	36	26,9
	16 saatten fazla	54	40,3	7	5,2	61	45,5
Yemek yenen mobilya (yemek yeme şekli)	Masa	15	11,2	67	50,0	82	61,2
	Sini-yer sofrası	45	33,6	0	0,0	45	33,6
	Sehpa	7	5,2	0	0,0	7	5,2
Dini semboller	Dini sembollerden etkilenmedim	58	43,3	67	50,0	125	93,3
	Kibleye göre düzenleme yapılmış	9	6,7	0	0,0	9	6,7
	Yaşama mekanında dini sembol yok	34	25,4	55	41,0	89	66,4
	Yaşama mekanında dua var	33	24,6	11	8,2	44	32,8
	Yaşama mekanında melekler var	0	0,0	1	0,7	1	0,7
	Yaşama mekanında bulundurulmayan eşya yok	27	20,1	63	47,0	90	67,2
	Yaşama mekanında fotoğraf-resim-biblo yok	37	27,6	4	3,0	41	30,6
	Yaşama mekanında yatma eyleminden dolayı Kuran-ı Kerim yok	3	2,2	0	0,0	3	2,2
Yaşama mekanında büyüklerden kalan mobilya veya aksesuarlar	Yok	53	39,6	49	36,6	102	76,8
	Çeşitli süs eşyaları	5	3,7	3	2,2	8	6,0
	Çeşitli antikalar	0	0,0	11	8,2	11	8,2
	Yöresel eşyalar	5	3,7	1	0,7	6	4,5
	Çeşitli mobilyalar	3	2,2	3	2,2	6	4,5
	Elektronik ürünler	1	0,7	0	0,0	1	0,7

Ek Tablo 3.3'ün devamı

Yaşama mekanında artık yapılmayan eylemler ve kullanılan mobilyalar	Yok	59	44,0	53	39,6	112	83,6
	Çek-yatta evdeki bireyi ya da yatılı misafir yatırma	3	2,2	0	0,0	3	2,2
	Yemek masası kullanımı	1	0,7	0	0,0	1	0,7
	Yerde yemek yemek	3	2,2	0	0,0	3	2,2
	Gümüslük kullanımı	1	0,7	1	0,7	2	1,5
	TV izleme	0	0,0	3	2,2	3	2,2
	Elişi yapmak	0	0,0	2	1,5	2	1,5
	Orta sehpa kullanımı	0	0,0	1	0,7	1	0,7
	Modası geçtiği için bütün eşya değiştirildi	0	0,0	1	0,7	1	0,7
	Tüm ev halkı soba başında bir arada oturmak	0	0,0	1	0,7	1	0,7
	Yaşama mekanını sadece misafirlere açmak	0	0,0	5	3,7	5	3,7
Yaşama mekanında yapılan yeni eylemler ve kullanılan mobilyalar	Yok	48	35,3	52	38,8	100	74,6
	İnternet veya bilgisayar kullanımı	13	9,7	1	0,7	14	10,4
	Daha az eşya kullanımı	1	0,7	0	0,0	1	0,7
	Yerde yemek yerine masada yemek	4	3,0	0	0,0	4	3,0
	Yerde yemek yerine sehpa yemek	1	0,7	0	0,0	1	0,7
	Günlük hayatta oturma odası yerine yaşama mekanı kullanımı	0	0,0	14	10,4	14	10,4
Mahremiyet	Hayır	64	47,8	58	43,3	122	91,0
	Evet	3	2,2	9	6,7	12	9,0
Değişen yaşama mekanı mobilyası	Hayır	39	29,3	27	20,3	66	49,6
	Evet	27	20,3	40	30,1	67	50,4
Değişen mobilya	Koltuk takımı	24	33,8	13	18,3	37	52,1
	Bütün mobilyalar	5	7,0	24	33,8	29	40,8
	Yemek masası	0	0,0	2	2,8	2	2,8
	Berjerler	0	0,0	3	4,2	3	4,2
Mobilya değişim sayısı	1 kere	20	26,0	30	39,0	50	64,9
	Hiç değişmedi	6	7,8	0	0,0	6	7,8
	2 kere	9	11,7	4	5,2	13	16,9
	3 kere	0	0,0	7	9,1	7	9,1
	5 kere	0	0,0	1	1,3	1	1,3

Ek Tablo 3.3'ün devamı

Mobilyaların bedeli	5000TL'den az	62	46,3	0	0,0	62	46,3
	5000-10000TL arası	2	1,5	0	0,0	2	1,5
	10001-20000TL arası	0	0,0	39	29,1	39	29,1
	20001-30000TL arası	0	0,0	22	16,4	22	16,4
	30000TL'den fazla	0	0,0	6	4,5	6	4,5
	Ücret ödemedi	3	2,2	0	0,0	3	2,2
İstenilen mobilyaların alınabilmesi	Ekonomik faktörlerden alamadı	34	25,4	2	1,5	36	26,9
	Evet alabildi	25	18,7	60	44,8	85	63,4
	Hayır başkasının seçimiydi	8	6,0	0	0,0	8	6,0
	Seçeneklerin azlığından hayır alamadı	0	0,0	5	3,7	5	3,7
Yaşama mekanı mobilyalarının seçimini etkileyen faktörler	Kullanım kolaylığına dikkat eder	28	20,9	34	25,4	62	46,3
	Kullanım kolaylığına dikkat etmez	39	29,1	33	24,6	72	53,7
	Renklerine dikkat eder	14	10,4	3	2,2	17	12,7
	Renklerine dikkat etmez	53	39,6	64	47,8	117	87,3
	Fiyatına dikkat eder	17	12,7	7	5,2	24	17,9
	Fiyatına dikkat etmez	50	37,3	60	44,8	110	82,1
	Kaliteli olmasına dikkat eder	28	20,9	37	27,6	65	48,5
	Kaliteli olmasına dikkat etmez	39	29,1	30	22,4	69	51,5
	Gösterişli olmasına dikkat eder	8	6,0	5	3,7	13	9,7
	Gösterişli olmasına dikkat etmez	59	44,0	62	46,3	121	90,3
	Modern olmasına dikkat eder	3	2,2	16	11,9	19	14,2
	Modern olmasına dikkat etmez	64	47,8	51	38,1	115	85,8
	Boyutlarına dikkat eder	5	3,7	15	11,2	20	14,9
	Boyutlarına dikkat etmez	62	46,3	52	38,8	114	85,1
	Esnek kullanımına dikkat eder	3	2,2	1	0,7	4	3,0
	Esnek kullanımına dikkat etmez	64	47,8	66	49,3	130	97,0
Modaya uygun olmasına dikkat eder	1	0,7	45	33,6	46	34,3	
Modaya uygun olmasına dikkat etmez	66	49,3	22	16,4	88	65,7	

Ek Tablo 3.4. Sosyal strüktürler açısından örneklem grubu içindeki konutların durumu

Sosyal strüktürler		Site ismi		Yeşil Park Sitesi		Genel Toplam	
		N	%	N	%	N	%
Kadın kullanıcıların sinemaya gitme sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	5	3,7	5	3,7
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	36	26,9	36	26,9
	En az 6 ayda 1 kere	5	3,7	17	12,7	22	16,4
	Yılda en az 1 kere	3	2,2	2	1,5	5	3,7
	Seyrek	12	9,0	0	0,0	12	9,0
	Hiç	47	35,1	7	5,2	54	40,3
Eşlerin sinemaya gitme sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	3	2,4	3	2,4
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	22	17,9	22	17,9
	En az 6 ayda 1 kere	4	3,3	16	13,0	20	16,3
	Yılda en az 1 kere	2	1,6	6	4,9	8	6,5
	Seyrek	17	13,8	2	1,6	19	15,4
	Hiç	34	27,6	17	13,8	51	41,5
Kadın kullanıcıların kitap okuma sıklığı	Her gün	2	1,5	35	26,1	37	27,6
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	14	10,4	14	10,4
	Ayda en az 2 kere	10	7,5	5	3,7	15	11,2
	En az 6 ayda 1 kere	10	7,5	0	0,0	10	7,5
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	9	6,7	0	0,0	9	6,7
	Hiç	36	26,9	13	9,7	49	36,6
Eşlerin kitap okuma sıklığı	Her gün	0	0,0	11	8,9	11	8,9
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	10	8,1	10	8,1
	Ayda en az 2 kere	2	1,6	9	7,3	11	8,9
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	1	0,8	1	0,8
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	1	0,8	1	0,8
	Seyrek	4	3,3	0	0,0	4	3,3
	Hiç	51	41,5	34	27,6	85	69,1
Kadın kullanıcıların tiyatroya gitme sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ayda en az 2 kere	2	1,5	1	0,7	3	2,2
	En az 6 ayda 1 kere	1	0,7	18	13,4	19	14,2
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	17	12,7	17	12,7
	Seyrek	5	3,7	5	3,7	10	7,5
	Hiç	59	44,0	26	19,4	85	63,4

Ek Tablo 3.4'ün devamı

Eşlerin tiyatroya gitme sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	1	0,8	1	0,8
	En az 6 ayda 1 kere	1	0,8	14	11,4	15	12,2
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	16	13,0	16	13,0
	Seyrek	3	2,4	4	3,3	7	5,7
	Hiç	53	43,1	31	25,2	84	68,3
Kadın kullanıcıların konsere gitme sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	En az 6 ayda 1 kere	2	1,5	19	14,2	21	15,7
	Yılda en az 1 kere	3	2,2	21	15,7	24	17,9
	Seyrek	9	6,7	8	6,0	17	12,7
	Hiç	53	39,6	19	14,2	72	53,7
Eşlerin konsere gitme sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	En az 6 ayda 1 kere	1	0,8	19	15,4	20	16,3
	Yılda en az 1 kere	3	2,4	18	14,6	21	17,1
	Seyrek	5	4,1	4	3,3	9	7,3
	Hiç	48	39,0	25	20,3	73	59,3
Kadın kullanıcıların TV izleme sıklığı	Her gün	62	46,3	56	41,8	118	88,1
	Haftada en az 2 kere	3	2,2	9	6,7	12	9,0
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	2	1,5	0	0,0	2	1,5
	Hiç	0	0,0	2	1,5	2	1,5
Eşlerin TV izleme sıklığı	Her gün	46	37,4	55	44,7	101	82,1
	Haftada en az 2 kere	5	4,1	8	6,5	13	10,6
	Ayda en az 2 kere	1	0,8	0	0,0	1	0,8
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	0	0,0	1	0,8	1	0,8
	Hiç	5	4,1	2	1,6	7	5,7

Ek Tablo 3.4'ün devamı

Kadın kullanıcıların seyahate çıkış sıklıkları	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	4	3,0	4	3,0
	En az 6 ayda 1 kere	1	0,7	30	22,4	31	23,1
	Yılda en az 1 kere	10	7,5	31	23,1	41	30,6
	Seyrek	17	12,7	0	0,0	17	12,7
	Hiç	39	29,1	2	1,5	41	30,6
Eşlerin seyahat sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	10	8,1	10	8,1
	En az 6 ayda 1 kere	1	0,8	30	24,4	31	25,2
	Yılda en az 1 kere	4	3,3	20	16,3	24	19,5
	Seyrek	21	17,1	0	0,0	21	17,1
	Hiç	31	25,2	6	4,9	37	30,1
Kadın kullanıcıların evde film izleme sıklığı	Her gün	1	0,7	4	3,0	5	3,7
	Haftada en az 2 kere	4	3,0	10	7,5	14	10,4
	Ayda en az 2 kere	6	4,5	17	12,7	23	17,2
	En az 6 ayda 1 kere	1	0,7	8	6,0	9	6,7
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	4	3,0	2	1,5	6	4,5
	Hiç	51	38,1	26	19,4	77	57,5
Eşlerin evde film izleme sıklığı	Her gün	1	0,8	5	4,1	6	4,9
	Haftada en az 2 kere	2	1,6	6	4,9	8	6,5
	Ayda en az 2 kere	1	0,8	24	19,5	25	20,3
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	7	5,7	7	5,7
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	2	1,6	0	0,0	2	1,6
	Hiç	51	41,5	24	19,5	75	61,0
Kadın kullanıcıların internet kullanım sıklığı	Her gün	13	9,7	43	32,1	56	41,8
	Haftada en az 2 kere	4	3,0	14	10,4	18	13,4
	Ayda en az 2 kere	2	1,5	1	0,7	3	2,2
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	0	0,0	1	0,7	1	0,7
	Hiç	48	35,8	8	6,0	56	41,8
Eşlerin internet kullanım sıklığı	Her gün	12	9,8	55	44,7	67	54,5
	Haftada en az 2 kere	16	13,0	3	2,4	19	15,4
	Ayda en az 2 kere	2	1,6	0	0,0	2	1,6
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Hiç	27	22,0	8	6,5	35	28,5

Ek Tablo 3.4'ün devamı

Kadın kullanıcıların gazete okuma sıklığı	Her gün	9	6,7	52	38,8	61	45,5
	Haftada en az 2 kere	13	9,7	6	4,5	19	14,2
	Ayda en az 2 kere	2	1,5	0	0,0	2	1,5
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	6	4,5	0	0,0	6	4,5
	Hiç	37	27,6	9	6,7	46	34,3
Eşlerin gazete okuma sıklığı	Her gün	23	18,7	56	45,5	79	64,2
	Haftada en az 2 kere	9	7,3	3	2,4	12	9,8
	Ayda en az 2 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	2	1,6	0	0,0	2	1,6
	Hiç	23	18,7	7	5,7	30	24,4
Kadın kullanıcıların dergi okuma sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	6	4,5	6	4,5
	Ayda en az 2 kere	2	1,5	34	25,4	36	26,9
	En az 6 ayda 1 kere	0	0,0	10	7,5	10	7,5
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	1	0,7	2	1,5	3	2,2
	Hiç	64	47,8	15	11,2	79	59,0
Eşlerin dergi okuma sıklığı	Her gün	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Haftada en az 2 kere	0	0,0	4	3,2	4	3,2
	Ayda en az 2 kere	1	0,8	20	16,0	21	16,8
	En az 6 ayda 1 kere	1	0,8	11	8,8	12	9,6
	Yılda en az 1 kere	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Seyrek	0	0,0	0	0,0	0	0,0
	Hiç	57	45,6	31	24,8	88	70,4
Kadın kullanıcıların modayı takip etme durumları	Modayı takip etmiyor	57	42,5	28	20,9	85	63,4
	Modayı takip ediyor	10	7,5	39	29,1	49	36,6
Kadın kullanıcıların şehir dışına çıkış amaçları	İş amaçlı çıkmıyor	28	29,5	39	41,1	67	70,5
	İş amaçlı çıkıyor	0	0,0	28	29,5	28	29,5
	Akraba, arkadaş ziyareti amaçlı çıkmıyor	1	1,1	21	22,1	22	23,2
	Akraba, arkadaş ziyareti amaçlı çıkıyor	27	28,4	46	48,4	73	76,8
	Turistik gezi çıkmıyor	27	28,4	14	14,7	43,2	43,2
	Turistik gezi çıkıyor	1	1,1	53	55,8	54	56,8

Ek Tablo 3.4'ün devamı

Kadın kullanıcıların şehir dışında vakit geçirdikleri yerler	Akraba-arkadaş evine gitmiyor	1	1,1	27	28,4	28	29,5
	Akraba-arkadaş evine gidiyor	27	28,4	40	42,1	67	70,5
	AVM'lere gitmiyor	27	28,4	32	33,7	59	62,1
	AVM'lere gidiyor	1	1,1	35	36,8	36	37,9
	Turistik yerlere gitmiyor	24	25,3	16	16,8	40	42,1
	Turistik yerlere gidiyor	4	4,2	51	53,7	55	57,9
Kadın kullanıcıların dernek, kulüp, oda üyeliği	Var	0	0,0	33	24,6	100	74,6
	Yok	67	50,0	34	25,4	34	25,4

Ek 4. Afet Evleri'nde incelenen konutların yaşama mekanı planları

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
1		3	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
2		4	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p> ÇEK-YAT DİĞER MOBİLYALAR </p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
5		7	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
6		8	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p> ÇEK-YAT DİĞER MOBİLYALAR </p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
9		11	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
10		12	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
13		15	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
14		16	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p> </p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
17		19	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
18		20	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
21		23	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
22		24	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
25		27	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
26		28	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
29	<p>YATAK ODASI YAŞAMA MEKANI KORİDOR BALKON sofa</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>	31	<p>YATAK ODASI YAŞAMA MEKANI KORİDOR BALKON sofa</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
30	<p>YATAK ODASI YAŞAMA MEKANI KORİDOR BALKON sofa</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>	32	<p>YATAK ODASI YAŞAMA MEKANI KORİDOR BALKON sofa</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
33		35	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
34		36	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p> ÇEK-YAT DİĞER MOBİLYALAR </p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
37		39	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
38		40	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT</p> <p>■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
41		43	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
42		44	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
45		47	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
46		48	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
49		51	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
50		52	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%;"> <p>■ ÇEK-YAT</p> <p>■ DİĞER MOBİLYALAR</p> </div> </div>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
53	<p>BALKON</p> <p>YATAK ODASI</p> <p>sofa</p> <p>YAŞAMA MEKANI</p> <p>KORİDOR</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>	55	<p>BALKON</p> <p>YATAK ODASI</p> <p>sofa</p> <p>YAŞAMA MEKANI</p> <p>KORİDOR</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
54	<p>BALKON</p> <p>YATAK ODASI</p> <p>sofa</p> <p>YAŞAMA MEKANI</p> <p>KORİDOR</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>	56	<p>BALKON</p> <p>YATAK ODASI</p> <p>sofa</p> <p>YAŞAMA MEKANI</p> <p>KORİDOR</p> <p>0 50 100 150 200 300cm</p>
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT</p> <p>■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
57		59	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
58		60	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

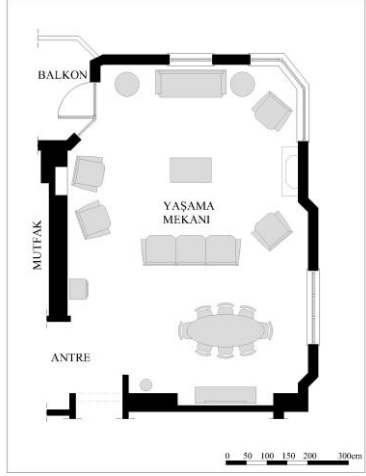
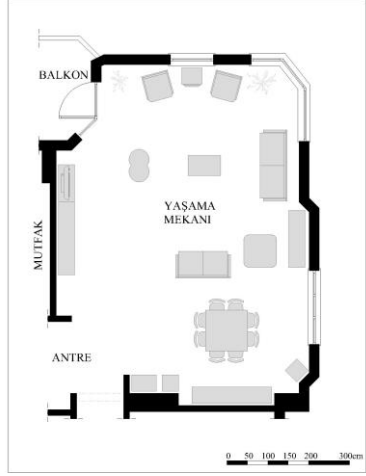
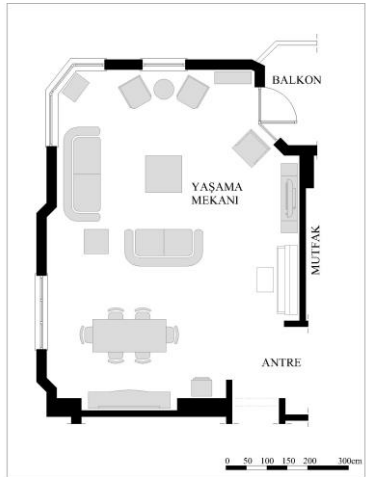
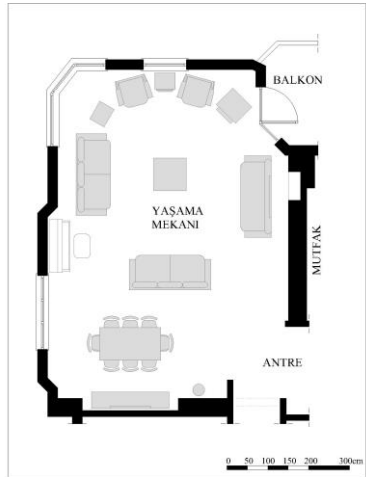
Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
61		63	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
62		64	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
<p> ÇEK-YAT DİĞER MOBİLYALAR </p>			

Ek 4'ün devamı

Afet Evleri			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
65		67	
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel
66			
Mekan Örgütlenme Tipi	Geleneksel		

Ek 5. Yeşil Park Sitesi'nde incelenen konutların yaşama mekanı planları

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
68		70	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
69		71	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

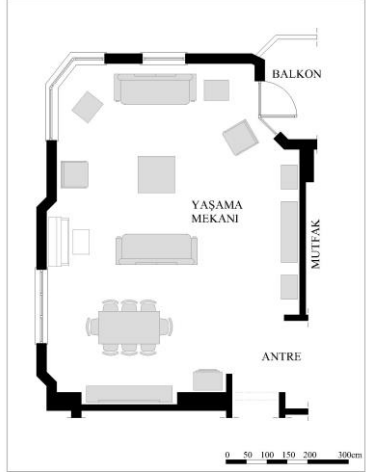
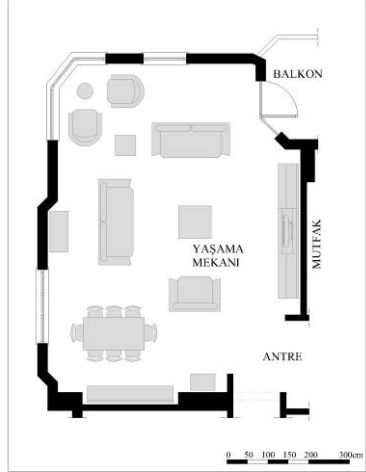
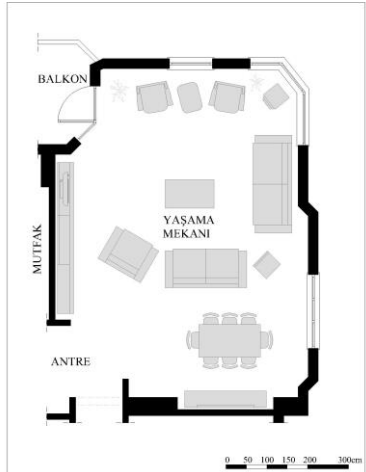
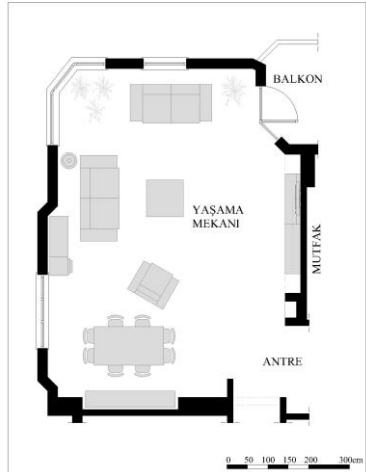
Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
72		74	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş
73		75	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT</p> <p>■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 5'in devamı

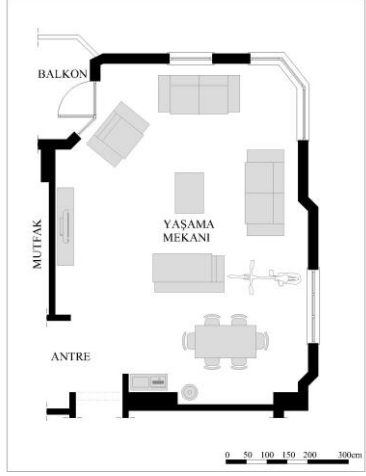
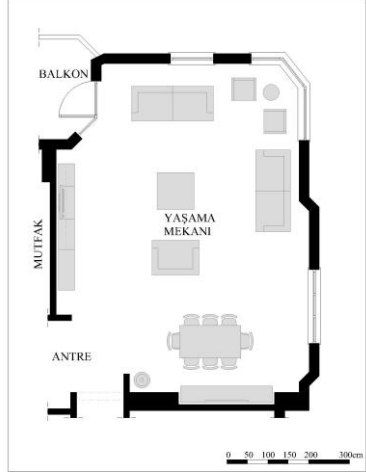
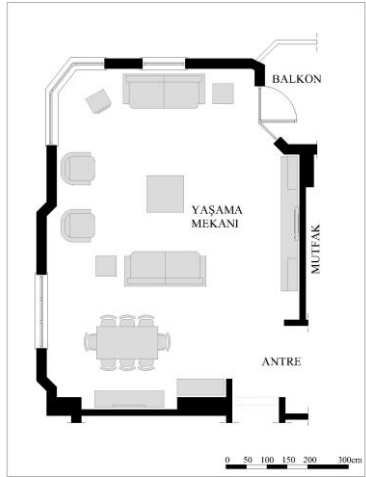
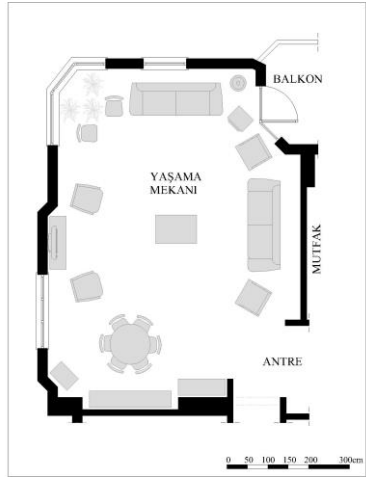
Yeşil Park Sitesi							
Anket No	Plan	Anket No	Plan				
76		78					
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel				
77		79					
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel				
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 20px; height: 10px; background-color: #cccccc;"></td> <td>ÇEK-YAT</td> </tr> <tr> <td style="width: 20px; height: 10px; background-color: #e0e0e0;"></td> <td>DİĞER MOBİLYALAR</td> </tr> </table>					ÇEK-YAT		DİĞER MOBİLYALAR
	ÇEK-YAT						
	DİĞER MOBİLYALAR						

Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
80		82	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş
81		83	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

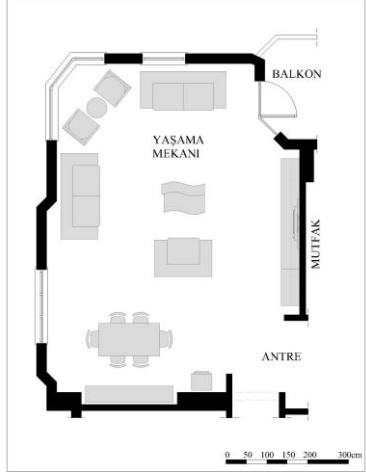
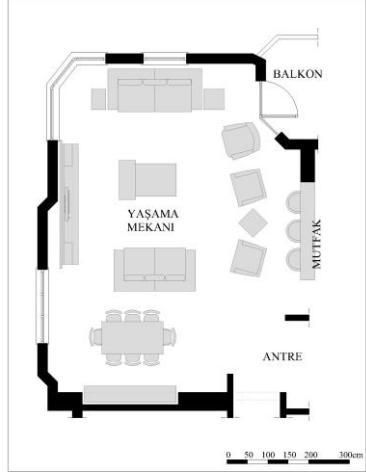
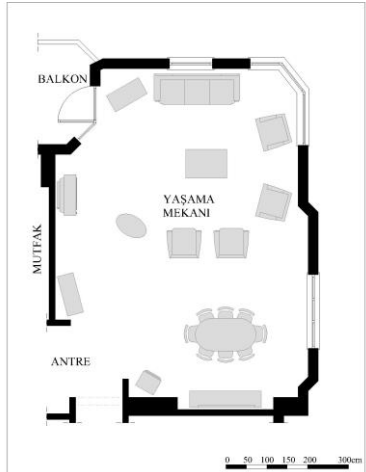
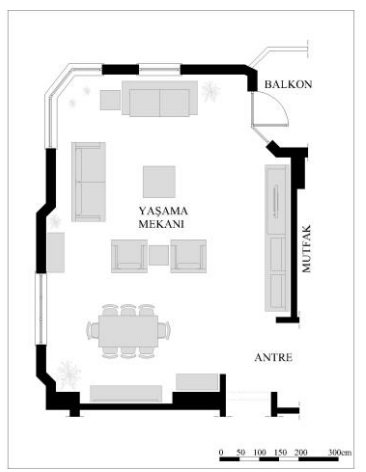
Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
84		86	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
85		87	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT</p> <p>■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

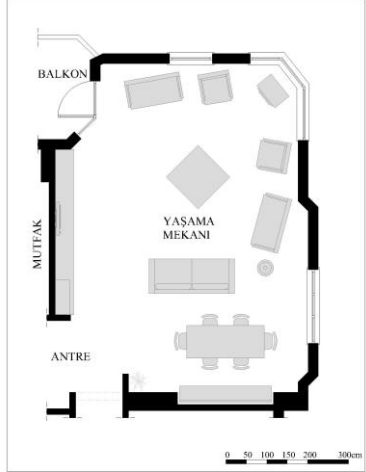
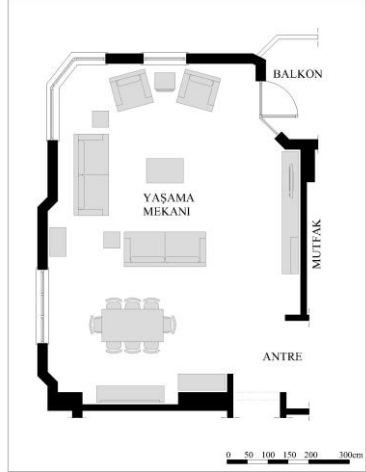
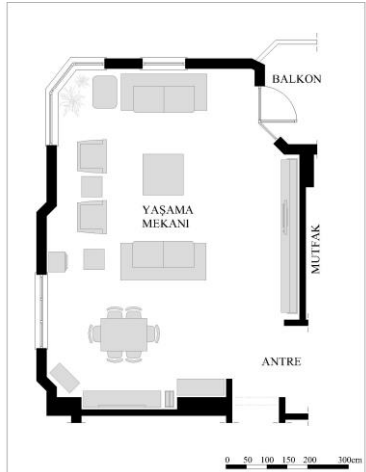
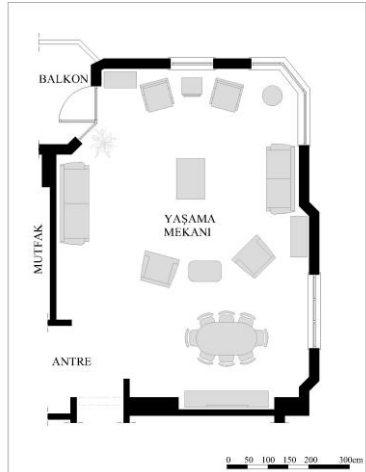
Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
88		90	
Mekan Örgütlenme Tipi	Çagdaş	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
89		91	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

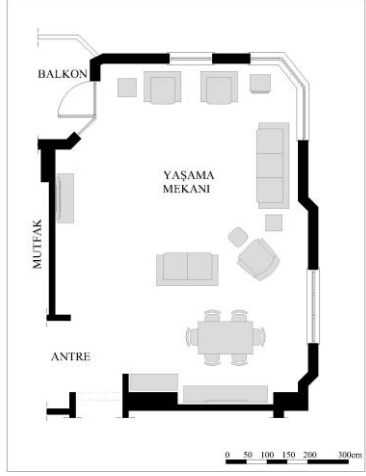
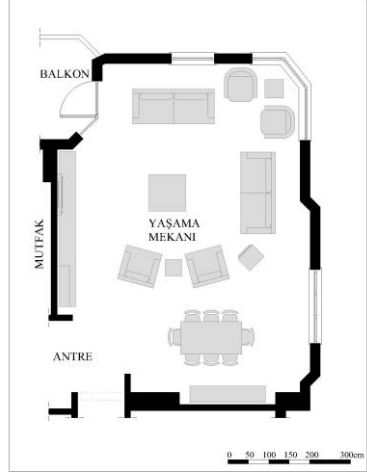
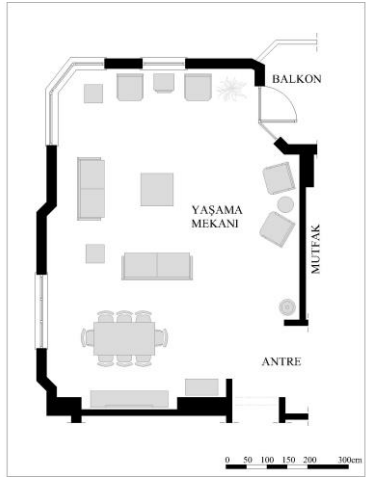
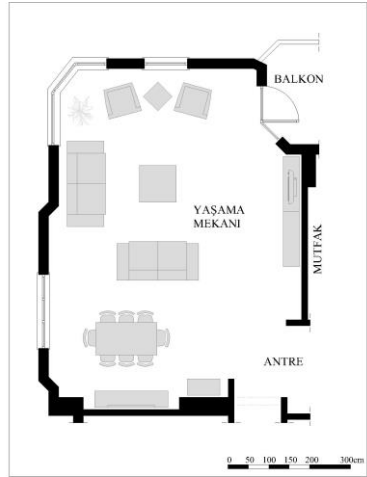
Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
92		94	
Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
93		95	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

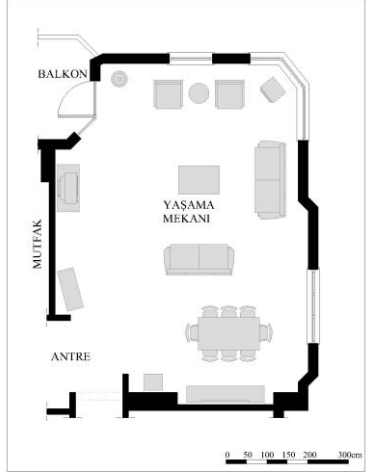
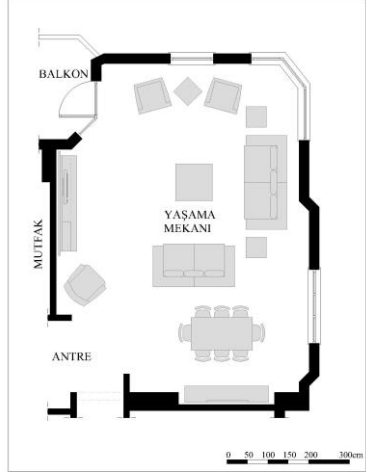
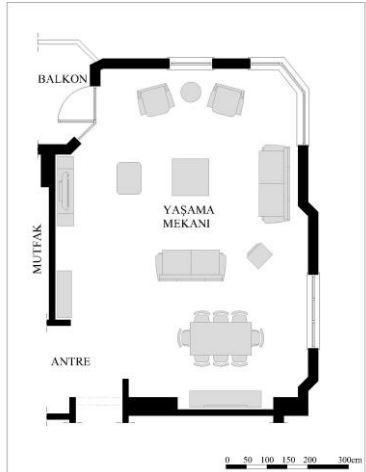
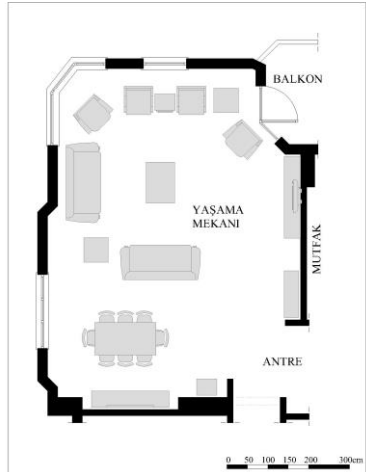

Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
96		98	
Mekan Örgütlenme Tipi	Çagdaş	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
97		99	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

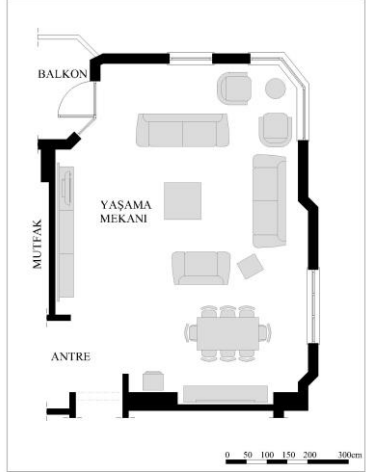
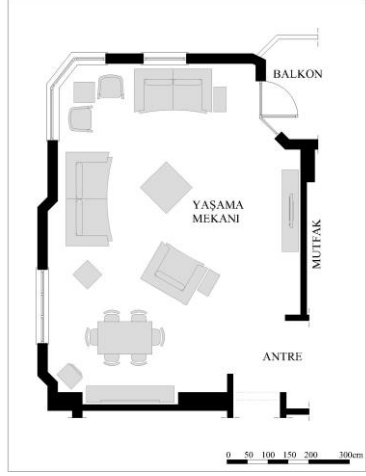
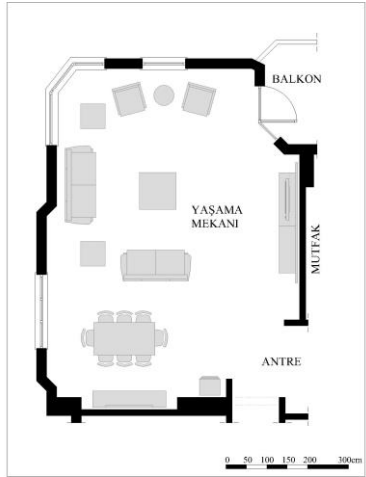
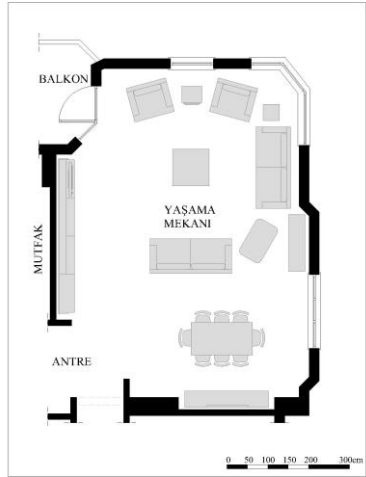
Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
100		102	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş
101		103	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
104		106	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
105		107	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
			

Ek 5'in devamı

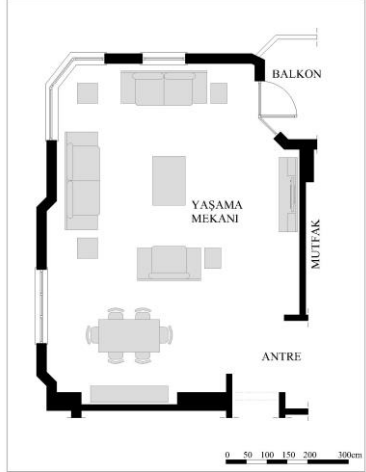
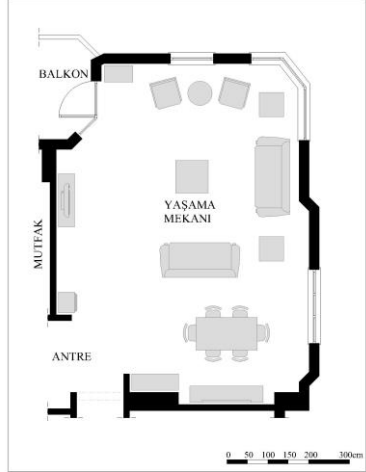
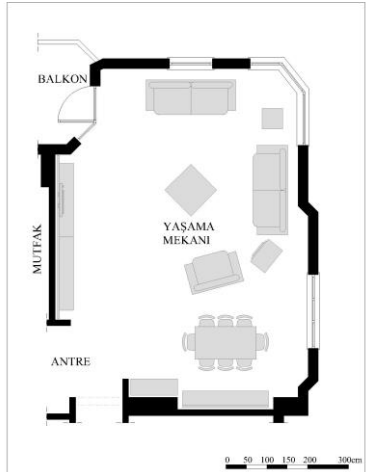
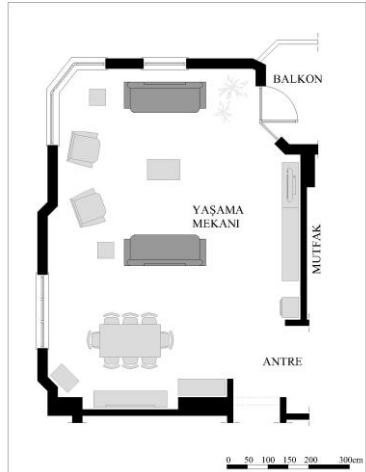
Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
108		110	
Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş	Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş
109		111	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 5'in devamı

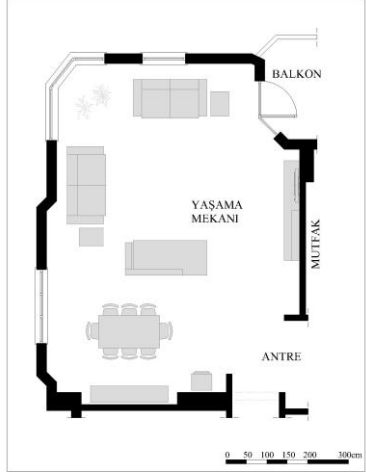
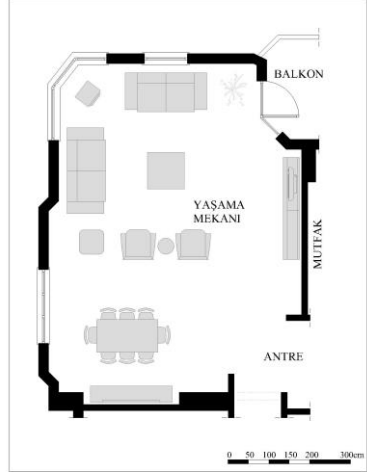
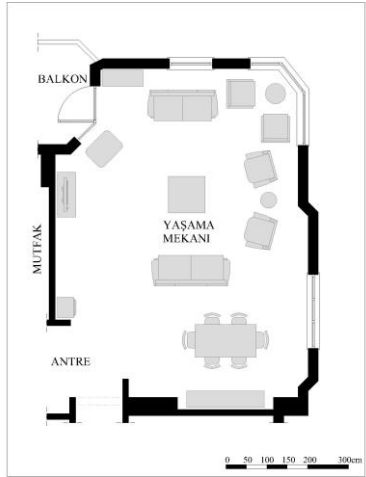
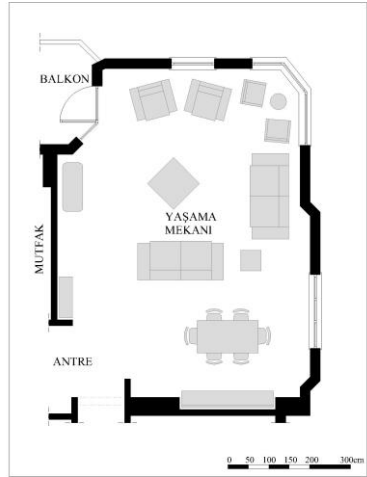
Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
112		114	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
113		115	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
116		118	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
117		119	
Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
120		122	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
121		123	
Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş	Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

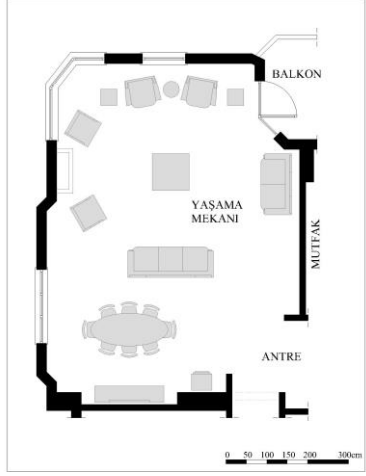
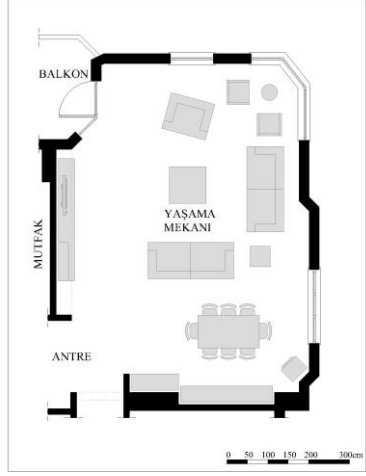
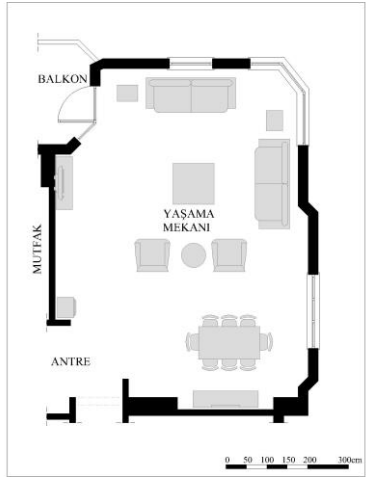
Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
124		126	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
125		127	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
128		130	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
129		131	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel
<p>■ ÇEK-YAT ■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 5'in devamı

Yeşil Park Sitesi			
Anket No	Plan	Anket No	Plan
132		134	
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel	Mekan Örgütlenme Tipi	Çağdaş
133			
Mekan Örgütlenme Tipi	Yarı Geleneksel		
<p>■ ÇEK-YAT</p> <p>■ DİĞER MOBİLYALAR</p>			

Ek 6. Afet Evleri'ndeki mobilya tercihleri

Anket No	Çek-yat	Koltuk	Köşe kanepesi	TV ünitesi	TV sehpa	Zigon	Yemek masası	Sandalye	Konsol	Büfe	Vitrin	Çalışma masası	Orta sehpa	Köşe sehpa	Puf	Yer sofrası	Yer minderleri
	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
1	•	•			•	•						•				•	
2	•	•			•	•								•		•	
3		•			•	•						•		•		•	
4	•	•				•				•			•				
5	•	•			•	•							•	•			
6		•			•	•										•	•
7	•	•			•				•							•	
8	•	•			•	•								•			•
9		•									•					•	
10			•	•		•	•	•									
11	•	•			•		•	•						•		•	
12	•	•			•	•								•			
13		•			•	•					•		•		•		
14		•			•	•						•		•		•	•
15	•	•			•	•										•	
16	•	•			•	•											
17	•				•						•			•		•	
18	•	•			•		•				•			•		•	•
19	•	•			•		•	•				•					
20	•	•			•	•	•	•						•		•	
21		•			•	•					•						
22	•	•			•	•	•	•			•						•
23	•	•			•	•	•	•		•							•

Ek 6'nın devamı

Anket No	Çek-yat	Koltuk	Köşe kanepesi	TV ünitesi	TV sehpa	Zigon	Yemek masası	Sandalye	Konsol	Büfe	Vitrin	Çalışma masası	Orta sehpa	Köşe sehpa	Puf	Yer sofrası	Yer minderleri
	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
24		•			•	•								•		•	
25		•			•	•	•	•									•
26	•	•			•	•	•									•	
27		•			•	•	•	•								•	
28		•	•		•											•	
29		•		•	•	•										•	
30		•			•	•								•		•	
31		•			•	•								•		•	
32			•							•							
33	•	•			•											•	•
34	•				•									•		•	
35		•					•	•						•		•	
36	•	•			•												
37	•	•							•	•				•		•	
38	•				•									•		•	
39	•				•		•	•				•					
40	•				•	•							•				•
41	•	•			•	•		•					•	•			
42		•			•	•						•		•			
43	•				•			•						•		•	
44	•	•			•									•		•	•
45	•				•											•	
46	•	•			•	•								•			

Ek 6'nın devamı

Anket No	Çek-yat	Koltuk	Köşe kanepesi	TV ünitesi	TV sehpa	Zigon	Yemek masası	Sandalye	Konsol	Büfe	Vitrin	Çalışma masası	Orta sehpa	Köşe sehpa	Puf	Yer sofrası	Yer minderleri
	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
47	•	•											•			•	
48		•	•													•	
49	•	•			•	•								•		•	
50	•	•			•	•			•		•			•		•	
51		•			•	•								•		•	
52	•	•			•	•										•	
53	•				•									•		•	
54		•			•	•										•	•
55		•			•	•								•		•	
56		•			•	•						•		•		•	
57	•	•			•	•								•		•	
58		•			•	•						•		•		•	
59	•	•				•				•			•				
60	•	•			•				•							•	
61	•	•			•	•								•			•
62	•	•			•		•	•						•		•	
63		•			•	•						•		•		•	•
64	•	•			•		•				•			•		•	•
65	•	•			•		•	•				•					
66	•	•			•											•	•
67	•	•			•									•		•	•

Ek 7. Yeşil Park Sitesi'ndeki mobilya tercihleri

Anket No	Çek-yat	Koltuk	Köşe kanepesi	TV ünitesi	TV sehpa	Zigon	Yemek masası	Sandalye	Konsol	Büfe	Vitrin	Çalışma masası	Orta sehpa	Köşe sehpa	Puf	Yer sofrası	Yer minderi
	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
68		•				•	•	•	•				•	•			
69		•			•	•	•	•	•		•		•	•			
70		•		•		•	•	•	•		•		•	•	•		
71		•				•	•	•	•				•	•			
72		•			•	•	•	•	•				•	•			
73	•	•		•		•	•	•	•		•		•	•			
74		•			•	•	•	•	•					•			
75		•		•		•	•	•	•				•	•			
76		•					•	•	•				•	•	•		
77		•			•	•	•	•	•		•		•	•			
78		•		•		•	•	•	•					•			
79		•		•			•	•	•				•	•	•		
80		•				•	•	•	•		•		•	•			
81		•		•		•	•	•	•		•		•	•	•		
82		•		•		•	•	•	•		•		•	•			
83		•		•		•	•	•	•				•	•			
84		•		•			•	•	•				•	•			
85		•		•		•	•	•	•		•		•	•			
86		•		•			•	•	•				•	•			
87		•			•		•	•	•		•		•	•			
88		•		•			•	•	•				•	•			
89		•			•	•	•	•	•				•	•			
90		•				•	•	•	•		•		•	•			

Ek 7'nin devamı

Anket No	Çek-yat	Koltuk	Köşe kanepesi	TV ünitesi	TV sehpa	Zigon	Yemek masası	Sandalye	Konsol	Büfe	Vitrin	Çalışma masası	Orta sehpa	Köşe sehpa	Puf	Yer sofrası	Yer minderi
	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
91		•				•	•	•	•		•		•	•	•		
92		•		•		•	•	•	•				•	•			
93		•			•	•	•	•	•		•			•	•		
94		•		•			•	•	•				•	•			
95		•		•			•	•	•		•		•	•			
96		•		•		•	•	•	•				•	•			
97		•		•		•	•	•	•		•		•	•	•		
98		•		•		•	•	•	•		•		•	•			
99		•				•	•	•	•		•		•	•	•		
100		•			•	•	•	•	•		•		•	•	•		
101		•				•	•	•	•		•		•	•			
102		•		•		•	•	•	•				•	•			
103		•		•			•	•	•		•		•	•			
104		•			•	•	•	•	•		•		•	•			
105		•			•	•	•	•	•		•		•	•	•		
106		•		•			•	•	•				•	•			
107		•			•	•	•	•	•				•	•			
108		•		•		•	•	•	•				•	•			
109		•		•		•	•	•	•				•	•			
110		•			•		•	•	•				•	•			
111		•		•		•	•	•	•		•		•	•	•		
112		•		•		•	•	•	•		•		•	•			
113		•		•		•	•	•	•		•		•	•			

Ek 7'nin devamı

Anket No	Çek-yat	Koltuk	Köşe kanepesi	TV ünitesi	TV sehpa	Zigon	Yemek masası	Sandalye	Konsol	Büfe	Vitrin	Çalışma masası	Orta sehpa	Köşe sehpa	Puf	Yer sofrası	Yer minderi
	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var
114		•		•		•	•	•	•		•		•	•	•		
115		•			•		•	•	•		•		•	•	•		
116		•		•		•	•	•	•				•	•			
117		•		•		•	•	•	•		•		•	•			
118		•			•	•	•	•	•		•		•	•			
119	•	•		•			•	•	•		•		•	•			
120		•		•		•	•	•	•					•			
121		•			•		•	•	•				•		•		
122		•		•		•	•	•	•				•	•	•		
123		•					•	•	•		•		•	•	•		
124		•				•	•	•	•		•		•	•	•		
125		•		•		•	•	•	•		•		•	•			
126		•					•	•	•				•	•	•		
127		•				•	•	•	•		•		•	•			
128		•			•	•	•	•	•		•		•	•			
129		•		•		•	•	•	•		•		•	•			
130		•		•		•	•	•	•				•	•			
131	•	•			•	•	•	•	•		•		•	•	•		
132		•				•	•	•	•				•	•			
133		•			•	•	•	•	•				•	•			
134		•		•		•	•	•	•		•		•	•			

Ek 8. Alt kültür gruplarının ayrıntılı analiz sonuçları

- Sosyo-ekonomik tabakaya göre yapılan analiz sonuçları

Ek Tablo 8.1. Konutlar ile konutlarda yaşayan kullanıcıların gelir seviyesi arasındaki ilişkiye ait likelihood ve çapraz tablo sonucu

Gelir seviyesi	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
1000TL'den az	15,7	5,0	0,0	-5,0
1000-2000TL arası	32,1	7,3	2,2	-7,3
2001-3000TL arası	2,2	0,0	2,2	0,0
3001-4000TL arası	0,0	-3,6	9,0	3,6
4000TL'den fazla	0,0	-8,8	36,6	8,8
LR	155,266			
df	4			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile gelir seviyesi arasındaki istatistiksel farklılık; Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların gelir seviyesinin 1000 TL'den az ve 1000-2000TL arasında olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların gelir seviyesinin 3001-4000TL ve 4000TL'den fazla olmasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 8.2. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eğitim düzeyleri arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların eğitim düzeyi	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Okur-yazar değil	6,0	2,9	0,0	-2,9
Okur-yazar/ilkokul	27,6	7,1	0,0	-7,1
Ortaokul	8,2	1,3	4,5	-1,3
Lise	8,2	-0,5	9,7	0,5
Üniversite	0,0	-7,4	29,1	7,4
Lisansüstü	0,0	-3,1	6,7	3,1
LR	130,585			
df	5			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eğitim seviyeleri arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların okur-yazar olmaması ya da okur-yazar veya ilkokul mezunu olmaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcıların üniversite ya da lisansüstü programlardan mezun olmalarından kaynaklanmaktadır.

Ek 8'in devamı

- Toplum türlerine göre yapılan analiz sonuçları;

Ek Tablo 8.3. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların büyüdüğü yer arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Büyüdüğü yer	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Köy	41,8	7,4	9,7	-7,4
Şehir merkezi	8,2	-7,4	40,3	7,4
X ²	55,243			
df	1			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kadın kullanıcıların büyüdüğü yerler arasında istatistiksel farklılık; Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların büyüdüğü yerlerin köy veya ilçeler olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcıların büyüdüğü yerlerin şehir merkezleri olması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 9. Kültür bileşenlerinden aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları başlığında elde edilen bulguların ayrıntılı analiz sonuçları

Ek Tablo 9.1. Konut grubu ile aile yapısı arasındaki ilişkiye ait ki-kare çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Aile yapısı				X ²	df	p
	Çekirdek aile		Geniş aile				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	42,5	-2,4	7,5	2,4	5,858	1	0,016
Yeşil Park Sitesi	48,5	2,4	1,5	-2,4			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile aile yapısı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark; Afet Evleri kullanıcılarının geniş aile, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların çekirdek aile yapısına sahip olması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 9.2. Konutlar ile evlenme yöntemi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Evlenme yöntemi						X ²	df	p
	Görücü usulü		Tanışıp anlaşılarak		Akraba				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	23,8	4,1	20,8	-5,3	6,2	2,9	33,616	2	0,000
Yeşil Park Sitesi	6,9	-4,1	42,3	5,3	0,0	-2,9			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kullanıcıların evlenme yöntemi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayanların görücü usulü evlilik veya akraba evliliği yapmış olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların tanışıp anlaşılarak evlenmiş olması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 9.3. Konutlar ile yaşama mekanının düzenlenmesinde kadınların etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Yaşama mekanının düzenlenmesinde kadınların etkisi	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Kendi düzenledi	23,1	-2,6	34,3	2,6
Kendi - eşi	8,2	1,9	3,0	-1,9
Kendi - çocukları	3,7	1,7	0,7	-1,7
Kendi - kardeşleri	1,5	0,6	0,7	-0,6
Kendi - aile büyüğü	0,0	-1,0	0,7	1,0
Kendi - arkadaşları	1,5	1,4	0,0	-1,4
Kendi - uzman	0,0	-4,0	10,4	4,0
Eşi	3,0	2,0	0,0	-2,0
Çocukları	2,2	1,8	0,0	-1,8
Aile büyüğü	6,0	2,9	0,0	-2,9
Mobilyalar vardı kendi isteğiyle onları kullanıyor	0,7	1,0	0,0	-1,0
X ²	55,336			
df	10			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kadınların yaşama mekanı ve mobilyalarının düzenlenmesindeki söz hakları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark, Afet Evleri'nde yaşayanların yaşama mekanlarının kendi istekleri dışında bir aile büyüğü veya eşi tarafından düzenlenmesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların yaşama mekanlarını kendileri düzenlemesi veya kendi istekleriyle mimar, iç mimar gibi uzman kişilerden yardım alarak düzenlemelerinden kaynaklanmaktadır.

Ek 10. Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları açısından örneklem grupları arasındaki ilişki

Aile strüktürü, akrabalık norm ve kuralları		Örneklem grubu	%	Adj. Res.	X ²	LR	df	p	Farkın nedeni;
Aile yapısı	Çekirdek aile	Afet Evleri	42,5	-2,4	5,858	-	1	0,016	Geniş aile yapısına sahip Afet Evleri kullanıcıları ile çekirdek aile yapısına sahip Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	48,5	2,4					
	Geniş aile	Afet Evleri	7,5	2,4					
		Yeşil Park Sitesi	1,5	-2,4					
Evlenme yöntemi	Görücü usulü	Afet Evleri	23,8	4,1	33,616	-	2	0,000	Görücü usulü veya akraba evliliği yapan Afet Evler kullanıcıları ile tanışarak evlenen Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	6,9	-4,1					
	Tanışarak	Afet Evleri	20,8	-5,3					
		Yeşil Park Sitesi	42,3	5,3					
	Akraba	Afet Evleri	6,2	2,9					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,9					
Ailedeki roller (Yaşama mekanın düzenlenmesinde kadın kullanıcıların etkisi)	Kendi düzenledi	Afet Evleri	23,1	-2,6	55,336	-	10	0,000	Afet Evler kullanıcılarının yaşama mekanlarını kendi istekleri dışında aile büyüğü veya eşi tarafından düzenlenmesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının kendileri veya kendi istekleriyle uzman kişilerden yardım alarak onlara düzenlenmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	34,3	2,6					
	Kendi - eşi	Afet Evleri	8,2	1,9					
		Yeşil Park Sitesi	3,0	-1,9					
	Kendi - çocukları	Afet Evleri	3,7	1,7					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	-1,7					
	Kendi - kardeşleri	Afet Evleri	1,5	0,6					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	-0,6					
	Kendi - aile büyüğü	Afet Evleri	0,0	-1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	1,0					
	Kendi - arkadaşları	Afet Evleri	1,5	1,4					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,4					
	Kendi - uzman	Afet Evleri	0,0	-4,0					
		Yeşil Park Sitesi	10,4	4,0					
	Eşi	Afet Evleri	3,0	2,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,0					
	Çocukları	Afet Evleri	2,2	1,8					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,8					
	Aile büyüğü	Afet Evleri	6,0	2,9					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,9					
Mobilyalar vardı kendi isteğiyle onları kullanıyor	Afet Evleri	0,7	1,0						
	Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,0						

Ek 11. Kültür bileşenlerinden çevresel imgeleri oluşturan gelenekler başlığında elde edilen bulguların ayrıntılı analiz sonuçları

Ek Tablo 11.1. Konutlar ile gelenekler arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Ailenin yaşama mekanıyla ilgili gelenekleri	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Yok	9,8	-2,6	20,3	2,6
Yerde yemek yemek	38,3	9,0	0,8	-9,0
Evde yöresel eşyalar bulundurmak	1,5	0,0	1,5	0,0
Anı değeri olan eşyalar bulundurmak	0,0	-1,0	0,8	1,0
Yaşama mekanında oturmamak	0,0	-7,0	27,1	7,0
X ²	118,495			
df	4			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kullanıcıların ailelerinin yaşama mekanına yansıttıkları gelenekleri arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların ailelerinin yerde yemek yeme alışkanlığına sahip olmaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ailelerinin yaşama mekanını günlük oturmaya açmamaları veya yaşama mekanlarına geleneksel herhangi bir olgu yansıtmamalarından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 11.2. Konutlar ile geleneklerden etkilenme arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Günümüze yansıyan aile gelenekleri						X ²	df	p
	Yok		Yerde yemek yemek		Yaşama mekanında oturulmaması				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	16,4	-6,0	33,6	8,2	0,0	-3,5	70,821	2	0,000
Yeşil Park Sitesi	41,8	6,0	0,0	-8,2	8,2	3,5			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kullanıcıların ailelerinin yaşama mekanlarına yansıttıkları geleneklerinden etkilenmeleri arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların geleneksel olan ailelerinin yerde yemek yeme alışkanlığından etkilenmeleri ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ailelerinin yaşama mekanını günlük oturmaya açmamalarından etkilenmelerinden veya ailelerinin geleneksel hiçbir davranışından etkilenmemelerinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 11.3. Konutlar ile Trabzon dışında doğup büyüyen kadın kullanıcıların ne kadar süredir bu şehirde yaşadıkları arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Trabzon'da yaşama süresi	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
5 yıldan az	3,5	-1,3	3,5	1,3
5-10 yıl arası	17,4	-0,5	8,1	0,5
11-15 yıl arası	22,1	3,1	0,0	-3,1
16-20 yıl arası	14,0	-0,2	5,8	0,2
20 yıldan fazla	15,1	-1,6	10,5	1,6
X ²	15,633			
df	4			
p	0,004			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile Trabzon dışında doğup büyüyen kadın kullanıcıların Trabzon'da yaşama süreleri arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların 11-15 yıldır Trabzon'da yaşaması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 11'in devamı

Ek Tablo 11.4. Konutlar ile kullanıcının büyüdüğü yerden yaşanan mekana aktarılan özellikler arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Kullanıcının büyüdüğü yerden yaşama mekanına yansıyan gelenekler						X ²	df	p
	Yok		Yerde yemek yemek		Sobada yiyecek pişirme				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	17,2	-8,1	32,1	8,0	0,7	1,0	83,459	2	0,000
Yeşil Park Sitesi	50,0	8,1	0,0	-8,0	0,0	-1,0			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kullanıcıların büyüdüğü yerden yaşama mekanına yansıttıkları gelenekleri arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların büyüdüğü yerdeki yerde yemek yeme alışkanlıklarını yaşadıkları mekana yansıtılmaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların büyüdüğü yerden yaşama mekanlarına herhangi bir özellik yansıtmamaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 11.5. Konut grubu ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilyaların seçiminde geleneklerin etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Gelenekler				X ²	df	p
	Etkilendi		Etkilenmedi				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	32,1	7,7	17,9	-7,7	59,691	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	0,7	-7,7	49,3	7,7			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanının düzenlenmesi ve mobilyaların seçiminde geleneklerden etkilenilmesi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken geleneklerden etkilenmesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken geleneklerden etkilenmemesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 11.6. Konut grubu ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde internetin etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	İnternet				X ²	df	p
	Faydalandı		Faydalanmadı				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	3,0	-2,3	47,0	2,3	5,457	1	0,019
Yeşil Park Sitesi	9,7	2,3	40,3	-2,3			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanının düzenlenmesi ve mobilyaların seçiminde internetten faydalanılması arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken internetten faydalanmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken internetten faydalanması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 11.7. Konut grubu ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde dergilerden faydalanılmasına ilişkin ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Dergiler				X ²	df	p
	Faydalandı		Faydalanmadı				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	3,0	-6,9	47,0	6,9	47,800	1	0,019
Yeşil Park Sitesi	31,3	6,9	18,7	-6,9			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanının düzenlenmesi ve mobilya seçimlerinde dergilerden faydalanılması arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken dergilerden faydalanmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken dergilerden faydalanmasından kaynaklanmaktadır.

Ek 11'in devamı

Ek Tablo 11.8. Konutlar ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde reklamların etkisi arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	Fisher's Exact Test
Örneklem grubu	Reklamlar	0,365

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı düzenlenmesi ve mobilya seçimlerinde reklamların etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 11.9. Konutlar ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde izlenen programların etkisi arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	Fisher's Exact Test
Örneklem grubu	İzlenen programlar	0,648

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı düzenlenmesi ve mobilya seçimlerinde izlenen programların etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 11.10. Konut grubu ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde zorunlulukların etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Zorunluluklar				X ²	df	p
	Etkilendi		Etkilenmedi				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	8,2	3,5	41,8	-3,5	11,984	1	0,001
Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,5	50,0	3,5			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı düzenlenmesi ve mobilya seçimlerinde zorunlulukların etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarının düzenlenmesini ve mobilyalarının seçimini zorunlulukların etkisiyle yapmış olmasından ve Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarının düzenlenmesini ve mobilya seçimlerini yaparken zorunluluklardan etkilenmemesinden kaynaklanmaktadır.

Ek 11'in devamı

Ek Tablo 11.11. Konut grubu ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde mağazadaki seçeneklerin etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Mağazadaki seçenekler				X ²	df	p
	Etkilendi		Etkilenmedi				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	27,6	4,3	22,4	-4,3	18,377	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	9,7	-4,3	40,3	4,3			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı düzenlenmesi ve mobilya seçimlerinde mağazadaki seçeneklerin etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken mağazadaki seçeneklerden etkilenmesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarını düzenlerken mağazadaki seçeneklerden etkilenmemesi sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 11.12. Konutlar ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde firma kataloglarının etkisi arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	Fisher's Exact Test
Örneklem grubu	Firma katalogları	1,000

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı düzenlenmesi ve mobilya seçimlerinde firma kataloglarının etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek 11'in devamı

Ek Tablo 11.13. Konut grubu ile yaşama mekanı düzenlemesi ve mobilya seçimlerinde uzman yardımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Uzman yardımı						
	Faydalandı		Faydalanmadı		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evler	0,0	-3,8	50,0	3,8	14,397	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	9,7	3,8	40,3	-3,8			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekânının düzenlenmesi ve mobilya seçimlerinde uzman yardımı alması arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekânlarını düzenlerken ve mobilyalarını seçerken bir uzmandan yardım almamış olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların bir uzmandan yardım almış olmasından sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 12. Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler açısından örneklem grupları arasındaki ilişki

Çevresel imgeleri oluşturan gelenekler	Örneklem grubu	%	Adj. Res.	X ²	LR	df	p	Farkın nedeni;	
Ailelerin toplumun geleneklerini yansıtmaları	Yok	Afet Evleri	9,8	-2,6	118,495	-	4	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının ailelerinin yerde yemek yemesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ailelerinin yaşama mekanlarını günlük hayatta kullanmaması veya geleneksel faktör bulundurmamasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	20,3	2,6					
	Yerde yemek yemek	Afet Evleri	38,3	9,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,8	-9,0					
	Evde yöresel eşyalar bulundurmak	Afet Evleri	1,5	0,0					
		Yeşil Park Sitesi	1,5	0,0					
	Anı değeri olan eşyalar bulundurmak	Afet Evleri	0,0	-1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,8	1,0					
Günlük hayatta yaşama mekanında oturmamak	Afet Evleri	0,0	-7,0						
	Yeşil Park Sitesi	27,1	7,0						
Kullanıcıların günümüzde yaşadıkları aile gelenekleri	Yok	Afet Evleri	16,4	-6,0	70,821	-	2	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının yerde yemek yemeye devam etmesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının yaşama mekanlarını günlük oturmaya açmaması veya aile geleneklerinden etkilenmemesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	41,8	6,0					
	Yerde yemek yemek	Afet Evleri	33,6	8,2					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-8,2					
	Günlük hayatta yaşama mekanında oturmamak	Afet Evleri	0,0	-3,5					
		Yeşil Park Sitesi	8,2	3,5					
Kullanıcıların Trabzon'da yaşama süreleri	5 yıldan az	Afet Evleri	3,5	-1,3	15,633	-	4	0,004	11-15 yıldır Trabzon'da yaşayan Afet Evleri'ndeki kullanıcılardan kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	3,5	1,3					
	5-10 yıl	Afet Evleri	17,4	-0,5					
		Yeşil Park Sitesi	8,1	0,5					
	11-15 yıl	Afet Evleri	22,1	3,1					
		Yeşil Park Sitesi	5,8	-3,1					
	16-20 yıl	Afet Evleri	14,0	-0,2					
		Yeşil Park Sitesi	5,8	0,2					
20 yıldan fazla	Afet Evleri	15,1	-1,6						
	Yeşil Park Sitesi	10,5	1,6						

Ek 12'nin devamı

Kullanıcıların büyüdüğü yerin geleneklerini yaşama mekanlarına yansıtması	Yok	Afet Evleri	17,2	-8,1	83,459	-	2	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının yerde yemek yemeye devam etmesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının büyüdüğü yerden yaşama mekanlarına herhangi bir eylem yansıtılmamalarından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	50,0	8,1					
	Yerde yemek yemek	Afet Evleri	32,1	8,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-8,0					
	Sobada yiyecek pişirmek	Afet Evleri	0,7	1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,0					
Yaşama mekanlarını düzenlerken etkilenenler	Geleneklerden etkilendi	Afet Evleri	32,1	7,7	59,691	-	1	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların geleneklerden etkilenmesi ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların etkilenmemesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,7	-7,7					
	Geleneklerden etkilenmedi	Afet Evleri	17,9	-7,7					
		Yeşil Park Sitesi	40,3	7,7					
	İnternette faydalandı	Afet Evleri	3,0	-2,3	5,457	-	1	0,019	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların internette etkilenmemesi ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların etkilenmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	9,7	2,3					
İnternette faydalanmadı	Afet Evleri	47,0	2,3						
	Yeşil Park Sitesi	40,3	-2,3						
Yaşama mekanlarını düzenlerken etkilenenler	Dergilerden faydalandı	Afet Evleri	3,0	-6,9	47,800	-	1	0,019	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların dergilerden faydalanmaması ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların faydalanmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	31,3	6,9					
	Dergilerden faydalanmadı	Afet Evleri	47,0	6,9					
		Yeşil Park Sitesi	18,7	-6,9					
			Reklamlar					0,365	Fark tespit edilemedi
			İzlenen programlar					0,648	Fark tespit edilemedi

Ek 12'nin devamı

Zorunluluklardan etkilendi	Afet Evleri	8,2	3,5	11,984	-	1	0,001	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların zorunluluklardan etkilenmesi ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların etkilenmemesinden kaynaklıdır.
	Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,5					
Zorunluluklardan etkilenmedi	Afet Evleri	41,8	-3,5					
	Yeşil Park Sitesi	50,0	3,5					
Mağazadaki seçeneklerden etkilendi	Afet Evleri	27,6	4,3	18,377	-	1	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların mağazadaki seçeneklerden etkilenmesi ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların etkilenmemesinden kaynaklıdır.
	Yeşil Park Sitesi	9,7	-4,3					
Mağazadaki seçeneklerden etkilenmedi	Afet Evleri	22,4	-4,3					
	Yeşil Park Sitesi	40,3	4,3					
Firma katalogları				1,000			Fark tespit edilemedi	
Uzman yardımından faydalandı	Afet Evleri	0,0	-3,8	14,397	-	1	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların uzman yardımından faydalanmaması ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların faydalanmasından kaynaklıdır.
	Yeşil Park Sitesi	9,7	3,8					
Uzman yardımından faydalanmadı	Afet Evleri	50,0	3,8					
	Yeşil Park Sitesi	40,3	-3,8					

Ek 13. Kültür bileşenlerinden konuta ait yaşam şekli başlığında elde edilen bulguların ayrıntılı analiz sonuçları

Ek Tablo 13.1. Konutlar ile konutta günlük ortalama geçirilen süre arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Konutta günlük ortalama geçirilen süre								X ²	df	p
	8 saatten az		8-12 saat arası		13-16 saat arası		16 saatten fazla				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	0,7	-1,7	5,2	-3,5	3,7	-5,1	40,3	8,2	74,753	3	0,000
Yeşil Park Sitesi	3,7	1,7	17,9	3,5	23,1	5,1	5,2	-8,2			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kullanıcıların konutta geçirdikleri süre arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayanların konutlarında günlük ortalama 16 saatten fazla zaman geçirmesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayanların konutlarında günlük ortalama 8-12 saat veya 13-16 saat zaman geçirmesi sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 13.2. Konut grubu ile yemek yeme şekli arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yemek yenen mobilya						X ²	df	p
	Masa		Sini-Yer Sofrası		Sehpa				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	11,2	-9,2	33,6	8,2	5,2	2,7	107,732	2	0,000
Yeşil Park Sitesi	50,0	9,2	0,0	-8,2	0,0	-2,7			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yemek yenen mobilya yani yemek yeme şekli arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan yer sofrası veya sehpa yemek yiyen kullanıcılar ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan ve masada yemek yiyen kullanıcılardan kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.3. Konutlar ile konutlarda yaşayanların ibadet şekli arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanının ibadet şekline göre düzenlenmesi				Fisher's Exact Test
	Düzenlenmemiş		Kibleye göre düzenlenmiş		
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	
Afet Evleri	43,3	-3,1	6,7	3,1	0,003
Yeşil Park Sitesi	50,0	3,1	0,0	-3,1	

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanında ibadet şekline göre bir düzenleme yapıp yapılmaması arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde Kible yönüne göre düzenleme yapılmış olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşama mekanında dini inanca yönelik eylemler gerçekleşmediğinden bu mekanda dini inançla ilgili bir düzenleme yapılmamış olması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 13.4. Konut grubu ile yaşama mekanında bulunan dini semboller arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında bulunan dini semboller						X ²	df	p
	Dini sembol yok		Dua		Melekler				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	25,4	-3,8	24,6	4,0	0,0	-1,0	17,900	2	0,000
Yeşil Park Sitesi	41,0	3,8	8,2	-4,0	0,7	1,0			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanında bulunan dini semboller arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında dini sembol olarak dua bulundurmasından, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ise yaşama mekanlarında dini sembol bulundurmamasından kaynaklanmaktadır.

Ek 13'ün devamı

Ek Tablo 13.5. Konut grubu ile yaşama mekanında dini inançla ilgili bulundurulmayan eşyalar arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında bulundurulmayan dini semboller						X ²	df	p
	Bulundurulmayan eşya yok		Fotoğraf-resim-biblio		Yatma eyleminden dolayı Kuran-ı Kerim				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	20,1	-6,6	27,6	6,2	2,2	1,8	49,593	2	0,000
Yeşil Park Sitesi	47,0	6,6	3,0	-6,2	0,0	-1,8			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile dini inançtan dolayı yaşama mekanında bulundurulmayan eşyalar arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların dini inançlarına göre yaşama mekanlarında bulundurmadıkları eşyalar arasında fotoğraf, resim, biblio olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında dini inançlarına göre yasaklı herhangi bir eşya bulundurmamasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.6. Konut grubu ile yaşama mekanında bulunan büyüklerden kalan mobilya veya aksesuarlar arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Yaşama mekanında büyüklerden kalan mobilyalar	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Yok	39,6	0,8	36,6	-0,8
Çeşitli süs eşyaları	3,7	0,7	2,2	-0,7
Çeşitli antikalar	0,0	-3,5	8,2	3,5
Yöresel eşyalar	3,7	1,7	0,7	-1,7
Çeşitli mobilyalar	2,2	0,0	2,2	0,0
Elektronik ürünler	0,7	1,0	0,0	-1,0
LR	20,209			
df	5			
p	0,001			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanında büyüklerinden kalan mobilya veya aksesuar bulundurmaları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında büyüklerinden kalan çeşitli antika eşyalar bulundurması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 13.7. Konut grubu ile artık yaşama mekanında yapılmayan eylemler ve geçmişte kullandığı mobilyalar arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Yaşama mekanında artık yapılmayan eylemler ve kullanılmayan mobilyalar	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Yok	44,0	1,4	39,6	-1,4
Çek-yatta evdeki bireyi ya da yatılı misafir yatırma	2,2	1,8	0,0	-1,8
Yemek masası kullanımı	0,7	1,0	0,0	-1,0
Yerde yemek yemek	2,2	1,8	0,0	-1,8
Gümüşlük kullanımı	0,7	0,0	0,7	0,0
TV izleme	0,0	1,8	2,2	-1,8
Elişi yapmak	0,0	-1,4	1,5	1,4
Orta sehpa kullanımı	0,0	-1,0	0,7	1,0
Modası geçtiği için bütün eşyalar değiştirildi	0,0	-1,0	0,7	1,0
Tüm ev halkı bir arada oturmak	0,0	-1,0	0,7	1,0
Yaşama mekanının sadece misafirlere açmak	0,0	-2,3	3,7	2,3
LR	28,047			
df	10			
p	0,002			

Ek 13'ün devamı

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile geçmişte yaşama mekanlarında yaptığı eylemler ve geçmişte kullandığı mobilyalar arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının geçmişte yaşama mekanlarını sadece misafirlere açmasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.8. Konut grubu ile değişen yaşam tarzlarıyla yaşama mekanlarında yapmaya başladığı eylemler ve kullandığı mobilyalar arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Yaşama mekanında yapılan yeni eylemler ve kullanılan mobilyalar	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Yok	35,8	-0,8	38,8	0,8
İnternet veya bilgisayar kullanımı	9,7	3,4	0,7	-3,4
Daha az eşya kullanımı	0,7	1,0	0,0	-1,0
Yerde yemek yerine masada yemek	3,0	2,0	0,0	-2,0
Yerde yemek yerine sehpa yemek	0,7	1,0	0,0	-1,0
Günlük hayatta oturma odası yerine yaşama mekanı kullanımı	0,0	-4,0	10,4	4,0
LR	40,089			
df	5			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanlarındaki yenilikler arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'ndeki kullanıcıların artık internet veya bilgisayar kullanması, yerde yemek yerine masada yemek yemesi ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların günlük hayatta oturma odası yerine yaşama mekanının kullanması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 13.9. Konutlar ile mahremiyet arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	Fisher's Exact Test
Örneklem grubu	Mahremiyet	1,000

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile mahremiyet arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 13.10. Konut grubu ile değişen yaşama mekanı mobilyası olup olmaması arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Değişen mobilya olup olmaması				Fisher's Exact Test
	Değişen mobilya yok		Değişen mobilya var		
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	
Afet Evleri	29,3	2,2	20,3	-2,2	0,38
Yeşil Park Sitesi	20,3	-2,2	30,1	2,2	

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile değiştirdikleri yaşama mekanı mobilyaları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını değiştirmemiş olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların değiştirdikleri yaşama mekanı mobilyalarının sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 13.11. Konut grubu ile hangi yaşama mekanı mobilyalarının değiştiği arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Değişen yaşama mekanı mobilyaları								LR	df	p
	Koltuk takımı		Bütün mobilyalar		Yemek masası		Berjerler				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	33,8	4,3	7,0	-3,4	0,0	-1,2	0,0	-1,5	21,398	3	0,000
Yeşil Park Sitesi	18,3	-4,3	33,8	3,4	2,8	1,2	4,2	1,5			

Ek 13'ün devamı

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile değiştirdikleri yaşama mekanı mobilyaları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'ndeki kullanıcıların koltuk takımını değiştirmesi ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların bütün yaşama mekanı mobilyalarını değiştirmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.12. Konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarını değiştirme sayıları arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Yaşama mekanındaki mobilyaların değişim sayısı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Hiç değişmedi	7,8	2,8	0,0	-2,8
1 kere	26,0	-1,3	39,0	1,3
2 kere	11,7	1,9	5,2	-1,9
3 kere	0,0	-2,5	9,1	2,5
5 kere	0,0	-0,9	1,3	0,9
LR	22,758			
df	4			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının değişim sayısı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'ndeki kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını hiç değiştirmemiş olması ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını 3 kere değiştirmesi sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 13.13. Konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarını değiştirme nedenleri arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Yaşama mekanındaki mobilyaların değişim nedenleri	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Mobilyaların yetersiz olması	7,0	1,3	4,2	-1,3
Eskime	26,8	2,3	22,5	-2,3
Renkleri	1,4	1,2	0,0	-1,2
Doğal afet	4,2	2,1	0,0	-2,1
Taşınma	1,4	-3,0	19,7	3,0
Modaya uygun olmaması	0,0	-2,7	12,7	2,7
LR	29,837			
df	5			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının değişim nedenleri arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'ndeki kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını eskidiği için ve doğal afetler sonucu değiştirilmesi ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını taşıdıkları için ve modaya uygun olmadığı için değiştirmelerinden kaynaklanmaktadır.

Ek 13'ün devamı

Ek Tablo 13.14. Konutlar ile yaşama mekanındaki mobilyaların bedeli arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Yaşama mekanlarındaki mobilyaların bedeli	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
5000TL'den az	46,3	10,7	0,0	-10,7
5000-10000TL arası	1,5	1,4	0,0	-1,4
10001-20000TL arası	0,0	-7,4	29,1	7,4
20001-30000TL arası	0,0	-5,1	16,4	5,1
30000TL'den fazla	0,0	-2,5	4,5	2,5
Ücret ödemedim	2,2	1,8	0,0	-1,8
X ²	185,763			
df	5			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanındaki mobilyaların bedeli arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarının bedelinin 5000TL'den az olması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların mobilyalarının bedelinin 10001-20000TL arası, 20001-30000TL arası, 30000TL'den fazla olması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 13.15. Konut grubu ile istenilen mobilyaların alınabilmesi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	İstenilen mobilyaların alınması								X ²	df	p
	Ekonomik faktörlerden alamadı		Evet		Hayır başkasının seçimiydi		Hayır seçeneklerin azlığı				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	25,4	6,2	18,7	-6,3	6,0	2,9	0,0	-2,3	67,330	3	0,000
Yeşil Park Sitesi	1,5	-6,2	44,8	6,3	0,0	-2,9	3,7	2,3			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile istenilen mobilyaların alınabilmesi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'ndeki kullanıcıların ekonomik faktörlerden veya başkası seçtiği için istedikleri mobilyaları alamamaları ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların istedikleri mobilyaları alabilmesinden veya ildeki seçeneklerin azlığından dolayı istedikleri mobilyaları alamamalarından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.16. Konutlar ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde kullanım kolaylığı faktörü arasındaki ilişkiye ait ki-kare sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	X ²	df	p
Örneklem grubu	Kullanım kolaylığı	1,081	1	0,299

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanının mobilyalarının seçiminde kullanım kolaylığının etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 13.17. Konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde renk faktörü arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Renk				X ²	df	p
	Dikkat ediyor		Dikkat etmiyor				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	10,4	2,9	39,6	-2,9	8,152	1	0,004
Yeşil Park Sitesi	2,2	-2,9	47,8	2,9			

Ek 13'ün devamı

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde renk faktörü arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken renk faktörünü dikkate alması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken renk faktörünü dikkate almamasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.18. Konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde mobilya fiyatının etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Mobilyanın fiyatı						
	Dikkat ediyor		Dikkat etmiyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	12,7	2,3	37,3	-2,3	5,076	1	0,024
Yeşil Park Sitesi	5,2	-2,3	44,8	2,3			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde mobilyanın fiyatı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken fiyat faktörünü dikkate alması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken fiyat faktörünü dikkate almamasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.19. Konutlar ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde kalite faktörü arasındaki ilişkiye ait ki-kare sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	X ²	df	p
Örneklem grubu	Kalite	2,420	1	0,120

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde kalite faktörü arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 13.20. Konutlar ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde gösterişli olmasının etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	X ²	df	p
Örneklem grubu	Gösteriş	0,767	1	0,381

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde gösterişli olmasının etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 13.21. Konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde modern olmasının etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Modern olması						
	Dikkat ediyor		Dikkat etmiyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	2,2	-3,2	47,8	3,2	10,364	1	0,001
Yeşil Park Sitesi	11,9	3,2	38,1	-3,2			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde modern olmasının etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken modern olmasını dikkate almaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken modern olmasını dikkate almasından kaynaklanmaktadır.

Ek 13'ün devamı

Ek Tablo 13.22. Konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde mobilya boyutlarının etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Mobilya boyutları						
	Dikkat ediyor		Dikkat etmiyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	3,7	-2,4	46,3	2,4	5,877	1	0,015
Yeşil Park Sitesi	11,2	2,4	38,8	-2,4			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde mobilya boyutlarının etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken boyutlarını dikkate almaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken boyutlarını dikkate almasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 13.23. Konutlar ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde esnek kullanımı olmasının etkisi arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	Fisher's Exact Test
Örneklem grubu	Esnek kullanım	0,619

$p > 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde esnek kullanımı olmasının etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 13.24. Konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde mobilyaların modaya uygun olmasının etkisi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Modaya uygunluk						
	Dikkat ediyor		Dikkat etmiyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	0,7	-8,0	49,3	8,0	64,087	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	33,6	8,0	16,4	-8,0			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile yaşama mekanı mobilyalarının seçiminde mobilyaların modaya uygun olmasının etkisi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken modayı dikkate almaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını seçerken modayı dikkate alması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 14. Yaşam şekli açısından örneklem grupları arasındaki ilişki

Konuta ait yaşam şekli	Örneklem grubu	%	Adj. Res.	X ²	LR	df	p	Farkın nedeni;	
Konutta geçen süre	8 saatten az	Afet Evleri	0,7	-1,7	74,753	-	3	0,000	Günün büyük bölümünü konutlarında geçiren Afet Evleri kullanıcıları ile konutları dışında geçiren Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	3,7	1,7					
	8-12 saat	Afet Evleri	5,2	-3,5					
		Yeşil Park Sitesi	17,9	3,5					
	13-16 saat	Afet Evleri	3,7	-5,1					
		Yeşil Park Sitesi	23,1	5,1					
16 saatten fazla	Afet Evleri	40,3	8,2						
	Yeşil Park Sitesi	5,2	-8,2						
Yemek yenen mobilya (yemek yeme şekli)	Masa	Afet Evleri	11,2	-9,2	107,732	-	2	0,000	Yer sofrasında veya sehpa yemek yiyen Afet Evleri'ndeki kullanıcılar ile masada yemek yiyen Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcılardan kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	50,0	9,2					
	Sini-yer sofrası	Afet Evleri	33,6	8,2					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-8,2					
	Sehpa	Afet Evleri	5,2	2,7					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,7					
Yaşama mekanının ibadet şekline göre düzenlenmesi	Düzenlenmiş	Afet Evleri	43,3	-3,1	-	-	-	0,003	Afet Evleri kullanıcılarının Kible yönüne göre düzenleme yapması ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının ibadet şekline göre bir düzenleme yapmamasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	50,0	3,1					
	Kibleye göre düzenlenmiş	Afet Evleri	6,7	3,1					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,1					
Yaşama mekanında bulunan dini semboller	Dini sembol yok	Afet Evleri	25,4	-3,8	17,900	-	2	0,000	Yaşama mekanlarında dini sembol bulunduran Afet Evleri kullanıcıları ile bulundurmayan Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	41,0	3,8					
	Dua	Afet Evleri	24,6	4,0					
		Yeşil Park Sitesi	8,2	-4,0					
	Melekler	Afet Evleri	0,0	-1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	1,0					
Yaşama mekanında bulundurulmaya dini semboller	Bulunmayan eşya yok	Afet Evleri	20,1	-6,6	49,593	-	2	0,000	Yaşama mekanlarında fotoğraf, resim, biblo bulundurmayan Afet Evleri kullanıcıları ile yasak eşya olmayan Yeşil Park Sitesi kullanıcılarından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	47,0	6,6					
	Fotoğraf-resim-biblo	Afet Evleri	27,6	6,2					
		Yeşil Park Sitesi	3,0	-6,2					
	Yatma eyleminden dolayı Kuran-ı Kerim	Afet Evleri	2,2	1,8					
		Yeşil Park Sitesi	0	-1,8					

Ek 14'ün devamı

Yaşama mekanında büyüklerden kalan mobilyalar	Yok	Afet Evleri	39,6	0,8	-	20,209	5	0,001	Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların yaşama mekanlarında büyüklerden kalan çeşitli antikalardan kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	36,6	-0,8					
	Çeşitli süs eşyaları	Afet Evleri	3,7	0,7					
		Yeşil Park Sitesi	2,2	-0,7					
	Çeşitli antikalardan	Afet Evleri	0,0	-3,5					
		Yeşil Park Sitesi	8,2	3,5					
	Yöresel eşyalar	Afet Evleri	3,7	1,7					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	-1,7					
	Çeşitli mobilyalar	Afet Evleri	2,2	0,0					
		Yeşil Park Sitesi	2,2	0,0					
Elektronik ürünler	Afet Evleri	0,7	1,0						
	Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,0						
Yaşama mekanında artık yapılmayan eylemler ve kullanılmayan mobilyalar	Yok	Afet Evleri	44,0	1,4	-	28,047	10	0,002	Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının geçmişte yaşama mekanlarını sadece misafirlerin kullanımına açmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	39,6	-1,4					
	Çek-yatta evdeki bireyi ya da yatılı misafir yatırma	Afet Evleri	2,2	1,8					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,8					
	Yemek masası kullanımı	Afet Evleri	0,7	1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,0					
	Yerde yemek yemek	Afet Evleri	2,2	1,8					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,8					
	Gümüşlük kullanımı	Afet Evleri	0,7	0,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	0,0					
	TV izleme	Afet Evleri	0,0	-1,8					
		Yeşil Park Sitesi	2,2	1,8					
	Elişi yapmak	Afet Evleri	0,0	-1,4					
		Yeşil Park Sitesi	1,5	1,4					
	Orta sehpa kullanımı	Afet Evleri	0,0	-1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	1,0					
Modası geçtiği için bütün eşyalar değiştirildi	Afet Evleri	0,0	-1,0						
	Yeşil Park Sitesi	0,7	1,0						
Tüm ev halkı bir arada oturmak	Afet Evleri	0,0	-1,0						
	Yeşil Park Sitesi	0,7	1,0						
Yaşama mekanının sadece misafirlere açmak	Afet Evleri	0,0	-2,3						
	Yeşil Park Sitesi	3,7	2,3						
Yaşama mekanında yapılan yeni eylemler ve kullanılan mobilyalar	Yok	Afet Evleri	35,8	-0,8	-	40,089	5	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının yaşama mekanlarında internet veya bilgisayar kullanmaya başlamaları, yerde yemek yerine masada yemek yemekleri ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının yaşama mekanlarını günlük kullanıma açmalarından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	38,8	0,8					
	İnternet veya bilgisayar kullanımı	Afet Evleri	9,7	3,4					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	-3,4					
	Daha az eşya kullanımı	Afet Evleri	0,7	1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,0					
	Yerde yemek yerine masada yemek	Afet Evleri	3,0	2,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,0					
	Yerde yemek yerine sehpa yemek	Afet Evleri	0,7	1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,0					
Günlük hayatta oturma odası yerine yaşama mekanı kullanımı	Afet Evleri	0,0	-4,0						
	Yeşil Park Sitesi	10,4	4,0						

Ek 14'ün devamı

Mahremiyet	Mahremiyet				-	-	-	1,000	Fark tespit edilemedi
Değişen mobilya olup olmaması	Değişen mobilya yok	Afet Evleri	29,3	2,2	-	-	-	0,38	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların yaşama mekanı mobilyalarını değiştirmemiş olması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin değiştirmiş olmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	20,3	-2,2					
	Değişen mobilya var	Afet Evleri	20,3	-2,2					
		Yeşil Park Sitesi	30,1	2,2					
Değişen yaşama mekanı mobilyaları	Koltuk takımı	Afet Evleri	33,8	4,3	-	21,398	3	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların koltuk takımlarını değişmesi ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin bütün yaşama mekanı mobilyalarını değişmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	18,3	-4,3					
	Bütün mobilyalar	Afet Evleri	7,0	-3,4					
		Yeşil Park Sitesi	33,8	3,4					
	Yemek masası	Afet Evleri	0,0	-1,2					
		Yeşil Park Sitesi	2,8	1,2					
	Berjerler	Afet Evleri	0,0	-1,5					
		Yeşil Park Sitesi	4,2	1,5					
Yaşama mekanındaki mobilyaların değişim sayısı	1 kere	Afet Evleri	26,0	-1,3	-	22,758	4	0,000	Afet Evleri'nde mobilyalarını hiç değiştirmeyen kullanıcılar ile Yeşil Park Sitesi'nde 3 kere değiştiren kullanıcılardan kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	39,0	1,3					
	Hiç değişmedi	Afet Evleri	7,8	2,8					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,8					
	2 kere	Afet Evleri	11,7	1,9					
		Yeşil Park Sitesi	5,2	1,9					
	3 kere	Afet Evleri	0,0	-2,5					
		Yeşil Park Sitesi	9,1	2,5					
	5 kere	Afet Evleri	0,0	-0,9					
		Yeşil Park Sitesi	1,3	0,9					
Yaşama mekanındaki mobilyaların değişim nedenleri	Mobilyaların yetersiz olması	Afet Evleri	7,0	1,3	-	29,837	5	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının mobilyalarını eskime ve doğal afet sebebiyle değiştirmeleri ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının mobilyalarını modasının geçmesi ve taşınma sebebiyle değiştirmelerinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	4,2	-1,3					
	Eskime	Afet Evleri	26,8	2,3					
		Yeşil Park Sitesi	22,5	-2,3					
	Renkleri	Afet Evleri	1,4	1,2					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,2					
	Doğal afet	Afet Evleri	4,2	2,1					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,1					
	Taşınma	Afet Evleri	1,4	-3,0					
		Yeşil Park Sitesi	19,7	3,0					
	Modaya uygun olmaması	Afet Evleri	0,0	-2,7					
		Yeşil Park Sitesi	12,7	2,7					

Ek 14'ün devamı

Yaşama mekanındaki mobilyaların bedeli	5000TL'den az	Afet Evleri	46,3	10,7	185,763	-	5	0,000	Afet Evleri'nde yaşama mobilyalarının bedelinin 5000TL'den az olması ile Yeşil Park Sitesi'nde 10001-20000TL, 20001-30000TL ve 30000TL'den fazla olmasından kaynaklıdır.								
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-10,7													
	5000-10000TL arası	Afet Evleri	1,5	1,4													
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,4													
	10001-20000TL arası	Afet Evleri	0,0	-7,4													
		Yeşil Park Sitesi	29,1	7,4													
	20001-30000TL arası	Afet Evleri	0,0	-5,1													
		Yeşil Park Sitesi	16,4	5,1													
	30000TL'den fazla	Afet Evleri	0,0	-2,5													
		Yeşil Park Sitesi	4,5	2,5													
Ücret ödemedim	Afet Evleri	2,2	1,8														
	Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,8														
İstenilen mobilyaların alınması	Ekonomik faktörlerden alamadı	Afet Evleri	25,4	6,2	67,330	-	3	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların istedikleri mobilyaları ekonomik faktörlerden veya başkasının seçimi olması sebebiyle alamamaları ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların istedikleri mobilyaları almalarından veya ildeki seçeneklerin yetersizliğinden dolayı alamamalarından kaynaklıdır.								
		Yeşil Park Sitesi	1,5	-6,2													
	Evet	Afet Evleri	18,7	-6,3													
		Yeşil Park Sitesi	44,8	6,3													
	Hayır başkasının seçimiydi	Afet Evleri	6,0	2,9													
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,9													
	Hayır seçeneklerin azlığı	Afet Evleri	0,0	-2,3													
		Yeşil Park Sitesi	3,7	2,3													
Yaşama mekanı mobilyalarının seçimini etkileyen faktörler	Kullanım kolaylığı			1,081	-	1	0,299	Fark tespit edilemedi									
	Renklerine dikkat ediyor	Afet Evleri	10,4	2,9	8,152	-	1	0,004	Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların rengi dikkate alması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin almamasından kaynaklıdır.								
		Yeşil Park Sitesi	2,2	-2,9													
	Renklerine dikkat etmiyor	Afet Evleri	39,6	-2,9													
		Yeşil Park Sitesi	47,8	2,9													
	Fiyatına dikkat ediyor	Afet Evleri	12,7	2,3						5,076	-	1	0,024	Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların fiyatı dikkate alması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin almamasından kaynaklıdır.			
		Yeşil Park Sitesi	5,2	-2,3													
	Fiyatına dikkat etmiyor	Afet Evleri	37,3	-2,3													
		Yeşil Park Sitesi	44,8	2,3													
	Kalite			2,420											-	1	0,120
Gösterişli olması			0,767	-											1	0,381	Fark tespit edilemedi

Ek 14'ün devamı

	Modern olmasına dikkat ediyor	Afet Evleri	2,2	-3,2	10,364	-	1	0,001	Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların modern olmasını dikkate almaması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin almasından kaynaklıdır.		
		Yeşil Park Sitesi	11,9	3,2							
	Modern olmasına dikkat etmiyor	Afet Evleri	47,8	3,2	5,877	-	1	0,015			
		Yeşil Park Sitesi	38,1	-3,2							
	Boyutlarına dikkat ediyor	Afet Evleri	3,7	-2,4	-	-	-	0,619		Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların mobilya boyutlarını dikkate almaması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin almasından kaynaklıdır.	
		Yeşil Park Sitesi	11,2	2,4							
	Boyutlarına dikkat etmiyor	Afet Evleri	46,3	2,4	-	-	-	0,619			
		Yeşil Park Sitesi	38,8	-2,4							
	Esnek kullanım				-	-	-	0,619			Fark tespit edilemedi
	Yaşama mekanı mobilyalarının seçimini etkileyen faktörler	Modaya uygun olmasına dikkat ediyor	Afet Evleri	0,7	-8,0	64,087	-	1			0,000
Yeşil Park Sitesi			33,6	8,0							
Modaya uygun olmasına dikkat etmiyor		Afet Evleri	49,3	8,0	-	-	-	0,619			
		Yeşil Park Sitesi	16,4	-8,0							

Ek 15. Kültür bileşenlerinden sosyal strüktürler başlığında elde edilen bulguların ayrıntılı analiz sonuçları

Ek Tablo 15.1. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların sinemaya gitme sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların sinemaya gitme sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Haftada en az 2 kere	0,0	-2,3	3,7	2,3
Ayda en az 2 kere	0,0	-7,0	26,9	7,0
En az 6 ayda 1 kere	3,7	-2,8	12,7	2,8
Yılda en az 1 kere	2,2	0,5	1,5	-0,5
Seyrek	9,0	3,6	0,0	-3,6
Hiç	35,1	7,0	5,2	-7,0
LR	113,797			
df	5			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile sinemaya gitme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların seyrek sinemaya gitmesi veya hiç sinemaya gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların haftada en az 2 kere, ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere sinemaya gitmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.2. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin sinemaya gitme sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin sinemaya gitme sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Haftada en az 2 kere	0,0	-1,6	2,4	1,6
Ayda en az 2 kere	0,0	-4,8	17,9	4,8
En az 6 ayda 1 kere	3,3	-2,6	13,0	2,6
Yılda en az 1 kere	1,6	-1,3	4,9	1,3
Seyrek	13,8	4,1	1,6	-4,1
Hiç	27,6	3,8	13,8	-3,8
LR	63,130			
df	5			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile eşlerin sinemaya gitme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin seyrek sinemaya gitmesi veya hiç sinemaya gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların eşlerinin ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere sinemaya gitmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.3. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların kitap okuma sıklığı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların kitap okuma sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Her gün	1,5	-6,4	26,1	6,4
Haftada en az 2 kere	0,0	-4,0	10,4	4,0
Ayda en az 2 kere	7,5	1,4	3,7	-1,4
En az 6 ayda 1 kere	7,5	3,3	0,0	-3,3
Seyrek	6,7	3,1	0,0	-3,1
Hiç	26,9	4,1	9,7	-4,1
X ²	74,895			
df	5			
p	0,000			

Ek 15'in devamı

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile kitap okuma sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların en az 6 ayda 1 kere, seyrek kitap okumaları veya hiç kitap okumamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların her gün veya haftada en az 2 kere düzenli olarak kitap okumalarından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.4. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin kitap okuma sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin kitap okuma sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Her gün	0,0	-3,2	8,9	3,2
Haftada en az 2 kere	0,0	-3,1	8,1	3,1
Ayda en az 2 kere	1,6	-2,0	7,3	2,0
En az 6 ayda 1 kere	0,0	-0,9	0,8	0,9
Yılda en az 1 kere	0,0	-0,9	0,8	0,9
Seyrek	3,3	2,2	0,0	-2,2
Hiç	41,5	4,5	27,6	-4,5
LR	45,012			
df	6			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile eşlerin kitap okuma sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin seyrek kitap okumaları veya hiç kitap okumamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların eşlerinin her gün, haftada en az 2 kere veya ayda en az 2 kere düzenli olarak kitap okumaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 15.5. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların tiyatroya gitme sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların tiyatroya gitme sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Ayda en az 2 kere	1,5	0,6	0,7	-0,6
En az 6 ayda 1 kere	0,7	-4,2	13,4	4,2
Yılda en az 1 kere	0,0	-4,4	12,7	4,4
Seyrek	3,7	0,0	3,7	0,0
Hiç	44,0	5,9	19,4	-5,9
LR	55,566			
df	4			
p	0,000			

Ek 15'in devamı

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile tiyatroya gitme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların hiç tiyatroya gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere tiyatroya gitmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.6. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin tiyatroya gitme sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin tiyatroya gitme sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Ayda en az 2 kere	0,0	-0,9	0,8	0,9
En az 6 ayda 1 kere	0,8	-3,3	11,4	3,3
Yılda en az 1 kere	0,0	-4,0	13,0	4,0
Seyrek	2,4	-0,2	3,3	0,2
Hiç	43,1	5,5	25,2	-5,5
LR	42,327			
df	4			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile eşlerin tiyatroya gitme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin hiç tiyatroya gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan eşlerin haftada en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere tiyatroya gitmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.7. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların konsere gitme sıklığı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların konsere gitme sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
En az 6 ayda 1 kere	1,5	-4,0	14,2	4,0
Yılda en az 1 kere	2,2	-4,1	15,7	4,1
Seyrek	6,7	0,3	6,0	-0,3
Hiç	39,6	5,9	14,2	-5,9
X ²	43,376			
df	3			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konsere gitme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların hiç konsere gitmemeleri ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere konsere gitmeleri sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 15.8. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin konsere gitme sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin konsere gitme sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
En az 6 ayda 1 kere	0,8	-4,1	15,4	4,1
Yılda en az 1 kere	2,4	-3,2	14,6	3,2
Seyrek	4,1	0,6	3,3	-0,6
Hiç	39,0	5,2	20,3	-5,2
LR	38,496			
df	3			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile eşlerin konsere gitme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcı eşlerinin konsere gitmemeleri ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcı eşlerinin en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere konsere gitmelerinden kaynaklanmaktadır.

Ek 15'in devamı

Ek Tablo 15.9. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların televizyon izleme sıklığı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	X ²	df	p
Örneklem grubu	Kadın TV izleme	7,305	3	0,063

p>0,05 olduğundan, konut grubu ile kadın kullanıcıların televizyon izleme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 15.10. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin televizyon izleme sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Konutla ilgili veri	Kültürel bileşenle ilgili veri	LR	df	p
Örneklem grubu	Eşler TV izleme	4,943	4	0,293

p>0,05 olduğundan, konut grubu ile kadın kullanıcıların eşlerinin televizyon izleme sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

Ek Tablo 15.11. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların seyahat sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların seyahat sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Ayda en az 2 kere	0,0	-2,0	3,0	2,0
En az 6 ayda 1 kere	0,7	-5,9	22,4	5,9
Yılda en az 1 kere	7,5	-3,9	23,1	3,9
Seyrek	12,7	4,4	0,0	-4,4
Hiç	29,1	6,9	1,5	-6,9
LR	115,392			
df	4			
p	0,000			

p<0,05 olduğundan, konut grubu ile kadın kullanıcıların seyahat sıklığı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların seyrek seyahat etmelerinden veya hiç seyahat etmemelerinden, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ise ayda en az 2 kere, en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere seyahat etmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.12. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin seyahat sıklığı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin seyahat sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Ayda en az 2 kere	0,0	-3,1	8,1	3,1
En az 6 ayda 1 kere	0,8	-5,6	24,4	5,6
Yılda en az 1 kere	3,3	-3,2	16,3	3,2
Seyrek	17,1	5,4	0,0	-5,4
Hiç	25,2	5,5	4,9	-5,5
X ²	85,487			
df	4			
p	0,000			

p<0,05 olduğundan, konut grubu ile kadın kullanıcıların eşlerinin seyahat sıklığı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan eşlerin seyrek seyahat etmesinden veya hiç seyahat etmemesinden, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ise ayda en az 2 kere, en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere seyahat etmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek 15'in devamı

Ek Tablo 15.13. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların internet kullanım sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların internet kullanım sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Her gün	9,7	-5,3	32,1	5,3
Haftada en az 2 kere	3,0	-2,5	10,4	2,5
Ayda en az 2 kere	1,5	0,6	0,7	-0,6
Seyrek	0,0	-1,0	0,7	1,0
Hiç	35,8	7,0	6,0	-7,0
LR	56,254			
df	4			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile internet kullanım sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların hiç internet kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların her gün veya haftada en az 2 kere internet kullanmalarından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.14. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin internet kullanım sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin internet kullanım sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Her gün	9,8	-6,9	44,7	6,9
Haftada en az 2 kere	13,0	3,6	2,4	-3,6
Ayda en az 2 kere	1,6	1,5	0,0	-1,5
Hiç	22,0	4,3	6,5	-4,3
LR	52,668			
df	3			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile eşlerin internet kullanım sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan eşlerin haftada en az 2 kere internet kullanmaları veya hiç internet kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan eşlerin her gün internet kullanmaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 15.15. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların gazete okuma sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların gazete okuma sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Her gün	6,7	-7,5	38,8	7,5
Haftada en az 2 kere	9,7	1,7	4,5	-1,7
Ayda en az 2 kere	1,5	1,4	0,0	-1,4
Seyrek	4,5	2,5	0,0	-2,5
Hiç	27,6	5,1	6,7	-5,1
LR	65,540			
df	4			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile gazete okuma sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların seyrek olarak gazete okumaları veya hiç gazete okumamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların her gün gazete okumalarından kaynaklanmaktadır.

Ek 15'in devamı

Ek Tablo 15.16. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin gazete okuma sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin gazete okuma sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Her gün	18,7	-5,1	45,5	5,1
Haftada en az 2 kere	7,3	2,1	2,4	-2,1
Seyrek	1,6	1,5	0,0	-1,5
Hiç	18,7	3,8	5,7	-3,8
LR	28,462			
df	3			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile eşlerin gazete okuma sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcı eşlerinin haftada en az 2 kere gazete okumaları veya hiç gazete okumamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcı eşlerinin her gün gazete okumalarından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.17. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların dergi okuma sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Kadın kullanıcıların dergi okuma sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Haftada en az 2 kere	0,0	-2,5	4,5	2,5
Ayda en az 2 kere	1,5	-6,2	25,4	6,2
En az 6 ayda 1 kere	0,0	-3,3	7,5	3,3
Seyrek	0,7	-0,6	1,5	0,6
Hiç	47,8	8,6	11,2	-8,6
LR	89,702			
df	4			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile dergi okuma sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların hiç dergi okumamaları, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ise haftada en az 2 kere, ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere dergi okumaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek Tablo 15.18. Konutlar ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların eşlerinin dergi okuma sıklığı arasındaki ilişkiye ait likelihood ratio ve çapraz tablo sonucu

Eşlerin dergi okuma sıklığı	Örneklem grubu			
	Afet Evleri		Yeşil Park Sitesi	
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.
Haftada en az 2 kere	0,0	-1,9	3,2	1,9
Ayda en az 2 kere	0,8	-4,3	16,0	4,3
En az 6 ayda 1 kere	0,8	-2,8	8,8	2,8
Hiç	45,6	6,1	24,8	-6,1
LR	43,774			
df	3			
p	0,000			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile eşlerin dergi okuma sıklıkları arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcı eşlerinin hiç dergi okumamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcı eşlerinin ayda en az 2 kere veya en az 6 ayda 1 kere dergi okumalarından kaynaklanmaktadır.

Ek 15'in devamı

Ek Tablo 15.19. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların modayı takip edip etmemesi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Modayı takip etme						
	Etmiyor		Ediyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	42,5	5,2	7,5	-5,2	27,057	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	20,9	-5,2	29,1	5,2			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların modayı takip edip etmemesi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların modayı takip etmemesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcıların modayı takip etmesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.20. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışına iş amaçlı çıkıp çıkmaması arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Şehir dışına iş amaçlı çıkılıyor						
	Hayır		Evet		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	29,5	4,1	0,0	-4,1	16,592	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	41,1	-4,1	29,5	4,1			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadın kullanıcıların şehir dışına iş amaçlı çıkışı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcılardan şehir dışına çıkanların iş amaçlı çıkmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcılardan şehir dışına çıkanların iş amaçlı çıkmasından kaynaklanmaktadır.

Ek 15'in devamı

Ek Tablo 15.21. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışına akraba-arkadaş ziyareti amaçlı çıkıp çıkmaması arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Şehir dışına akraba-arkadaş ziyareti amaçlı çıkılıyor						
	Hayır		Evet		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	1,1	-2,9	28,4	2,9	8,559	1	0,003
Yeşil Park Sitesi	22,1	2,9	48,4	-2,9			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışına akraba-arkadaş ziyareti amacıyla çıkışı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcılardan şehir dışına çıkanların akraba-arkadaş ziyareti amaçlı çıkması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcılardan şehir dışına çıkanların akraba-arkadaş ziyareti amaçlı çıkmamasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.22. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışına turistik gezi amaçlı çıkıp çıkmaması arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Şehir dışına turistik gezi amaçlı çıkılıyor						
	Hayır		Evet		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	28,4	6,8	1,1	-6,8	45,925	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	14,7	-6,8	55,8	6,8			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışına turistik gezi amacıyla çıkışı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcılardan şehir dışına çıkanların turistik gezi amaçlı çıkmaması ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcılardan şehir dışına çıkanların turistik gezi amaçlı çıkmasından kaynaklanmaktadır.

Ek 15'in devamı

Ek Tablo 15.23. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışında akraba veya arkadaş evlerinde vakit geçirip geçirmemesi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Şehir dışında akraba veya arkadaş evlerinde vakit geçirmek						
	Geçirmiyor		Geçiriyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	1,1	-3,6	28,4	3,6	12,814	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	28,4	3,6	42,1	-3,6			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların akraba veya arkadaş evinde vakit geçirmesi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcılarından şehir dışına çıkanların akraba veya arkadaş evlerinde vakit geçirmesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcılarından şehir dışına çıkanların akraba veya arkadaş evlerinde vakit geçirmemesinden kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.24. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışında alış-veriş merkezlerinde vakit geçirip geçirmemesi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Şehir dışında AVM'lerde vakit geçirmek						
	Geçirmiyor		Geçiriyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	28,4	4,5	1,1	-4,5	19,874	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	33,7	-4,5	36,8	4,5			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların alış-veriş merkezlerinde vakit geçirmesi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcılarından şehir dışına çıkanların alış-veriş merkezlerinde vakit geçirmemesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcılarından şehir dışına çıkanların alış-veriş merkezlerinde vakit geçiriyor olmasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.25. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların şehir dışında turistik yerlerde vakit geçirip geçirmemesi arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Şehir dışında turistik yerlere gitmek						
	Gitmiyor		Gidiyor		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	25,3	5,6	4,2	-5,6	30,973	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	16,8	-5,6	53,7	5,6			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların turistik yerlere gidip gitmemesi arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcılarından şehir dışına çıkanların turistik yerlere gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcılarından şehir dışına çıkanların turistik yerlere gidiyor olmasından kaynaklanmaktadır.

Ek Tablo 15.26. Konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların dernek, kulüp, oda üyeliği olup olmaması arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Dernek, kulüp, oda üyeliği						
	Yok		Var		X ²	df	p
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	50,0	6,7	0,0	-6,7	45,560	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	24,6	-6,7	25,4	6,7			

$p < 0,05$ olduğundan, konut grubu ile konutlarda yaşayan kadınların dernek, kulüp veya oda üyeliği bulunup bulunmaması arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kadın kullanıcıların herhangi bir dernek, kulüp veya oda üyeliğinin bulunmaması, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kadın kullanıcıların ise dernek, kulüp veya oda üyeliğinin bulunması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 16. Sosyal strüktürler açısından örneklem grupları arasındaki ilişki

Sosyal strüktürler	Örneklem grubu	%	Adj. Res.	X ²	LR	df	p	Farkın nedeni;	
Kadın kullanıcıların sinemaya gitme sıklığı	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-2,3	-	113,797	5	0,000	Afet Evleri'ndeki kadın kullanıcıların seyrek olarak sinemaya gitmeleri veya hiç sinemaya gitmeleri ile Yeşil Park Sitesi'ndeki-lerin düzenli olarak sinemaya gitmelerinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	3,7	2,3					
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-7,0					
		Yeşil Park Sitesi	26,9	7,0					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	3,7	-2,8					
		Yeşil Park Sitesi	12,7	2,8					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	2,2	0,5					
		Yeşil Park Sitesi	1,5	-0,5					
	Seyrek	Afet Evleri	9,0	3,6					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,6					
Hiç	Afet Evleri	35,1	7,0						
	Yeşil Park Sitesi	5,2	-7,0						
Eşlerin sinemaya gitme sıklığı	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-1,6	-	63,130	5	0,000	Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların eşlerinin seyrek sinemaya gitmesi veya hiç sinemaya gitmemesi ile Yeşil Park Sitesindekilerin düzenli olarak sinemaya gitmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	2,4	1,6					
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-4,8					
		Yeşil Park Sitesi	17,9	4,8					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	3,3	-2,6					
		Yeşil Park Sitesi	13,0	2,6					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	1,6	-1,3					
		Yeşil Park Sitesi	4,9	1,3					
	Seyrek	Afet Evleri	13,8	4,1					
		Yeşil Park Sitesi	1,6	-4,1					
Hiç	Afet Evleri	27,6	3,8						
	Yeşil Park Sitesi	13,8	-3,8						
Kadın kullanıcıların kitap okuma sıklığı	Her gün	Afet Evleri	1,5	-6,4	74,895	-	5	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların düzenli kitap okuma alışkanlığına sahip olmaması ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların düzenli olarak kitap okumasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	26,1	6,4					
	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-4,0					
		Yeşil Park Sitesi	10,4	4,0					
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	7,5	1,4					
		Yeşil Park Sitesi	3,7	-1,4					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	7,5	3,3					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,3					
	Seyrek	Afet Evleri	6,7	3,1					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,1					
Hiç	Afet Evleri	26,9	4,1						
	Yeşil Park Sitesi	9,7	-4,1						

Ek 16'nın devamı

Eşlerin kitap okuma sıklığı	Her gün	Afet Evleri	0,0	-3,2	-	45,012	6	0,000	Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların eşlerinin seyrek kitap okuması veya hiç kitap okumaması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin düzenli kitap okumasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	8,9	3,2					
	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-3,1					
		Yeşil Park Sitesi	8,1	3,1					
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	1,6	-2,0					
		Yeşil Park Sitesi	7,3	2,0					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,0	-0,9					
		Yeşil Park Sitesi	0,8	0,9					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	0,0	-0,9					
		Yeşil Park Sitesi	0,8	0,9					
Seyrek	Afet Evleri	3,3	2,2						
	Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,2						
Hiç	Afet Evleri	41,5	4,5						
	Yeşil Park Sitesi	27,6	-4,5						
Kadın kullanıcıların tiyatroya gitme sıklığı	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	1,5	0,6	-	55,566	4	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların hiç tiyatroya gitmemiş olmaları ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının düzenli olarak tiyatroya gitmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,7	-0,6					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,7	-4,2					
		Yeşil Park Sitesi	13,4	4,2					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	0,0	-4,4					
		Yeşil Park Sitesi	12,7	4,4					
	Seyrek	Afet Evleri	3,7	0,0					
		Yeşil Park Sitesi	3,7	0,0					
Hiç	Afet Evleri	44,0	5,9						
	Yeşil Park Sitesi	19,4	-5,9						
Eşlerin tiyatroya gitme sıklığı	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-0,9	-	42,327	4	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının eşlerinin hiç tiyatroya gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının düzenli olarak tiyatroya gitmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	0,8	0,9					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,8	-3,3					
		Yeşil Park Sitesi	11,4	3,3					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	0,0	-4,0					
		Yeşil Park Sitesi	13,0	4,0					
	Seyrek	Afet Evleri	2,4	-0,2					
		Yeşil Park Sitesi	3,3	0,2					
Hiç	Afet Evleri	43,1	5,5						
	Yeşil Park Sitesi	25,2	-5,5						
Kadın kullanıcıların konsere gitme sıklığı	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	1,5	-4,0	43,376	-	3	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların hiç konsere gitmemeleri ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere konsere gitmelerinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	14,2	4,0					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	2,2	-4,1					
		Yeşil Park Sitesi	15,7	4,1					
	Seyrek	Afet Evleri	6,7	0,3					
		Yeşil Park Sitesi	6,0	-0,3					
	Hiç	Afet Evleri	39,6	5,9					
		Yeşil Park Sitesi	14,2	-5,9					

Ek 16'nın devamı

Eşlerin konsere gitme sıklığı	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,8	-4,1	-	38,496	3	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların eşlerinin konsere gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının eşlerinin en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere gitmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	15,4	4,1					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	2,4	-3,2					
		Yeşil Park Sitesi	14,6	3,2					
	Seyrek	Afet Evleri	4,1	0,6					
		Yeşil Park Sitesi	3,3	-0,6					
Hiç	Afet Evleri	39,0	5,2						
	Yeşil Park Sitesi	20,3	-5,2						
Kadın kullanıcıların TV izleme sıklığı	Kadın kullanıcıların TV izleme sıklığı				7,305	-	3	0,063	Fark tespit edilemedi
Eşlerin TV izleme sıklığı	Eşlerin TV izleme sıklığı				-	4,943	4	0,293	Fark tespit edilemedi
Kadın kullanıcıların seyahate çıkış sıklıkları	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-2,0	-	115,392	4	0,000	Seyrek seyahat eden veya hiç seyahat etmeyen Afet Evleri kullanıcıları ile Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcıların en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere seyahat etmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	3,0	2,0					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,7	-5,9					
		Yeşil Park Sitesi	22,4	5,9					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	7,5	-3,9					
		Yeşil Park Sitesi	23,1	3,9					
	Seyrek	Afet Evleri	12,7	4,4					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-4,4					
Hiç	Afet Evleri	29,1	6,9						
	Yeşil Park Sitesi	1,5	-6,9						
Eşlerin seyahat sıklığı	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-3,1	85,487	-	4	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcı eşlerinin seyrek seyahat etmesi veya hiç seyahat etmemesi ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin ayda en az 2 kere, en az 6 ayda 1 kere veya yılda en az 1 kere etmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	8,1	3,1					
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,8	-5,6					
		Yeşil Park Sitesi	24,4	5,6					
	Yılda en az 1 kere	Afet Evleri	3,3	-3,2					
		Yeşil Park Sitesi	16,3	3,2					
	Seyrek	Afet Evleri	17,1	5,4					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-5,4					
Hiç	Afet Evleri	25,2	5,5						
	Yeşil Park Sitesi	4,9	-5,5						

Ek 16'nın devamı

Kadın kullanıcıların internet kullanım sıklığı	Her gün	Afet Evleri	9,7	-5,3	-	56,254	4	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların internet kullanmaması ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının düzenli olarak kullanmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	32,1	5,3					
	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	3,0	-2,5					
		Yeşil Park Sitesi	10,4	2,5					
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	1,5	0,6					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	-0,6					
	Seyrek	Afet Evleri	0,0	-1,0					
		Yeşil Park Sitesi	0,7	1,0					
Hiç	Afet Evleri	35,8	7,0						
	Yeşil Park Sitesi	6,0	-7,0						
Eşlerin internet kullanım sıklığı	Her gün	Afet Evleri	9,8	-6,9	-	52,668	3	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının eşlerinin interneti haftada en az 2 kere kullanmaları veya hiç kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin düzenli olarak kullanmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	44,7	6,9					
	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	13,0	3,6					
		Yeşil Park Sitesi	2,4	-3,6					
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	1,6	1,5					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,5					
	Hiç	Afet Evleri	22,0	4,3					
		Yeşil Park Sitesi	6,5	-4,3					
Kadın kullanıcıların gazete okuma sıklığı	Her gün	Afet Evleri	6,7	-7,5	-	65,540	4	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların seyrek gazete okumaları veya hiç gazete okumaları ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının her gün okumasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	38,8	7,5					
	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	9,7	1,7					
		Yeşil Park Sitesi	4,5	-1,7					
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	1,5	1,4					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,4					
	Seyrek	Afet Evleri	4,5	2,5					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-2,5					
Hiç	Afet Evleri	27,6	5,1						
	Yeşil Park Sitesi	6,7	-5,1						
Eşlerin gazete okuma sıklığı	Her gün	Afet Evleri	18,7	-5,1	-	28,462	3	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların eşlerinin haftada en az 2 kere gazete okuması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin her gün okumasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	45,5	5,1					
	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	7,3	2,1					
		Yeşil Park Sitesi	2,4	-2,1					
	Seyrek	Afet Evleri	1,6	1,5					
		Yeşil Park Sitesi	0,0	-1,5					
	Hiç	Afet Evleri	18,7	3,8					
		Yeşil Park Sitesi	5,7	-3,8					

Ek 16'nın devamı

Kadın kullanıcıların dergi okuma sıklığı	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-2,5	-	89,702	4	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının hiç dergi okumaları ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının düzenli olarak dergi okumalarından kaynaklıdır.					
		Yeşil Park Sitesi	4,5	2,5										
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	1,5	-6,2										
		Yeşil Park Sitesi	25,4	6,2										
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,0	-3,3										
		Yeşil Park Sitesi	7,5	3,3										
	Seyrek	Afet Evleri	0,7	-0,6										
		Yeşil Park Sitesi	1,5	0,6										
Hiç	Afet Evleri	47,8	8,6											
	Yeşil Park Sitesi	11,2	-8,6											
Eşlerin dergi okuma sıklığı	Haftada en az 2 kere	Afet Evleri	0,0	-1,9	-	43,774	3	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların eşlerinin hiç dergi okumaları ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin düzenli olarak dergi okumalarından kaynaklıdır.					
		Yeşil Park Sitesi	3,2	1,9										
	Ayda en az 2 kere	Afet Evleri	0,8	-4,3										
		Yeşil Park Sitesi	16,0	4,3										
	En az 6 ayda 1 kere	Afet Evleri	0,8	-2,8										
		Yeşil Park Sitesi	8,8	2,8										
Hiç	Afet Evleri	45,6	6,1											
	Yeşil Park Sitesi	24,8	-6,1											
Kadın kullanıcıların modayı takip etme durumları	Modayı takip etmiyor	Afet Evleri	42,5	5,2	27,057	-	1	0,000	Modayı takip etmeyen Afet Evleri'ndeki kullanıcılar ile takip eden Yeşil Park Sitesi'ndeki kullanıcılardan kaynaklıdır.					
		Yeşil Park Sitesi	20,9	-5,2										
	Modayı takip ediyor	Afet Evleri	7,5	-5,2										
		Yeşil Park Sitesi	29,1	5,2										
Kadın kullanıcıların şehir dışına çıkış amaçları	İş amaçlı çıkıyor	Afet Evleri	29,5	4,1	16,592	-	1	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların şehir dışına iş amaçlı çıkmaması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin çıkmasından kaynaklıdır.					
		Yeşil Park Sitesi	41,1	-4,1										
	İş amaçlı çıkıyor	Afet Evleri	0,0	-4,1										
		Yeşil Park Sitesi	29,5	4,1										
	Akraba-arkadaş ziyareti amaçlı çıkıyor	Afet Evleri	1,1	-2,9						8,559	-	1	0,003	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların şehir dışına akraba, arkadaş ziyareti amaçlı çıkması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin çıkmamasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	22,1	2,9										
	Akraba-arkadaş ziyareti amaçlı çıkıyor	Afet Evleri	28,4	2,9										
		Yeşil Park Sitesi	48,4	-2,9										

Ek 16'nın devamı

	Turistik gezi amaçlı çıkmıyor	Afet Evleri	28,4	6,8	45,925	-	1	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların şehir dışına turistik amaçlı çıkmaması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin çıkmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	14,7	-6,8					
	Turistik gezi amaçlı çıkıyor	Afet Evleri	1,1	-6,8					
		Yeşil Park Sitesi	55,8	6,8					
Kadın kullanıcıların şehir dışında vakit geçirdikleri yerler	Akraba-arkadaş evine gitmiyor	Afet Evleri	1,1	-3,6	12,814	-	1	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının akraba-arkadaş evlerinde vakit geçirmesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının geçirmemesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	28,4	3,6					
	Akraba-arkadaş evine gidiyor	Afet Evleri	28,4	3,6					
		Yeşil Park Sitesi	42,1	-3,6					
	AVM'lere gitmiyor	Afet Evleri	28,4	4,5	19,874	-	1	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının AVM'lere gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının gitmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	33,7	-4,5					
	AVM'lere gidiyor	Afet Evleri	1,1	-4,5					
		Yeşil Park Sitesi	36,8	4,5					
	Turistik yerlere gitmiyor	Afet Evleri	25,3	5,6	30,973	-	1	0,000	Afet Evleri kullanıcılarının turistik yerlere gitmemesi ile Yeşil Park Sitesi kullanıcılarının gitmesinden kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	16,8	-5,6					
	Turistik yerlere gidiyor	Afet Evleri	4,2	-5,6					
		Yeşil Park Sitesi	42,1	5,6					
Kadın kullanıcıların dernek, kulüp, oda üyeliği	Var	Afet Evleri	50,0	6,7	45,560	-	1	0,000	Afet Evleri'ndeki kullanıcıların herhangi bir dernek, kulüp veya oda üyeliği bulunmaması ile Yeşil Park Sitesi'ndekilerin üyeliklerinin olmasından kaynaklıdır.
		Yeşil Park Sitesi	24,6	-6,7					
	Yok	Afet Evleri	0,0	-6,7					
		Yeşil Park Sitesi	25,4	6,7					

Ek 17. Alt kültür gruplarının mobilya seçimlerinin değerlendirilmesi

- “Çek-yat” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.1. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında çek-yat kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında çek-yat kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	32,1	7,3	17,9	-7,3	52,964	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	2,2	-7,3	47,8	7,3			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşenleri ile yaşama mekanında çek-yat kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri’nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında çek-yat kullanması ile Yeşil Park Sitesi’nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında çek-yat kullanılmamalarından kaynaklanmaktadır.

- “Koltuk” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.2. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında koltuk kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında koltuk kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	42,5	-3,3	7,5	3,3	10,806	1	0,001
Yeşil Park Sitesi	50,0	3,3	0,0	-3,3			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşenleri ile yaşama mekanında koltuk kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri’nde yaşayan kullanıcıların koltuk kullanılmamaları, Yeşil Park Sitesi’nde yaşayan kullanıcıların ise yaşama mekanlarında koltuk kullanılmaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

- “Köşe kanepesi” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.3. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında köşe kanepesi kullanımı arasındaki ilişkiye ait fisher’s exact test ve çapraz tablo sonucu

Kültürel bileşenle ilgili veri	Konutla ilgili veri	Fisher’s Exact Test
Örneklem grubu	Köşe kanepesi	0,119

$p > 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında köşe kanepesi kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

- “Televizyon ünitesi” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.4. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında televizyon ünitesi kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında TV ünitesi kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	1,5	-6,5	48,5	6,5	42,463	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	26,9	6,5	23,1	-6,5			

Ek 17'nin devamı

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında televizyon ünitesi kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların televizyon ünitesi kullanmamalarından, Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların ise televizyon ünitesi kullanmalarından kaynaklanmaktadır.

- “Televizyon sehpası” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.5. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında televizyon sehpası kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında TV sehpası kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	42,5	6,8	7,5	-6,8	46,060	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	13,4	-6,8	36,6	6,8			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında televizyon sehpası kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların klasik veya modern televizyon sehpası kullanmaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında televizyon sehpası kullanmamaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

- “Zigon” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.6. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında zigon kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında zigon kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	29,9	-2,4	20,1	2,4	5,939	1	0,015
Yeşil Park Sitesi	39,6	2,4	10,4	-2,4			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında zigon kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında zigon kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında kullandıkları zigonların klasik olmasından kaynaklanmaktadır.

Ek 17'nin devamı

- “Yemek masası” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.7. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında yemek masası kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında yemek masası kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	11,2	-9,2	38,8	9,2	84,976	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	50,0	9,2	0,0	-9,2			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında yemek masası kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında yemek masası kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında yemek masası kullanması sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 17'nin devamı

- “Sandalye” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.8. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında sandalye kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında sandalye kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	10,4	-9,4	39,6	9,4	87,679	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	50,0	9,4	0,0	-9,4			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında sandalye kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında sandalye kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında sandalye kullanmasından kaynaklanmaktadır.

- “Konsol” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.9. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında konsol kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında konsol kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	3,0	-10,5	47,0	10,5	111,174	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	48,5	10,5	1,5	-10,5			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında konsol kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında konsol kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında konsol olmasından kaynaklanmaktadır.

- “Büfe” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.10. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında büfe kullanımı arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test sonucu

Kültürel bileşenle ilgili veri	Konutla ilgili veri	Fisher's Exact Test
Örneklem grubu	Büfe	0,058

$p > 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında büfe kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmemektedir.

- “Vitrin” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.11. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında vitrin kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında vitrin kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	6,0	-5,2	44,0	5,2	26,529	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	26,9	5,2	23,1	-5,2			

Ek 17'nin devamı

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında vitrin kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında vitrin kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında vitrin olmasından kaynaklanmaktadır.

- “Çalışma masası” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.12. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında çalışma masası kullanımı arasındaki ilişkiye ait fisher's exact test ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında çalışma masası kullanımı				Fisher's Exact Test
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok		
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.	
Afet Evleri	7,5	3,3	42,5	-3,3	0,001
Yeşil Park Sitesi	0,0	-3,3	50,0	3,3	

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında çalışma masası kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında modern çalışma masası kullanmaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında çalışma masası kullanmamaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 17'nin devamı

- “Orta sehpa” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.13. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında orta sehpa kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında orta sehpa kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	5,2	-9,5	44,8	9,5	90,379	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	46,3	9,5	3,7	-9,5			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında orta sehpa kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında orta sehpa kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında orta sehpa kullanmalarından kaynaklanmaktadır.

- “Köşe sehpa” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.14. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında köşe sehpa kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında köşe sehpa kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	26,1	-4,5	23,9	4,5	20,528	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	44,0	4,5	6,0	-4,5			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında köşe sehpa kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında köşe sehpa kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında köşe sehpa kullanmaları sonucunda ortaya çıkmaktadır.

Ek 17'nin devamı

- “Puf” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.15. Kültür bileşeni ile yaşama mekanında puf kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yaşama mekanında puf kullanımı				X ²	df	p
	Yaşama mekanında var		Yaşama mekanında yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	0,7	-4,2	49,3	4,2	17,724	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	13,4	4,2	36,6	-4,2			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşeni ile yaşama mekanında puf kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında puf kullanmamaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında puf kullanmalarından kaynaklanmaktadır.

- “Yer sofrası” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.16. Kültür bileşenleri ile yaşama mekanında yer sofrası kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yer sofrası				X ²	df	p
	Var		Yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	33,6	8,2	16,4	-8,2	67,753	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	0,0	-8,2	50,0	8,2			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşenleri ile yaşama mekanında yer sofrası kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında yer sofrası kullanmaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında yer sofrası kullanmamalarından kaynaklanmaktadır.

- “Yer minderi” kullanımı açısından;

Ek Tablo 17.17. Kültür bileşenleri ile yaşama mekanında yer minderi kullanımı arasındaki ilişkiye ait ki-kare ve çapraz tablo sonucu

Örneklem grubu	Yer minderi				X ²	df	p
	Var		Yok				
	%	Adj. Res.	%	Adj. Res.			
Afet Evleri	11,9	4,3	38,1	-4,3	18,169	1	0,000
Yeşil Park Sitesi	0,0	-4,3	50,0	4,3			

$p < 0,05$ olduğundan, kültür bileşenleri ile yaşama mekanında yer minderi kullanımı arasında istatistiksel açıdan farklılık görülmektedir. Fark Afet Evleri'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında yer minderi kullanmaları ile Yeşil Park Sitesi'nde yaşayan kullanıcıların yaşama mekanlarında yer minderi kullanmamalarından kaynaklanmaktadır.

ÖZGEÇMİŞ

1979 yılında Trabzon'da doğdu. İlk, orta ve yükseköğrenimini Trabzon'da tamamladı. 1989 yılında Dumlupınar İlkokulu'ndan, 1992 yılında Kanuni Ortaokulu'ndan, 1995 yılında Trabzon Lisesi'nden mezun oldu. 1996 yılında KTÜ İç Mimarlık Bölümü'nde lisans öğrenimine başladı. 2000 yılında lisans öğrenimini tamamlayarak Ankara'da özel bir şirkette çalışmaya başladı. İki sene Ankara'da çalıştıktan sonra 2003 yılında KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans öğrenimine başladı. 2005 yılında Ulusal bir mobilya yarışmasında Mansiyon ödülü almaya hak kazandı. 2007 yılında yüksek lisansını tamamlayarak, aynı yıl KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda doktora eğitimine başladı.

Halen KTÜ İç Mimarlık Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak akademik faaliyetlerini sürdürmektedir. İyi derecede İngilizce bilmektedir. Evli ve iki çocuk annesidir.